SÉBASTIEN JAPRISOT

vară fatală

CRIME SCENE PRESS
★ clasic ★

1

Colecție coordonată de
Alexandru Arion

CRIME SCENE PRESS

2

Sebastien Japrisot
Vară fatală
Titlul original: *L'Été meurtrier*

Copyright © Éditions Denoël, 1977
Romanian edition published by arrangement with Agentia Literara Livia Stoia
Copyright © CRIME SCENE PRESS, 2021 pentru această ediție.

Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce fragmente din carte.

CRIME SCENE PRESS
Piața Presei Libere nr. 1
e-mail: redactia@crimescenepress.ro
tel.: 021.317.91.37; 021.317.91.42; fax.: 021.317.91.43
www.crimescenepress.ro

CRIME SCENE PRESS

Director editorial: GEORGE ARION

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
JAPRISOT, SÉBASTIEN
Vară fatală / Sebastien Japrisot; trad. din lb. franceză de Petru Frandin.
- București: Crime Scene Press, 2021
ISBN 978-606-8959-55-9
I. Frandin, Petru (trad.)
821.133.1

Coperta colecției: ALEXANDRA BARDAN
Redactor: ALEXANDRU ARION
Tehnoredactor: GELU ISPAS
Bun de tipar: mai 2021
Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

3

Sébastien Japrisot

Vară fatală

traducere din limba franceză și note
de Petru Frandin

CRIME SCENE PRESS
2021

4

Sébastien Japrisot (4 iulie 1931 – 4 martie 2003), „Graham Greene al Franței", pe numele său adevărat **Jean-Baptiste Rossi**, a fost un prolific scriitor, scenarist și regizor. S-a născut într-o familie de imigranți italieni stabilită în Franța. Susținut de mama lui (tatăl îi abandonase când băiatul avea doar șase ani), urmează cursurile Ecole de Provence, apoi ale Liceului Thiers – unde începe să scrie primul roman – și, în cele din urmă, studiază filosofia la Sorbona, la Paris.

Ca să aibă o sursă de venit, a tradus literatură din engleză în franceză, apoi a lucrat în agenții de publicitate. În 1961 și 1962 a regizat chiar și două scurtmetraje. Tot în anii '60, Rossi primește un avans substanțial din partea prietenului său, Robert Kanters, ca să scrie un roman polițist. Rossi scrie două (unul dintre ele fiind *Compartimentul ucigașilor,* apărut la Crime Scene Press în 2019) și tot atunci își creează pseudonimul, care va rămâne în istorie. Ultimul său roman, *O logodnă foarte lungă* (Nemira, 2018), a fost recompensat cu Premiul Interallié.

În 1965, Costa-Gavras ecranizează *Compartimentul ucigașilor*, cu Yves Montand în rolul principal.

În 1983, Jean Becker ecranizează *Vară fatală*. Pentru prestația în rolul protagonistei, actrița Isabelle Adjani a fost încununată cu Premiul César. Filmul s-a bucurat de un succes uriaș în Franța.

5

Judecător voi fi eu personal și,
dacă vrei să știi,
Juriul tot eu voi fi.
Vicleana mâță i-a răspuns:
Eu te voi judeca,
la moarte te voi condamna[1].

1. Lewis Carroll, Alice în Țara Minunilor, traducere de Antoaneta Ralian și Ioana Ieronim, București, Humanitas, 2016.

6

Călăul

Am spus bine.

Eu spun bine foarte ușor la diverse chestii. În fine, cel puțin așa eram cu Elle. Odată am pălmuit-o, și altădată am bătut-o. Și după, spuneam bine.

Nu știu ce spun, vorbesc aiurea. Nu prea știu să vorbesc cu oamenii, doar cu frații mei – mai ales cu cel mic, Michel. Îi spunem Mickey. Transportă lemn cu un camion Renault vechi. Conduce prea repede, e prost ca noaptea.

Odată, l-am privit coborând în vale, pe drumul ce merge de-a lungul râului. Este al naibii de abrupt și plin de curbe, ba mai mult, e îngust de abia trece o mașină. Îl priveam de sus, dintre brazi, de unde puteam să îl urmăresc cu privirea mulți kilometri, un punct foarte mic, foarte galben, dispărând și reapărând la fiecare curbă. Îi auzeam chiar și zgomotul motorului, și buștenii zdruncinați de fiecare denivelare a drumului. M-a pus să-i vopsesc camionul în galben când Eddy Merckx1 a câștigat turul Franței pentru a patra oară. Pusesem pariu. Ăsta nu poate să spună „Bună ziua” sau

„Ce mai faci?” – fără să vorbească de Eddy Merckx. Nu știu de unde și-a moștenit inteligența.

Pentru tatăl nostru, cel mai mare rămânea Fausto Coppi2. Când Coppi a murit, și-a lăsat mustață în semn de doliu. A rămas tăcut o zi întreagă, așezat pe un buștean gros de acacia, în curtea înzăpezită, fumându-și tutunul made in USA, rulat în hârtia de țigări Job. Strângea mucuri de țigară, numai de la țigări americane, și își făcea țigarete cum nu s-au mai văzut. Era o figură, tatăl nostru. Se spune că a venit din sudul Italiei pe jos, trăgând după el un pian mecanic legat cu o frânghie. Când ajungea intr-un sat se oprea în piață

și îi făcea pe oameni să danseze. Vroia să meargă în America. Toți vor să

meargă în America, toți amărâții din Italia – ritals li se spunea. Până la urmă,
1 Eddy Merckx, născut în 1945, este considerat cel mai mare ciclist profesionist al tuturor timpurilor. În perioada 1965-1978 a câștigat un total de 625 de curse, din care unsprezece Grand Tours (cinci Tururi ale Franței, cinci Tururi ale Italiei și un Tur al Spaniei), trei Campionate Mondiale. De asemenea, a deținut recordul mondial al orei.

2 Fausto Coppi (1919-1960) - ciclist italian, a dominat ciclismul internațional în anii de după cel de-al doilea război mondial: două Tururi ale Franței, cinci Tururi ale Italiei și un Campionat Mondial. A murit la 41 de ani.

a rămas aici pentru că nu avea bani de bilet. S-a căsătorit cu Mama, pe care o chema Desrameaux și care venea din Digne. Ea era călcătoreasă iar el om bun la toate pe la ferme, dar câștiga te miri ce și bineînțeles că în America nu putea să meargă pe jos.

Apoi, au luat-o pe sora mamei mele cu ei. A rămas surdă de tot după

bombardamentele din Marsilia din mai 1944, și de atunci doarme cu ochii deschiși. Seara, când stă în fotoliu, nu știm niciodată dacă doarme sau nu.

Toți îi spunem Cognata, care înseamnă cumnata, doar Mama îi spune Nine.

Are șaizeci și opt de ani, cu doisprezece mai mulți decât Mama, dar Mama pare mai în vârstă. Cognata moțăie tot timpul în fotoliu. Nu se ridică decât la înmormântări. Și-a îngropat soțul, fratele, mama, pe tatăl ei, dar și pe tatăl nostru când a murit în 1964. Mama zice că ne va îngropa pe toți.

Pianul mecanic încă mai există, îl ținem în pod. L-am lăsat cu anii în curte și ploaia l-a înnegrit și bășicat. Acum, îl atacă pârșii. L-am frecat cu granule de otravă de șobolani, dar degeaba. Este găurit peste tot. Noaptea, dacă vreun pârș rămâne prins înăuntru, avem parte de o serenadă. Pentru că

încă mai funcționează. Din păcate, nu mai avem decât o singură placă, Roses de Picardie. Mama spune că oricum nu ar mai putea cânta alta melodie, pentru că s-a obișnuit cu asta. Ne-a povestit că o dată Tata l-a târât până în oraș ca să îl amaneteze. Nu i l-au primit. Mai mult, drumul până în oraș era la vale, dar la întoarcere.. Tata nu a mai putut – avea deja inima slăbită. A trebuit să plătească un camionagiu să aducă pianul înapoi. Da, Tata era foarte priceput la afaceri.

În ziua în care a murit, mama a spus că mai târziu, când va crește și Bou-Bou, celălalt frate, o să le arătăm noi. Vom merge, toți trei băieții, vom pune pianul sub ferestrele băncii Crédit Municipal și vom cânta Roses de Picardie toată ziua. O să-i înnebunim pe toți. Dar nu am făcut-o niciodată.

Bou-Bou are acum șaptesprezece ani, și chiar el mi-a spus anul trecut să duc pianul în hambar. Eu împlinesc treizeci și unu în noiembrie.

Când m-am născut, Mama a vrut să mă boteze Baptistin. Era numele fratelui ei, Baptistin Desrameaux, care s-a înecat într-un canal încercând să

salveze pe cineva. Ne spune tot timpul că atunci când vezi pe cineva care se îneacă, să te uiți în altă parte. Când am devenit pompier voluntar, a fost atât de furioasă că a dat cu picioarele în casca mea, și chiar s-a lovit. În orice caz, Tata a convins-o să mă boteze Fiorimondo. Era numele fratelui lui, care măcar a murit în propriul pat.

Fiorimondo Montecciari, așa scrie la primărie și în actele mele. Doar că

a fost războiul, în care Italia a fost contra noastră, și nu dădea bine în sat.

Așa că mă strigau Florimond. Oricum, dintotdeauna am suferit din cauza 8

numelui pe care îl port. La școală, în armată, peste tot. Baptistin ar fi fost și mai rău. Mi-ar fi plăcut să mă cheme Robert, adesea spuneam că mă cheamă

Robert. Așa i-am spus și Ellei, când ne-am cunoscut. Totul s-a rezolvat când am devenit pompier voluntar și au început să mă strige Pin-Pon. Chiar și frații mei. Din cauza asta m-am bătut, o dată – singura dată din viața mea – și au spus că sunt violent. Nu sunt violent, deloc. De fapt, era altceva.

Este adevărat că nu prea știu ce spun și că nu știu să vorbesc decât cu Mickey. Și cu Bou-Bou, dar nu e același lucru. El este blond – mă rog, are părul șaten deschis – în timp ce noi doi suntem bruneți. La școală ne strigau macaroni. Mickey înnebunea, se bătea cu toți. Eu sunt mai puternic, dar am spus că m-am bătut o singură dată. Mickey a jucat mai întâi fotbal. Era un dur. Juca bine de fapt – parcă aripă dreapta, dar nu mă prea pricep – și marca goluri cu capul. Era întotdeauna într-o grămadă de jucători, în fața porții celor de la Barreme sau a celor de la P et T din Castellane, și deodată

capul lui țâșnea, lovea mingea și marca golul. Apoi toți îl îmbrățișau pe Mickey, exact cum văzuseră la televizor. Iar eu te-am luat pe tine în brațe, te-am sărutat, te-am luat pe sus. Și asta mi-a cam făcut rău acolo, dincolo de

gardul de beton. Dar era un dur. A fost eliminat trei duminici la rând. Se bătea pentru orice – pentru o lovitură la tibie, pentru un cuvânt aruncat de cineva, pentru orice – și întotdeauna dădea cu capul. Îi apuca de tricou și îi lovea cu capul. Imediat, ăia cădeau, își făceau circul pe gazon și pe cine elimina arbitrul? Pe Mickey. E prost ca noaptea. Favoritul lui este Marius Trésor3. Spune că este cel mai mare jucător din lume. Eddy Merckx și Marius Trésor, dacă începe să vorbească despre ăștia, o ține până dimineața.

Mai târziu, s-a lăsat de fotbal și s-a apucat de bicicletă. Și-a luat licență

și toate alea. A câștigat și o cursă la Digne, în vara asta. Eram acolo cu Elle și cu Bou-Bou, dar asta este altă poveste. Acum are aproape 26 de ani. Se spune că încă mai poate trece la profesioniști și să devină cineva. Așa o fi –

eu nu mă pricep. Dar tot el n-a fost niciodată în stare să facă o dublă

debreiere4. Nici nu știu cum de Renault-ul lui încă mai funcționează, chiar și vopsit în galben. Îi verific motorul la fiecare două săptămâni, pentru că nu aș

3 Marius Trésor (n. 15 ianuarie 1950) este un fost jucător francez de fotbal, care a jucat de 65 de ori pentru naționala Franței. În 1972 a fost desemnat jucătorul francez al anului. A jucat ca fundaș pentru Olympique de Marseille între 1972 și 1980 - de aici şi pasiunea personajului Mickey pentru el.

4 Dubla debreiere este o tehnică profesionistă de schimbare a treptelor de viteză care se folosea mai ales la camioanele mai vechi, în cazul cutiilor de viteze cu trepte nesincronizate, pentru ca pinioanele să cupleze ușor, fără cârâituri.

9

vrea să-și piardă locul de muncă. Și când îi spun să fie atent și să nu mai meargă ca prostul, face o mutră așa de că-mi vine să-l cred, dar știu că i se rupe, așa cum i s-a rupt de prima gumă de mestecat pe care a înghițit-o.

Când era mic – are cu cinci ani mai puțin decât mine – își înghițea tot timpul guma de mestecat. Și de fiecare dată credeam că moare. Măcar cu el pot să

stau de vorbă. Nu am multe de spus – ne cunoaștem de secole.

Bou-Bou a început școala în timp ce eu eram în armată. A avut aceeași învățătoare ca și noi, pe doamna Dubard, care acum a ieșit la pensie. În fiecare zi mergea la școală ca și noi – trei kilometri peste deal, și uneori urcușul e pieptiș – dar cu cincisprezece ani mai târziu decât noi. Este cel mai inteligent din familie. A luat brevetul5, acum va trece într-a 12-a. Vrea să fie doctor. De anul ăsta merge la liceu, la oraș. Mickey îl conduce în fiecare dimineață și îl aduce înapoi seara. La anul, va trebui să meargă la Nisa, sau la Marsilia, sau altundeva. Dar, într-un fel, deja a plecat. Este foarte liniștit de obicei. Stă drept, cu mâinile în buzunarele din față și cu umerii drepți și țepeni. Mama spune că arată ca un curier. Își lasă părul lung și are niște gene ca de fată, așa că îl tachinăm, eu și Mickey. Dar nu l-am văzut niciodată să își piardă cumpătul. Doar cu Elle, poate o dată.

Era într-o duminică, la masa de prânz. El a spus o frază, doar câteva cuvinte, și Elle s-a ridicat de la masă. A urcat în camera noastră și nu am mai văzut-o toată după-amiaza. Seara, ea mi-a pus că trebuie să vorbesc cu Bou-Bou, să îi iau apărarea, ceva de genul ăsta. Am vorbit cu Bou-Bou. Era pe scara care coboară spre pivniță, aranjam niște sticle goale. A început să

plângă, fără să spună nimic, fără să se uite la mine. Mi-am dat seama că era încă un copil. Am vrut să îi pun mâna pe umăr, dar s-a ferit și apoi a plecat.

Trebuia să vină cu mine la garaj să-mi vadă mașina Delahaye, dar s-a dus la cinema sau să danseze pe undeva.

Am o mașină Delahaye6, una adevărată, cu scaune de piele, dar nu merge. O am de la un negustor de fiare vechi din Nisa. I-am dat la schimb un jaf de furgonetă luată de la un vânzător de pește, pe care am dat două sute de franci și pe care i-am băut împreună la cafenea. Am refăcut motorul, cutia de viteze, totul. Nu știu ce are. Ar trebui să meargă, dar când o scot din garajul la care lucrez, tot satul iese să o vadă cum crapă. Și crapă. Calează și 5 *Le brevet este o diplomă intermediară opțională, care poate fi obținută în Franța la sfârșitul clasei a 10-a, în urma promovării unui test.*

6 Delahaye a fost un producător francez de automobile de lux. Compania a activat între 1895 și 1954.

10

începe să scoată fum. Toți spun că vor forma un comitet antipoluare.

Patronul își iese din minți. Mă acuză că îi fur piese, că pierd prea multe nopți și că îi consum curent electric. Uneori mă ajută. Dar mașina – nimic. O dată, am traversat tot satul cu ea, dus-întors, înainte să crape. A fost un record.

Când mașina a început să scoată fum, nimeni nu a spus nimic – nimeni. Nu le venea să creadă.

Dus-întors, de la garaj până la noi, înseamnă 1.100 de metri. Mickey a verificat cu kilometrajul de la camionul lui. O Delahaye din 1950, chiar și alergică la garniturile de chiulasă, dacă merge 1.100 de metri, poate să

meargă mai mult. Asta spuneam, și am avut dreptate. Acum trei zile – vineri

– a mers mai mult.

Trei zile.

Nu pot să cred că orele care au trecut au aceeași durată. Am plecat, m-am întors. Mi se pare că am trăit o altă viață și că totul s-a oprit în lipsa mea.

Ce m-a frapat cel mai mult ieri seară, când m-am întors în oraș, a fost afișul de la cinematograf – care nu fusese schimbat. Îl văzusem toată săptămâna, când mă întorceam de la unitate. Chiar mă oprisem să văd ce film era. Ieri seară – era înainte de pauză şi lăsaseră luminile aprinse – stăteam în cafeneaua de vizavi de cinema, de pe străduța din spatele vechii piețe, și îl așteptam pe Mickey. Niciodată în viața mea nu m-am mai uitat la un afiș atât de mult, dar tot nu l-aș putea descrie. Știu că era cu Jerry Lewis, bineînțeles, dar nu-mi pot aminti numele filmului. Mă gândeam la valiza mea. Nu-mi aminteam ce făcusem cu ea. Și oricum, în sala aceea o văzusem pentru prima oară pe Elle, cu mult înainte să încep să vorbesc cu ea. Sunt de serviciu în fiecare sâmbătă seara – treaba mea este să-i opresc din fumat pe

băieți. Asta îmi convine – așa văd toate filmele. Dar nu-mi convine că mi se spune Pin-Pon.

Elle vine de la Éliane, dar dintotdeauna i-am spus Elle7. A venit aici iarna trecută, împreună cu tatăl și mama ei. Sunt din satul Arrame, din partea cealaltă a văii. Este satul pe care l-au demolat ca să construiască

barajul. Tatăl ei a fost adus cu ambulanța, a ajuns odată cu camionul cu mobilă. Lucrase ca drumar. Niciodată nu pățise nimic, până când, acum 4

ani, a făcut infarct într-un șanț. A căzut cu capul înainte în apa murdară.

Cineva a povestit că era acoperit tot cu noroi și cu frunze uscate când l-au adus acasă. De atunci are picioarele paralizate – probabil ceva la coloană, nu

7 Elle este un joc de cuvinte. Poate fi diminutivul pentru Eliane, dar în limba franceză

înseamnă Ea, Aia, Aceea.

11

mă pricep – dar tot timpul țipă la cineva. Nu l-am văzut niciodată – stă doar în dormitor – dar l-am auzit strigând. Nici el nu îi spune Éliane, o strigă

Târfa. O numește și mai rău de atât.

Mama ei este nemțoaică. S-au cunoscut în timpul războiului, când el fusese trimis la muncă forțată. Ea încărca tunurile când erau bombardamente. Nu glumesc. În 1945, ajunseseră să pună fete la încărcat tunurile. Am și văzut o fotografie cu ea, încălțată în bocanci și cu un turban care-i prindea părul. Nu vorbește mai deloc. În sat i se spune Eva Braun, nu o place nimeni. Evident, eu o știu mai bine, știu că este un om bun. Asta spune și ea, ca să se apere: „Sunt un om bun”. Cu accentul ei nemțesc. Nu a înțeles niciodată nimic din ce i se spunea – ăsta este secretul ei. Un amărăștean de francez a lăsat-o grea la șaptesprezece ani, așa că a rămas cu el. Copilul a murit la naștere și tot ce a găsit în frumoasa noastră țară a fost un salariu amărât de drumar, oameni care o vorbesc pe la spate și, câțiva ani mai târziu

– pe 10 iulie 1956 – o fată pe care să o pună în pătuțul de copil care nu apucase încă să fie folosit. Nu am nimic cu mama ei. Nici mama noastră nu are nimic cu mama ei. Odată, am vrut să mă interesez, să aflu adevărul. Am vrut să știu cine este adevărata Eva Braun. Întâi l-am întrebat pe Bou-Bou.

Nu știa. L-am întrebat pe Brochard, cel cu cafeneaua. Este unul dintre cei care îi spune Eva Braun. Nu știa. Până la urmă am aflat prin negustorul de fier vechi din Nisa – cel cel care mi-a vândut Delahaye. Ce poți să faci cu poreclele astea? Până și eu vorbesc uneori de Eva Braun.

La cinema veneau des împreună, Elle şi mama ei. Stăteau întotdeauna în rândul al doilea, chipurile ca să vadă mai bine, dar cum nu prea aveau bani – toți credeau că stăteau în față pentru că locurile erau mai ieftine. De fapt – am aflat asta mai târziu – Elle nu a vrut niciodată să poarte ochelari și, din spate, de pe locurile de 10 franci, nu ar fi văzut nimic.

Eu stăteam în picioare tot filmul, sprijinit de un perete, cu casca de pompieri pe cap. În pauză, mă uitam la ea. Ca toată lumea, o găseam frumoasă dar nu pot să spun că m-am gândit prea mult la ea, de când se mutase la noi în sat. Oricum, ea nu mă băga în seamă, cred că nici nu știa că

exist. Odată, după ce își cumpărase înghețată, a trecut pe lângă mine și doar a aruncat o privire la casca mea. Doar atât – casca. Am scos-o. Nu știam unde să o pun, așa că am lăsat-o la casieră.

Trebuie să mă explic. Este vorba de înainte de iunie, de acum trei luni.

Așa era situația atunci. Ce vreau să spun este că, înainte de iunie, Elle îmi atrăgea oarecum atenția dar, în același timp, mi-era indiferentă. Dacă ar fi plecat din sat nu cred că aș fi băgat de seamă. Am văzut că avea ochii albaștri, sau gri-albăstrui, și foarte mari, și că mi-a fost rușine cu casca. Asta-12

i tot. Ce vreau să spun, ăăă, nu prea știu ce vreau să spun, ăăă, doar că era înainte de luna iunie, când lucrurile erau diferite.

Întotdeauna ieșea în stradă ca să-și mănânce înghețata. Tot timpul era un grup care roia în jurul ei, mai ales băieți, și stăteau de vorbă pe trotuar.

Credeam că are peste 20 de ani, pentru că avea gesturi de femeie, dar mă

înșelam. De exemplu – modul în care se întorcea la locul ei. Cum mergea pe culoarul central, știa că era privită, că bărbații se întrebau dacă poartă

sutien sau chiloți – depinde de unde o priveau. Întotdeauna purta fuste mulate care lăsau să i se vadă picioarele până la jumătatea coapsei și care erau atât de mulate că s-ar fi văzut linia chiloților dacă ar fi purtat. În acele momente mă uitam și eu, ca toți ceilalți. Tot ce făcea ea, chiar și fără intenție, le dădea tuturor idei.

În plus, râdea mult și foarte tare, în hohote – asta ca să atragă atenția.

Sau își scutura deodată părul ei negru care îi ajungea până la talie și care strălucea în lumina lămpilor. Se credea o vedetă. Vara trecută – nu vara asta

– a câștigat un concurs de frumusețe în costum de baie și tocuri înalte, la târgul de la Saint-Étienne-de-Tinée. Erau paisprezece, majoritatea fete venite în vacanță. A fost aleasă Miss Camping-Caravaning – a păstrat cupa și toate fotografiile. După asta chiar s-a crezut vedetă.

Odată, Bou-Bou i-a spus că era o vedetă pentru 143 de locuitori –

atâția locuitori avea satul nostru la ultimul recensământ – și că era la înălțimea de 1.206 metri – asta este altitudinea trecătorii – dar că la Paris sau chiar la Nisa nu ar fi depășit nivelul trotuarului. Asta i-a spus el într-o duminică, la masa de prânz. Se referea că ea nu ar fi deosebită acolo, că sunt mii de fete frumoase la Paris, nu a folosit cuvântul „trotuar" în sens vulgar.

În orice caz, ea a urcat la etaj, a trântit ușa și a rămas acolo până seara. Am încercat să-i explic că a înțeles greșit. Din păcate, odată ce înțelege (sau crede că a înțeles) ceva, nu-i mai poți schimba părerea.

Se înțelegea mult mai bine cu Mickey. Este un glumeț, râde din orice.

Când râde, i se formează mici riduri în jurul ochilor, ce mai – râde cu toată

fața. Mai mult, femeia vieții lui este Marilyn Monroe. Dacă i-am deschide craniul, nu știu ce am găsi înăuntru – Marilyn Monroe, Marius Trésor sau Eddy Merckx. El spune că a fost cea mai grozavă dintre toate și că nu va mai fi niciodată una ca ea. În felul ăsta avea un subiect de conversație cu Elle.

Singura fotografie pe care ea accepta să o vadă pe un perete, în afară de ale ei, era un poster cu Marilyn Monroe.

Într-un fel e amuzant, pentru că ea era copil când Marilyn a murit. A văzut doar două dintre filmele ei, mult mai târziu, când le-au reluat la televizor: Fluviul fără întoarcere și Niagara. I-a plăcut mai mult Niagara, 13

datorită pelerinei de ploaie cu glugă pe care Marilyn o purta când a mers la cascadă. Televizorul nostru este alb-negru, așa că pelerina părea albă, dar nu eram siguri. Mickey văzuse filmul la cinematograf și spunea că pelerina era galbenă. A fost o mare discuție pe tema asta.

Mickey este bărbat – așa că e de înțeles. Eu nu eram nebun după

Marilyn Monroe, dar îl înțeleg. Și oricum, el i-a văzut toate filmele. Știți ce mi-a spus Elle? Nu filmul lui Marilyn o interesa pe ea în primul rând, ci viața ei, Marilyn însăși era interesantă. Elle citise o carte. Mi-a arătat-o. O citise de zeci de ori. Era singura carte pe care o citise vreodată. Apoi mi-a spus că nu o fi ea bărbat – în mod evident nu este – dar că dacă Marilyn ar mai fi în viață și ar putea să se transforme, atunci pentru Marilyn ar deveni bărbat.

Așa vorbea ea. Este ceva important, felul în care vorbea. Odată, în vara asta, Bou-Bou mi-a explicat că trebuie să te ferești de oamenii care au un vocabular limitat – de obicei sunt persoanele cele mai complicate. Îmi explica asta în timp ce lucram peticul de vie pe care îl cumpărasem cu Mickey, un pic mai sus de casa noastră. Spunea că nu ar trebui să am încredere în felul în care Elle spunea ceva. Uneori voia să spună ceva, dar se înțelegea altceva – pentru că știa prea puține cuvinte, trebuia să folosească

aceleași cuvinte ca să exprime mai multe sentimente diferite. Am oprit pompa cu care stropeam via și i-am spus că degeaba folosește el toate cuvintele din dicționar – că le potrivește doar ca să spună aiureli. O fi el Bou-Bou Știe-Tot, dar de data asta nu avea dreptate.

Am înțeles foarte bine ce voia să spună. Elle era întristată de moartea lui Marilyn Monroe, singură într-o casă goală, ar fi vrut să fie acolo, să-i ofere afecțiune, încurajări, orice, numai să o împiedice să se sinucidă. Nu este adevărat. Întotdeauna vorbea sărind de la o idee la alta – cum îi trecea ceva prin cap, o și spunea. Când o ascultai vorbind era ca și cum te lovea cu un ciocan în cap – fiecare idee nouă era o altă lovitură. De fapt, asta era principala ei calitate – nu trebuia să asculți tot, să le pui cap la cap și să

înțelegi vreo imagine de ansamblu. Puteai să dormitezi în colțul tău până la următoarea idee. Cât despre vocabularul ei restrâns, nu numai că trecuse prin școală cu dopuri în urechi – a făcut de trei ori clasa a patra, până la urmă profesorii au cedat și nu au mai vrut să o vadă – dar nici nu avea nimic de spus, doar că îi era foame, sau frig, sau că are nevoie la pipi în mijlocul filmului și oricum o auzea toată sala. Mama noastră i-a spus o dată că este

un animal. Elle a părut surprinsă. Știți ce a spus? „La fel ca toată lumea.” Dacă ar fi fost tratată ca o ființă umană, ar fi ridicat scurt din umeri și nu ar fi spus nimic. Pentru că nu ar fi înțeles. Oricum, de obicei nici nu răspundea când lumea striga la ea.

14

De exemplu – să o împiedice pe Marilyn Monroe să se sinucidă – la ce i-ar fi folosit? Elle tot repeta că era formidabil cum Marilyn a murit așa, înghițind niște chestii, cu toate fotografiile de a doua zi, că rămăsese Marilyn Monroe până la sfârșit. Mi-a spus că i-ar fi plăcut să îi cunoască pe foștii soți ai lui Marilyn și să și-o pună cu ei, chiar dacă doi din trei nu erau genul ei.

Mi-a spus că era mare păcat de pelerina galbenă de ploaie care probabil că

zace prin vreun dulap sau poate a fost arsă, în timp ce ea a alergat o zi întreagă prin toată Nisa fără să găsească una la fel. Exact așa a spus, cuvânt cu cuvânt. Zero, Bou-Bou, mai încearcă.

Mă enervez dar, de fapt, nu-mi pasă. Totul a redevenit ca înainte de luna iunie. Când o vedeam la cinema, înainte de luna iunie, nici nu mă

întrebam cum se întorceau în sat, Elle și mama ei. Știți cum este în orașele mici – 30 de secunde după ce se termină filmul, se închid porțile, se sting luminile, nu mai vezi pe nimeni. Eu mă întorceam cu Mickey, cu camionul lui, dar conduceam eu pentru că mă scoate din minți cum conduce. De obicei, era și Bou-Bou cu noi, și adunam o grămadă de tineret pe drum, care urcau în spate cu scutere şi cu toate troacele.

Odată ne-am numărat, era aproape toată lumea din oraș până în trecătoare. Unsprezece kilometri. I-am lăsat acasă, unul câte unul. Coborau la lumina farurilor, în dreptul drumurilor de pământ întunecate, al caselor adormite. Când cobora câte un băiat a cărui prietenă mergea mai sus, despărțirea dura o veșnicie. Mickey îmi spunea „Lasă-i.” Când am ajuns în sat, camionul era un dormitor pe roți. Nu i-am trezit nici pe Mickey, nici pe Bou-Bou, am mers în spate cu o lanternă. Erau toți așezați în linie, sprijiniți cu spatele de prelată, cumințI, fiecare cu capul sprijinit de umărul vecinului.

Imaginea mi-a amintit de război – nu știu de ce, poate din cauza lanternei, cred că am văzut ceva asemănător într-un film. Erau pur și simplu niște

copii care dormeau. Imaginea asta m-a umplut de bucurie. Nici pe ei nu i-am trezit, Am stins lanterna și i-am lăsat să doarmă.

M-am dus să mă așez pe treptele primăriei. Am privit cerul de deasupra satului. Nu fumez, ca să-mi protejez plămânii, dar în acel moment mi-ar fi plăcut o țigară. În fiecare miercuri am antrenament, la unitate. Sunt sergent, eu sunt cel care îi pune să alerge. Cândva am fumat – Gitanes. Tata spunea că sunt un zgârcit. Ar fi vrut să fumez țigări americane și să îi dau lui chiștoacele.

Oricum, chiar atunci, Massigne – fiul – a trecut cu furgoneta și a semnalizat cu farurile pentru că se întreba de ce Renault-ul lui Mickey era oprit acolo, în timp ce eu mă întrebam de ce venea la noi în toiul nopții, când el locuiește în Le Panier, 3 kilometri mai jos. Am ridicat brațul ca să arăt că

15

totul e în regulă și și-a continuat drumul. A mers până în capătul satului – i-am auzit motorul tot timpul – și s-a întors. S-a oprit la câțiva metri de mine și a coborât. I-am spus că au adormit toți în camion. A zis „Aha” și a venit să

se așeze pe trepte.

Era sfârșitul lui aprilie sau începutul lui mai, era un pic răcoare dar ne era bine. Numele lui este Georges. Are aceeași vârstă cu Mickey – chiar au făcut împreună serviciul militar la Vânători de Munte. Îl știu dintotdeauna. A preluat ferma părinților lui și este un agricultor foarte bun, poate să cultive orice pe pământul nostru roșu. Cu el m-am bătut astă-vară. Nu a fost vina lui.

I-am spart doi dinți din față dar a refuzat să facă plângere. A spus că mi-am pierdut mințile, și asta a fost tot.

Cum stăteam acolo amândoi, l-am întrebat ce făcea prin sat la ora asta.

Mi-a răspuns că a dus-o acasă pe fata Evei Braun. I-am zis că a durat cam mult să o ducă acasă și am râs. Nu mai țin minte exact ce și cum, nu-mi mai amintesc în detaliu, dar vreau să fie clar, râdeam amândoi, vorbeam ca băieții, în curând urma să îi trezesc pe ceilalți și, dacă mi-ar fi spus că și-o trăgea cu mama, nu cu fata, ar fi fost tot aia pentru mine.

L-am întrebat dacă și-o trăgea cu Elle. Mi-a spus că nu în seara asta, dar că s-a întâmplat de vreo două-trei ori astă iarnă, când mama nu venise la cinema. O făcuseră în spatele furgonetei, pe o prelată. L-am întrebat cum a fost, și atunci mi-a dat detalii. Nu a dezbrăcat-o niciodată de tot, era prea frig. Doar i-a ridicat fusta și puloverul, dar mi-a povestit tot.

Când ne-am întors la camion, încă mai dormeau aliniați, înclinați pe aceeași parte ca un lan de grâu bătut de vânt. Am imitat sunetul trompetei, am spus

„Scularea toată lumea”, și au coborât unul câte unul, cu ochii pe jumătate închiși, uitându-și scuterul, întorcându-se după el fără să spună

nici mulțumesc nici la revedere, cu excepția fetei lui Brochard, cel cu cafeneaua, care a șoptit „Noapte buna, Pin-Pon” și care a plecat acasă

clătinându-se ca un bețiv, pe jumătate adormită. Georges și cu mine i-am luat la mișto, ziceam „Ce șmecheri sunt protestatarii”, că păreau că se întorc de la miting. Vocile noastre răsunau tare în noapte, așa că l-am trezit pe Mickey. Și-a scos capul afară, cu părul zburlit, și ne-a luat la înjurături.

După asta, eram singur cu el în bucătărie – adică cu Mickey, bineînțeles

– și am băut un pahar de vin înainte să ne culcăm, când i-am spus ce mi-a povestit Georges. Mi-a răspuns că sunt atâția lăudăroși pe lume, dar care de fapt nu au regulat nici o muscă. I-am spus că Georges nu era un lăudăros. A spus nu, nu este, ai dreptate. Povestea asta îl interesa și mai puțin decât pe mine, dar a început să se gândească la ea în timp ce își golea paharul. Când Mickey se gândește, e ceva cumplit. Se chinuie atât de mult, se concentrează

16

de face atâtea riduri pe frunte, că îți dă impresia că va găsi soluția cum să

facă apă potabilă din apa de mare. Până la urmă, a dat din cap de câteva ori, cu un aer foarte serios, și știți ce a spus? Că Olympique Marseille va lua Cupa8. Chiar dacă Marius Trésor va fi în formă doar pe jumătate, tot nu îi poate opri nimeni.

A doua zi, sau poate că a fost duminica următoare, a fost Tessari, un mecanic la fel ca mine, care mi-a vorbit de Elle. În fiecare duminică

dimineață, Mickey sau eu, coborâm ca să pariem pe tiercé9 la barul-tabac din oraș. Jucăm o variantă de 20 de franci pentru noi, și una de 5 franci10 pentru Cognata. Ea spune că joacă pe cont propriu. Întotdeauna alege aceleași numere: 1, 2 și 3. Spune că dacă ai noroc, nu e nevoie să te mai complici. De trei ori am câștigat tiercé-ul în familie și, bineînțeles, de fiecare dată a fost Cognata. De două ori câte 1.000 de franci11 și o dată 7.000 de franci 12.

I-a dat și Mamei o parte, doar un pic, cât să o enerveze, și a păstrat restul pentru ea, în bilete noi-nouțe de 500 de franci. Spunea că îi păstrează

„În caz că" – dar nu spunea exact pentru ce. Nici nu știm unde îi ascundea. O

dată, împreună cu Mickey, am întors pe dos toată casa, am căutat și în pod unde Cognata n-a urcat niciodată – bineînțeles că nu ca să îi luăm, voiam să

îi facem o farsă – dar nu i-am găsit niciodată.

În orice caz, duminică, după ce am biletele în buzunar, Tessari sau altcineva îmi oferă o băuturică la bar. Ofer și eu una, jucăm la zaruri cine o dă pe a treia și tot așa. În ziua aia, a fost Tessari și am vorbit despre mașina mea Delahaye. Îi spuneam cum o să fac motorul bucăți și cum o s-o iau de la

zero, când a început să îmi dea coate și mi-a arătat spre ușă. Era Elle, cu cei 5

franci ai lui taică-su cel paralizat și cu părul ei negru prins într-un un coc 8 Olympique de Marseille a câștigat Cupa Franței cu Marius Trésor pe 12 iunie 1976.

Așadar, acțiunea din roman are loc în 1976.

9 Tiercé (în engleză trifecta) este un tip de pariu foarte popular, practicat în Franța la cursele de cai, în care pariorul este invitat să prezică cei trei cai care vor ajunge în fruntea unei curse. Va primi premiul maxim dacă îi indică în ordinea corectă, sau o cincime din premiul maxim dacă îi indică în ordine diferită.

10 20 franci francezi din 1976 înseamnă aproximativ 13 euro în 2020, iar 5 franci = 3,5

euro (sursa: https://www.insee.fr/fr/information/2417794) 11 Echivalentul a aproximativ 650 de euro în 2020.

12 Echivalentul a aproximativ 4.500 de euro în 2020.

17

mare. Își lăsase bicicleta pe jos, pe trotuar, și se așezase la coadă, așteptând să-i vină rândul să parieze.

Era un soare puternic, iar ea purta o rochie de nailon azurie, atât de transparentă încât în lumina din fundal părea dezbrăcată. Nu se uita la nimeni, doar aștepta legănându-se de pe un picior pe celălalt. Se ghiceau sânii ei rotunzi, curba interioară a coapselor și, când se mișca, aproape că se putea distinge umflătura păsăricii ei. Am vrut să-i spun ceva lui Tessari, să

fac o glumă, ceva de genul „Ai vedea mai puțin dacă ar fi în costum de baie”

și „Suntem toți niște fraieri” – pentru că erau și alți bărbați la tejghea care se întorseseră și ei – dar până la urmă, în cele două sau trei minute cât a stat în bar, niciunul nu am spus nimic. Elle și-a validat tichetul, a mai rămas, pentru o secundă, goală în lumină, în pragul sălii, apoi s-a urcat pe bicicletă și a plecat.

I-am spus lui Tessari că i-aș pune-o, și am mai cerut un rând de pastis.

Tessari mi-a răspuns că nu ar trebui să fie prea greu, știa pe câțiva care și-au pus-o deja cu ea. Mi-a spus de Georges Massigne, bineînțeles, care o aducea de la cinema sâmbătă seara, dar și farmacistul orașului, care era căsătorit și avea trei copii, un turist – vara trecută, și chiar un portughez care lucra ceva mai sus în trecătoare. Știa toate astea pentru că nepotul lui fusese invitat odată de turist, cu o gașcă mare, și Elle fusese și ea acolo. Erau toți cam amețiți de băutură, și nepotul lui i-a văzut cum au făcut-o, ea și cu turistul.

Știu și eu cum se termină serile astea. În fiecare cameră e câte un cuplu.

Nepotul i-a mai zis că nu trebuia să-și bată prea mult capul cu ea, că înghite.

I-am spus lui Tessari că nu înțeleg, ce înghite? A zis că îmi face un desen. Doi tipi de lângă noi au auzit și au început să râdă. Am râs și eu, ca să

nu pic de prost. Am plătit, am spus Ciao, am plecat. Tot drumul, conduceam Renault-ul și mă gândeam doar la asta, Elle cu turistul, și nepotul lui Tessari care îi privea.

E greu de explicat. Pe de o parte, o doream tot mai mult. Pe de altă

parte, când o văzusem în pragul barului, în rochia aia transparentă de se vedea tot, îmi fusese milă de ea. Nu-și dădea seama și, imediat cum intrase în sală, la umbră, arăta chiar cuminte în rochița albastră, cu părul prins în cocul care o făcea să pară mai înaltă și, nu știu de ce, dar îmi plăcea și mai mult de ea și nu mai era doar că o doream. Acum o disprețuiam, mă gândeam că nu ar trebui să-mi fie greu să o am, că o să se lase ușor. În același timp mă

deranja, mă săturasem de tot. Nu doar de ea, de fapt. Nu prea pot să explic.

În săptămâna care a urmat, am văzut-o trecând de mai multe ori prin fața garajului. Locuia în ultima casă din sat, o casă veche din piatră pe care Eva Braun o aranjase cum a putut, punând flori peste tot. De obicei, Elle era 18

pe bicicletă, ba se ducea, ba se întorcea de la pâine. Până atunci abia dacă o observasem. Nu din cauză că înainte ieșea mai puțin. Este ca acele cuvinte pe care le observi într-un ziar pentru prima dată, iar după aceea îți sar în ochi tot timpul. Ridicam ochii din ce lucram ca să o văd trecând, dar nu îndrăzneam să-i fac vreun semn și cu atât mai puțin să-i vorbesc. Mă

gândeam la ce îmi spuseseră Georges și Tessari, și cum ea nu se sinchisea nici de mine și nici de coapsele ei dezgolite – când trecea pe bicicletă – mă

uitam ca prostul cum trecea. Spun prost pentru că nu-mi făcea bine deloc. O

dată, m-a văzut șeful. Mi-a spus „Revino pe pământ. Dacă ochii tăi ar lansa flăcări de sudură, fata aia nu ar mai putea să stea jos niciodată.”

Apoi, într-o seară, am vorbit cu Mickey despre asta. Doar două vorbe, așa, aș vrea să-mi încerc norocul. Mi-a răspuns că mai bine stau departe de ea, că o fată ca ea care sare din floare în floare nu e bună pentru mine.

Tocmai umpleam căldările la puț. Mama a vrut ca eu să instalez apa curentă în casă – pentru ea mecanic sau instalator însemna același lucru. Rezultatul? Nu funcționează niciodată. Din fericire Tata l-a făcut pe Bou-Bou înainte să moară – el e singurul care poate repara orice. Varsă un produs chimic în țevi – le roade ca acidul, dar vorba lui: pentru moment funcționează, chiar dacă într-o zi or să se facă praf.

I-am răspuns că nu aveam nevoie de sfatul lui, ci de o mână de ajutor.

Am rămas țepeni lângă puț, cu gălețile pline în mână, timp de 5.000 de ani cât s-a gândit el, mi-am rupt brațele cât am așteptat. Într-un final, mi-a spus că, dacă vreau să o văd pe Aia, cel mai bine sa vin la discotecă într-o duminică, ea e întotdeauna acolo.

Se referă la o baracă din prefabricate, botezată Bing-Bang, care în fiecare săptămână era demontată și mutată în alt sat, și pe care tinerii o urmau prin toată regiunea. Îți cumperi biletul la intrare și îl prinzi în piept ca un deportat. Nu poți să stai jos deloc. Proiectoare colorate se învârt tot timpul și te împiedică să vezi ceva dar, dacă vrei zgomot, pentru doar 10 franci ai găsit locul potrivit. Chiar și surda de Cognata ar auzi zgomotul de afară, deși până acum nu a auzit zgomotul țevilor și nu știe că avem apă curentă.

I-am spus lui Mickey că, dacă mă duc în locul ăla, la treizeci și ceva de ani o să arăt într-un fel. Mi-a răspuns „Exact.„ Eu voiam să spun că voi arăta ca un imbecil, dar el a spus imediat „Un pompier.” Dacă nu aș fi avut mâinile ocupate, i-aș fi cărat gălețile, orice – un geniu ca Mickey nu trebuie să se obosească. I-am explicat cu răbdare că voiam să evit cu orice preț ca ea să mă mai vadă din nou ca pompier de serviciu. Mi-a răspuns că, în cazul ăsta, nu am decât să vin în haine civile. Am lăsat-o baltă. I-am spus că o să văd,

dar Mickey mi-a amintit că oricum va fi un pompier de serviciu acolo, și că

tot se mai vorbește la unitate despre Sergentul Iubăreț.

Din fericire nu era niciodată vreun voluntar din echipă pentru Bing-Bang. În primul rând, duminica este pentru doamna, pentru friptura de vită

și pentru TV. Locuim într-un loc perfect pentru TV, prindem toate posturile din Elveția, Italia și Monte Carlo așa că putem vedea toate filmele din Evul Mediu până în prezent. În plus, dacă e vreo problemă la dans – și întotdeauna apare vreo problemă când un puști de paisprezece ani simte că-i crește mustața – pompierul este imediat considerat un jandarm de intervenții. Într-o duminică a trebuit să îi strâng pe toți băieții disponibili să

mergem să îl ajutăm pe un pompier de-al nostru. Doar spusese celor doi dansatori care voiau aceeași parteneră să nu-și mai rupă cămașa unul altuia.

De data asta jandarmii au ajuns înaintea noastră, altfel i-am fi găsit doar scheletul. Chiar și așa, băiatul a stat trei zile în spital. Am strâns bani și i-am luat un cadou când a ieșit.

La antrenamentul din miercurea de dinaintea dansului abia erau vreo șase penibili. Am întrebat cine vine de serviciu cu mine la Blumay. Este un sat mare la 15 kilometri de noi, în munți, și Bing-Bang urma să fie instalat acolo weekendul următor. Nu a răspuns nimeni. Am mers pe terenul de fotbal de lângă unitate, pentru alergări și sărituri. Îi spunem unitate, dar este de fapt o veche mină de cupru. Sunt mai multe între oraș și trecătoare, au fost închise în 1914, când nu mai erau rentabile. În a noastră nu găsești decât bălării și pisici fără stăpân, dar am instalat un garaj pentru cele două

camioane pe care le-am primit și niște vestiare cu duș. În vestiar, în timp ce ne îmbrăcam, am spus că Verdier va veni cu mine. Este angajat la poștă, nu prea vorbește și noi doi eram singurii celibatari. În plus, îi place foarte mult să fie pompier, vrea să devină profesionist. O dată a adus o fetiță de trei ani cu el, singura supraviețuitoare a unui accident în lanț produs pe partea cealaltă a trecătorii. A plâns în hohote când medicii au confirmat că fetița va

trăi. De atunci a rămas dedicat meseriei. De fapt, încă îi mai scrie fetiței, chiar îi trimite și bani. Spune că la 35 de ani o va adopta – este vârsta minimă legală pentru adopție. Glumim uneori pe seama lui, pentru că acum are doar 25 de ani și, când va avea 35, fata va fi aproape de vârsta măritișului, încă un pic și s-ar putea căsători cu ea. Ne răspunde trimițându-ne la dracu'.

***

20

Mă gândesc cu regret la acea lună de mai – în special la zilele de dinaintea Bing-Bang. La noi, iernile sunt cumplite și toate drumurile sunt blocate de zăpadă dar, cum vine vremea bună, este vară. Se înnopta mai târziu și stăteam afară să lucrez la Delahaye după program. Sau mă ocupam de cele două biciclete de curse ale lui Mickey, pentru că începuse sezonul de curse. De obicei patronul era cu mine, pentru că întotdeauna avea ceva de terminat, și soția lui, Juliette, ne aducea după o vreme câte un pastis.

Amândoi sunt de vârsta mea – ea a fost la școală cu mine – dar el are părul alb. Vine din Țara Bascilor și este cel mai bun jucător de pétanque pe care l-am văzut vreodată. În timpul verii facem echipă amândoi, jucăm cu turiștii.

Când este un accident sau un incendiu, în timpul nopții, sună la garaj –

pentru că din sat nu se aude sirena – și mă aduce el însuși, cu toată viteza, până la unitate. Uneori spune că, dacă ştia ce – îl așteaptă, mai bine și-ar fi rupt un picior decât să mă angajeze în ziua aia.

Continuam să o urmăresc cu privirea pe Elle, când trecea în timpul zilei, și în continuare ea nu mă vedea, dar simțeam că urmează să mi se întâmple ceva important, și nu numai că voi face dragoste cu ea. Era asemănător cu ce simțisem înainte să moară Tata, dar bineînțeles era o neliniște total opusă – ceva plăcut.

Da, regret acea perioadă. O dată, când am plecat de la garaj, la căderea nopții, am mers spre vârful trecătorii în loc să mă întorc acasă. Pretextul era că încerc bicicleta de aluminiu a lui Mickey, dar de fapt voiam să trec prin

fața casei Ellei. Ferestrele erau deschise, lumina era aprinsă în camera de jos, dar eram prea departe ca să văd mare lucru – au o curte spre stradă. Am lăsat bicicleta un pic mai sus și am ocolit mergând pe lângă zidul cimitirului.

În spate, casa lor dă spre o pășune de-a lui Brochard, cel cu cafeneaua. Doar un gard viu îi separa de pășune, niște rugi de mure. Când am ajuns în fața ferestrelor, am văzut-o imediat pe Elle. Am fost surprins. Stătea la masa din sufragerie, sub o lampă mare care atârna de tavan și care atrăsese toți fluturii de noapte. Se sprijinea în coate și citea o revistă și, în timp ce citea, se juca cu o șuviță de păr. Îmi amintesc că era îmbrăcată în rochița cu guler rusesc, cea albă cu flori albastre mari. Fața îi era tânără, inocentă – așa cum am cunoscut-o mai târziu – pur și simplu pentru că nu era machiată.

Am rămas acolo mai multe minute, de partea cealaltă a gardului de mure, la câțiva metri de ea. Nici nu știu cum reușeam să mai respir. Apoi tatăl ei a strigat, de la etaj, că îi e foame, și mama ei a răspuns în germană.

Mi-am dat seama că mama ei era într-un colț al încăperii, unde nu o vedeam.

Am profitat de strigătele nenorocitului ca să plec fără să fac zgomot. Din 21

partea Ellei, el putea să strige toată noaptea, că ea ar fi continuat să-și citească revista și să se joace cu aceeași șuviță de păr.

Bineînțeles că acum râd de mine când mă gândesc la asta. Mă simt un prost. Chiar când eram copil și am avut o pasiune – pentru Juliette, de exemplu, cea care s-a măritat cu patronul meu, și pe care o conduceam acasă

de la școală – nu mi-ar fi venit ideea să mă ascund ținându-mi respirația în spatele unui gard viu ca să mă uit la cineva cum citește o revistă. Nu am fost eu vreun mare amorez, dar am avut și eu aventurile mele. Nu pun la socoteală serviciul militar – am fost pompier în Marina militară, la Marsilia –

pentru că atunci rezolvam rapid. Când nu eram de serviciu, ne duceam câte doi-trei în cartierul Belsunce din centru, și alegeam o fată pe care o împărțeam, ca să ieșim mai ieftin. Dar înainte de asta – și mai ales după –

cred că am cunoscut tot atâtea fete ca oricare altul. Uneori dura o lună, alteori o săptămână. Uneori doar o dată în timpul vreunui festival din alt sat.

O făceam într-o vie, spuneam că ne mai vedem și nu ne mai vedeam vreodată.

O dată am rămas mai mult de un an cu fata unui legumicultor, Marthe.

Eram pe punctul să ne căsătorim, dar a primit un post de profesor lângă

Grenoble, ne-am scris din ce în ce mai puțin. Era blondă și poate mai frumoasă decât Elle – nu era aceleași gen de fată – și foarte drăguță. În orice caz, nu ne-am mai văzut de atunci, probabil că s-a măritat cu altul. Îl mai văd pe tatăl ei din când în când, dar e supărat pe mine, nu-mi vorbește.

Anul ăsta, în martie și aprilie, chiar înainte de Elle, am fost cu Louise Loubet, casiera de la cinema. Îi spunem Loulou-Lou, poartă ochelari dar are un corp superb. Doar un bărbat poate înțelege asta. Este înaltă și nu arată

rău când este îmbrăcată, dar când se dezbracă nu știi unde să pui mâna mai întâi. Din păcate, are un soț cam nașpa – este patronul lui Tessari – și începuse să aibă niște bănuieli, așa că a trebuit să ne despărțim. Ține morțiș

să rămână casieră, cu toate că garajul le aduce o avere, doar ca să scape trei seri pe săptămână de pipăielile soțului libidinos. Ea are 28 de ani și capul pe umeri. S-a măritat cu el pentru bani – nu ascunde asta – și spune că tot jucându-l cu „în seara asta nu pot„ și „în seara asta fă-mi orice vrei„ o să

reușească să-i provoace un infarct.

După film, Loulou-Lou închide grilajele de la cinematograf, pentru că

tehnicianul spune că îi interzice sindicatul și directorul s-a culcat de mult după ce a preluat încasările. Deci închidea ușile, stingea luminile cu excepția celor de veghe ca să putem să ne zărim măcar un pic, în timp ce eu, ca să

păstrez discreția asupra relației noastre, dădeam ture prin spate până venea să îmi deschidă. De obicei, când venea să îmi deschidă, era deja pe jumătate

dezbrăcată. Nu prea aveam timp pentru preludiu. O făceam în sală, pentru că

biroul directorului și cabina de proiecție erau închise cu cheia. Ne întindeam pe aleea centrală, unde este un covor, și prima oară – nu știu dacă din cauza ei, că m-a surprins cu totul, sau din cauza batalioanelor de scaune din jurul nostru și a plafonului foarte înalt, și noi ca proștii în acest mare spațiu în care orice zgomot se auzea amplificat – nu am putut să fac nimic.

Și apoi, am reînceput miercuri seara – când la cinematograf e un spectacol și veneam să îi țin companie în casierie, când mă întorceam de la unitate – și, bineînțeles, sâmbătă. Sâmbătă seara, Mickey mă aștepta cu camionul lui la ieșirea din oraș. Are și el o prietenă – o colegă de-a lui Verdier, de la poștă – de obicei tocmai își luau rămas-bun când ajungeam eu.

Alteori, mă întorceam singur pe bicicletă, ultimii kilometri mergeam pe jos pentru că sunt prea abrupți – cu buzele arzând și cu frigul de pe drumul pustiu mi-era numai bine.

Până la urmă, ne-am despărțit când soțul a început să o aștepte pe Loulou-Lou la închidere. În seara în care am lăsat casca la ea, mi-a pus un bilețel înăuntru, prins de căptușeala de piele. L-am găsit a doua zi. Scrisese:

„Fata aia aduce doar probleme”. Nu am înțeles ce voia să spună, nici nu am întrebat-o. Voia să spună același lucru ca și Mickey, atunci când umpleam gălețile în curte. Își dăduse seama că mi-era rușine de casca mea, dar și de ce simțeam asta. Îmi dădea mai multă atenție decât credeam. Într-o după-amiază, luna trecută – ar trebui să povestesc totul în ordine – eram singuri, aveam tot timpul, dar nu am putut să fac nimic, la fel ca prima dată. Era prea târziu.

Sâmbătă, în ajunul dansului de la Blumay, am sunat de la garaj ca să

trimită pe altcineva în locul meu la cinematograf. Pentru cinematograf toți se oferă voluntari. Cred că nu voiam să merg ca să nu-mi stric întâlnirea de a

doua zi cu Elle. Sau poate că nu voiam să o văd plecând de la film în furgoneta lui Georges Massigne. Sau poate amândouă, nu știu. În orice caz, mi-a părut rău, eram la atâtica să merg.

În timp ce îi așteptam în bucătărie pe Mickey și pe Bou-Bou, am început să curăț cu benzină niște piese de la Delahaye pe care le adusesem într-o cârpă. Am băut aproape o sticlă de vin. La un moment dat, Cognata, care credeam că doarme în fotoliul ei, mi-a spus să nu mă mai învârt atâta, că îi dau amețeală. Mama se culcase de mult. Am profitat de timpul ăsta și am curățat și uns puștile de vânătoare, pe care le lăsasem într-un dulap de la închiderea sezonului de vânătoare. Astă-iarnă am împușcat doi mistreți și Mickey unul. Bou-Bou nu trage decât după corbi – și nici pe ăia nu îi nimerește.

23

Era trecut de miezul nopții când am auzit camionul întorcându-se și i-am văzut farurile luminând fereastra. Văzuseră un film cu cowboy cu Paul Newman, așa că au început să se joace cu puștile rămase pe masă. Cognata a râs, dar apoi s-a speriat pentru că nu aude nimic și Bou-Bou a făcut pe mortul ca nimeni altul – glonț în burtă, ochii dați pe spate, ce mai, tot tacâmul. La sfârșit i-am spus să se ducă să moară în patul lui, și să o ajute pe Cognata să ajungă în cameră – nu mai poate să urce singură și trebuie susținută pe scări.

Când am rămas singur cu Mickey, l-am întrebat dacă Aia a fost la cinematograf. Mi-a spus că da. L-am întrebat dacă plecase cu Georges Massigne. A spus că da, dar că Eva Braun era cu ei.

M-a privit așteptând să mai întreb ceva, dar nu mai aveam întrebări –

sau aveam prea multe. S-a dus și a pus înapoi puștile în dulap. I-am turnat un pahar de vin. Am vorbit de Eddy Merckx și de Tata – care fusese un vânător bun. Am vorbit și de Marcel Amont, cântărețul, care urma să fie la televizor seara următoare. Este preferatul lui. Când Marcel Amont este la televizor, se oprește totul, nici nu mai mestecăm la masă. Ascultăm de parcă

am fi în biserică. I-am spus că Marcel Amont este foarte bun. Mi-a răspuns că

da, tot ce face este aur. Ăsta este noul lui cuvânt preferat. Marius Trésor și Eddy Merckx nu fac decât chestii aur. Marilyn Monroe, la fel. I-am spus că

trebuie neapărat să ne întoarcem de la dans înainte de începutul emisiunii.

Nu mi-a răspuns.

Mickey este nostim. Poate că mi-a tremurat vocea – continuam să-mi umplu paharul fără să evit să-l umplu și pe al lui – dar nu era doar asta. O fi el prost bâtă, dar nu trebuie să îl iei de fraier prea mult, că știe ce te frământă. Am

stat o vreme fără să spunem nimic. Apoi, mi-a spus că nu am decât să mă țin de el mâine la dans, că se ocupă el de tot. I-am răspuns că nu am nevoie să-mi agațe el o fată, că mă descurc și eu. Atunci mi-a spus ceva foarte adevărat. Mi-a spus: „Ba da. Pentru că îți pasă prea mult de Aia, și mie nu-mi pasă. Mie îmi va fi mai ușor.”

***

A doua zi dimineață, în acea duminică faimoasă, am făcut duș în curte, toți trei frații-zvăpăiații. Era un soare superb și am glumit pe seama lui Bou-Bou, care nu vrea niciodată să i se vadă cucul, și care învelește în perdeaua înflorată pe care am instalat-o chiar eu. Apa de la fântână este rece toată

24

vara, ți se oprește inima când dai drumul la duș. O ridicăm într-o cisternă cu o pompă manuală, la duș curge fără să se oprească așa că, odată obișnuit, ți se pare confort maxim. Mickey a coborât în oraș să joace tiercé-ul – pe bicicletă, ca să se antreneze – și, când s-a întors, eram îmbrăcat ca niciodată, la patru ace. La prânz toți se holbau la mine, de parcă nu mă văzuseră

niciodată cu o cravată.

Trebuia să mă întâlnesc cu Verdier direct la Blumay, el urmă să vină cu Renault-ul unității. Noi patru – prietena lui Mickey, Georgette, venea și ea cu noi – am venit cu DS-ul patronului meu. Mi-o împrumută când i-o cer dar, după ce o duc înapoi, de fiecare dată spune că merge mai prost ca înainte.

Cel mai surprins să mă vadă în civil a fost Verdier. Îmi pusesem costumul bej, cu o cămașă somon și o cravată roșie de-a lui Mickey. I-am explicat că

eram cu frații mei, că nu am avut timp să mă schimb în uniformă dar, dacă se întâmplă ceva, am echipamentul în mașină.

Era ora 3:00 și era un vacarm de-ți plesneau timpanele în jurul Bing-Bang-ului montat în piața din centru. Oamenii se înghesuiau la intrarea imensei barăci, doar ca să „arunce un ochi”, și apoi nu se mai mișcau de acolo toată după-amiaza. I-am spus lui Verdier să stea de serviciu lângă

casierie și să se asigură că toți își sting țigara înainte să intre. Nu a avut nimic de comentat. Niciodată nu comentează.

M-au recunoscut, nu voiau să mă lase să plătesc, dar am insistat ca să

am biletul în piept ca toată lumea. În interior era ca în iad. Totul era luminat în roșu, iar chitarele electrice, tobele, urletele celor care își pierduseră deja capul – toate îți făceau creierii terci. Nu puteai să auzi pe nimeni, nu puteai să recunoști pe nimeni. Soarele încălzise acoperișul din tablă ondulată, așa

că te sufocai cât să nu mori. Bou-Bou a plecat să-și caute prietenii pe pipăite, apoi Mickey m-a împins spre Georgette ca să dansez cu ea și a plecat și el, dispărând printre umbrele care se agitau în jurul nostru. Georgette a început să-și rotească șoldurile și să dea din fund singură, așa că am făcut și eu la fel.

Singurul loc bine luminat în toată sala era o mică scenă rotundă, unde se dezlănțuia formația. Erau cinci tineri în pantaloni cu franjuri, cu fețele și corpurile vopsite în toate culorile. Bou-Bou mi-a spus mai târziu că se numesc Apașii – ca tribul de indieni – și că sunt foarte buni.

În orice caz, am dansat acolo cu Georgette, timp de o eternitate, cu piesele venind una după alta. Eram leoarcă de transpirație, credeam că nu se mai termină niciodată – când deodată proiectoarele s-au oprit, lumina a devenit aproape normală, și Apașii epuizați au început un slow din vârful degetelor. Am văzut băieți și fete care s-au dus să stea jos lângă peretele barăcii, direct pe jos, cu transpirația curgând de pe ei, iar apoi l-am văzut pe 25

Mickey care o găsise pe Elle. Era cu Georges Massigne, cum mă temeam, dar nu mai conta, asta e viața.

Era îmbrăcată într-o rochie albă, foarte ușoară. Și ea era transpirată, avea părul lipit de tâmple și de frunte și, din locul în care mă aflam, la cincisprezece sau douăzeci de pași de ea, îi vedeam pieptul cum se ridică, și buzele deschise în încercarea de a-și recăpăta suflul. Știu că este o tâmpenie, dar o doream atât de mult că îmi era rușine de mine – sau frică, nu știu –

oricum, eram gata să plec. Mickey vorbea cu Georges. Știam ce vrea să facă, pentru că îl cunosc pe fratele meu. Caută un pretext ca să îl scoată din sală și să-mi lase drumul liber. La un moment dat, a arătat spre mine, i-a spus ceva Ellei, și ea s-a uitat la mine. M-a privit câteva secunde, fără să își miște capul, fără să întoarcă ochii. Nici nu mi-am dat seama că Mickey a ieșit cu Georges Massigne.

Apoi, ea s-a dus la niște fete – din care două sau trei locuiesc la noi în sat, și toate râdeau, și mi se părea că râdeau de mine. Georgette m-a întrebat dacă mai voiam să dansez, am spus că nu. Mi-am scos sacoul și cravata și am

căutat din ochi un loc unde să le pun. Georgette a zis că le ține ea și, când m-am întors, cu mâinile libere, cu cămașa transpirată și lipită de spate, Elle era acolo, în fața mea, nu zâmbea, aștepta pur și simplu și.. întotdeauna știi că

urmează să se întâmple.

Am dansat o dată cu ea, apoi încă o dată. Nu-mi amintesc ce era – sunt un dansator bun, nu contează ce melodie este – dar cred că era un slow pentru că am ținut-o în brațe. Palma ei era umedă. Și-o tot ștergea pe rochie, și îi simțeam corpul fierbinte prin țesătură. Am întrebat-o de ce râdea cu prietenele ei. Cu un gest și-a aruncat părul negru spre spate, părul ei mi-a mângâiat obrazul – dar nu a ocolit întrebarea. Prima frază pe care am auzit-o de la ea a fost ca un pumn în față. Râdea cu prietenele ei pentru că nu prea avea chef să danseze cu mine și, fără să vrea, spusese ceva foarte amuzant despre un pompier și furtunul lui. Pe bune.

Știu ce o să aud, mi s-a tot spus de un milion de ori: ferește-te de oamenii proști mai mult decât de oamenii răi, că era proastă de Bou-Bouie, că trebuia să stau departe de ea, că în câteva cuvinte a arătat cât o duce capul. Dar nu este adevărat! Tocmai pentru că nu este adevărat trebuie să

explic de fiecare dată. Când merg la dans, toate fetele râd ca iepele din orice prostie pe care nu au voie să o spună acasă. Ele știu mult mai puțin decât lasă să se înțeleagă, dar le este frică să pară ridicole dacă nu nechează mai tare decât prietenele lor. Și oricum, eu am pus întrebarea. Am întrebat de ce râdeau și mi-a spus. Ar fi putut să mintă, dar ea nu mințea niciodată, era 26

prea mare efortul – poate doar dacă era o chestiune de viață și de moarte.

Dacă nu îmi plăcea răspunsul, ghinion, nu ar fi trebuit să întreb.

Și apoi, în timp ce dansam cu ea, mai era ceva. Este un detaliu pe care l-am mai spus, dar este adevărat și e mult mai important decât restul. Mâna ei erau umedă. Urăsc să dau mâna cu oamenii care transpiră, chiar și pentru un salut rapid. Dar nu și în cazul ei. Spuneam că își ștergea mâna umedă pe rochie. Oricine altcineva ar fi făcut asta, m-ar fi dezgustat. Dar nu și ea.

Mâna ei umedă era ca unui bebeluș, îmi amintea de ceva iubit, nu știu ce anume, ceva care este în bebeluși și copii, și care te face să te gândești la tine, la tatăl tău și la pianul lui uzat, care îți amintește în mijlocul unui dans că tu și frații tăi nu v-ați dus sub ferestrele Creditului Municipal ca să le cântați Roses de Picardie – da, știu ce vreau să spun: ceva care nu are legătură cu ce e bine sau rău, dar care poate să te aducă în situația mea, să o să îl facă pe un tip ca Verdier să plângă în hohote și să arate că este un om bun. Și eu, când oamenii îmi vorbeau de ea și mă sfătuiau să mă despart înainte să fie prea târziu – îi trimiteam la dracu'.

De la primele cuvinte, am remarcat că vorbea cu un accent diferit de cel de la noi. Nu era la fel de puternic ca al Evei Braun, dar se auzea clar, cu tot zgomotul din jur. Am întrebat-o dacă vorbea germana cu mama ei. A răspuns că nu vorbea deloc cu ea, nici în franceză, nici în germană – că nu mai avea ce vorbi cu ea, și cu tatăl ei cu atât mai puțin. Era mai mică decât mine – eu am 1 metru 84 – dar destul de înaltă pentru o fată. Era foarte slabă, cu excepția bustului. Îi simțeam sânii pe pieptul meu – și îi puteam vedea prin decolteul rochiei ei albe. În timp ce dansam, părul ei lung îi acoperea fața – și-l tot arunca în spate. Era cel mai frumos păr pe care îl văzusem vreodată. Am întrebat-o dacă era negru natural. A răspuns ce întrebare, că o costă 75 de franci13 pe lună ca să aibă culoarea asta, și că

vopseaua îi face niște cruste pe cap. Într-o zi o să se îmbolnăvească de la asta. Deodată proiectoarele au început din nou să se învârtă, în roșu și portocaliu, iar Apașii au pornit din nou la atac. Chiar atunci, când nu ne mai auzeam deloc, am întrebat-o dacă bea ceva. A înțeles ce întrebam, a ridicat ușor din umărul stâng și a venit după mine. La intrare, i-am spus lui Verdier să intre să danseze și el un pic, că stau eu afară. Nu i-am spus-o cu vocea mea obișnuită dar s-a prins că făceam pe șeful în fața Ellei. Mie mi-e rușine să fac chestii de-astea, dar el nu a răspuns nimic și a plecat.

13 Echivalentul a aproximativ 50 de euro în 2020.

27

Ne-am făcut loc prin mulțimea de oameni care se înghesuiau pe treptele barăcii. Nu am vorbit deloc în timp ce ne îndreptam spre cafenea, prin piață. Am luat-o de mână și ea m-a lăsat, după ce mai întâi și-a șters-o din nou pe rochie. La bar a cerut un Vittel cu mentă și eu am luat o bere. În jurul nostru, toți vorbeau de tiercé – pierdusem și eu, dar și Cognata. Ea se uita de jur împrejur în cafenea, cu ochii pe jumătate închiși ca să vadă mai bine. Am întrebat-o dacă îl căuta pe Georges Massigne și ea răspuns că nu, că

nu era căsătorită cu el.

În bar era răcoare față de cuptorul din care tocmai ieșisem, îmi simțeam cămașa cum mi se lipea rece de piele. Și ea transpira. Am urmărit o picătură de transpirație care i-a alunecat de la tâmplă pe obraz, apoi pe gât, de unde a șters-o cu un deget. Avea nasul mic și, prin buzele întredeschise, i-am văzut dinții foarte albi. Și-a dat seama că doar o priveam, și a râs. Am râs și eu. Imediat a mai scos o perlă. Mi-a spus că arătam ca un idiot când mă

holbam la ea și că am și eu dreptul să vorbesc cu ea.

Este un hotel pe drumul spre Puget-Théniers, o mină de cupru transformată în hotel. Au o piscină și un restaurant cu fețe de masă în pătrățele roșii unde oamenii mănâncă la lumina lumânărilor. Nu știu cum să

explic, doar că hotelul acela înseamnă mult pentru mine. Am fost o dată

acolo ca să tractez o mașină rămasă în pană. Mi-am spus întotdeauna că mă

voi întoarce acolo, să sparg niște bani, și că o să fiu cu o fată frumoasă și îmbrăcată frumos, așa cum erau bărbații pe care îi văzusem în ziua aia. Și înainte să mă gândesc mai bine, înainte să-mi revin după ultima lovitură pe care mi-o dăduse, i-am spus Ellei că mi-ar plăcea să cinăm împreună într-o seară la restaurantul acela, și probabil că i-aș fi spus si restul dacă nu mi-ar fi tăiat-o scurt, cu o altă lovitură, și mai tare decât prima – să nu cred că dacă

o scot la cină, o să se culce cu mine – gata, sunt avertizat.

Cred că am râs, sau așa ceva. Cu toți oamenii din jur, cu zgomotul păcănelelor, cu Apașii care se dezlănțuiseră în piață, știam că era una din după amiezile alea proaste, cu o fată proastă. Eram făcut K.O., dar urma lovitura de grație. A suflat drept în față – nu a fost un oftat, pur și simplu a suflat aerul în față – și mi-a spus că nu are chef să stea toată ziua acolo ca o tufă: duminica este singura ei zi de dans.

Ne-am întors la Bing-Bang. Nu o mai țineam de mână. Era ceva mai puternic decât mine. Se vedea pe fața mea – când sunt supărat sau jignit, nu pot să o ascund. Am lăsat-o la treptele de lemn, unde aceiași oameni stăteau adunați ca niște albine. I-am spus ca prostul că nu mai intru, că trebuie să

plec. Nu știu de ce am spus asta – nu aveam nimic de făcut. O rupeam cu ea, deși știam că-mi va părea rău imediat. Voiam să o fac să creadă că mă

28

întâlnesc cu altă fată, pe undeva, dar nu am avut timp. Doar a spus „A, bine”

și asta a fost, mi-a întins mâna. A plecat să danseze, strecurându-se printre oamenii așezați pe trepte. Toată lumea putea să o aibă pe fata asta – doar eu nu puteam. Când a dispărut, mi-am dat seama că oricum trebuia să intru și eu ca să-mi iau sacoul.

Așa că m-am întors în baracă, am găsit-o pe Georgette care dansa cu două prietene – sau dansa singură, depinde cum vezi lucrurile – dar nu am reușit să mă înțeleg cu ea din cauza zgomotului. Nu cred că voiam să o mai văd pe Elle, încercăm să nu mă uit spre locul în care credeam că este, dar totuși am văzut-o. Era cu un băiat care se chinuia să țină ritmul cu ea. Dansa cu brațele în aer și ochii închiși, cu mișcări smucite care îi plecau din stomac

– mi-am luat sacoul și am plecat.

M-am întors la cafenea să mai beau o bere. Am simțit pentru prima oară acel ceva pe care nimeni nu reușea să îl înțeleagă. Nu vorbesc doar de Mama, sau de Mickey, sau de Bou-Bou, ci de toată lumea. Mai devreme cu doar câteva minute, când mă sprijineam de același bar, unii clienți se întorseseră ca să ne privească. Pur și simplu pentru că eram cu ea, totul era mai viu, chiar și eu mă simțeam așa. Este o prostie, știu. Niciodată nu mă mai simțisem așa de mândru că eram cu o fată – deși, am mai spus-o, cândva am fost cu una și mai frumoasă. Eram mândru de părul ei lung, de felul în care mergea, de felul în care privea cu ochii mari fără să vadă pe nimeni, de faptul că arată ca o păpușă. Era ca o păpușă pe care o văzusem undeva, când eram copil, și pe care o regăseam, și care crescuse odată cu mine. Acum însă, eram doar un fraier care bea o bere.

M-am dus să stau un pic în DS-ul patronului, pe care o lăsasem la umbră. Nu știam ce să fac. Apoi a venit Mickey, mă văzuse traversând piața.

Era cu bilele de pétanque în mână, juca cu unii din Blumay. Mi-a spus că era cu Georges Massigne și conduceau cu trei puncte după ce pierduseră prima

partidă. Joacă pétanque la fel cum conduce camioanele – tot timpul scoate din joc bilele partenerului. Mi-a spus că dacă vreau să mă întorc, el cu Georgette se descurcă, găsesc ei altă mașină. I-am spus că pot să aștept. Mi-a spus că e zi de târg în alt sat și că dacă vreau, după ce termină partida, putem merge să tragem cu pușca la țintă. L-am întrebat pe cine vrea să

omoare. Trage cu pușca la fel cum joacă pétanque. O dată a apăsat pe trăgaci chiar când îi dădea pușca și era s-o omoare pe femeia de la standul de tir.

Până la urmă, ne-am hotărât să ne întoarcem după partida de pétanque, să îl vedem pe Marcel Amont la televizor, și poate că mergem la târg după cină. Așa am făcut – el, Georgette și cu mine – Bou-Bou a rămas cu prietenii lui. Se întorc toți, un întreg batalion călare pe o motocicletă. Până la 29

urmă nu am mai ajuns la târg pentru că am început un remi cu Cognata – se ceartă cu toată lumea, durează 1000 de ani până joacă, așa că o partidă

durează o veșnicie.

Spre miezul nopții, împreună cu Mickey, am dus-o acasă pe Georgette și apoi ne-am întors și am lăsat Citroën-ul în fața garajului patronului. Nu se culcase, a coborât ca să îmi spună că nu îmi va mai împrumuta niciodată

mașina. Apoi am băut niște tărie de pară pe treptele din fața casei, ei au fumat și au stat de vorbă, așa că am început să-mi revin. M-am gândit că nu e singura fată de pe lume, ba chiar sunt atâtea că ți-ar trebui milioane de vieți să le ai pe toate. Mi-am spus că am făcut bine să plec de la dans. Măcar asta era clar: nu o să alerg după ea.

***

Seara următoare, Elle a trecut pe la garaj.

Când a intrat împingându-și bicicleta chiar după ce o furtună inundase strada, eu eram sub o mașină ridicată pe cric. Îi vedeam doar picioarele, dar am știut imediat că era ea. Picioarele ei s-au apropiat de mașină, aproape să

o atingă. A întrebat cu voce tare dacă este cineva. Eram întins pe spate și, când m-am deplasat cu patul-cărucior pe care intrasem sub mașină, am văzut că, deși nimeni nu credea, totuși ea purta chiloți. Albi. S-a uitat la mine de sus cu calm, mi-a spus că și-a spart un cauciuc la bicicletă, dar nu s-a mișcat niciun centimetru. I-am cerut să se dea la o parte ca să pot să ies. I-au trebuit câteva secunde ca să se miște. Încercam din toată ființa să mă port ca un dur din filme, să o privesc în ochi și nimic altceva. Până la urmă, s-a dat un pas în spate, dar m-am împins atât de tare când am ieșit încât și-a dat seama că mă intimida.

Patul-cărucior i s-a părut foarte tare. A spus că i-ar plăcea să se urce pe el, și s-a urcat. Nici nu am avut timp să reacționez. Nu am avut timp să îi prind bicicleta, pe care a lăsat-o să cadă pe jos chiar acolo unde era. Oricum, cu cât era mai prostesc ce voia să facă, cu atât era mai greu să o împiedici.

Culcată pe burtă, ca și cum ar înota, s-a plimbat în toate direcțiile, împingându-se în mâini și scoțând câte un țipăt de fiecare dată când era aproape să dea cu capul de câte ceva. Patronul era plecat la cumpărături, doar Juliette era la etaj, în bucătărie, și nu a durat mult până să apară ca să

vadă ce se întâmplă.

30

Juliette nu o plăcea – nicio femeie în afară de Eva Braun nu putea să o placă – așa că a făcut-o în toate felurile și i-a spus să se ducă să își arate curu'

în altă parte. Am înțeles că patronul o fi scăpat cândva vreun comentariu nelalocul lui. Juliette e nebună după soțul ei, tot timpul se teme să nu i-l fure alta. S-a întors la bucătărie spunându-mi „Fă ce știi la bicicleta aia, dar să

dispară amândouă de aici!„ și a trântit ușa cu geam care separă garajul de apartament. Când e spart un ochi de geam, știu că s-au certat.

De data asta, geamurile au rămas întregi. Cât despre Elle, cum spuneam – ea nu răspunde niciodată dacă strigi la ea. Se ridicase în picioare, își scuturase murdăria de pe fustă cu niște mâini și mai murdare, și se uita la mine cum se uită copiii la școală când țipă profesoara: „Ce-a pățit, nene?!" I-am demontat roata din față de la bicicletă și i-am examinat camera. Nu a fost nevoie să o bag în apă – nu era găurită, era tăiată, și încă pe vreo 3 cm. Am întrebat-o cum s-a întâmplat asta, dar a ridicat din umărul stâng și nu a răspuns.

I-am spus că nu am cameră de rezervă pentru biciclete. Aveam la mine acasă, unele mai vechi de-ale lui Mickey care erau încă bune, dar când i-am propus să se ducă la Mama ca să o roage să îi dea una, nu a vrut deloc. „Ca să

strige iar la mine – nu mulțumesc!" M-a întrebat la ce oră terminam lucrul.

Am răspuns că mai aveam destul de mult de lucrat sub mașină. A spus că va aștepta afară. Eram la bustul gol – fusese foarte cald înainte de furtună – și mi-a spus că sunt foarte bine făcut. De când văzusem tăietura din cauciuc, simțeam că îmi crescuseră șansele la ea, iar alea erau primele cuvinte amabile pe care mi le spunea, așa că mă simțeam mai bine. Dar greșeam. Nu îi plăceau tipii bine făcuți. Îi plăceau băieții slăbănogi ca o zi de post, cu cât erau mai subțirei, cu atât îi plăceau mai mult.

Mi-am terminat lucrul, m-am spălat în spatele garajului, mi-am pus cămașa și i-am strigat Juliettei că plec. Pentru că o văzuse pe Elle pe fereastră cum mă aștepta, mi-a răspuns să mă duc să mă spânzur.

Mă aștepta lângă bicicletă, așezată la marginea drumului, sprijinindu-se în mâini pe iarbă, nemișcată. Nu am mai văzut pe nimeni care să stea nemișcată ca Elle. Era incredibil. Părea că nici creierul nu-i mai funcționa, că

nu era nimic în spatele ochilor ei mari și larg deschiși. O dată, acasă, nu m-a auzit venind, am rămas și eu nemișcat ca să o observ. Chiar că era ca o păpușă – una care nu folosește la nimic, pe care o lași așezată în colțul camerei. Am stat nemișcați amândoi, cred că o eternitate. Până la urmă, eu m-am urnit, că altfel îmi pierdeam mințile.

Am traversat satul unul lângă altul, cu o mână îi țineam bicicleta și cu cealaltă – roata din față. Mai exact, am coborât pe stradă – în sat este doar 31

una – și cum mergeam, toată lumea era în pragul porții ca să se uite cum trecem. Și chiar toată lumea ieșise – până și un bebeluș în landou. Nu știu dacă erau acolo din cauza instinctului animalic care îi împinge pe oameni să

iasă afară după o furtună, sau pentru că le era teamă că vor rata spectacolul cu Pin-Pon mergând pe stradă cu fata Evei Braun.

În orice caz, nu puteam să vorbim nimic. Brochard stătea în fața cafenelei și m-a salutat cu mâna, abia i-am răspuns. Ceilalți s-au mulțumiți să ne urmărească din ochi, cu niște fețe lungi, fără să spună nimic. Nici când dădeam tura de încercare cu Delahaye nu aveam parte de așa o Gardă de onoare.

Casa noastră este un pic în afara satului, în capătul celălalt față de casa ei. E o fermă cu mai multe construcții din piatră și lemn, cu acoperișurile lăsate dar încă foarte bune, și cu o curte mare. În afară de via pe care am cumpărat-o cu Mickey și de un hectar de luncă pe care o închiriem vara turiștilor care vin cu cortul, nu mai avem alt teren. Nu avem nici animale, în afară de

câteva găini și câțiva iepuri. Mama, care ține casa foarte curată, nu a vrut niciodată câine. Tata ne-a lăsat doar pereții casei și pianul lui mecanic.

Trăim din ce câștig eu și din ce îi rămâne lui Mickey după ce își toacă salariul pe încercările lui de a fi mare ciclist. Nu-și refuză nimic, are cele mai bune echipamente și, dacă ar găsi în oraș, și-ar umfla cauciucurile cu heliu, ca Eddy Merckx. Dacă îi spui ceva despre cât îl costă, face o mutră de parcă

tocmai și-a înghițit guma de mestecat, de ți se face rușine că ești atât de zgârcit.

În orice caz, cum am ieșit din sat și am putut să vorbim, Elle mi-a spus că nu trebuia să o las singură așa, ieri la dans. Văzuse că ceva mă deranjează, dar nu știa ce. I-am lipsit, pentru că eram un dansator bun. I-am spus – și era un pic de adevăr în asta – că nu îmi pica bine să stau cu ea, din cauza lui Georges Massigne. Mi-a răspuns ce prostie, că nu este proprietatea nimănui, cu atât mai puțin a lui Georges Massigne și că, oricum, o terminase cu el. Și cum mergea pe stradă, dădea din cap, de parcă ar fi repetat pentru ea însăși ceea ce tocmai spusese.

Cred că era ceva în aer în acea după amiază – cerul părea ca spălat, de un albastru intens – pentru că, atunci când am intrat în curte, și Mama era în pragul ușii și se uita după noi. I-am spus din poartă ca aveam de reparat o bicicletă și mă duc direct la șopron, unde țineam echipamentul lui Mickey.

Cele două nu și-au vorbit deloc, nici măcar bună ziua. Elle, pentru că nu a învățat-o nimeni, și Mama pentru că se blochează în fața oricui poartă fustă

– inclusiv Georgette. Cred că și un scoțian i-ar face sângele să înghețe, dacă

ar apărea în curte.

32

În timp ce înlocuiam camera, Elle se așezase pe jgheabul de lemn de la fântână, la câțiva pași de mine. Se juca cu mâna în apă, dar nu-și lua ochii de la mine. Am întrebat-o dacă și-a tăiat cauciucul intenționat, ca să mă vadă.

Mi-a răspuns că da, cu o foarfecă de trandafiri. Am întrebat-o dacă s-a apropiat atât de mult de mașină pentru că știa că sunt dedesubt. A spus că

da. Își dăduse seama de mai multe zile că mă uitam la picioarele ei când trecea pe lângă garaj. Înainte să intre, se gândise chiar să-și scoată chiloții, doar ca să-mi vadă fața, dar nu a putut pentru că Juliette se uita la ea de la fereastră.

Când spunea astea nu a râs, nu a vorbit mai încet, nu a schimbat nimic în tonul vocii. A vorbit la fel cum vorbise până atunci, cu ușorul ei accent nemțesc. Apoi mi-am dat seama că îi pusesem pe roată camera greșită, tot cea tăiată, a trebuit să o iau de la capăt. Aveam sufletul greu. I-am spus că o fată nu ar trebui să vorbească așa. Mi-a răspuns că toate fetele sunt la fel, doar că celelalte sunt niște ipocrite. Lucram cu spatele întors spre ea ca să

nu vadă că greșisem cauciucul. Oricum, nici nu mai aveam curajul să mă uit la ea. Atunci ea mi-a spus: „Pin-Pon, ăsta nu e un nume, cum te cheamă?”

Fără să gândesc, i-am răspuns Robert.

Am terminat să-i repar bicicleta, dar nu s-a grăbit să se ridice. A continuat să stea pe jgheab așa cum era, cu un picior pe bordură și cu celălalt pe pământ, ca să văd bine ce voia să-mi arate. Însă avea ceva în privire, o dezamăgire sau, mai mult – o tristețe, poate pentru că simțea că

spectacolul ei nu mă mai impresiona, ba chiar îmi provoca un ușor dezgust.

Am aflat mai târziu: când simțea că pierde la un joc – juca destul de bine cărți – avea aceeași față. În cele din urmă, și-a coborât piciorul, și-a aranjat

fusta în jos, și în sfârșit s-a ridicat. M-a întrebat cât îmi datorează. Am ridicat din umeri. Mi-a spus – dar nu cu vocea ei obișnuință, chiar mi s-a părut că își pierduse și accentul: „Nu mă conduci acasă?” Am condus-o. Voia să împingă

ea bicicleta de data asta, dar am spus nu, nu este grea, și am împins-o eu.

Nu am vorbit prea mult pe drum. Mi-a spus cât de mult îi place Marilyn Monroe, și că a câștigat un concurs de frumusețe vara trecută, la Saint-Étienne-de-Tinée. Am spus că am fost și eu atunci cu frații mei, și că a câștigat clar concursul. Din nou, tot satul era în pragul porții ca să ne vadă

trecând, doar bebelușul în landou lipsea, probabil că îi ajunsese. Brochard mi-a făcut același semn discret și i-am răspuns. Aveam impresia că e 1

aprilie și că mi se făcea o farsă.

Ne-am spus la revedere în fața casei ei. Și-a luat bicicleta și mi-a strâns mâna. Eva Braun era afară, în fundul curții, îndreptând florile răvășite de furtună. Ne-a privit de departe, fără să spună nimic. Am strigat Bună seara
33

doamnă, dar parcă vorbeam cu o statuie. Tocmai plecam când Elle m-a întrebat brusc dacă invitația la restaurant mai este valabilă. Am spus bineînțeles, oricând vrea ea să meargă. Elle spune: „Super, ce zici de seara asta, chiar acum?” Primul meu gând a fost că îi va fi greu să iasă din toată

povestea asta. Elle răspunde: „Se descurcă ea.” Întâi am crezut că vorbea de mama ei, mi-a trebuit ceva timp ca să înțeleg. Încă nu știam că uneori, din senin, folosea persoana a treia când vorbea de ea însăși sau de cel căruia i se adresa. Cu ea, un simplu „Dă-mi sarea, te rog” devenea un adevărat rebus.

Eva Braun se uita la noi, stând nemișcată în capătul celălalt al curții.

Era trecut de ora șapte. Soarele încă mai lumina vârfurile munților dar, cu toate serpentinele, durează o oră și jumătate ca să ajungi la restaurantul unde voiam să o duc. Nu puteam să merg în haine de lucru, în plus pe ea mi-o imaginasem la lumina lumânărilor altfel decât în fustă și tricou. Nu mai

vorbesc de petele de ulei pe care le căpătase în timp ce dădea ture ca nebuna prin garaj. A înțeles tot fără să îi spun nimic. Trebuia doar să spun ce să pună

pe ea și e gata în 5 minute. Trebuie doar să vin prin spatele casei – camera ei dă spre pășunea lui Brochard – și îmi arată toate rochiile la fereastră. Uite de asta nu mai puteam să mă lipsesc de ea la sfârșit. Avea un fel de a grăbi lucrurile, o spontaneitate cum nu am mai văzut.

Am dat din cap că da. M-a atins pe braț și, cu un zâmbet rapid, s-a repezit în fugă spre casă, lăsând bicicleta să cadă pe jos. Alerga repede, pentru că are picioare lungi, dar alerga ca o fată, cu acel legănat special al fundului și cu picioarele mișcându-se în lateral. Nu îmi place când o fată

aleargă ca buldozerele pe care le vezi pe stadioane, la televizor. Mă

enervează, nu prea știu de ce.

Am ocolit casa ei pe lângă zidul cimitirului, cum făcusem în seara aceea cu o săptămână în urmă, dar de data asta nu trebuia să mă mai ascund. Nu era nimic și nimeni la pășune, vara vacile sunt aduse mai târziu. Din spatele rugului de mure, plin de albine care bâzâiau, am auzit-o pe Eva Braun cum vorbea tare, în germană, și pe Elle care răspundea. Nu înțelegeam cuvintele, dar bănuiam despre ce vorbeau. Și apoi s-a făcut liniște.

Un minut mai târziu, Elle a deschis. Au trei ferestre la etaj, a ei este cea din dreapta. Mi-a arătat o rochie roșie, una neagră și una roz. A pus o floare pe rochia neagră, apoi o broșă, să văd cum arată. Ținea fiecare rochie pe corp și, când mi-a arătat-o pe cea roșie, a ținut-o doar cu o mână ca să-și ridice părul negru de pe față. Am făcut semn că nu. Celelalte două îmi plăceau mult, mai ales cea roz, care era foarte scurtă, cu bretele fine. Mi-am 34

deschis mâinile ca un italian ca să arăt că nu știam pe care să o aleg. Atunci, ea și-a scos tricoul. A rămas în sânii goi, și erau exact cum mi-i imaginam, fermi și mari, superbi pentru cât de slabă era. Și-a pus mai întâi rochia roz.

Nu vedeam decât jumătate din ea, din cauza pervazului ferestre. Apoi a scos-o și a vrut să o încerce pe cea neagră, dar nu aveam niciun dubiu – am dat

disperat din degetul arătător ca să arăt că o preferam pe cea roz, de dinainte.

Ea a înțeles și a făcut un mic salut militar. A fost un moment incredibil, unul dintre momentele cele mai grozave din viața mea. Când mă gândesc la el, mi-ar plăcea să retrăiesc totul.

***

M-am dus la garaj în timp ce Elle se pregătea. Patronul era sus, cu Juliette, și am intrat atât de repede în bucătăria lor că am blocat ușa cu geamuri în ușa frigiderului pe care tocmai o deschisese. La ei nu poți deschide două uși în același timp, spațiul e prea mic. Garajul mănâncă puțin câte puțin din apartament, au ajuns să folosească fiecare colțișor ca să

depoziteze stocurile de ulei și dosarele. În curând or să doarmă afară.

I-am spus patronului – îl cheamă Henri dar îi spunem Henric al patrulea, pentru că este originar din Navara, ca și regele – că am nevoie de mașină. Mi-a spus să iau bătrâna 2CV14. A spus asta ca să-i facă în ciudă

Juliettei. Probabil că îi povestise ce se întâmplase. L-am întrebat dacă avea nevoie de DS. Juliette, care pregătea cina, s-a băgat și ea în vorbă: ca să fac ce voiam să fac cu Aia, puteam să mă duc în pădure, nu aveam nevoie de mașina ei, nu, mulțumesc. Din fericire, patronul știe cum să o ia pe nevastă-sa. I-a spus că o fi fost ea prietena mea în liceu, dar asta nu îi dă dreptul să

mă urmărească toată viața. Ea a dat din umeri, dar s-a întors la blender și la piureul de cartofi.

Patronul deschisese frigiderul ca să-și pună un cub de gheață în pastis, așa că mi-ia oferit și mie unul. L-am dat pe gât. A spus că Juliette nu era mulțumită pentru că în seara aia voia să păstreze scaunele DS-ului pentru propria lor plăcere. Ea a spus: „Aoleu, bărbate!” și s-a înroșit toată, dar de fapt nu era supărată că vorbea așa de ea. Cum spuneam, știe cum să o ia.

14 Citroën 2CV – Mașină construită de către Citroën între anii 1948–1990. Ieftină, robustă, ușor de întreținut, consum redus.

35

Când mi-am luat la revedere, ea m-a sfătuit să fiu atent. Am spus că eu conduc prudent. Ea mi-a răspuns că evident nu se referea la asta.

Am scos DS-ul din garaj. Mi-am dat seama că nu mai aveam timp să mă

duc să mă schimb înainte să merg după invitata mea, că probabil Elle era deja gata, așa că m-am dus direct la ea. Încă nu ieșise, dar am condus până la cimitir ca să pot întoarce și, când am trecut din nou prin fața casei, ea tocmai ieșea. Se coafase, se machiase, se încălțase cu niște pantofi albi cu toc înalt care aveau doar o baretă subțire – de departe am crezut că venise în picioarele goale. Pe umeri avea un șal tricotat, alb și el, și rochița era precum cele pe care le vezi în reviste.

Eva Braun ieșise din casă în spatele ei și striga ceva în germană.

Puteam să îl aud și pe tatăl ei strigând ceva, din dormitorul de la etaj, dar nu înțelegeam ce spunea. Ea nu s-a întors. A venit spre mine cu un zâmbet sfios și m-a întrebat, cu o voce foarte dulce, dacă Elle era cum dorește Robert.

Uitasem cine era Robert. Am dat din cap că da, de mai multe ori. Când ea s-a așezat lângă mine, în mașină, atentă să nu-și șifoneze rochia, mi-a spus să

conduc repede – nu avea chef să o facă pe regina Angliei prin sat.

Din păcate, nu poți conduce repede prin sat, așa că am avut dreptul la a treia gardă de onoare. Oamenii care erau afară îi chemau pe cei care erau înăuntru. Brochard obosise de câte ori mă salutase, nu a mai ridicat mâna, dar fata lui, Martine, care are vreo șaptesprezece ani, a început să-și fluture mâna și să fluiere. Georges Massigne stătea la o masă în fața cafenelei cu alți clienți. S-a mulțumit să ne urmărească din priviri fără să arate ce gândește, dar nu m-am simțit confortabil. Ea însă – da. A scos limba la fata lui Brochard.

Am parcat în fața porții noastre. Pe drum, ea mi-a spus că va sta în mașină cât timp mă schimb. M-am grăbit cât am putut. Mickey și Bou-Bou se întorseseră. Am spus că iau cina în oraș. Nu au pus nicio întrebare. Nici Mama, dar la ea a fost altceva, a strâns din dinți tot timpul cât am fost acolo.

M-am bărbierit în bucătărie. Nu avem o cameră de baie separată, și aparatul electric de ras a lui Mickey nu e bun de nimic. Până la urmă, din fotoliul ei, Cognata m-a întrebat de ce mă fac frumos. Mickey a încercat să-i explice prin gesturi și strigând ca nebunul. A venit cu mine la etaj ca să îmi împrumute parfumul lui și un tricou cu mâneci scurte. Are niște tricouri superbe – i le-a adus din Florența un italian care lucrează cu el – sunt foarte moi și fine. Am pus un pantalon negru, tricoul lui negru cu margini albe și Bou-Bou a venit și el la etaj ca să-mi dea cureaua lui de piele lăcuită, tot neagră, care se potrivește cu mocasinii mei. Mi-au spus că arăt super. I-am explicat lui Mickey că dacă se întâmplă ceva și mă caută de la unitate, sunt la 36

restaurantul de la Puget-Théniers, și că patronul meu are numărul de telefon. Când am plecat, i-am spus Mamei că s-ar putea să mă întorc târziu și că nu trebuie să își facă griji, dar ea a continuat să pună masa ca și cum nu eram acolo.

Când am urcat în mașină, Elle nu se mișcase deloc, stătea dreaptă pe scaun. Soarele apusese în spatele munților. Ea a observat că m-am făcut frumos. Tot ce a avut de spus a fost că semăn cu Zorro dar am văzut în ochii ei și în felul în care s-a dat la o parte ca să îmi facă loc – deși aveam tot locul din lume – am văzut că acea seară urma să fie, și pentru ea, ceva deosebit.

Pe drum, ea mi-a povestit că mama ei îi coase toate rochiile și că ea și le scurta atunci când erau gata. Nu pleca niciodată fără ac și ață pentru că, de fiecare dată, mama ei îi desfăcea tivul ca să i le lungească la loc. A deschis un săculeț alb și mi-a arătat acul și ața. Mi-a spus că știe să facă doar asta – să își scurteze rochiile, în drum spre dans sau oriunde s-ar afla, nu se pricepe la nimic altceva. Că nu ar fi o soție bună. O spunea cu un fel de mândrie. După

aceea, a vorbit despre tatăl ei înainte de atacul cerebral, dar nu prea eram atent. Tăiam curbele ca să merg mai repede și eram concentrat la drum.

Când am aprins farurile, pe drumul național între Annot și Puget-Théniers, mi-am dat seama că nu mai vorbisem de aproape o oră. Se apropiase de mine, așa că uneori simțeam cum mă atingea cu umărul. Afară

penumbra serii lăsa încet-încet locul nopții. Am întrebat-o dacă era bine. A dat din cap că da, fără să spună nimic, doar cu o față atât de serioasă și de hotărâtă că m-am gândit că serpentinele i-au dat rău de mașină. Am întrebat-o dacă așa este. Mi-a răspuns că eu chiar înțeleg fetele. Dar este fix invers: ei i-ar plăcea să-și petreacă restul vieții mergând cu mașina, nu s-ar sătura niciodată. Îi tot spune asta nenorocitului ăla de taică-su, care n-a fost capabil să își ia și el una.

I-am spus că am o Delahaye. Nu știa ce este dar, ca tot satul, știa că nu merge. Am pus pariu că o fac eu să meargă. Problema era că nu se mai fabrică piese de schimb. Am pus pariu că într-o zi o să plecăm într-o călătorie cu acea Delahaye. M-a întrebat unde mergem. I-am spus să aleagă

ea. Într-un singur loc voia să meargă. Și cum spunea asta, s-a întâmplat ceva incredibil.

Mi-am dat seama deodată că se întorsese cu totul spre mine, cu o față

însuflețită. Părea că are cu zece ani mai mult, sau poate că penumbra serii mă făcea să cred asta. Mi-a spus cu o voce nervoasă – și de data asta fără

nicio urmă de accent, sunt sigur – că dacă fac rabla aia să meargă, să o duc la Paris, la Paris! Și că o să pot să i-o trag de câte ori vreau, pentru că oricum asta vreau, nu? Exact așa a spus. Mi-a întins mâna pentru pariu. A început să

37

mă bată ușor pe piept cu palma ca să pariez: „Hai! Spune-o! Recunoaște că

vrei să mi-o tragi!” Am înțeles că dacă nu o potolesc, mă va apuca de o mână

sau cine știe ce va face și vom avea un accident, așa că am tras pe dreapta.

De atunci m-am gândit de sute de ori la ce am spus fiecare, dar nu am reușit niciodată să înțeleg ce a adus-o în starea aceea. Însă a fost altceva care m-a șocat și mai mult, chiar dacă nu pare posibil. Când am tras pe dreapta, ea s-a îndepărtat repede de mine și a ridicat brațele în dreptul feței ca și cum voia să se ferească de lovituri.

Nu puteam să vorbesc. Nici nu aș fi știut ce să spun. Am rămas așa câteva secunde. La început, ea nu se uita la mine, doar aștepta, cu capul în jos. Apoi, m-a fixat cu niște ochi atenți, protejându-se cu coatele. Îi vedeam foarte bine ochii. Nu arătau nici regrete, nici teamă, erau ochii cuiva care supraveghea mișcările adversarului, care îi cunoaște toate trucurile. Până la urmă, m-am întors spre parbriz, mi-am pus mâinile pe volan, iar era și-a coborât încet brațele. Și-a aranjat rochia peste genunchi, apoi și-a aranjat o șuviță de păr, fără niciun cuvânt. Am întrebat-o ce Dumnezeu am putut să

spun ca ea să reacționeze așa. Nu mi-a răspuns. Am întrebat-o de ce nu are accent când se enervează. Mi-a spus îl folosea intenționat ca să fie deosebită.

Uite-așa.

Începusem deja să mă calmez și eu, așa că am râs. Ea mi-a spus să nu râd. A spus că dacă repet cuiva ce s-a întâmplat, va povesti tuturor că mă

culc cu soția domnului Loubet, Loulou-Lou. Am întrebat-o ce o face să

creadă asta. Mi-a răspuns că toată lumea știe, că arătam ca un agent secret când dădeam ture prin spatele cinematografului. I-am spus că dacă toată

lumea știa, atunci nu mai era nicio noutate. Fără să mă uit la ea, am simțit acea descurajare care o cuprindea, mai târziu, când începuse să piardă la cărți. Mi-a cerut, cu o voce joasă, să jur că nu voi povesti nimic. I-am jurat. I-am spus că nu mai aveam mult până la restaurant, dar că puteam să o duc înapoi în sat, dacă preferă. M-a apucat de braț, și-a pus capul și tot părul ei cel negru pe umărul meu și a spus: „Ce vorbești, dragule?" Am pornit mașina. Tot restul drumului a rămas sprijinită de mine.

***

La restaurantul Auberge des Deux Ponts – așa se numește locul, este pe malul unui râu – unele lucruri s-au întâmplat exact cum îmi imaginasem, iar altele, orice ar spune oamenii, chiar mai bine.

38

Era aglomerat pentru o seară de luni, în principal clienți ai hotelului, dar am primit o masă bună, lângă o fereastră care dădea spre piscina iluminată. La intrare, Elle și-a scos șalul. Era deja bronzată pe umeri și pe brațe. A intrat ținându-mă de mână ca și când era a mea, fără să se uite la nimeni, ca și cum era în altă parte și, în același timp, ca și cum era în largul ei oriunde s-ar afla. Bărbații o urmăreau din priviri parcă încercând să înlăture bucățica de țesătură roz care o împiedicau să fie goală, în timp ce ochii femeilor erau fixați pe mine. Știu că este o prostie, am mai spus-o, dar nu veți înțelege nimic dacă nu veți pricepe mândria pe care o simțeam când noi doi eram împreună.

Ne-am așezat față în față. În timp ce studiam meniul – ne uitam amândoi pe aceeași foaie imensă – ea mi-a spus că era prima oară când vine într-un asemenea loc, cu toată lumânările și tacâmurile de argint și fețe de masă și atâția ospătari. Părinții ei o duseseră la restaurant, la Grenoble, când era mică, „ca să îi vadă ochii un doctor”, dar era cu mușama și cu hârtie de prins muște, ponosit, groaznic, cu excepția unui câine mare pe nume Lucifer care mânca bucățile de carne pe care i le dădea pe sub masă și, la sfârșit, tatăl ei a făcut o scenă pentru 4 centime în plus pe notă.

Ea a repetat, nu știu de ce, că era mică atunci și că pe câinele cel mare îl chema Lucifer, „ca pe diavol”, și că îi mâncase carnea. Apoi ea a râs, mi-a zis că mă place o blondă bună din mijlocul sălii, dar să nu mă întorc spre ea, să o las să fiarbă de nervi lângă moșul cu care a venit. Zâmbea doar cu gura, nu și cu ochii – care parcă era umbriți de ceva. Am observat că tot făcea linii pe față de masă cu coada furculiței. Apoi mi-a spus să nu mă supăr dacă mă

întreabă ceva. Am dat din cap ca nu. Mi-a cerut să îi arăt banii pe care îi am la mine.

Am scos banii din buzunar. Nu am avut niciodată portofel. Când plecasem de acasă luasem câteva bancnote pe care le împăturisem. Sub machiaj era palidă ca un mort. Nu le-a numărat. Pur și simplu le-a ținut între degete.

Când eram în mașină nu găsisem nicio explicație pentru atitudinea ei, dar aici, chiar dacă pare stupid, credeam că înțeleg. Tocmai își amintise de tatăl ei care făcuse o scenă pentru o notă de plată, și atunci îi fusese rușine – știu și eu cum este – și în timp ce continua să-mi povestească, începuse să aibă îndoieli. Îi era teamă de o scenă la plecare.

Când mi-a dat banii înapoi – mi-a luat o mână, a deschis-o cu blândețe și i-a pus înăuntru, fără să se uite la mine – am întrebat-o cât de bine am putut dacă asta simțise. Înainte să răspundă, am văzut în ochii ei că greșeam.

Îi revenise culoarea în obraji și ochii îi licăreau amuzați. Mi-a răspuns că nu,

doar că nu înțelegea de ce sunt așa de drăguț cu ea, că ceilalți băieți nu făceau atâtea pentru ea.

Șeful de sală s-a apropiat de noi – ea îi spunea „dirijorul” – am terminat cu întrebările și ne-am întors la normal. Ea voia un pepene galben fără

Porto, o înghețată și niște căpșuni, eu nu mai știu ce am comandat. Dirijorul i-a arătat o masă mare, în fundul sălii, unde erau mii de aperitive diferite, și a spus că Domnișoara va regreta dacă nu le va încerca. Ea a dat din cap că da.

Apoi m-a întrebat pe mine ce vin am ales. Am privit-o pe Domnișoara, care mi-a răspuns cu o mutră tâmpă. Ea nu bea vin. Cred că în acea seară a fost singura dată când am văzut-o bând vreo picătură de alcool. Spunea că începe să plângă ca Maria Magdalena, fără să se poată opri. Am spus „Șampanie”.

Ticălosul lovește din nou: „De care?” Ea m-a scos din asta. S-a ridicat ca să

meargă spre masa de antreuri, spunând cu accentul ei nemțesc: „De atâția ani de când venim aici, luăm aceeași șampanie.„ El a dat din cap și a rămas tăcut, creierul părea că îi funcționa la turație maximă, așa că am profitat și am urmat-o pe Elle.

Până la urmă ne-a adus o sticlă cu un preț mediu, Elle a verificat.

Verifica întotdeauna notele de plată dintr-o privire, cu o precizie incredibilă.

Este singura calitate pe care i-o recunoaște Mama – este mai rapidă decât casa de marcat de la supermarket, și fără rușine atrăgea atenția asupra unei greșeli chiar și de 5 centime pe nota de plată – ceea ce demonstrează că mai devreme nu avusesem dreptate. Nu știa cine este Ludovic al XIV-lea, sau Mussolini – de Hitler auzise, din cauza poreclei mamei ei – nu știa, în afară

de Paris, ce oraș e capitala cărei țări, nu putea să scrie un cuvânt fără să

reușească patru greșeli de ortografie, dar în ceea ce privește cifrele, era un adevărat Einstein. Bou-Bou înnebunea, îi spunea: „1409+2767” și ea dădea răspunsul corect înainte ca el să afle rezultatul. De fiecare dată trebuia să ia o hârtie și un creion, și întotdeauna răspunsul era bun, îl scotea din minți.

Într-o duminică, el i-a explicat timp de un minut – eram toți de față, am verificat pe ceas – ce înseamnă rădăcina pătrată, și imediat după, ea era mai bună decât el. Poate că sticla de șampanie era și ea de calitate medie, asta nu mai știu. Când dirijorul ne-a adus-o, împreună cu un ospătar cu vestă roșie, cu frapieră de argint și toate cele necesare, Elle a văzut că eticheta era aurită

și a spus că este bună.

Am întrebat-o ce se întâmplase când a vrut să-mi vadă banii. Mi-a răspuns că nu știe. Mi-a mai spus că dacă voiam să mă culc cu ea, nu era nevoie de tot circul ăsta, era gata să o facă chiar acum, chiar pe masă, printre farfurii, în fața tuturor. Când venise în sat, în urmă cu vreo cinci-șase luni, își spusese că eu voi fi alesul, eu și nimeni altcineva. Mă observase din primele 40

zile. Aveam o salopetă murdară, un tricou alb cu pete de ulei și o șapcă roșie pe cap. Chiar așa a spus.

Probabil că avea dreptate cu șapca, am purtat mult timp una – a lui Mickey. Este cea pe care o purta când a câștigat prima lui cursă, la Draguignan – un criterium15 de 60 de kilometri. Mi-am amintit oamenii înșirați de-a lungul străzii principale din Draguignan, plutonul multicolor de vreo 20 de cicliști care sprintau de nu știu cât timp, prin ceața care se ridica din asfalt, trecând

pe sub steguleț̦e, ș̦i apoi deodată Mickey, cu ș̦apca lui roș̦ie, care ț̦âș̦nea cu 50 de metri înainte de linia de sosire, cu o grimasă pe faț̦ă, ghemuit pe bicicletă, ș̦i eu care strigam ca nebunul, nici nu mai puteam să mă uit, mă luase frigul deș̦i era cald afară, ș̦i apoi difuzoarele au anunț̦at numele câș̦tigătorului, ș̦i era el, prostul de frate-miu.

Ea a vorbit despre pianul mecanic din curte. Nu mai înț̦elegeam nimic din ce povestea. Avea o faț̦ă blândă ș̦i foarte atentă, dar vedeam din nou ceva ca o umbră în privirea ei. Parcă era zborul unor păsări rătăcite, cum le vezi toamna prin munț̦i. Cred că mi-era frică, pur ș̦i simplu mă temeam să nu intre iar într-o fază de-a ei, îmi era frică să o cred. Eu i-am spus că minte. Ea mi-a răspuns eș̦ti un prost. Beam ș̦ampanie – ea bea foarte puț̦in, turna jumătate din paharul ei în al meu – ș̦i nu mâncam mai nimic. Când un ospătar a venit să ne ia farfuriile pline, ea i-a spus fără să îl privească: „Cară-te, aici vorbim.” S-a îndepărtat, întrebându-se dacă a auzit bine, dar noi am rămas tăcuț̦i. Doar ea mi-a luat mâna pe sub masă, ș̦i a dat din cap că nu, nu minte. Mai târziu am vorbit despre piscină. Tocmai stinseseră lămpile care o luminau. Aproape toată lumea plecase. Nu pot să spun că mă simț̦eam inconfortabil. Era ca ș̦i cum nu simț̦eam nimic. Ea mi-a spus că nu ș̦tie să

înoate ș̦i că urăș̦te apa. Atacase căpș̦unile, a vrut să-mi dea una cu linguriț̦a ei. I-am dat mâna la o parte. I-am spus că lumea mi-a povestit cu cine se culcase. Nu am spus de Tessari, am spus lumea. Ea mi-a răspuns: „Lumea vorbeș̦te prostii.” Turistul – este adevărat, dar nimeni nu a văzut-o făcând nimic. Farmacistul – nu era adevărat, ș̦i nici portughezul. Cel care îi plăcuse cel mai mult era portughezul – pentru că era slab ș̦i „foarte arătos”. Chiar o ceruse de soț̦ie, dar nu se întâmplase nimic între ei, doar că o singură dată –

15 Criterium este o cursă rapidă de ciclism, de obicei cu o durată de aproximativ o oră.

Traseul este, de regulă, unul plat ș̦i presupune o tură de circa un kilometru, parcursă de mai multe ori. Poate fi organizată uș̦or într-o localitate, fiind preferată de amatorii de ciclism pentru că îș̦i văd favoriț̦ii trecând prin dreptul lor de mai multe ori.

41

ca să se dea mare în fața prietenilor lui, o înghesuise de un copac și o sărutase pe gură.

Am ridicat mâna să cer nota. Ea mi-a spus: „Dar ce mai contează, pentru că nu te știam atunci?" Atunci am privit-o. Trebuie să spun adevărul despre mine, dacă vreau ca cineva să înțeleagă. Nu mai vedeam în fața mea decât o fată cu gene false și cu părul vopsit, într-o rochie șifonată, o târfă ca toate celelalte, pe care nu o mai doream. A înțeles și ea același lucru. Fără

îndoială era sfertul de șampanie pe care îl băuse, dar a făcut ce trebuia să

facă o fată în acel moment: Și-a lăsat brusc capul pe masă și a început să

plângă. Da, sunt un prost – dar era păpușa mea, nenorocita mea de păpușă.

Când am ieșit din restaurant și și-a luat înapoi șalul, m-am pregătit pentru drumul de întoarcere. Aveam impresia că sunt într-un film –

retragerea lui Napoleon din Moscova, eram ca Marlon Brando16 în mijlocul zăpezii, nu mai era nimeni, niciun client, doar cazacii în haine roșii care ne spuneau Bună seara. De data asta nu mințise: se străduia din răsputeri să o ascundă, dar când o apuca plânsul, nu se mai putea opri. Dacă cineva ar fi schițat chiar și un început de zâmbet cred că aș fi distrus totul – dar oricum totul era distrus, chiar de tot – dar toți stăteau drepți în fața ușii, cu privirea în depărtare, peste stepele înghețate ale Rusiei. Ne așteptau și data viitoare.

În parcare, sub lumina lunii, ne aștepta DS-ul alb al patronului meu. I-am deschis portiera Ellei, am ajutat-o să urce, apoi am ocolit mașina ca să

mă urc și eu la volan. S-a lipit de mine, m-a sărutat cu buzele umede, spunând că mă prevenise, că era beată turtă, dar că nu trebuia să o părăsesc.

Îmi spunea: „Să nu mă tai de pe listă."

Pe drumul de întoarcere, ea a continuat să plângă mult timp, în tăcere.

Își ștergea obrajii cu o batistă micuță făcută ghem, îi vedeam doar profilul cu nasul scurt și, când trecea o mașină pe lângă noi, lumina farurilor reflectată

în părul ei negru. Apoi cred că a dormit, sau s-a prefăcut. Conduceam pe serpentine gândindu-mă la ceva ce-mi spusese: că încă din prima zi în care s-a mutat în sat, m-a văzut cu șapca roșie a lui Mickey pe cap.

Mi se părea că renunțasem la șapca aia cu mult înainte să se mute ei, astă-iarnă, dar nu eram sigur. Am încercat să-mi amintesc ziua în care s-au mutat. Este un eveniment care nu trece neobservat într-un sat ca al nostru –

sosirea unei noi familii. Mi-am amintit doar de ambulanța care l-a adus pe tatăl ei și care derapa în zăpadă când încerca să întoarcă în fața casei lor, dar 16 Referire la filmul Désirée (1954) - un film istoric-biografic american în care Marlon Brando joacă rolul lui Napoleon Bonaparte.

42

am înțeles ce mă deranja. În decembrie nu aș purta tricoul și salopeta decât dacă aș vrea să mor de pneumonie. Greșea ea, sau nu voia să vorbească de prima zi, sau nici măcar de primele săptămâni. Probabil că voia să spună

astă-primăvară, dar sunt sigur că astă-primăvară nu mai purtam șapca aia ponosită a lui Mickey. Până la urmă nu mai avea importanță, doar că ea îmi spusese ceva ca să îmi facă plăcere, și acel ceva nu era adevărat.

Nu era nimeni în oraș, și am mers pe străzi cu farurile aprinse. Când am trecut podul și am intrat pe drumul spre trecătoare, ea a început din nou să vorbească, brusc, cu o voce care parcă ieșea din noapte. Ca și cum îmi citise gândurile, mi-a spus că m-a văzut prima oară în curtea casei noastre și că era un pian mecanic sub un tei mare, cu un M mare pictat pe el care era aproape șters. Ea mi-a spus: „Vezi că nu mint." I-am explicat că nu putea fi ziua în care a ajuns în sat, nici imediat după. Nu a înțeles prea bine, a rămas tăcută câteva secunde, aproape că-i puteam auzi creierul ticăind. Și apoi, mi-a spus că îmi povestise totul la restaurant, dar nu fusesem eu atent: nu mă

văzuse în momentul mutării, ci mă văzuse vara trecută, când venise pentru prima dată în sat. Trebuiau să plece din Arrame și căutau un loc unde să se mute. Pianul era în curtea noastră sub un tei mare – l-am tăiat mai târziu, nu putea să inventeze asta. Apoi ea spuse: „Nu puteam să inventez asta!"

Am răspuns că nu, așa este, doar că atunci nu înțelegeam de ce seara trecută, la bal, „ea nu prea avea chef să danseze cu mine". Dacă pusese ochii pe mine de aproape un an, ar fi trebuit să nu scape ocazia. Mi-a spus din nou, ca atunci când veneam la restaurant, că eu chiar înțeleg fetele. Murea de dorința să danseze cu mine și toate cele, dar nu putea să arate asta prietenelor ei, nu? Nu am mai vorbit până în sat. Stătea din nou cu spatele drept, o simțeam departe de mine și, în același timp, știam că avea o grămadă de gânduri pe care ar fi vrut să mi le spună.

Când am trecut prin fața casei mele fără să încetinesc și a înțeles că o duc acasă, m-a luat de braț și m-a rugat să opresc. Am făcut-o. Afară era un

întuneric total, singura lumina venea de la bordul mașinii. Ea mi-a spus că

vrea să rămână cu Ăsta – cu mine. I-am reamintit că, doar cu o seară înainte, chiar ea mă avertizase că, dacă o invit la restaurant, nu înseamnă că se va culca cu mine. Ea mi-a răspuns că ziua aceea a trecut. M-am uitat la ceasul de pe bord și avea dreptate, era ora unu dimineața.

Am aprins lumina din interiorul mașinii ca să îi văd fața. Ea a tresărit și s-a dat în spate, pentru că nu se aștepta. Era nearanjată, dar fața ei era minunată, spălată de lacrimi. Rimelul, rujul – se duseseră. Rămăseseră doar blândețea și un pic de tristețe sau de teamă sau Dumnezeu știe ce pe buzele ei. Dar blândețea era grozavă și mi se mai părea că văd ceva ca o 43

încăpățânare de copil în privirea ei. Acum mă gândesc că în acel moment ea ar fi vrut să oprească totul, că ar fi fost de ajuns un singur cuvânt pentru că

ea să înceapă din nou să plângă și să îmi ceară să o conduc acasă și să nu se întâmple nimic. Dar eu am făcut un singur gest, pentru că nu mai suportam să mă privească așa – am stins lumina și apoi am spus cea mai mare tâmpenie din viața mea.

Am spus bine.

44

Victima

Eu dansez cu Pin-Pon pentru că mi-o ceruse Mickey. Nu pentru că îl iubesc atât de tare pe Mickey, nu. Nici nu îl urăsc. Dar eu știu când am o datorie de plătit, atât. O dată, Mickey a văzut-o pe mama pe drum, și a oprit camionul lui galben. Era în februarie, anul ăsta, ea mi-a povestit. El i-a spus:

„Unde mergeți pe vremea asta nenorocită?" Ea i-a răspuns: „În oraș", că

merge cu dosarul la Asistența socială ca să își ridice bănuții. Era zăpadă, ninsese. Dacă vezi o fază ca asta în vreun film, atunci vinzi multe șervețele în sală. El zice: „Bun, stați să întorc și vă duc eu." Ea zice: „O, nu! E prea mare deranjul." Dacă o scuipi pe mama în față, tot așa spune, că e prea mare deranjul. Dar să continui. El, Mickey, se întorcea acasă, urca dealul. Mama, săraca, cobora dealul, riscând să-și rupă picioarele pe gheață – sau ceva mai rău, cine știe. Și Mickey spune: „Ei, nu-i niciun deranj, ce mai contează un mic ocol?" Așa că începe să-și întoarcă camionul, și alunecă, și derapează, și rămâne blocat de-a latul drumului.

Două ore. Le-au trebuit două ore ca să strângă niște crengi și o grămadă de alte chestii ca să poată să deblocheze camionul. Mama povestește că Mickey era supărat, chiar așa spunea: „Rahat! Până ajungem, vor închide la Asistența socială." La un moment dat, era așa de exasperat ca s-a dat cu capul de portieră. De furie. Probabil că mama mea a spus: „Vedeți, e prea mare deranjul." Pe scurt, a dus-o în oraș. Și a așteptat o eternitate, în fața primăriei, ca ea să iasă și să-și numere bănuții din pensie, și a adus-o înapoi în sat. Eu știu întotdeauna când am o datorie de plătit. De bine sau de rău. După, suntem chit.

La Blumay, Mickey mi-a cerut să dansez cu fratele lui. Vrea să joace o partidă de pétanque cu Georges Massigne. Bine. Dansez cu fratele lui. Este un tip înalt, chiar mai puternic decât Mickey, care transpiră peste tot și îmi spune că îi e sete. Bine. Mergem să bem la cafeneaua din piață și stăm o eternitate până înțeleg ce vrea de la mine. Când îi spun să nu se obosească

pentru că am înțeles deja – se supără. Bine. Traversăm din nou piața, fără să

ne vorbim, are o mutră de înmormântare, mă lasă în față la Bing-Bang și îmi spune că trebuie să plece. Bine. După asta dansez o oră sau două, când deodată apare Bou-Bou, fratele mai mic, mă apucă de braț și mă ia la rost:

„Ce i-ai făcut lui frate-meu?" Ei, rahat. I-am spus, cu subiect și predicat, exact 45

ce să facă el cu frate-său și cu toată familia lor. I-a sărit țandăra imediat și a început să strige ca nebunul.

Ies afară, pe trepte, toată lumea se uită la noi. Erau Martine Brochard cu mine și cu Gigi, Arlette și Moune, și prietenii lui Bou-Bou, și Georges Massigne, și prietenii lui Georges Massigne – și prietenii lui pește prăjit. Ce fază nasoală pentru nimic. I-am spus lui Bou-Bou că nu i-am făcut nimic lui frate-su, nimic. La care el strigă: „Și atunci de ce a plecat cu mutra aia?" Când cineva strigă la mine, m-am obișnuit să mă gândesc la altceva ca să mă

controlez. Altfel nu știu ce aș face – aș sări la bătaie, m-aș tăvăli pe jos sau aș

plânge. Urăsc oamenii care mă atacă. Mă gândesc: „Așteptați, mizerabililor, așteptați să fiu mai puternică și să vă încolțesc eu, și atunci vedeți voi cine este Aia."

M-am așezat pe trepte cu capul în mâini, și Georges Massigne spune:

„Ce s-a întâmplat?" Martine zice: „Nu a făcut nimic, nu auziți?" Un prieten de-al lui Bou-Bou spune: „I-a insultat familia, am auzit-o eu." Și toți încep să

vorbească, unul peste celălalt. Eu mă uit în capătul celălalt al pieței, la platani, la fântână, nu mă interesează nimic. Atunci George Massigne vrea să

îl ia pe Bou-Bou de umeri, doar ca să îl calmeze, dar Bou-Bou se zbate de parcă ăla avea ciumă și spune printre dinți: „Tu să nu pui mâna pe mine! Nu

ai pune tu mâna pe mine dacă ar fi frații mei aici, că frații mei îți sparg fața!”

Era roșu de furie. Georges dă din cap obosit, se așază lângă mine și mă

întreabă: „Pentru Dumnezeu, ne distram toți foarte bine, ce s-a întâmplat?

Eu nu înțeleg nimic din toate aiurelile voastre.”

Îl privesc pe Bou-Bou, care este înalt, suplu, și atât de frumos că ar trebui arestat. Și el se uită la mine cu lacrimi de furie în ochi. Mă privește de parcă m-ar urî, cu niște ochi negri incredibil de frumoși – și brusc am înțeles.

Nu știu cum, nici de unde mi-a venit, din inimă sau din altă parte, dar sunt sigură că am înțeles. Tot tărăboiul ăsta pentru că frate-su Pin-Pon a plecat cu o mutră de înmormântare, privirea aia urâtă cu care se uită la mine, toate astea ascund altceva sau vor să spună altceva, nu-mi dau seama. Și apoi, la revedere. Nu mai înțeleg nimic, a venit, a plecat.

Bou-Bou s-a întors brusc și a pornit singur, cu mâinile în buzunare, spre capătul celălalt al pieței. Georges Massigne a spus: „Sigur a băut. Asta e.

L-a văzut cineva ce a băut?” Eu mă ridic și spun: „Merg să vorbesc cu el, o să

fie bine.” Și asta a fost tot. I-am auzit cum se întorceau toți la dans. Doar Georges Massigne a rămas așezat pe treptele barăcii, sau poate și el o fi plecat până la urmă, pentru că lumea se uita la el și îi era rușine. Pe mine mă

doare în cot de ce face lumea. Sunt doar atentă la cum merg pe pietrișul din piață ca să nu-mi luxez gleznele.

46

L-am găsit pe Bou-Bou sprijinit de un platan. Se prefăcea că îi privește pe cei care jucau pétanque. Îi spun: „Știi Bou-Bou, nu i-am făcut nimic fratelui tău, pot să îți povestesc totul.” Parcă eram o eroină dintr-un film.

Dulce ca mierea, doar un pic de accent de-la-mama. Și el ce răspunde – că nu îl cheamă Bou-Bou, îl cheamă Bernard. Se duce spre micul zid care separă

piața de râpă. Se așază, nu vrea să mă privească, dar mă așez lângă el. Stau într-o parte, sprijinită pe o mână, pentru că nu aveam chef să cad și să mă

rostogolesc o sută de metri până jos. Tăcem amândoi o eternitate. Apoi, deodată, spune: „Este un băiat bun fratele meu, nu-l cunoști tu.” Îi spun că

tocmai asta e, nu îl cunosc. El spune: „Voia să vă cunoașteți, dar tu nu ai înțeles.” Și atunci a vorbit vreo mie de ani despre fratele lui. Îi spune Pin-Pon, ca toată lumea. Nu prea îl ascult. Dar îl privesc pe el. Are părul blond, destul de lung, nasul mai lung, ochii mari, cu reflexe aurii, genele de un kilometru, o gură de fată pe care îți vine să o săruți, o bărbie ascuțită și cu o gropiță pe mijloc, niște picioare foarte lungi – mă gândeam că îți ia mult timp ca să iubești ditamai omul.

Și, cum eram pe zidul acela, atunci s-a întâmplat. Tot vorbea și vorbea și deodată a spus ceva de un pian mecanic. Eu spun: „Ce? Nu am înțeles.” El spune: „Ce? Ce nu ai înțeles?” Eu spun: „Vorbești de un pian mecanic.” El arunca cu pietricele în râpă, în spatele nostru, era întors spre mine, se întreba unde rămăsese. Îmi spune: „A, da! Pianul tatălui meu. Îl țineam sub un tei, în curte. A stat atâta în ploaie, că s-a stricat de tot. Chiar m-am supărat până la urmă. Era anul trecut. Pin-Pon a băgat pianul în hambar și, când a ieșit, a privit teiul de parcă îl vedea pentru prima dată. În aceeași zi, a luat drujba și l-a tăiat. Nu ți se pare tare?” Am dat din cap că da, că nu, nu mai știu exact. Zâmbesc ca o proastă, sau ceva, acolo. A, da, pietricele.

Aruncam și eu cu pietricele.

Când l-am privit din nou pe Bou-Bou – mult, mult timp după ce inima se potolise și nu mai bătea cu atâta putere – el îi privea pe jucătorii de pétanque, cu ochii mijiți, nu mai era atent la mine. Soarele era ucigător. Piața este acoperită de umbre mari, negre, aud în urechi ciocnitul bilelor, îmi simt inima bătând în gât. Îi spun: „Cum este pianul ăsta?" Fără să mă privească, răspunde: „Cum crezi, după câtă ploaie l-a spălat?" Îl întreb: „Are un M aurit în față?" El se întoarce spre mine: „De unde știi?" Nu îi răspund. „Numele nostru este Montecciari." îmi explică el. Fiecare detaliu îmi rămâne întipărit în minte. Umbrele negre din piață. Râpa din dreapta mea. Colinele de pământ roșu din depărtare. Țin minte totul. Îi spun: „Și tatăl tău, a murit de mult?" El răspunde: „Aveam cinci ani." Acum are șaptesprezece, deci tatăl lui a murit în 1964. Sunt cel mai rapid calculator din lume. Asta – și ce am între 47

picioare sunt tot ce mi-a dăruit Dumnezeu. Mă ridic. Arunc pietricelele pe jos una câte una ca să pară că fac ceva. Spun, cu tot nodul pe care îl aveam în gât: „Câți ani avea când a murit?". Și neam-de-viperă îmi răspunde: „49, nici măcar 50." Și eu mă gândesc: „Ei bine, iată-te! Nu mai credeai că se va întâmpla vreodată, micuța mea, biata mea Éliane." Mă întorc, ca să nu îmi vadă fața. Nici nu știu cum mai stau în picioare.

***

Seara, am mers o gașcă mare să mâncăm o pizza în oraș. Am râs tot timpul. Îmi tot spun să mă comport ca și cum nu s-a întâmplat nimic. La un moment dat, Georges Massigne mi-a spus: „Ești palidă." Îi spun: „Sunt obosită." Bou-Bou nu mai era cu noi, dar mi-e totuna, îl văd tot timpul cum stătea așezat pe zidul din piață, pe marginea râpei. Ar fi fost de ajuns să îl împing ușor când m-am ridicat de pe zid, ca să cadă pe spate, cum cad eu în visele mele. Acum ar fi fost întins pe un pat, cu sicriul pregătit alături. S-ar fi pregătit toți de doliu.

La miezul nopții, Georges și cu mine i-am lăsat pe ceilalți si am plecat.

Am mers vreo 2 kilometri cu furgoneta și apoi Georges s-a oprit pe dreapta și a vrut să mergem în spate. I-am spus: „Nu în seara asta, nu am chef." A bombănit dar m-a dus acasă.

Toanta cealaltă nu se culcase. Stătea în bucătărie, tocmai îmi făcea o rochie, cu fața ei frumoasă luminată de lampă. Primul lucru pe care îl spun este: „Taci din gură, nu mă mai sâcâi”, pentru că mă întreabă de unde vin.

După asta, apuc rochia care este dintr-o țesătură ca mătasea, albă cu un model albastru și turcoaz și încep să rup totul – materialul, cusăturile, totul.

Ea mormăia niște prostii în germană, cu vocea ei blândă și frumoasă. Stă

dreaptă la masă, cum stă de obicei, cu mâinile împreunate în poală, cu aceleași lacrimi în ochi ca întotdeauna. Eu țip: „Ce dracu! Trezește-te! Ce trebuie să fac ca să îmi dai o palmă, una, măcar o dată? Nu înțelegi? Am nevoie să mă bați, am nevoie să mă bați, înțelegi?” Și ea, sărmana, nu înțelege mai mult decât de obicei, stă acolo, ca o statuie, cu lacrimi în ochi, întrebându-se cine sunt eu și ce s-a întâmplat cu noi. Până la urmă, o fac să

se așeze. Îi spun: „Hai, gata, gata. Vino.” Și mă pun în genunchi pe jos, între picioarele ei, lipită de ea. Îi spun: „Mama mea. Mama mea.” Și, pentru că îi e întotdeauna rușine să facă ea asta, îi desfac eu nasturii de la cămașă și închizătoarea de la sutien. Cel mai mult îmi place mirosul ei. Îi iau sânul drept în gură, apoi stângul, apoi dreptul, dar ea nu se uită la mine, doar 48

privește în gol, mă mângâie pe păr, murmurând ceva cu blândețe, și asta e –

sunt un bebeluș micuț, sunt un bebeluș care suge de la mama cea iubită.

Ea se ridică prima, ca de obicei. Îmi ține întotdeauna capul, mi-l coboară întotdeauna încet pe scaun ca să nu mă lovesc. Îi aud pașii care se îndepărtează, o aud cum urcă pe trepte și intră în camera ei. Nu mai plâng.

Mă ridic în picioare și merg la chiuvetă, dau drumul la robinet și mă clătesc cu apă pe față. Mă privesc în oglindă. Arăt ca naiba, cu ochii roșii, cu părul vraiște. Îmi spun cu voce joasă: „Nu-ți fă griji. Sunt încăpățânată. Mai încăpățânată decât toată lumea la un loc. Îi fac eu să plătească, vei vedea.”

Robinetul curge în continuare. Este apă proaspătă care țâșnește ca o coloană

strălucitoare și se sparge în mii de scântei. Îi spun Ellei, cea din oglindă: „Te calmezi, te gândești. Trebuie să fii inteligentă. Avem tot timpul din lume.”

***

Mă trezesc, îl revăd cu ochii minții pe Bou-Bou pe zidul pieței din Blumay. Stau în pat, nemișcată, mă gândesc. O muscă se așază pe pernă, chiar lângă ochiul meu. O gonesc ridicând un deget. Mă gândesc la Pin-Pon.

În primul rând, este cel mai în vârstă dintre cei trei. Treizeci de ani, poate treizeci și unu? Mickey era prea tânăr când s-a întâmplat. Bou-Bou, ce să mai vorbim, nici nu era născut. Singurul care mă poată lămuri este Pin-Pon. Are niște mâini mari și puternice. Asta este ce îmi amintesc cel mai bine despre el.

Mama deschide ușa camerei și îmi spune: „Îți aduc o cafea.” Îi fac semn să vină, ea se apropie și se așază lângă mine. Nu mă îmbrățișează, doar privește în gol. O întreb: „Ce zi era?” Ea spune: „Ce vrei să spui, ce zi era?”

Dar știe foarte bine despre ce vorbesc. Îi spun: „Știi foarte bine despre ce vorbesc. Era în noiembrie 1955.” Ea murmură ceva în germană dând din cap, pare doborâtă, vrea să se ridice. O apuc de încheietură și spun mai tare:

„Ce zi era?” Mă imploră din priviri, îi este frică să nu o audă nenorocitul, de pe partea cealaltă a culoarului. Ea spune: „Nu îmi mai amintesc. Pe la mijlocul lunii. Era o sâmbătă.” Îi spun: „Voi căuta un calendar din 1955.”

Stăm așa amândouă și îi iau mâna, dar ea continuă să privească în gol. Și-a pus șorțul albastru închis – dimineața trebuie să facă curat la doamna Larguier. Și apoi, își trage ușor mâna și pleacă.

49

Câteva minute mai târziu am venit și eu în bucătărie, îmbrăcată în halatul meu alb şi pufos pe care ea îl comandase din catalogul Trois Suisses după ce o amenințasem cu o criză de nervi. Ea spune: „Voiam să-ți aduc cafeaua sus.” O iau în brațe pe la spate, cu cea mai mare blândețe, și îi spun foarte încet: „Dacă îi prind pe toți, și îi pedepsesc, nu te superi, nu?” Începe să tremure ca varga în brațele mele. Iubesc mirosul ei, mai mult decât orice.

Când aveam doisprezece sau treisprezece ani, îi luasem combinezonul și chiloții de la haine murdare și mi le-am pus peste noapte, ca să îi simt mirosul. Îi spun: „Nu te superi, nu?” Ea da din cap că nu, fără să se întoarcă, dar o întorc eu, nu îndrăznește să mă privească în ochi. Îi spun: „Îți e rușine?

De ce, nu trebuie să îți fie rușine.” Este o femeie foarte frumoasă, cu o piele dulce și fină, cu părul blond, lung pe care îl prinde într-un coc la ceafă și care îi încadrează fața ca într-o icoană. Doar mâinile îi trădează vârsta – sunt crăpate și aspre de la atâta spălat – are 48 de ani. Îi spun: „L-ai văzut pe bătrânul Montecciari înainte să moară?” Ea pare foarte mirată, apoi dă din cap că nu. A murit de peste zece ani, iar noi ne-am mutat în sat de mai puțin de un an. Și apoi ea înțelege, se îndepărtează de mine cu o urmă de teamă în ochi. Spune cu o voce înăbușită: „Ești nebună! O cunosc pe doamna Montecciari și pe cei trei băieți ai ei. Sunt niște oameni buni.” Am rămas așa amândouă, uitându-ne una la alta, îmi spun în sinea mea că trebuie să tac, să

fac totul singură sau ea mă va împiedica, și ea repetă: „Sunt niște oameni buni.” Și atunci spun: „Nu am acuzat pe nimeni. Nu ai înțeles ce voiam să

spun.” Câteva cuvinte, o minciună micuță, erau întotdeauna suficiente ca să

o liniștesc. Ea mă privește din nou în ochi câteva secunde și apoi se întoarce, merge la aragaz și umple cu cafea cana mea pe care scrie „Elle”. Pune un cub și jumătate de zahăr, pe al doilea îl rupe în mână. Apoi a plecat,

pentru tot restul dimineții. Mă gândeam cum o voi face. La un moment dat, cum făceam baie în bucătărie, a venit o muscă și s-a așezat pe marginea căzii, foarte aproape de ochiul meu. Am întins în deget și am gonit-o. Mă gândesc la Pin-Pon, care are niște mâini foarte puternice.

***

Bine. Iau foarfeca de trandafiri într-o mână și roata din față a bicicletei în cealaltă mână și îmi spun: „Fii atentă ce faci. Odată începută treaba, nu te mai poți opri." Am lovit o dată și am masacrat cauciucul. După aceea, Elle a mers să îl vadă pe Pin-Pon la garaj ca să îi repare bicicleta. Apoi, el a adus-o în curtea lui. Ea își pusese fusta bej evazată și tricoul bleumarin cu un delfin micuț brodat pe piept. Ea își pusese niște chiloți albi din dantelă, pentru ca

el să vadă totul până sus. Picioarele ei sunt deja bronzate, interiorul coapselor se vede atât de moale, că el nu mai știe ce face, pune înapoi tot camera tăiată. Apoi, de la fereastra camerei ei, își scoate tricoul și îi arată

frumoșii ei sâni dezgoliți. El stă însă țeapăn ca un soldat de jucărie dincolo de gardul viu, și ea se întreabă dacă el este un pui de năpârcă sau pur și simplu un amărât pe care ar trebui să îl lase în pace. Când mă înmoi, mă

urăsc – îmi vine să mă sinucid. Apoi, a fost drumul până la restaurant. Pin-Pon se mișcă tot timpul. Când eram în DS-ul lui Henric al patrulea și urcam câte o pantă, împingea în volan de parcă voia să ajute rabla aia de mașină la urcuș.

La masă a încercat să susțină o conversație, dar ne învârteam în jurul aceluiași subiect. Nu era despre ce credeam: „Oare mă lasă să i-o trag?" Era altceva. Nu știu exact ce. Mi-a plăcut dar m-a și întristat. Mai mult, nu are acea clemă pentru bancnote, cea din aur, pur și simplu își ține banii în teanc, într-un buzunar de la pantaloni. Mă gândesc: „Probabil că Mickey l-a moștenit, sau poate Bou-Bou. Asta dacă nu cumva mama l-a păstrat într-un dulap, pentru că era prea valoros." Nu am văzut niciodată clema aceea pentru bancnote, dar sunt sigură că dacă aș vedea-o, aș recunoaște-o. Este o

monedă de 20 de franci cu Napoleon, montată pe două cercuri de aur care se închid ca o capcană de urs. Cred că mi-a fost întotdeauna frică să o văd.

Pin-Pon este brunet, cu umerii laţi şi nişte braţe musculoase. Are o faţă

naivă şi nişte ochi mai tineri decât vârsta lui. Îmi place mersul lui. Ce mă

atrage cel mai mult la el sunt mâinile. Le privesc în timp ce mănâncă, mă

gândesc că într-o oră, sau poate mai devreme, mă vor strânge, se vor plimba peste tot pe corpul meu, aş vrea să mi se pară respingător dar simt chiar opusul. Mă urăsc. Sau poate că este efectul şampaniei. Nu am băut prea mult, dar eu nu pot să beau deloc: mă face să plâng şi vreau să fiu din nou copil, fetiţă, nu ştiu.

În maşină, la întoarcere, mi-am terminat plânsul. Mă gândesc că sigur va trage pe dreapta, va coborî spătarul scaunelor şi se va urca pe mine. Îl voi lăsa să termine, apoi voi lua un bolovan şi îi voi sparge capul. Dar nu face asta. Pin-Pon este băiatul bun care e interesat de Elle, care încearcă să

înţeleagă ce vrea ea. Bietul fraier. La un moment dat începe să mă bată la cap cu şapca roşie a lui Mickey. Este ceva pe care mi l-a spus Martine Brochard o dată, nici nu mai ştiu despre ce vorbeam. Gândesc repede. Îi spun că l-am văzut anul trecut cu şapca aia roşie pe cap, că el nu a ascultat ce spuneam la restaurant. A înghiţit toată povestea. Mi se pare că i-a şi plăcut când l-am luat de prost. Mi se pare că nici nu vrea să mă vadă altfel decât cum şi-a imaginat el că sunt.

51

Și apoi, trecem prin fața casei lui, dar nu se oprește, trebuie să cer eu asta. Incredibil! În sfârșit, traversăm curtea ținându-ne de mână, și simt că

este deranjat să mă ducă în casă, din cauza lui maică-sa și a restului de nenorociți din familie. Spunem amândoi în același timp: „În hambar."

Înăuntru este întuneric. El îmi spune: „Este un bec electric, dar nu funcționează." După vreo sută de ani de căutări, spune: „Mai bine că nu funcționează, pentru că nu are întrerupător. Trebuie să smulgi firele dacă nu vrei să te faci praf." În sfârșit, mă lasă acolo și se duce în casă după o lampă

pe gaz.

Până să se întoarcă, am găsit la lumina lunii o scară și sus un pat, strâmb și plin de praf. În timp ce urcăm, îmi spune că este patul de căsătorie al mătușii lui. La lumina lămpii, cum urcă scara, cred că arăt ca un fluturaș

deasupra lui, cu rochia mea roz în corolă. A adus și niște cearșafuri albe.

Când erau mici – a început să povestească – se juca împreună cu Mickey în hambar, și patul mătușii era un vapor cu zbaturi, din America. Îmi recită ca din benzi desenate: „Urcând pe Mississippi, și-a lăsat la crocodili două

picioare și destul de mult kapok." Se chinuie cam mult ca să întindă

cearșafurile, dar nu mă mișc, stau cu mâinile la spate. Lampa pe gaz este așezată pe un scaun vechi. Jos, lângă ușile duble, se vede pianul mecanic, întunecat și mare. Mi se pare mai puțin frumos și mai mare, mai greu decât îl descrisese mama. Nu vreau să îl mai privesc, vreau să uit că există. Vreau ca Pin-Pon să mă mângâie și să mă ia. Simțeam o mare tristețe în suflet.

Pin-Pon se așază pe pat și mă trage spre el. Își ridică ochii spre mine, văd atâta blândețe în privirea lui. Vrea să îmi spună ceva, dar se oprește. Își bagă mâinile pe sub rochia mea. Stau în picioare și mă las mângâiată. Îmi dă

jos chiloții, eu îmi ridic un picior, apoi celălalt, ca să mi-i scoată. Când îmi pune mâna între picioare, află cât de mult îl doresc. Atunci mă trage peste el, fără să își ia mâna, în timp ce cu cealaltă îmi deschide rochia și îmi caută

sânii. Fata asta e pe burtă, peste el, cu fundul gol ca pentru o bătăiță, așa se vede pe ea însăși, atât de excitantă și de lipsită de apărare. Și în tot timpul în care ea se zbate, geme și zvâcnește, o privesc de sus, cu spiritul neclintit, nici dezgustată nici disprețuitoare, și îi spun: „O, ce îți face, micuța mea Éliane, ce îți face?" Nici măcar nu râdeam de mine, spuneam doar așa, mecanic, pentru ca ea să-și trăiască momentul de plăcere și să termine odată cu treaba asta.

***

52

Respir pe gură. Hambarul miroase a lemn vechi și a plante puse la uscat. Pin-Pon doarme la capătul celălalt al patului, cu capul întors spre mine. Nu sforăie mult, doar un pic. Are păr pe piept. Și niște buze frumoase, ca și frații lui. Sunt goală sub cearșaf și mă doare capul. Mama probabil că nu a putut să doarmă, o cunosc. Idiotul celălalt, nici atât. Îmi vine să fac pipi și mă simt murdară.

Mă ridic încet, fără să îl trezesc pe Pin-Pon. Lumina zilei intră printr-o lucarnă. Lampa este stinsă. Cobor scara, tot fără zgomot. Acum, îl văd foarte bine: este un pian mecanic aproape distrus. Probabil ca a fost verde, cum a spus mama, încă se mai văd urme de vopsea coșcovită. Dar e înnegrit și crăpat peste tot pentru că a stat afară. Manivela cea mare probabil că fusese aurită, dar acum e neagră și ea. Se observă M-ul gravat pe capac. Un M foarte ornat, cu bucle pe fiecare parte, pe care îl ating cu vârful degetelor.

Afară este o dimineață frumoasă. Doamna Montecciari stă nemișcată în pragul bucătăriei, într-un șorț negru, și se uită la mine. Ne uităm mult timp una la cealaltă – eu sunt goală. Și apoi ies în curte, mergând cu grijă pe pietriș. Îmi este un pic frig, dar e totuși plăcut. Când mă aplec să fac pipi, chiar lângă peretele hambarului, doamna Montecciari se întoarce brusc și dispare.

Un pic mai târziu stăteam întinsă lângă Pin-Pon, care se trezește auzind camionul cum încerca să pornească. El spune: „E Mickey. Își va consuma toată bateria înainte să își dea seama că a uitat să pună contactul.

În fiecare zi e la fel.” O sută de ani mai târziu, camionul pornește. Pin-Pon nu-și găsește ceasul, pe care l-a pus undeva în timpul bătăliei, dar spune:

„Mickey îl duce pe Bou-Bou la liceu, trebuie să fie opt, sau opt și un sfert, cam așa.” Mă sărută pe umăr și spune: „De obicei deschid garajul la ora șapte și jumătate.” Apoi își pune pantalonul și intră în casă după niște cafea. Cum pleacă, mă ridic și mă îmbrac în rochia roz. Acum, rochia asta mă face să mă

simt rușinată. Îmi rulez chiloții și îi bag în gentuța pe care o aveam de aseară. Nu îmi place să port a doua oară hainele, chiar dacă le-am purtat doar cinci minute – cu excepția celor ale mamei, când eram mică, dar acelea erau totdeauna prea curate, niciodată nu păstrau destul din mirosul ei.

Pin-Pon revine cu o tavă, o singură ceașcă, și cafeaua fierbinte. Îmi spune că el deja a băut-o la bucătărie. Îi spun: „La ce te-ai gândit în timp ce făceai cafeaua?” El râde, este la bustul gol. Îmi spune: „M-am gândit la tine, na!” Îi spun: „Și la ce te gândești acum?” El ridică din umeri, așezat pe pat.

Mă privește cum îmi umplu ceașca de cafea pe scaunul unde pusese lampa.

După ce termin, mă întreabă, cu o voce ciudată pe care abia o aud: „Mai vii la mine, da?” Vreau să îi răspund că mai vedem, că mă mai gândesc, dar la ce ar 53

folosi? Îi spun: „Doar dacă vrei tu.” Mă apropii de el și, ca noaptea trecută, își bagă mâinile sub rochia mea. Este surprins că nu am chiloți. Vrea să mă ia din nou, văd asta în ochii lui. Îi spun nu, pentru că deja a întârziat. El insistă, dar îi dau mâinile la o parte, îi spun nu. Apoi își pune tricoul negru și mă

duce acasă în DS. Stau în fața curții cât el întoarce mașina în dreptul cimitirului și, când trece din nou prin fața mea și se uită la mine, eu stau nemișcată, nici nu ridic mâna, nimic.

Mama e în bucătărie, stând în picioare lângă ușă și, cum intru, primesc o lovitură care mă aruncă de peretele pe care erau atârnate tigăile. Au trecut cel puțin trei ani de când nu m-a mai lovit. Trebuie să spun ca a fost și prima oară când nu am venit acasă toată noaptea. Până să îmi revin, mai primesc una, și încă una. Continuă să mă lovească, fără să spună nimic, eu mă apăr cum pot cu brațele. O aud cum respiră greu. Cad în genunchi și atunci se oprește. Nu mai știu dacă aud respirația ei, sau a mea. Mă doare în spatele capului și îmi curge sânge din nas. Spun: „Curvă nenorocită.” Mă lovește din nou, eu eram întinsă pe jos. Spun: „Curvă nenorocită.” Se duce să se așeze pe un scaun, pieptul i se ridică la fiecare respirație. Mă privește fix în timp ce își masează un pumn – probabil că s-a rănit. O privesc prin părul meu, fără să

mă mișc, cu obrazul lipit de podea. Spun: „Curvă nenorocită.”

***

Pin-Pon petrece trei nopți la rând în hambar cu Elle. O dezbracă, îi desface picioarele pe patul mătușii lui, își introduce în burta ei mădularul ca de cal. Îi pune mâna pe gură ca să nu mai țipe. Uite-așa. Apoi, în garajul lui, el plutește trei zile deasupra tuturor. El crede ce i-a spus Elle – că ea nu s-a mai simțit niciodată așa, că este atât de grozav că moare de plăcere. În fiecare dimineață, eu cobor pe scară înainte ca el să se trezească și ating pianul cu vârful degetelor. Doamna Montecciari așteaptă întotdeauna acolo, indiferent de oră – și la șase și la șapte. Stă în pragul bucătăriei, în șorțul ei negru sau în șorțul ei albastru, mă urmărește din ochi cum merg lângă peretele hambarului, unde mă aplec și fac pipi. Atunci, ea se întoarce brusc și intră în bucătărie.

Când mă întorc acasă, mama nu mă mai lovește. Stă așezată la masă, repară rochia pe care am rupt-o Mă cunoaște bine, pentru că mă iubește. Se teme pentru mine, dar știe că sunt încăpățânată, că dacă cineva mă obligă să

schimb drumul, atunci o iau prin stânga sau prin dreapta, dar tot ajung unde

voiam. Acum ca niciodată este momentul să arăt aceeași hotărâre. Trebuie să îi găsesc și pe ceilalți doi nenorociți. Voi avea răbdare. Vor primi ceea ce merită. Familiile lor vor suferi.

Îi spun mamei: „Uită-te la mine.” Dar ea nu vrea. Ea crede că a trecut atât de mult timp și că ar fi trebuit să uit totul. O iau în brațe pe la spate, îmi pun obrazul pe spatele ei. Îi spun: „Știi, cred că mă înțeleg bine cu Pin-Pon.

Ăsta e singurul motiv pentru care ies cu el.” Nu știu dacă mă crede. De la etaj, dobitocul a auzit că m-am întors. Strigă deja de un sfert de oră. Vrea supă. Vrea să îi schimbăm poziția. Vrea ca cineva să vorbească cu el. Vrea ceva. Vor fi pedepsiți, și familiile lor vor suferi.

Am continuat așa până vineri. Vineri, dimineața devreme, îl auzim pe Mickey care se amuză jos și bate cu pumnul în ușa hambarului. El spune:

„Hei, mai încet, că se trezește tot satul.” Nu pare să fie singur – se simte asta din râsul și vocea lui. Pin-Pon este peste Elle, cu mădularul în burta ei, și se ridică în brațe. Strigă la frate-său: „La naiba! Stai să cobor, să vezi ce îți dau eu ție!” Se aud râsete. Apoi Mickey pleacă și se face liniște. Pin-Pon mai zvâcnește de câteva ori din șolduri ca să termine, dar nu mai poate. Se întoarce pe spate, lângă mine, și spune: „La naiba! Ce am făcut ca să merit asta?” Îi spun că Mickey glumea. Nu răspunde, continuă să bombăne supărat pe frații lui, cu un braț sub cap.

Un pic mai târziu, am adormit. Îmi spune: „Să mergem. E prea stupid.”

Nu întreb nimic, doar îmi pun fusta, tricoul, șlapii, îmi rulez chiloții în mână

și am plecat. Traversăm curtea. Cred că e șapte, șapte jumate. Toți sunt în bucătărie – Mickey, Bou-Bou, mama și mătușa Surdulescu. Pin-Pon spune:

„Salut”, ca o provocare. Nimeni nu răspunde. Îmi spune: „Tu stai aici.” Stau lângă Bou-Bou, care își înmoaie tartina în cafea fără să se uite la mine.

Doamna Montecciari stă în picioare lângă aragaz. Tăcerea durează un milion de ani. Pin-Pon îmi pune în față o cană cu cafea. Deschide niște dulapuri. Îmi pune în față unt, miere și niște gem. Îi aruncă lui Mickey: „Dacă ai ceva

de spus, te ascult.” Mickey nu îl privește și nu răspunde. Pin-Pon se întoarce spre mama lui și îi spune: „Și tu, ai ceva de spus?” Ea se uita la mâna mea și îl întreabă: „Ce a luat din hambar?” Eu răspund cu mândrie: „Nu am luat nimic.

Sunt chiloții mei.” Întind și mâna spre ea, ca să îi vadă bine. Ea își țuguie buzele și se întoarce spre aragaz. Cu spatele la noi o aud mormăind: „Cineva nu a mâncat bătaie când trebuia.”

Pin-Pon se așază lângă mine cu cana lui de cafea. Îi spune mamei lui:

„Auzi, las-o în pace.” Mama întreabă: „Ea rămâne aici?” El spune: „Ea rămâne aici.” Sfârșitul poveștii. Bou-Bou îmi aruncă o privire și își continuă micul dejun. Mickey spune: „În cinci minute plecăm.” Mătușa îmi zâmbește ca și 55

cum aș fi în vizită – nu a înțeles nimic. Pin-Pon îmi face o tartină cu gem. El spune: „Voi merge să le cer permisiunea părinților ei.”

Un sfert de oră mai târziu, este în fața mamei mele, care stătea în picioare în pragul ușii, deja spălată și îmbrăcată. El se leagănă de pe un picior pe altul și spune: „Doamnă Devigne, nu știu cum să vă explic.” Ca și cum biata femeie avea nevoie de vreo explicație. Eu spun, și pentru el și pentru ea: „Voi locui la familia Montecciari. Merg să îmi iau lucrurile. Vino, Robert.” Urcăm toți trei la etaj. El mă ajută să scot pionezele cu care prinsesem pe perete fotografiile și posterul cu Marilyn Monroe. Camera mea este toată albă, aranjată așa de mama, și el spune: „La noi nu vei avea toate astea.” Împachetez rochii și lenjerie în două valize. Mama aproape că leșină

de emoție, dar nu spune nimic.

Când ieșim din casă, spun: „La naiba! Cada mea.” Merg în pivniță după

ea. Îi spun lui Pin-Pon: „Nu poți să duci toate astea.” El răspunde: „Nu pot?”

Și îl privesc cum pleacă cu cada din tablă galvanizată pe cap și cu cele două

valize în ea. Îi spun mamei: „Te iubesc mai mult decât orice.” Ea răspunde:

„O nu, nu, sigur că nu. Eu te iubesc mai mult decât orice. Îi iert pe cei care ne-au făcut rău, pentru că ești în viață, și îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru că

te iubesc mai mult decât orice.” Enervată, întind brațul și îi arăt: „Voi fi acolo, la capătul satului. Știi unde să mă găsești, nu?” Ea dă din cap și spune că nu.

Când cobor pe stradă cu Pin-Pon, e ca în povești. Sunt toți. Au ieșit toți în pragul porții, cu niște fețe albe, cică să ia aer. Pin-Pon merge în față – cu cada pe cap și cu valizele înăuntru. Eu sunt un metru mai în spate, cu ursulețul, fotografiile, cartea și posterul meu cu Marilyn legat cu un elastic.

Când trecem prin fața casei familiei Pacaud, spun suficient de tare ca să mă

audă: „Îți dai seama cât de tare se plictisesc la ei acasă, dacă au ieșit la ora asta.” La garaj, patronul lui Pin-Pon stă în fața pompei de motorină și spune:

„Ia furgoneta, ca să termini mai repede.” Dar Pin-Pon spune: „Nu e nevoie.

Mă întorc într-un sfert de oră.” Bineînțeles, Juliette este la fereastră, dar se mulțumește să își închidă halatul peste sânii ei imenși și să mă urmărească

cu o privire urâtă. Poate că Pin-Pon a fost cândva cu ea. Sau poate că soțul ei a fost cândva cu mine – cine știe. Aproape că îmi vine să mă opresc și să îi spun că era să o facem iarna asta, într-o seară, dar că Henric al patrulea este un bărbat bun și că, fiind căsătorit cu ea, are oricum mai multe decât poate duce.

Dar cel mai mare prost a fost Brochard. Și cea mai proastă – nevasta lui Brochard. El îl întreabă pe Pin-Pon: „Ne mutăm, ne mutăm?” Pin-Pon îi spune: „După cum vezi.” Chiar atunci, iese soția din bistrou și îl întreabă și ea pe Pin-Pon: „Ne mutăm, ne mutăm?” Pin-Pon îi răspunde: „Întrebați-l pe

soțul dumneavoastră.” Și poama acră se întoarce spre soț și îl întreabă răstit:

„De ce? Ce legătură ai tu cu treaba asta?” Pe cuvântul meu, în satul ăsta, dacă

vrei să auzi lumea vorbind fără să spună nimic, nu e nevoie să dai drumul la TV. La familia Montecciari, mama e nebună de furie, dar nimeni nu spune nimic. Urcăm la etaj și Pin-Pon aruncă pe pat cele două valize și pune cada într-un colț al camerei. Pe pereți e un tapet groaznic, mobila este antică, dar e curat. Închid ușa în spatele meu ca să îi arăt mamei, care ne urmărise pe culoar, că aici este teritoriul meu. Pin-Pon spune: „Bun, te las să te instalezi.

Eu trebuie să merg la garaj.” Eu întreb: „Pot să îmi pun fotografiile pe pereți?

Și posterul?” Arăt așa de drăguț cu vocea mea fără accent și cu ursulețul în brațe, el râde, îmi ridică rochia ca să mă mângâie pe fund. El spune: „Poți să

faci ce vrei. Ești acasă.” Simt că ezită să plece, că ceva îl deranjează, până la urmă se hotărăște să vorbească, dar o ia pe ocolite: „Vezi tu, când ești cu mine, chiar îmi place că nu porți chiloți, dar când treci prin sat așa, nu se știe niciodată, cineva poate să vadă. Mă deranjează.” Îi spun că nu am avut timp să pun unii curați – chiloți, adică. El stă acolo, pare încurcat. Îi spun: „De acord, îmi pun unii imediat.” E bucuros, zâmbește – și când zâmbește, pare mai tânăr decât cei 30 de ani ai lui – și în momente ca ăsta îmi place de el, și atunci îmi pare rău că este fiul unui asemenea tată ticălos. Atunci mă urăsc și îmi spun: „Stai așa, dacă nu îi convine, să te lase în pace.” Dar îi zâmbesc, ca o fată cuminte, și îmi strâng în brațe ursulețul.

Restul dimineții mi-o petrec în cameră. Îmi pun fotografiile pe pereți.

Eliberez un sertar din comodă și o latură a dulapului pentru lucrurile mele.

Nu găsesc clema de bani din aur nici în hainele lui Pin-Pon, nici în altă parte.

Citesc scrisori fără importanță. Amici din regiment. Fete. În special una pe nume Marthe, profesoară în Isère. S-a culcat cu ea, și acum ea scrie fraze kilometrice despre amintirile pe care le are cu el. A consumat un caiet întreg de școală ca să-i explice că se gândește la el atunci când se mângâie singură

– așa că de cel puțin patru ori, plicul a fost prea greu, și Pin-Pon a trebuit să

plătească o suprataxă la poștă. Într-o scrisoare, ea îi spune că gata, a trecut peste despărțire, că nu îi va mai scrie. Apoi urmează un torent – nici nu am mai avut curajul să desfac al doilea pachet de scrisori. Îmi pun cupa „Miss Camping-Caravaning” pe comodă și cobor.

În bucătărie, mama și mătușa decojesc mazăre. Spun: „Aș vrea niște apă caldă pentru cada mea.” Liniște. Mă aștept ca mama să-mi răspundă că

toată lumea se spală aici la robinet când e vreo nuntă sau vreo primă

împărtășanie, dar nu. Se ridică de pe scaun fără un sunet, fără să mă

privească, ia un lighean și mi-l dă. Îmi spune: „Descurcă-te.” Mă duc să

încălzesc apă pe aragaz. Îmi este greu să ridic ligheanul plin. Ea își dă seama fără să se întoarcă și spune: „O să te plimbi ceva pe aici ca să îți umpli cada.”

Răspund că la mine fac baie în bucătărie, dar aici îmi este teamă că deranjez.

Ea ridică din umeri. Eu nu mă mai mișc deloc, stau acolo o eternitate. Atunci ea spune: „Ce m-ar deranja mai mult ar fi să verși apă peste tot prin cameră.

Îmi strici podeaua.”

Drept care îmi cobor cada, lovind-o de toți pereții pentru că scara este îngustă, și o umplu în fața aragazului. Când deschizi un robinet în casa asta, toți pereții încep să tremure. La al patrulea lighean, hoașca spune: „Ce bine că apa de izvor e gratis!” Tot fără să se întoarcă, continuă să curețe mazărea.

Și apoi, eu mă dezbrac, și mătușa Surdulescu se trezește vorbind:

„Dumnezeule, se spală în fața noastră?” Și își mută scaunul ca să nu mă vadă.

Mama, în schimb, mă măsoară din cap până în picioare când sunt goală.

Ridică din umeri și se întoarce la legumele ei, dar spune: „Ei, acum e clar că

ai un corp dat naibii.” Și de atunci nu a mai spus nimic.

Când a ieșit să arunce cojile de mazăre la iepuri, închide ușa de la bucătărie, ori din obișnuință ori ca să nu-mi fie frig, habar n-am. Se întoarce, urcă la etaj și îmi aduce un prosop. Îi spun: „Le am pe ale mele, în cameră.”

Ea îmi răspunde: „Oricum, tot eu le spăl.” Și, în timp ce mă șterg, stând în picioare în cadă: „Mama ta este o femeie bună. Dar nu prea te-a făcut

harnică. Se vede pe mâinile tale.” Mă privește în față, cu ochii mijiți, dar fără

răutate. Îi spun: „Mama m-a făcut cum a putut. Dar nu i-ar plăcea să-mi vorbiți tot timpul așa. V-ar spune că dacă nu voiați să mă mut aici, nu trebuia ca fiul dumneavoastră să vină să mă ceară.” Nu mai spune nimic timp de câteva ore – cât îmi ia să ies din casă și să mă șterg pe picioare. Și apoi zice:

„Oricum nu o să dureze mult.”

Ia ligheanul și îl folosește ca să golească apa în chiuvetă. Eu îmi înghit limba și nu îi răspund nimic, îmi strâng lucrurile și urc în cameră. Îmi petrec restul vieții în pat, cu ochii în tavan, mă gândesc la babornița și o fac în toate felurile. M-am hotărât: înainte să poată scăpa de mine, îmi va plăti rochia de mireasă. O nebunie de rochie, cu dantelă peste tot. Și o va spăla cu lacrimile ei. După amiază, pe la ora cinci, sunt afară, stau lângă izvor și răsfoiesc un catalog Marie-Claire de dinainte să mă nasc, și mănânc pâine cu ciocolată.

Babornița pleacă îmbrăcată în paltonul ei negru. Îmi strigă de departe:

„Merg să duc niște ouă mamei tale. Ai ceva să îi spui?” Dau din cap că nu.

Aștept cinci minute, ca să fiu sigură că a plecat, și intru în casă. Știam că

mama îi va oferi o cafea, că va insista ca nebuna să plătească ouăle, că îi va da să aducă un mărunțiș pe care l-am uitat, niște batiste sau bolul pe care 58

scrie Elle, sau mărturia de la botez, cine știe. În orice caz, babornița șefă nu se va întoarce prea devreme. În bucătărie, mătușa doarme cu ochii deschiși și mâinile încrucișate pe burtă. Urc la etaj.

Prima cameră în care intru este chiar cea a mamei. Are un pat imens, acoperit cu o cuvertură, atât de înalt că poți să îți rupi gâtul când cobori de pe el. Are portretul răposatului pe un perete, într-o ramă ovală. În fotografie stătea în pragul bucătăriei, cu o mustață mare, deasă, și cu o pușcă pe umăr.

Pare un bărbat puternic, frumos, dar nu îmi dau seama ce vârstă are. Îmi vine să îl scuip. Deschid toate sertarele cu grijă, ca să nu deranjez nimic. Ea nu a păstrat hainele soțului după ce a murit. Clema de bani nu e nicăieri.

Găsesc hârtii și fotografii cu ei doi într-o cutie mare pusă pe dulap, dar nu am timp acum să mă uit prin toate.

Apoi merg în camera mătușii, care este mai dezordonată. Nici aici nu găsesc nimic, doar că are o sobă veche din faianță în care mă uit. Între peretele din fund și o placă de metal, exact în același loc ca și la noi acasă, simt cu degetele niște hârtie. Nu e ca la mama – un plic în care își ține economiile și pe care scrie totul, inclusiv ziua-luna-anul în care a luat trei franci cu care să cumpere pixul cu care scrie chiar pe acel plic. E însă un portofel din carton albastru – precum cele pe care ți le faci în copilărie, din fundul unei cutii de zahăr. Nu am văzut niciodată atâția bani la un loc. Sunt 8.000 de franci în interior, în bancnote nou-nouțe de 500. Pun totul la loc.

Merg în camera lui Mickey, apoi în cămăruța din capătul culoarului în care doarme Bou-Bou. Nici ei nu au clema de bancnote din aur, sau poate vreunul din ei o are la el. Într-un sertar, la Bou-Bou, găsesc o fotografie de-a mea, decupată din ziar, de când am câștigat concursul de la Saint-Étienne-de-Tinée. Îmi dau un pupic și pun lucrurile înapoi unde erau.

Când cobor, mătușa se uită la mine și spune: „Ești o fată bună.” Nu știu de ce. Mă întreabă: „Ai mâncat ciocolată mai devreme? Sora mea ți-a dat?”

Dau din cap că da. Ea spune: „Știam eu că nu ești o hoață.” Și adoarme la loc.

Apoi merg în pivniță, doar ca să văd ce e pe acolo. Miroase a vin prost și aud șobolani cum fug la adăpost. Nu e nimic de văzut. Când viitoarea mea soacră se întoarce, sunt așezată cuminte la masa din bucătărie, cu capul în mâini, și mă uit la televizor la știrile regionale. Ea îmi pune în față cana inscripționată „Elle”, cutia de tablete Activarol pe care trebuie să le iau înainte de fiecare masă și, bineînțeles, ochelarii mei pe care nu îi port niciodată. Îmi spune: „Mă întrebam eu de ce tot timpul dai din nas de parcă

miroși atent – când te uiți la ceva.” Nu îmi spune nimic de discuția cu mama, 59

dar nu-mi pasă. Sunt liniștită – știu ce poate povesti mama despre mine.

***

După asta, urmează prima duminică, apoi a doua, a treia, și tot așa.

Ajungem în iunie. Pin-Pon și frații lui sunt plecați toată ziua. Cobor de dimineață cu prosopul meu cel mare inscripționat „Elle” și în bikini-ul meu roz, și mă întind la soare lângă izvor, cu niște reviste de-ale bunicii șutite din hambar, cu flaconul de loțiune de bronzat și cu țigările mentolate. De fapt eu nu prea fumez, doar așa ca să enervez lumea, și știu că o enervează pe morocănoasa de soacră-mea. Aduce rufele ca să le întindă și îmi spune:

„Unde te crezi, pe plajă la Hotel Negresco17? Măcar ți-ai făcut patul?” Când nu mă vede, îmi scot sutienul. Sau poate că e tot timpul cu ochii pe mine, cine știe. Nu că mă deranjează, dar nu am chef să-i spună nimic lui Pin-Pon.

Pe la ora unu, el trece să mănânce ceva în grabă, nu avem timp să

vorbim. După aia, toată după-amiaza frec menta. Fac pasiențe pe patul din camera noastră. Îmi schimb rochia de trei ori și mă privesc în oglinda dulapului. Îmi lipesc unghiile false și le dau cu ojă. Mă gândesc la oamenii pe care i-am cunoscut. Domnișoara Dieu, învățătoarea de la școala din Brusquet, satul de deasupra lui Arrame. Spunea că fetele care își rod unghiile sunt cele care se mângâie singure în pat. Spune asta ca să mă facă

de rușine în fața clasei. Îi răspundeam că, la cum arată, ea sigur se mângâie mai mult. Zbang! O palmă. Era nebună după mine, ăsta e adevărul. Eram cea mai frumoasă din școală. Toată lumea spunea asta. La paisprezece ani, chiar mai devreme, aveam tot ce trebuie – pe cuvânt de onoare. Și într-o zi, ce a făcut? M-a ținut după ore și m-a rugat în genunchi. Da, în genunchi. Și eu ce am făcut? I-am aruncat cu cerneala Waterman în față. Am stropit-o peste tot

– pe față, pe rochie, era un dezastru. Eram singura care avea cerneală. Tata îmi dăduse un stilou ca să învăț mai bine. Ce prost! Până la urmă, am mers la

ea într-o seară, chipurile ca să îi înapoiez cărțile, după ce îmi dăduseră

transferul pentru că nu mai puteau să mă țină. Ea tremura toată, din cap până în picioare. Avea cel puțin 26 de ani și probabil că avea mai puțină

experiență intimă decât oricare dintre tutele cărora le preda. Oricum, cu 17 Hotelul Negresco este un renumit hotel de lux situat pe Promenade des Anglais din Nisa, construit în 1912. Fondatorul acestui hotel a fost românul Henri Negresco (1870 -

1920).

60

mine a fost în al nouălea cer. Ce spectacol! Dacă i-aș fi cerut să se târâie pe jos, ar fi făcut-o imediat și mi-ar fi mulțumit.

Și atunci, încep să mă gândesc la prostul celălalt. Din cauza stiloului sau cine știe de ce. Mă opresc brusc din ce fac – și îmi revin după o oră de stat așa, visând cu ochii deschiși, fără să mă mișc. Când eram foarte mică și, de exemplu, mergeam cu el pe câmp și mă ținea de mână. Avem vreo cinci ani. Nu îmi amintesc nimic din ziua aceea, sau din alte zile cu el, doar că

mergeam pe câmp și eu eram fericită și erau flori galbene peste tot. Când mă

trezesc din visare așa, cu peria de păr în mână, nemișcată în fața oglinzii din cameră – după o oră, cum spuneam – trebuie să ies, nu mai suport. Uneori merg să o iau pe Martine Brochard și coborâm amândouă la râu, unde facem plajă goale puști, ca să ne bronzăm fără urme. Sau traversez satul până

acasă, dar nu intru. Mă întreb dacă toanta de mama este acasă și ce face, apoi plec.

Altădată, merg la garaj și mă opresc în prag. Pin-Pon lucrează cu Henric al patrulea la un tractor făcut bucăți. Sunt amândoi plini de ulei și transpirați. Henric al patrulea se întoarce să vadă cine a venit și îi spun: „Aș

vrea să vorbesc cu Robert.” El spune liniștit, ca și cum eram acolo de seara trecută: „Cine este Robert?” Arăt spre Pin-Pon, pe care nu-l cheamă Robert.

Știu asta din scrisori, și mama lui îi spune Florimond de față cu mine. Henric al patrulea suspină și se întoarce la motorul lui. Spune: „Bine de data asta, dar să știi că Robert al tău e plătit cu ora, și e cam scump.”

Pin-Pon vine afară lângă mine și îmi spune: „Are dreptate, să știi. Nu trebuie să vii în timpul orelor de muncă.” Stau și mă uit la picioarele mele, ca și cum mi-aș reține lacrimile, dulce ca mierea. El spune: „Ei bine,

vorbește, ce s-a întâmplat?” Îi răspund fără să ridic ochii: „Voiam să-ți să scriu o scrisoare și să ți-o las, ca să nu te deranjez. Dar fac greșeli de ortografie și mi-a fost frică să nu râzi de mine.” Tăcem o vreme, o eternitate, după care el spune:

„Și eu fac greșeli. Ce voiai să îmi scrii în scrisoare?” Nu avea o voce enervată, ci dimpotrivă. Păcat că Pin-Pon este fiul ticălosului de taică-su, și că gunoiul de taică-su s-a născut ca să mă facă să sufăr, și că eu m-am născut ca să îi fac pe toți să sufere și mai mult. Îi răspund: „Mama ta îmi spune că nu voi sta mult cu tine. Toată lumea îmi spune asta. În plus lumea vorbește urât în sat despre părinții mei ca și cum eu aș fi nu știu cum...” El își pune mâinile în buzunare, se învârte de trei ori și spune: „Rahat! Rahat! Rahat!” Și apoi:

„Cine vorbește urât de părinții tăi? Că îi învăț eu minute să-și țină gura.” Îi răspund: „Lumea.”

Îi fierbe sângele când mă vede așa, tristă în fața lui, nici nu îndrăznește să mă atingă din cauza uleiului de pe mâini, și spune: „Ascultă, eu nu sunt 61

precum ceilalți pe care i-ai cunoscut.” De data asta, lacrimile mi-au izbucnit ușor. Îi răspund: „Așa este.” Mă întorc, merg pe marginea drumului și el vine după mine. Cu mâna murdară de ulei – nu mai contează – mă ia de braț și spune: „Nu pleca așa.” Eu mă opresc. El spune: „Nu știu încă ce se va întâmpla cu noi doi. Dar eu sunt cu tine. Dă-i dracului pe toți.” Îl privesc în ochi și apoi îl sărut pe obraz, cu un pupic de fetiță. Dau din cap că da, îl cred, și apoi plec. Cum mă îndepărtez, îl aud spunând: „Mă întorc acasă mai devreme.” Cel puțin știu ce mă așteaptă: în fiecare seară este la fel.

Seara, când se întoarce acasă, tot ce vrea este să mergem mai repede în dormitor. La început îmi arăta tavanul înainte de cină, după cină, apoi încă o dată dimineață înainte să plece. Și toată ziua, la garaj – el îmi povestește asta

– nu se gândește decât să mi-l mai arate o dată. Camera mamei lui este lângă

a noastră și, când țip în timpul nopții, ea bate în perete. O dată, Mickey a ieșit pe culoar și a venit să bată la ușă, spunând: „Nu se mai poate, vrem să

dormim!” Pin-Pon îmi pune mâna pe gură când îmi vine să țip, dar simte că

mă sufoc și, oricum, îl excită mai tare când țip. Cel mai mult îmi place Pin-Pon, mai bine zis aproape că îmi place, când este în mine și termină. Și atunci când mă dezbrac și el e nerăbdător și mă mângâie peste tot de parcă

nu-i ajung două mâini.

Îmi amintesc foarte bine ce mi-a spus cotoroanța. Știu că nu va dura mult, că după o vreme se va potoli și el ca toată lumea, dar acum îl am la degetul mic cu chestia asta. Mă pun pe spate, pe burtă, în patru labe. Vaca de alături bate în perete ca turbată. Și îi mai fac și eu niște faze, doar ca să văd cum reacționează. De exemplu: într-o sâmbătă seara, a treia de când mă

mutasem la ei. Merg la cinematograful Le Royal. din oraș, cu Mickey, Georgette a lui Mickey, Bou-Bou cu o turistă cam prostuță și cu el, Pin-Pon, care stă în picioare în fundul sălii în timpul primei părți, cu casca și uniforma de pompier. În pauză merg la el și îi spun: „E ultima oară că faci pe clovnul când sunt cu tine. Vreau să stai lângă mine și să mă atingi în timpul filmului dacă am chef.” Când aude, aproape că îi ies ochii din cap. Se uite ca prostul în jur, de frică să nu mă fi auzit cineva, și atunci îi spun: „Vrei să repet, ca să

audă toată lumea?” Dă din cap că nu și dispare în viteză, cu casca aia idioată

în mână.

Acasă, în cameră, îmi spune: „Trebuie să mă înțelegi.” Toți nenorociții trebuie să fie înțeleși. „Eu ofer un serviciu pentru oameni. Când e un foc sau un accident, nu fac pe clovnul, ajut. În plus, nu o fac pentru bani, îmi dau doar 4 franci.” Nici nu îi răspund. Mă trage ca să mă așez lângă el, pe pat. Îmi spune: „Cere-mi ce vrei, dar nu asta. Nu chiar să renunț la pompieri. Nu pot.”

Îl las să fiarbă la foc mic mult timp, apoi mă ridic și îi spun: „Ți-am cerut să te 62

înlocuiască altul sâmbătă seara, și să stai cu mine, doar atât. Sau dacă nu îți convine, te înlocuiesc eu cu altul.” Îl privesc în dulapul cu oglindă, la rândul lui se uită la mine. Privește în jos și murmură: „Bine.” Mă întorc la el. Stau în picioare între picioarele lui. Desfac partea de sus a rochiei pentru că el să o sărute pe Elle așa cum îi place. Apoi o pune pe Elle în pat și o ia mai tare decât în alte nopți, și patul se loveşte de perete că o trezește și pe mătușă.

A doua zi, cred că era a treia duminică din iunie, simt că nu mai rezist să transpir toată săptămâna și am chef să fac o baie. Mai întâi, îl las pe Pin-Pon să doarmă și cobor în curte în halatul meu pufos. Niște tineri vorbesc la poartă cu Mama Dolores. O aud spunând, de parcă vorbea la telefon:

„Trebuie să îl întreb pe fiul meu, el este capul familiei.” Sunt doi băieți și două fete cu un Volkswagen alb acoperit de abțibilduri, plus o canoe pe plafon. După câteva minute, îi aud cum pleacă. Mama îmi spune: „Sunt turiști.” Când se întoarce în bucătărie, încerc să pornesc dușul pe care l-au instalat între izvor și hambar și apa rece mă stropește pe halat și pe păr. La o fereastră, Bou-Bou și Mickey se uită la mine. Știu ce ar trebui să facă în acest moment Aia, știu foarte bine. Dar este încă prea devreme. Fotografia mea decupată din ziar – cine știe. Mă iau toți dracii, las totul baltă și urc în cameră. Pin-Pon se trezește în timp ce mă îmbrac și spune: „Ce faci?” Îi răspund: „Merg să o văd pe mama.” El spune: „Dar mergem să mâncăm de prânz la ea.” Eu spun: „Ei bine, vii tu mai târziu. Eu merg să o văd chiar acum.”

Când ajung acasă, sunt foarte nervoasă, inima îmi bate să-mi sară din piept. Ea este sus cu celălalt idiot – poate îl bărbierește sau îl schimbă. Îi strig prin tavan: „Cobori? Trebuie să te văd.” Ea coboară imediat. Eu plâng la perete, cu capul sprijinit de braț. El, din cameră, urlă ca nebunul. Ea mă ia ușor de umeri, și mă duce în pivniță cum facem când vrem să vorbim liniștite. Îi spun plângând: „Înțelegi? Spune, înțelegi?” Ea șoptește cu o voce tristă: „Da, sigur că înțeleg. Vrei să fii mai rea decât ești în realitate. De asta ești nefericită.” Ea se așază pe trepte, îmi ajută degetele care tremură și nu

reușesc să îi deschidă nasturii de la rochie, îi simt mirosul, am sânul ei cald în gură, sunt în brațele mamei mele iubite, mama mea iubită.

***

Într-o după amiază, în duminica aceea sau în alta, Pin-Pon ne duce la plimbare în DS-ul șefului lui. În afară de noi mai este Mickey, cu Georgette a 63

lui. Mickey trebuia să participe la o cursă ciclistă, dar ultima dată se certase şi lovise un comisar de cursă cu capul, din cauză că nu-și prinsese corect numărul pe spate, și a fost suspendat două săptămâni. Evident comisarul era cel care greșise. De zici că tipul îl lovise cu fața în frunte pe bietul Mickey.

Ne oprim un pic în fața lacului care acoperă Arrame, satul în care m-am născut. A fost scufundat când au făcut barajul. Au dinamitat totul, în afară de biserică, din respect sau cine știe, și apoi au dat drumul la apă. S-a vorbit și la televizor. Acum totul e liniștit, chiar sunt oameni care înoată în lac. Pin-Pon spune că este interzis, dar că nu au ce să le facă. Spune că în unele zile, când soarele bate oblic în lac, se poate vedea biserica pe fund. Nu clopotnița – pe asta au luat-o. Doar zidurile. Apoi Georgette se uită la mine și își dă seama că îmi vine să plâng, așa că mă apucă de talie şi mă ia de acolo în timp ce le spune celorlalți: „Să plecăm. Chestia asta nu e prea amuzantă.”

Continuăm spre un sat care se numește Douvet-sur-Bonnette. Mi-am pus rochia cu flori mari albe și cu guler rusesc, am părul superb, dar nu știu, mă simt urâtă, nu mă simt în stare de nimic, sunt momente din astea. Cât despre Pin-Pon, el e tare mândru că mă plimbă printre turiști, cu brațul pe după talia mea și cu degetele care alunecă mai jos – ca să știe toți bărbații cui aparține totul. După ce ocolim monumentul eroilor a mia oară și știm toate numele pe de rost, Mickey pariază pe un franc punctul cu doi turiști pe care îi știe de anul trecut așa că îl ia și pe Pin-Pon la o partidă de pétanque.

Stau cu Georgette la un Vittel cu mentă, așteptând să treacă timpul. Ea încearcă, bineînțeles, să mă tragă de limbă – dacă mă căsătoresc cu Pin-Pon și tot așa – dar am învățat dinainte să îmi dea primul dințișor că nu trebuie să spun ceva unei fete decât dacă vreau să economisesc banii de anunț la

mica publicitate. Mă mai întreabă cum e viața la familia Montecciari, dacă nu e greu să locuiesc sub același acoperiș numai cu băieți, eu care nu am un frate, și tot felul de alte chestii ipocrite ca să afle de fapt dacă Mickey al ei mă

văzuse goală şi mă comparase cu ea. Cel mai bun mod să o enervezi este să o lași să-și imagineze orice îi trece prin cap, și exact asta fac.

Seara, după cina de acasă, jucăm toți patru remi cu mătușa Surdulescu, eu câștig 20 de franci, mătușa câștigă 60. În timp ce Pin-Pon și Mickey o duc pe Georgette înapoi în oraș, îi spun mamei, care este singură cu mine în bucătărie și peticește șosete sau cine știe ce: „Soțul dumneavoastră a avut dintotdeauna pianul din hambar?" Ea răspunde: „L-a adus din Italia. Pe jos, dacă vrei să știi." Eu spun: „Cum așa?" Ea își coboară ochelarii pe nas ca să se uite la mine. Își pune ochelarii când peticește. După vreo mie de ani, îmi răspunde: „Cum așa – ce? Din pianul ăla și-a câștigat traiul. Se oprea pe drum în sate și oamenii îi dădeau bani.". Încă o mie de ani se uită la mine, de 64

parcă eram un gândac, și spune: „Și ce te interesează atâta pianul ăla? Din prima dimineață te-am văzut că îl priveai în hambar, îi dai târcoale, pui întrebări lui Mickey, îmi pui mie întrebări." Fac pe nevinovata: „Eu, eu i-am pus întrebări lui Mickey?" Ea răspunde scurt: „L-ai întrebat dacă pianul a rămas tot timpul la noi, sau dacă a fost scos vreodată când era el mic. Să nu îmi spui că Mickey al meu este un mincinos!"

Mă sucesc imediat și spun: „A, da. Așa este, l-am întrebat." Se uită la mine peste ochelari încă o mie de ani, după care – cu o voce mai joasă, mai apropiată: „De ce?" Eu spun: „Mi se pare că am văzut un pian ca ăsta la Arram, când aveam doi sau trei ani." Ea răspunde înainte să termin: „Arram este departe. Sigur nu a mers până acolo. În plus, ultima oară când l-a scos din curte, tu nici nu erai născută.". Îmi bate inima tare, dar totuși spun:

„Poate greșiți. Când l-a scos ultimă oară?" Mă privește lung și intens. Încep să cred că știe totul, de mult. Sunt unii bărbați care spun soțiilor toate porcăriile pe care le fac. Dar nu era așa. Ea repetă: „Nu erai născută. Soțul meu l-a dus la oraș ca să îl amaneteze, dar nu i l-au primit. Așa că l-am

păstrat.” Mai am întrebări, dar știu că nu trebuie să continui. Este o vulpe bătrână. Dacă mai spun ceva, va intra la bănuieli. Așa că zic: „Înseamnă că

am greșit eu. Asta nu-i o crimă.” Strâng cărțile de pe masă și-mi dau o pasiență. Ea mai coase o vreme, după care o aud spunând: „La ce te așteptai, că doar nu l-ai ales pe fiul lui Rotschild. Noi mergeam destul de des la amanet. Asta e.”

Pin-Pon și Mickey se întorc, împreună cu Bou-Bou pe care l-au cules din drum și care abia îmi spune buna seara. Mickey propune un joc de belotă, dar Pin-Pon spune că nu, că mâine toată lumea se trezește de dimineață. Adevărul este că abia așteaptă să mergem în cameră și să îmi arate tavanul. După ce ne tăvălim, stăm amândoi în pat, dezveliți pentru că

este cald, și îl întreb: „Cine a adus înapoi pianul mecanic, atunci când tatăl tău a vrut să-l amaneteze?” Pin-Pon râde și spune: „De unde știi asta?” . Îi spun: „Mi-a povestit mama ta.” Aștept o mie de ani, după care spune: „Nu-mi amintesc. Trebuie să o întrebi pe ea. Era un camionagiu, un prieten de-al tatălui meu. Eram mic, să știi.” Avea chiar zece ani, e născut în noiembrie.

Îmi iau cartea și mă prefac că citesc. El spune: „Au băut vin și au vorbit și râs în bucătărie, ăsta-i tot ce îmi amintesc.”

Privesc rândurile din cartea mea despre Marilyn, doar mă uit, nu citesc. Pin-Pon spune: „Era zăpadă. De ce întrebi?” Ridic din umeri ca să arăt că nu îmi pasă, mă uit la cartea cu Marilyn. O dată, eram afară cu tata, pe 65

treptele de la casa noastră din Arram. Stăteam pe trepte. Cred că ne jucăm cu un dop de sticlă. Voiam să merg mai departe. Eram pe trepte. Un dop, da, cu o sfoară. Încercam să îl prind. Tata trăgea de sfoară. Pe treptele de piatră.

Îmi amintesc foarte clar. Pin-Pon spune: „Ce s-a întâmplat?” Eu răspund: „Nu știu. Îmi vine să vomit.” El spune, ridicându-se din pat: „Vrei ceva?” Eu spun:

„Nu. Mi-a trecut.” El se uită în jos la mine, cu o privire îngrijorată. Eu mă uit la carte, la toate rândurile din carte.

***

Miercurea după-amiază, Bou-Bou nu merge la liceu. Rămâne acasă, pierde timpul prin curte. O dată, după duminica aia cu plimbarea la baraj, intru în hambar fără să mă uit la el. El mă urmărește până la pian. Îmi spune:

„Trebuie să te tratezi. Nu ești normală.” Râd și spun: „A, bine.” El spune:

„Săptămâna trecută, au găsit pisica Doamnei Buygues moartă într-un câmp, lovită în cap. Și azi dimineață, au găsit pisica familiei Merriot. Tu le-ai omorât.” Mă uit la el. Nu glumește. Este înalt cât bradul și foarte frumos. Îmi spune: „Te-am observat cu mult înainte de Pin-Pon.” Eu râd și îi spun că știu.

Stăm în fața pianului nenorocitului de taică-su, el în spatele meu. El spune:

„Nu știi nimic. Nu ai deloc inimă, sau dacă ai, este atât de ascunsă că nimeni nu mai ajunge la ea.”. Îi răspund, întorcându-mă brusc: „Ce vorbești, băiete?

Ce știi tu? În primul rând, nu am omorât pisicile. Nu suport să stau lângă

animale.” Mă așez pe treptele de jos ale scării. După un moment, îmi spune:

„De ce te interesează atât de mult pianul ăsta?” Îi spun: „Mi-ar plăcea să îl aud cum funcționează, asta-i tot.” Nu mai spune nimic, se duce la pian și învârte manivela. Deodată, tot hambarul răsună de muzică, sunetul cade peste mine ca o ploaie grea. Mă prefac puternică, cânt tare: Tra-la-la, tra-la-la, tra-lala-lala. Și apoi, mă prăbușesc în față ca tata – ca mortul. Când deschid ochii, muzica încă mai cântă, și Bou-Bou este aplecat deasupra mea cu o față îngrozită. Îmi dau seama că am căzut pe scară, sunt răsturnată cu picioarele în sus. Am fața lipită de pardoseală și mă doare un obraz. Mă ajută

să mă întorc și să mă așez. Abia pot să respir. El spune: „Sângerezi, la naiba, sângerezi.” Îl iau de braț, îi spun că sunt bine, că am amețit, că mi s-a mai întâmplat. Porcăria de pian se oprește. Îi zic: „Să nu spui la nimeni. Fac orice vrei, dar nu spune la nimeni.” El dă din cap că da, apoi își linge degetele ca să

mă șteargă pe obraz. Am o zgârietură de toată frumusețea.

Seara, cum se întoarce de la unitate și mă vede la masă, Pin-Pon spune imediat: „Cine ți-a făcut asta?" Crede că a fost mama lui, sau unul dintre frați, cine știe. Eu spun: „Mătușa ta, cu răzătoarea de brânză." Imediat începe 66

bâlciul. Pin-Pon începe să strige la amărâtă: „De ce i-ai făcut asta?" Ea spune:

„Ce? Ce?" El strigă si mai tare: „De ce i-ai făcut asta?" Până și mama strigă:

„Spune-i, curva naibii, că nu e adevărat!" Pin-Pon își iese din minți. Toată

lumea o încasează de la el: mama lui pentru că m-a făcut curvă, Mickey pentru că nu vrea să strige nimeni la mama lui, madam Surdulescu pentru că

tot întreabă „Ce? Ce?", chiar și eu pentru că am încercat să plec. Doar Bou-Bou rămâne mut. La un moment dat, ne intersectăm privirile, dar nu spune nimic. Riscă să fie omorât pe loc.

Până la urmă, îi spun lui Pin-Pon, care respiră greu în picioare cu casca în mână: „Lasă-mă și pe mine să spun ceva. Am făcut o glumă, asta-i tot." . Îi vine să-mi tragă una, și maică-sa ar vrea să-mi pună supa în cap, dar nu îndrăznesc niciunul. Se așază toți la masă și ascultăm trăncăneala de la televizor. Apoi, fără să mă uit la Pin-Pon, spun iar: „Am făcut o glumă, asta-i tot. Ți-o imaginezi pe mătușa ta alergând după mine cu o răzătoare de brânză?" Faza îi termină pe toți, mai puțin pe mătușa Surdulescu. Ca să fie totul clar, mă aplec spre Pin-Pon și repet: „E adevărat, să știi. Nu ți-e rușine?

O vezi pe biata bătrână alergând după mine cu o răzătoare de brânză?"

Mickey se ridică, nu mai poate să se țină, dar îi este frică să râdă – nu vrea să

îl enerveze mai tare pe fratele lui. Îi las să creadă că este sfârșitul episodului, mănânc, și apoi spun în mijlocul tăcerii: „M-a luat cu leșin după amiază, am amețit și am căzut." Pin-Pon spune: „Amețeală? Cu leșin? Ce se întâmplă?"

Și mama Bănuială, în același timp: „Unde?” Eu răspund: „În hambar. Bou-Bou m-a ridicat. Dacă nu credeți, întrebați-l.” Toți se întorc spre Bou-Bou, în afară de mătușă care continuă să se uite la imaginile de la televizor, dar Bou-Bou coboară privirea, jenat, și continuă să mănânce. E slab ca o scândură

dar, când mănâncă, bagă în el ca spartul. Pin-Pon mă întreabă cu îngrijorare în voce: „Și ți se întâmplă des?” Eu spun: „Niciodată.”

Un pic mai târziu, Bou-Bou o ajută pe mătușă să urce în cameră, Mickey merge cu Georgette să-i dea măciucă, și eu rămân singură cu Pin-Pon și cu mama lui – care spală vasele. Pin-Pon îmi spune: „De trei săptămâni stai închisă aici, și toată ziua citești reviste vechi sau te uiți la filme de rahat.

Nu e de mirare că nu te simți bine.” Mama spune fără să se întoarcă: „Ce-ai vrea să facă? Nu știe să facă nimic.” Și adaugă: „Nu e numai vina ei, nu a fost învățată să facă nimic.” Pin-Pon spune: „Ascultă, ar putea să îți facă

cumpărăturile în oraș. Măcar așa iese și ea la aer.” Și continuă în felul ăsta amândoi timp de o oră, una spune că nu are chef să o ruinez aducând carne de crab pentru cină, celălalt spunând că totuși câștigă destul, că este major și vaccinat, prostii de-astea. La sfârșit, mă ridic făcând pe victima – doar ca să

enervezi pe toată lumea, și spun: „Oricum, leșinul nu a fost de la asta.” Ei se

privesc fără să răspundă nimic. Și apoi, mama Dolores suspină adânc și se întoarce la vasele ei, în timp ce eu plec și îi las acolo.

De dimineață, îl iau pe Pin-Pon de braț. Sunt în pat și tocmai mă

pupase înainte să plece. Îi spun: „Azi aș vrea să cobor în oraș. Trebuie să

merg la coafor să îmi vopsesc părul.” Am vreo doi centimetri la rădăcină

care sunt mai deschiși decât restul, știe și el. Îi spun: „Doar că nu am bani.”

Nu este adevărat, mama mi-a dat ceva înainte să plec, apoi mi-a mai dat și duminica trecută, când eram singure. Ea îmi spusese: „Ba da, ba da, ia-i, eu nu am nevoie de nimic.” Am 440 de franci și mărunțiș în buzunarul jachetei roșii care este în dulap. Pin-Pon spune doar: „Bineînțeles. Ar fi trebuit să mă

gândesc eu.” Scoate din buzunar niște bancnote și îmi întinde una de 100 și una de 50 de franci. Mă întreabă din ochi dacă ajunge și îi fac semn că da. El spune: „Trebuie să îmi ceri când ai nevoie.” Ridică cearșaful ca să mă vadă

toată, suspină și pleacă.

Pe la prânz, merg acasă după bicicletă. Mama face ouă fierte tari, sote de morcovi – care îmi place foarte mult – și bem cafeaua fără să ne spunem nimic. Îmi pusesem rochia mulată azurie și banda de păr de aceeași culoare.

Când plec, ea îmi spune că rochia e prea scurtă, că nu mai este la modă. Eu răspund: „Poate pentru cele care au picioare urâte. Dar tu și cu mine, avem ce arăta, nu-i așa?” Ea râde ușor. E foarte amuzantă când râde – de parcă îi este rușine sau nu are dreptul să-și arate dinții. Încalec pe biclă și plec. De la ieșirea din sat până în oraș este numai pantă, practic nu trebuie să dai deloc din pedale. Merg mai întâi la gater să las bicicleta la Mickey și să îi spun să

mă aștepte seara, ca să urcăm împreună. Nu este acolo dar șeful lui, Ferraldo, îmi spune că îi va transmite mesajul. Apoi merg la medic, bătrânul Dr. Conte.

Sunt câteva persoane în sala de așteptare, dar nu știu pe nimeni.

Aștept zece minute privindu-mi picioarele. Când doctorul deschide ușa pentru pacientul următor, mă vede imediat și mă cheamă înăuntru ca și cum aveam programare. În cabinet, nici nu nu mă întreabă ce mai fac – se așază

la birou și îmi scrie o rețetă. Îi spun: „Cred că voi fi însărcinată.” El îmi spune: „Cum adică, vei fi? Ești, sau nu ești.” Îi spun că am uitat de mai multe ori să iau pastila. „Și când s-a întâmplat asta?” Stau în picioare în fața lui, ca proasta. Spun: „Poate de vreo trei săptămâni.” El ridică ochii spre cer și spune: „Bine. Îți dai seama că am și altceva de făcut decât să ascult

prostii de-astea. Vino să te văd când sarcina va fi mai avansată.” Apoi, îmi dă rețeta, un tub eșantion cu cremă pentru zgârietura de pe față, îi transmite salutări mamei și mă poftește afară. Niciodată nu ne cere bani.

68

Traversez piața de la primărie și merg la coafor. Ca de obicei, Moune se ocupă de mine. Este o fată bună, dar e proastă. Conversația ei e zero barat.

De lucrat, lucrează la fel de prost. Dacă doamna Ricci, patroana, nu ar veni să

mă preia și să îi spună frumos să ne aducă două ceaiuri de lămâie de la cafeneaua de alături, aș arăta ca o mătură cu picioare. Apoi, la farmacia lui Philippe. Când mă vede intrând, se fâstâcește de tot, ca întotdeauna. Până

anul trecut, el îmi dădea pastila pe sub mână. Pin-Pon mi-a spus că lumea vorbește că m-am culcat cu Philippe. Nu este adevărat. De altfel, eu aș fi vrut, dar el e cam ciudățel. Nu știu cum a reușit să își lase soția însărcinată. Nu poate să vorbească cu mine, are clienți – niște turiste cu celulită, care își petrec concediul plătit alegându-și o periuță de dinți. Îmi spune: „Știi, închid în jumătate de oră.” Dar îi răspund că nu am timp.

Merg la supermarket și cumpăr la întâmplare trei gheme de lână roz și două croșete. Cumpăr și o cutie de crabi ca să o enervez pe zgârcita de soacră-mea și un cadou pentru Bou-Bou: intru în cabina foto și îmi fac patru poze. La ultima, închid ochii și îmi țugui buzele ca pentru un sărut. Până la urmă, nu îmi place cum au ieșit pozele și le rup, așa că îi cumpăr un tricou roșu, cu Indiana University scris cu alb pe piept. Nu îi știu măsura, îl iau pe cel mai mare – ar trebui să-i vină. Urăsc supermarketurile, mă doare capul de parcă îmi explodează.

Mergând spre gater, văd venind spre mine camionul galben al lui Mickey. Scoate brațul pe geam și îmi face semn și, când mă urc, Bou-Bou era deja acolo cu ghiozdanul. Amândoi îmi spun că părul meu este magnific. Pe drum, îmi trece prin minte că evident Pin-Pon sau mama lui ar putea să îl sune pe Dr. Conte, dar ştiu că dacă îl întreabă ce se întâmplă, îi va trimite la plimbare. Doctorii sunt ca preoții, nu au voie să spună ce știu. La fiecare curbă – și drumul era numai curbe – sunt împinsă în Bou-Bou. Până la urmă,

mă ia cu brațul de umeri ca să mă țină. Îi simt căldura. Soarele a dispărut după munți. Mickey ne face să râdem și vorbește prostii tot drumul. Mă

gândesc că ar putea fi fratele meu, și Bou-Bou la fel. Inima îmi bate tot mai tare când mă gândesc la Bou-Bou. Mă urăsc și, în același timp, mă simt bine.

***

Aștept încă o săptămână. Cel mai greu, de a doua zi, este să ascund că

am ciclu. Nu vorbesc de Pin-Pon. Ca să mă lase în pace, îi spun exact pe dos, îi spun că nu îmi vine și că mă doare peste tot. El suspină trei seri la rând, iar eu rămân jos, cu mătușa și cu Mickey, să jucăm belotă pe 5 franci partida.

Când urc, Pin-Pon este un băiat bun și doarme. În plus, nu a mai trăit 69

niciodată cu o fată și, ca toți băieții, cu cât se bagă mai puțin în problemele fetelor, cu atât îi e mai bine. Îmi este mult mai teamă de ticăloasa bătrână, sau chiar de mătușă. Nu are urechi, dar ochii ei văd de două ori mai bine.

Merg acasă trei zile la rând, sub pretextul că nenorocitul celălalt este bolnav sau că mama vrea să încerce pe mine noua mea rochie, și așa nu-și dau seama.

Bineînțeles, biata femeie își dă seama de tot. Dar nu spune nimic. Îmi pregătește lenjerie curată – niciodată nu am vrut ca altcineva să îmi spele nimic, nici măcar o bentiță de păr, îmi face o ciocolată cu lapte sau niște budincă Cérélac18 – pe care o ador, îmi amintește de când eram mică. Apoi, rămâne în prag și mă conduce din priviri. Ea are impresia – și nu trebuie să

îmi spună – că nimic nu va mai fi la fel. Și eu cred același lucru. La poartă, mă

uit în spate, dar asta mă face să vreau să mă întorc la ea, pentru că ceea ce mă așteaptă mi se pare mult prea apăsător pentru mine, dar reușesc să mă

îndepărtez repede. Am calculat o dată că îmi petrec trei zecimi din viață

gândindu-mă la ea, trei zecimi gândindu-mă la el – când era tatăl meu, în rest mă gândesc la prostii sau dorm.

Sâmbătă, cum mă întorc de acasă, mă întâlnesc cu Juliette a lui Henric al patrulea, chiar în fața pompelor de la garaj. Ea îmi spune: „Vino, trebuie să

îți vorbesc.” Îmi pun capul în pământ, țin coșul în brațe ca Scufița Roșie, și o urmez. Pin-Pon nu e acolo, nici soțul ei. Mă duce sus, în apartamentul lor. Îmi oferă cafea sau ce vreau. Îți spun că deja am băut. Se așază pe un scaun, în față mea, și îmi spune: „Aș vrea să mă asigur că îl iubești cu adevărat pe Pin-Pon.” Nu răspund nimic. Ea îmi spune: „Vrei să continui să locuiești la ei fără

să fii măritată?” Deschid larg mâinile ca să arăt că nu știu.

Ea este destul de mare, cu părul șaten deschis, și poartă o rochie de adolescentă, ca să pară mai tânără. E un pic grăsuță, dar nu arată rău. Sunt sigură că și ea țipă, atunci când soțul sau altul i-o trage. Îmi spune: „L-am cunoscut pe Pin-Pon când eram la școală. A fost o iubire inocentă.” Am impresia că suntem într-o scenă din Doctor Jivago. Fac totuși semn din cap că înțeleg și rămân nemișcată până la Sfântu-Așteaptă. Atunci ea spune:

„Dacă trebuie să te măriți cu el, îți dau rochia mea. Mama ta are niște mâini magice, poate să o modifice pentru tine.” Cum nu răspund nimic, ea continuă: „Eram slabă ca tine, știi, când eram mai tânără.” Se ridică și mă

sărută pe obraz. Îmi spune: „Vrei să o vezi?” Îi spun nu, că aduce ghinion. Mă

18 Cérélac (Nestlé) este o marcă de cereale pentru sugarii de peste 6 luni, ca supliment la laptele matern.

ridic și eu, sunt mai înaltă decât ea. Îi spun cu accentul nemțesc al mamei:

„Sunteți drăguță. Nu sunteți ca ceilalți din sat.” Apoi coborâm treptele din lemn. În atelier, îi spun: „Bun, atunci la revedere.” Ea mă privește, cu obrajii foarte roșii, ar vrea să mai spună ceva, dar nu reușește, așa că plec.

În restul timpului sunt drăguță cu toată lumea, așa cum sunt când vreau eu. De exemplu, o văd pe mama Montecciari târând tomberonul cel mare la poartă pentru că a doua zi era marți și urmau să vină gunoierii –

ăștia ne trezesc întotdeauna la cinci dimineața – și îi spun: „Lăsați-mă pe mine, pot și eu asta, nu e complicat. Chiar toată lumea din casa asta vă

tratează ca pe o slugă.” Ea nu răspunde nimic, poate că i-a făcut plăcere, sau poate că nu, cine știe.

Mătușa Surdulescu este cea mai tare. O dată, sunt singură cu ea și îi strig: „Boarfă bătrână.” Ea spune: „Ce?”, așa că strig mai tare: „Boarfă

bătrână.” Ea îmi zâmbește, mă bate ușor pe mână și spune: „Dacă vrei. Ești o fată bună.” Merg la bufet, iau un baton de ciocolată și i-l aduc. Ea își dă ochii peste cap și spune: „Și dacă își dă seama sora mea?” Îmi pun arătătorul peste buze, ca să îi arăt că suntem prietene, ea râde și începe să mănânce din ciocolată ca o maimuțică. E incredibil cât de lacom poate fi cineva de vârsta asta. Și urât. Decât așa, mai bine mor la douăzeci de ani – sau treizeci.

Duminică dimineața, Mickey își scoate la plimbare gambele masive, spunând că azi câștigă, la naiba. Are o cursă pe undeva, nu mai e suspendat.

Se întoarce seara spunând că a pierdut, la naiba. Spune că e din cauza bicicletei și că Pin-Pon – care se ocupă – nu se pricepe deloc. Dar deloc. Îi explică: „Am avut un start bun. Am trecut în față, eram tare. Bicicleta asta nenorocită cântărește zece tone, și din cauza ei rămân tot timpul în urmă.”

Pin-Pon scoate un sunet de protest, dar nu spune nimic. Își iubește frații mai mult decât orice. Pentru el, legătura cu Mickey și Bou-Bou este ceva sacru. Îl ceartă un pic pe Bou-Bou – ba că se trezește târziu dimineața când merge la liceu, ba că citește science-fiction până la miezul nopții. Îl ceartă pe Mickey –

ba că minte când spune câte țigări fumează pe zi, ba că i-o trage Georgettei de patru ori pe săptămână. „Cum mai vrei să câștigi vreo cursă după toate astea?", așa îi spune. Dar rămâne ceva sacru.

Cât despre Bou-Bou, el nu mă mai privește, abia îmi vorbește, chiar mă

evită când Pin-Pon nu este cu noi. Am fost în camera lui, i-am pus cadoul pe pat. În aceeași seară, am găsit nenorocitul de tricou pe patul meu. Îl prind pe Bou-Bou la etaj, un pic mai târziu, și îi spun: „Credeam că îți va plăcea. Nu m-ai dat de gol, când am căzut în hambar." El rămâne în picioare, țeapăn, cu spatele la perete, fără să se uite la mine. Îmi răspunde: „Vorbește mai încet, se aude de jos." Eu șoptesc: „Atunci ia-l. Te rog." Îi pun tricoul sub braț, și el 71

îl păstrează. Doar ridică din umeri ca să arate că nu îi pasă, și se duce în camera lui. Când îl văd așa, îmi vine să îl fac să geamă între brațele mele, în timp ce îl sărut pe gură până îl sufoc.

Pe scurt, sunt drăguță toată săptămâna. Și apoi, miercuri seara, Pin-Pon se întoarce de la antrenamentul de la unitate. Îl așteptăm să mâncăm.

Tricotez cum mi-a arătat mama, cu ochelarii pe nas, privind din când în când la televizor. Doamna Directoare, care tocmai servește supa, îi spune fiului:

„Camperii de ieri s-au întors. Mi-au dat două sute de franci avans. S-au instalat în capătul celălalt al fâneței." Mickey spune enervat: „Bine, bine.

Acum putem să tăcem un pic?" El se uită la filmul în care Deborah Kerr cedează nervos pentru că a lăsat pe cineva să o sărute. Dar singurul lucru pe care îl vede Pin-Pon în mizeria aia de bucătărie nu este Deborah Kerr, nici Bou-Bou care își roade unghiile, nici Mickey, de mătușă nu mai vorbim – mă

vede pe mine tricotând, stând cuminte pe un scaun, pe nas cu ochelarii pe care nu-i mai pusesem niciodată.

Se apleacă, mă sărută pe obrazul aproape vindecat, și îmi spune: „Ce faci aici?” Oftez ușor, de oboseală, și îi spun: „Vezi bine ce fac.” El îmi spune:

„Ce tricotezi?” Ridic din umeri și, continuând să număr ochiurile în gând, îi răspund: „Ce crezi?”

În bucătărie se lasă o liniște ciudată, se aude doar Deborah Kerr în engleză subtitrată. Pin-Pon se duce și închide televizorul. Mătușa Surdulescu protestează: „Măcar o dată că puteam și eu să citesc.” Şi simt toate privirile ațintite pe mine. Nu îmi pasă, continui să tricotez cum mi-a arătat mama, fără să mă gândesc la altceva.

În sfârșit, Pin-Pon își trage un scaun și se așază în fața mea. Apoi spune: „Oprește-te.” Îl privesc prin ochelari. Nu este supărat sau deranjat.

Îmi spune: „Ești sigură?” Eu răspund: „Mi-a întârziat, așa că am mers la Dr.

Conte. El a spus că e prea devreme, dar eu știu.” Şi apoi mă întorc la scutecul roz pe care îl tricotez. Rânduri de ochiuri aranjate frumos, ca grăunțele pe un știulete de porumb. În liniștea care a urmat se aude doar zgomotul făcut de furculița lui Bou-Bou, pe care o mișcă pe masă. În sfârșit, scârnăvia de văduvă deschide gura prima, și îmi acordă prima manșă. Îi spune lui Pin-Pon, cu o voce constipată: „Nu mai pune întrebări. De data asta poți s-o crezi.

Te-a făcut, dragul meu.”

Pin-Pon se ridică împingând scaunul și răspunde: „Taci, te rog. Nimeni nu a încercat să mă facă. S-a întâmplat, asta e.” Știu că se uită la mine așteptând să-i dau dreptate, dar stau în spatele ochelarilor, cu ochii în jos, și îmi țin gura. Mickey spune: „Bun, ce ar fi să trecem la masă?” Bou-Bou spune: „Taci din gură.” Apoi, așteptăm câteva secole ca Pin-Pon să

vorbească. Într-un final, el spune: „M-am săturat și eu ca toată lumea să

bârfească atunci când ea trece prin sat. E vina mea. Vom rezolva totul repede.”

Ne așezăm cu toții la masă și mâncăm. Eu am tricotajul pe genunchi.

Nici Mickey nu mai cere să pornim din nou televizorul pe postul Monte-Carlo. Mătușa spune: „Ce s-a întâmplat? Nu vă bucurați pentru micuță?” Sora ei o bate ușor pe mână ca să se potolească și nimeni nu spune nimic. Mă

gândesc trei zecimi din timp la mama, trei zecimi din timp la tata. Îmi mănânc supa. Sunt mai încăpățânată decât este restul lumii cu mine.

Sfârșitul episodului. Merg mai departe și semnez: Éliane Montecciari.

73

Martorul

E o fată bună. Văd asta în ochii ei. Nu îi scapă nimic, așa cum nici mie nu îmi scapă. Din cauză că nu aud, toți cred că nici nu văd. Dar Aia este altfel.

Știe că văd bine, pentru că sunt atentă și observ. Din prima zi, am știut că

este o fată bună. Nu mi-a luat banii. Îi păstrez ca să-mi înmormântez sora, și pentru propria mea înmormântare. Ea i-a găsit, în soba de faianță din camera mea, dar nu i-a luat. Doar a pus portofelul la loc – dar invers, așa am știut că a umblat. Nu-mi scapă nimic.

Portofelele pe care le faci din cutii de zahăr – am făcut destule când eram copii, la Marsilia. Alea erau vremurile bune. Marsilia, i-am spus micuței, este cel mai frumos oraș din lume după Paris. Am fost o singură

dată la Paris, la Expoziția Universală din 1937, cu soțul meu. O săptămână.

Am stat la Hôtel des Nations, pe Strada Chevalier-de-la-Barre. Aveam o cameră frumoasă cu o sobiță pe care făceam cafeaua dimineață. Soțul meu făcea dragoste cu mine în fiecare zi, a fost ca o a doua lună de miere. Îi spuneam: „Bine, armăsarule, ce efect are Parisul asupra ta!” Iar el râdea și iar râdea. Avea cu zece ani mai mult decât mine și eu aveam douăzeci și nouă de ani pe-atunci. Îmi cumpărase două rochii înainte să plecăm, și-mi mai cumpărase una pe Boulevard Barbès, la Paris, foarte aproape de Strada Chevalier-de-la-Barre. A murit pe 27 mai 1944, în bombardamentul Marsiliei. Locuiam pe Strada Turenne colț cu Boulevard National, la etajul al treilea. Casa s-a prăbuşit cu tot cu noi. Era lângă mine când bombele au început să cadă, mă strângea de mână și spunea: „Nu-ți fie frică, Nine, nu-ți fie frică.” Se pare că a fost găsit în stradă, sub dărâmături, și eu eram la ce mai rămăsese din primul etaj, împreună cu o bătrână al cărei cap fusese smuls. Bătrâna nu era din clădire, nu am știut niciodată de unde a venit.

Când stau în fotoliul meu, mă gândesc des la acel ultim moment, când țineam mâna soțului meu. Mă întreb cum a fost posibil să ne dăm drumul.

Îmi spun că probabil ne-am pierdut cunoștința amândoi și că ar fi trebuit să

mor cu el. Niciodată nu am cunoscut alt bărbat, nici măcar nu am căutat altul. Nici înainte, nici după. Chiar dacă aveam 36 de ani când a murit, și chiar dacă eram surdă, erau destui doritori. Sora mea îmi spunea: „Găsește un bărbat muncitor de vârsta ta, refă-ți viața.” Doar când mă gândeam, începeam să plâng.

74

Este o proastă, sora mea. Nici ea nu a cunoscut alt bărbat în afară de soțul ei. Nici ea nu s-a recăsătorit. Despre ce vorbește? Era și mai frumoasă

decât mine. O dată, în hambar, Florimond și Mickey au găsit scrisorile pe care bietul meu cumnat i le scria în 1940, când a fost mobilizat și devenise francez cu adevărat. Le-am citit toți trei când ea nu era acasă. Era să murim de râs, nu ne mai puteam opri. Nu prea le avea cu gramatica, săracul Lello, dar cred că îi era foarte dor de sora mea – pentru că în afară de câte un salut transmis unuia sau altuia de prin sat, nu vorbea decât de chestia aia. Pe scurt, erau scrisori de dragoste. Mai târziu ne-a fost un pic rușine că le-am citit, dar până și seara, la masă, nu ne-am putut abține și ne-a pufnit iar râsul. El vorbea de „corpul ei de alabastru". Probabil că citise asta într-un ziar sau undeva și a ținut-o minte. Muream de râs. După asta, bineînțeles că

sora mea s-a supărat pentru că nu știa de ce râdem atâta. A lăsat totul baltă

și s-a adus să se culce. „Un corp de alabastru." Chiar mă întreb unde a găsit expresia asta.

Sora mea e mai norocoasă decât mine. Săracul Lello este îngropat în cimitirul satului – poate să meargă să-i curețe mormântul luni după-amiază

și să-i povestească ce s-a mai întâmplat, dar bietul meu soț este la Marsilia, în cimitirul Canet. În ultimii zece ani nu am putut să merg decât de două ori.

La înmormântarea fratelui lui, care era bijutier-ceasornicar, bineînțeles că

nu era patron, și altădată, când Mickey a fost la o cursă pe Stade Vélodrome și Florimond împreună cu Henric al patrulea ne-au dus pe mine și pe sora mea. Seara, Mickey câștigase cursa eliminatoare și primise nu știu câte premii, așa că ne-a invitat la cină, la un restaurant pescăresc pe malul mării, pe promenada Corniche. Ne-am întors noaptea. Toată lumea era fericită – eu pentru că văzusem mormântul soțului, și am putut să îl curăț cu peria și să

pun flori, ceilalți pentru că Mickey a câștigat, dar și eu eram bucuroasă pentru Mickey. Aveam două biciclete legate pe plafonul mașinii, și toată călătoria mi-a fost frică să nu cadă.

Aș vrea să mai câștig de trei ori la tiercé, acum că am pus deoparte banii pentru înmormântarea mea și a surorii mele. Prima oară, îi voi da totul lui Florimond, pentru că este cel mai mare și cel mai curajos. A doua oară, voi împărți câștigul între Bou-Bou și Mickey. A treia oară, va fi pentru bebelușul pe care îl va avea Elle, dar îl voi depune într-un cont de economii.

Am spus surorii mele că sper să fie fată, că avem destui bărbați în familie, și că va fi la fel de frumoasă ca mama ei. Dumnezeule Mare, bine că nu aud nimic, altfel cine știe ce aș fi auzit. Sora mea o urăște pe fată. Nu crede că e cinstită și îi reproșează atitudinea obraznică. Cel mai mult, îi reproșează că i-l ia pe Florimond al ei. Ea spune așa: „Dacă se căsătoresc, unde se duc banii?

75

Va trebui să îi împartă cu ea.” Eu îi răspund: „E o fată bună. De 30 de ani strigi când vorbești cu mine, și știi că nu aud nimic. Ea măcar nu strigă, vorbește încet și înțeleg tot. Sau, dacă e prea complicat, pune mâna pe o hârtie și un creion și îmi scrie.”

Dacă ai vedea fața surorii mele – arăta groaznic. Zici că tot sângele i se scursese în interior. Și apoi începe să strige ceva, dar eu nu înțeleg nimic din ce spune. Atunci se duce și ea la sertarul de la dulap, ia o hârtie și un creion și îmi scrie ca să se răzbune: Știi cum îți spune? Eu răspund: „Îmi spune Fără

Sunet, știu de la ea.” Și încep să râd, și râd. Este adevărat, fata îmi spune Fără

Sunet, mătușa Surdulescu sau Maimuțica. Am întrebat-o chiar eu, și ea mi-a spus. Mi-a și explicat că fără sunet se referă la difuzoarele cântăreților. Și sora mea spune că fata nu e cinstită. Obraznică – da. Se plimbă goală la fel de naturală cum ceilalți scot o umbrelă când plouă. Dar cred că e nefericită.

Vreau să spun că viața ei nu a fost grozavă tot timpul, și nimeni nu știe, pentru că nu și-o expune așa de ușor cum își expune fundul.

Îi explic surorii mele tot ce cred, dar ea ridică din umeri – pentru că ea le știe întotdeauna pe toate de când avea zece ani – și îi citesc pe buze: „Tu și poveștile tale.” Și face un gest mare deasupra capului ei, ca să arate că

poveștile mele sunt niște aiureli. Îmi scrie pe hârtie: „Ce te-a întrebat?” Ca să

o enervez, întâi îi corectez greșelile de ortografie, ca și fetei – care scrie aproape fonetic, este incredibil. Și apoi îi spun: „Nimic. Îi place să îi vorbesc, să îi povestesc.” Îi citesc pe buze: „Ce să-i povestești?” Eu spun: „Nu contează. Orice îmi vine în minte.” Ia din nou hârtia și scrie: Pianul mecanic din hambar? Eu fac pe proasta. Dau din cap că nu. Ea scrie: Te-a

întrebat cine a adus înapoi pianul când Lello l-a dus la amanet? Eu spun: „De ce întrebi asta?” Îmi amintesc foarte bine cine a adus înapoi pianul. Au fost Leballech cel mare și cumnatul lui. Leballech cel mare conducea un camion de-al lui Ferraldo, patronul lui Mickey. Era noiembrie sau decembrie 1955, era zăpadă în curte. După ce au coborât pianul din camion, au băut împreună cu Lello o sticlă de vin aici, în bucătărie, îi văd ca și cum aș fi acolo.

Sora mea scrie: Pentru că ea vrea să știe. Îi spun: „Ea nu m-a întrebat.” Asta este adevărat. Fata mi-a vorbit de pianul mecanic din hambar, dar nu m-a întrebat nimic în acea zi.

Sora mea ridică din umeri și privește hârtia gândindu-se ce să mai scrie. Apoi, întoarce brusc capul spre ușa cu geam, și înțeleg că intră cineva în curte. Apoi face exact ceea ce face și fata: dă foc la foaia de hârtie cu un chibrit și o aruncă în soba stinsă. Face aceleași gest cu vătraiul, ca să ridice placa și să o pună la loc. Când deschide ușa, văd unul dintre camperii care și-au pus cortul în capătul celălalt al fâneței, și prietena sau soția lui, o blondă

cu pistrui. Mi-am dat seama – când am văzut-o pe sora mea ieșind – că au venit după niște ouă, sau poate un iepure.

Rămân singură, îmi închid ochii. Îmi amintesc foarte bine acea seară de iarnă din 1955. Leballech cel mare și cumnatul lui care beau vin în bucătărie cu bietul Lello. Florimond era încă un copil, și tot timpul era în drumul lui taică-su. Pe atunci, nu stăteam toată ziua în fotoliu, mergeam până la poartă, mă uitam la pădure, la casele din sat, la drum. Îl vedeam uneori pe Leballech cel mare cum mai trecea cu camionul. Aceeași muncă pe care o face acum Mickey – transporta bușteni. Pe cumnatul lui nu l-am văzut decât în seara aceea. Mai aveam aparatul auditiv, mai auzeam câte ceva. Mi-au explicat că

era însurat cu sora lui Leballech și că locuia în satul Annot.

Stau în fotoliu cu ochii închiși, dar nu dorm. Ceilalți cred că dorm tot timpul. Nu dorm decât noaptea, și nici atunci prea mult. Mă gândesc la toate zilele acelea minunate. La Digne, când eram mică, și apoi la Marsilia. Podul de transport19, pe care germanii l-au distrus în timpul războiului, și strada pe care locuiam – Rue du Petit-Puits. Atât de mult soare. Mă întreb dacă, cu toate porcăriile pe care le-au inventat, nu ne-am îndepărtat de soare. Atunci zilele erau mai lungi, și verile mai calde. Expoziția din 1937, de la Paris. Sora mea încă mai are tava pe care i-am adus-o. Este în spatele meu, pe bufet.

Este pictată, are o imagine a Expoziției. Soțul meu îmi spunea: „Vei vedea, ne vom aminti mult timp de asta.”

Într-o după amiază, micuța stătea lângă mine, și mi-a scris pe o hârtie: Încă îl mai iubiți? Am dat din cap că da. Ea nu a râs, nu a spus nimic. Am rămas acolo, ca două toante. E o fată bună. Nu este precum celelalte.

***

Dimineața mă ajută sora mea să mă îmbrac. Într-o zi, mă dor picioarele, în altă zi mâinile. Ea mă ajută să cobor în bucătărie și să mă

instalez în fotoliu. Florimond și Mickey pleacă la muncă. Bou-Bou a dat bacul la franceză, spune că a făcut cât de bine a putut, acum așteptăm rezultatul. El poate să citească sau să doarmă în camera lui toată dimineața.

19 Un pod de transport (sau pod de transfer aerian) este un tip de pod mobil care permite traversarea unei ape navigabile folosind o nacelă (sau transportor) suspendată de un cărucior care rulează sub punte. Este ca un pod rulant, dar folosit pentru a muta vehicule și oameni de pe un mal pe celălalt. A fost construit acolo unde era un trafic maritim intens, într-o epocă în care navele cu vele (care aveau o înălțime foarte mare) își păstrau încă

importanța economică și strategică.

77

Micuța coboară întotdeauna pe la ora nouă, după ce își-a făcut patul.

Merge să-și ia cada din șopronul în care o ține, și se pregătește pentru baie.

Sora mea spune că se va topi de atâta spălat. Sora mea e o toantă. A fost foarte bună cu mine de când a murit soțul meu, dar toantă a fost și toantă a rămas. Îi spun fetei: „E bine?" Ea își dă capul într-o parte și spune: „E bine."

Prima oară când s-a băgat în cadă, am fost șocată, nici nu îndrăzneam să o privesc. Acum gândesc altfel: „Măi amărâto, măi bătrână ramolită, unde ai vrea să se spele? E la fel ca tine, când erai tânără, și bunica ta nici nu te băga în seamă când făceai baie." După care aruncă apa din cadă în chiuvetă, lighean cu lighean. Și-a pus halatul alb pufos. Are părul ud, față netedă, și se vede că încă nu are 20 de ani.

Când mă privește, uneori parcă vede prin mine, pentru că se gândește la altceva, dar când mă vede – îmi dau seama din ochii ei că se bucură că

sunt acolo. Văd asta din mutrița ei bosumflată, sau din zâmbet, sau din felul în care își ridică umărul ca și cum nu i-ar păsa de nimic – pentru că vrea să

credem că nu îi pasă de nimic. Nu aud nici zgomotul pe care îl face în cadă, nici ce răspunde când sora mea îi vorbește, dar văd năsucul ei încrețindu-se și ochii albaștri micșorându-se. Nu am văzut-o niciodată pe mama ei, căreia i se spune Eva Braun pentru că vine din Germania și pentru că lumea e proastă. Mi-ar plăcea să vină în vizită la noi. I-am spus surorii mele să o cheme, dar sora mea mi-a răspuns, vorbind rar ca să înțeleg: „Mama ei este ca Elle, o sălbatică."

După baie, micuța merge în curte cu prosopul și cu țigările ei mentolate – să se bronzeze lângă jgheabul de lemn de la izvor. Cum iese, coboară și Bou-Bou în pijama. Mă sărută în fiecare dimineață – e singurul care o face. Îmi spune întotdeauna același lucru: „Tu nu te schimbi niciodată, nu?" Apoi își

pregătește o combinație de tartine – una cu miere, una cu unt, una cu dulceață, una cu Nutella – și mama lui îi servește cafeaua cu lapte. La sfârșit, el mai adaugă una sau două lingurițe de Nescafe, altfel cafeaua e prea slabă și nu îl trezește. Înghite totul privind drept în față, părând că se gândește la ceva foarte important, la fel ca Mickey. Doar că Mickey nu a mâncat niciodată atât de mult. Și apoi își spală castronul, cum a fost învățat, ezită un moment în fața ușii cu geam dar, în sfârșit, dă la o parte perdeaua pentru a o vedea pe micuță întinsă lângă jgheabul de la izvor, și apoi urcă în camera lui. Știu bine ce văd, și nu e nevoie să ajungi la vârsta mea ca să

înțelegi că este atras de fată. De altfel, el este de partea ei. Am observat asta la masă. El știe întotdeauna de unde se ia sarea când ea o caută. Elle nu vede prea bine. El îi dă solniță prefăcându-se plictisit că ea nu o găsește, dar întotdeauna el este cel atent, ceilalți se uită la televizor. Cred că și ea o face

intenționat. Mi-a și scris într-o după amiază când eram singure: Ochii mei sunt doar de decor. Nu-mi văd nici picioarele. Eu i-am spus: „Atunci de ce nu îți pui ochelarii?" Ea mi-a scris: Nu îmi pasă de picioare. Dar ea știe foarte bine tot ce se întâmplă, nu are nevoie de ochi. Și îi face plăcere că Bou-Bou este atentă cu ea. Duminica trecută, el a coborât la masă cu un tricou nou, roșu, cu un imprimeu alb Indiana University. Toată lumea i-a făcut complimente că arată bine, dar el s-a prefăcut deranjat și s-a așezat fără să

se uite la nimeni. Și apoi, câteva secunde mai târziu, l-am văzut aruncând o privire spre Elle, doar o privire, și ea a coborât capul cu un zâmbet discret, se vedea că este mulțumită și că cei doi aveau un secret. Cred că ea i-a oferit acel tricou, fără să spună nimic nimănui. Mai cred că ea nu vede nimic rău în asta și că pentru ea, chiar dacă nu sunt nici trei ani diferență între ei, Bou-Bou este doar un frate mai mic. Ea nu are un frate. Eu pot să o înțeleg. De altfel, este foarte îndrăgostită de Florimont. Sora mea mi-a povestit că toată

lumea o aude noaptea, când este în brațele lui.

Eu aș fi mai îngrijorată de Mickey, pentru că el este mai aproape ca vârstă de ea și pentru că are tot timpul ochii unde nu trebuie când ea își încrucișează

picioarele pe scaun sau când se apleacă să ridice ceva. Ea poartă fuste și rochii prea scurte. Eu i-am spus-o. Ea a râs și a ridicat un umăr ca de obicei. Când își pune blugii spălați cu înălbitor, este și mai rău –

sunt atât de strâmți că i se vede fundul mai bine decât dacă ar fi goală. Mă

rog, trebuie să fiu cinstită. Fetele din ziua de azi se îmbracă într-un fel ciudat, nu ea este singura. Înainte de război, când închiriam în timpul verii vila din Seausset-les-Pins, am purtat și eu pantaloni, dar erau largi, parcă

înotam în ei. Așa era moda. Soțul meu îmi spunea că eram foarte șic. Când ne întorceam de la plajă, cu nepoții și sora mea care mai era pe atunci fată

mare, stăteam în grădina plină de oleandru și ascultam muzică la gramofon.

Când mă gândesc la acele momente, parcă simt mirosul de oleandru. Cel mai mult îmi plăcea discul cu Le Chaland qui passe, cântată de Lys Gauty. Și melodia din Albă ca Zăpada:

„Într-o zi, prințul meu va veni

Într-o zi, mă va iubi...”

Nu-mi amintesc cine o cânta, cred că Élyane Célys, dar nu sunt sigură.

Mi-e teamă că încep să-mi pierd amintirile, una câte una. Mi-e frică să nu ajung așa cum deja mă cred toți: ramolită. Așa ajunsese săraca bunica mea, când a murit. Măcar era veselă – râdea tot timpul. Nu-și mai amintea deloc de bunicul meu, care murise cu 20 de ani înaintea ei. Nimic, nici măcar o amintire. Dumnezeule Atotputernic, să nu ajung niciodată așa! Vreau ca în ultimul moment să mi-l amintesc pe soțul meu, și el să mă țină de mână și să

79

îmi spună: „Nu-ți fie frică, Nine, nu-ți fie frică.” Nu cred că doare, când mori, nu are de ce să doară. Inima încetinește și apoi se oprește. Și de partea cealaltă, poate că e cum credeam pe vremuri, când eram mică și bunica îmi povestea în apartamentul nostru din Rue du Petit-Puits – te reîntâlnești cu toți oamenii pe care i-ai cunoscut.

E însă ceva la care mă gândesc când nu pot să dorm noaptea. Soțul meu avea 46 de ani când a fost omorât. Eu am deja 68. Dacă este adevărat că

ne vom reîntâlni, anul viitor sau peste zece ani, atunci mă va vedea așa cum sunt: o bătrână. Îngrozitor. Dar Bunul Dumnezeu, dacă există, sigur s-a gândit și la asta, așa că sunt liniștită. Poate că dintr-o dată voi fi din nou cum eram la Seausset-les-Pins, în timpul acelor veri minunate, când închiriam vila. Nu-mi mai amintesc culoarea pantalonului larg. Sunt aproape sigură că

era alb. Așa era la modă. Nu-mi mai amintesc marca gramofonului. Este important – făcea parte din vremurile acelea bune – acum s-au dus. Era un câine pe etichetă. Haide, toată lumea știe marca asta. Am numele pe vârful limbii. Nu-mi mai amintesc cine cânta melodia din Albă ca Zăpada. Élyane Célys, dar nu sunt sigură. Dumnezeule din Ceruri, nu-mi mai amintesc marca gramofonului.

***

La Voix de son Maître 20.

De acum trebuie să fiu atentă. Să mă gândesc la tot, să nu pierd nimic, să nu las amintirile mele frumoase să dispară. Când am întrebat-o pe micuță, mi-a spus pe silabe: „La Voix de son Maître.” I-am spus: „Încă se mai fabrică?” Ea a ridicat din umeri și a răspuns, cu gura la 30 de centimetri în fața ochilor mei: „Cățelul este La Voix de son Maître. Toată lumea știe asta.”

A mai spus ceva, dar prea repede, nu am înțeles-o. I-am făcut semn să ia hârtie din bufet. Ea a dat din cap, a repetat încet și a fost ca și cum auzeam din nou: „Îți pierzi memoria, băbuța mea, te ramoleşti.”

Stătea în picioare și mă privea cum abia îmi țineam plânsul, fără să facă

vreun gest. Am spus: „Ești foarte rea. Da, ești foarte rea.” Atunci ea s-a aplecat pe vine pentru ca fața ei să fie la nivelul feței mele și a silabisit: „Pe 20 La Voix de son Maître (Vocea stăpânului său, în engleză His Master’s Voice) - este primul mare brand de discuri imprimate pentru gramofon (cca 1900). Logo-ul prezintă un câine ascultând vocea stăpânului său la pâlnia gramofonului, sugerând calitatea excepțională a înregistrării.

80

tine te iubesc cel mai mult din casa asta. Doar că îți pierzi memoria, te ramoleşti.” Nu știam dacă trebuie să fiu tristă sau nu, îmi era frică să nu se întoarcă brusc sora mea în bucătărie. Micuța era îmbrăcată, gata să plece să-și ridice copia după certificatul de naștere – îi trebuia pentru căsătorie. Ea mi-a spus: „Nu-i lăsa să știe că îți pierzi memoria. Întreabă-mă pe mine.” Am înțeles foarte bine, ca și cum aș fi auzit cuvintele. Și mi-a pus o mână pe ceafă și m-a sărutat pe obraz. Mi-a spus: „Nu sunt rea. Și eu mă ramolesc.

Înțelegi?” Am dat din cap ca da. Apoi, ea a plecat.

Am rămas mult timp singură. Sora mea s-a întors, apoi a ieșit din nou.

Avea treabă – se ocupa de grădina ei sau de via lui Pin-Pon și a lui Mickey –

nu știu și nici nu îmi pasă. Mă gândeam la fată. Sunt sigură că atunci când îmi vorbește, formând bine cuvintele cu gura, nu vorbește, nu o aude nimeni. Ea mimează cuvintele în liniște, doar pentru mine. Este aici doar de câteva săptămâni, și știe să vorbească cu mine mai bine decât ceilalți, care mă știu de o viață.

Bou-Bou se întoarce primul, mai spre seară. Își face un sendviș enorm

– cu jambon, unt și brânză Roquefort. Sora mea va urla, ca de obicei, când va vedea ce a mai rămas pentru ceilalți. Vine de la piscina din oraș, încă mai are părul lins. Arată de parcă ar fi un băiat de 12 ani. Îmi spune ceva, nu înțeleg ce, dar după fața lui pare ceva amabil și fără importanță, apoi urcă în camera lui să-și citească cărțile despre viitor.

Imediat după, se întoarce Elle. Observi imediat că nu e aceeași fată ca acum trei sau patru ore. Machiajul din jurul ochilor s-a dus. E tristă, sau mai rău. Se spală pe mâini la chiuvetă. Nici nu mă privește. O întreb: „Ți-ai luat copia după certificatul de naștere? Mi-o arăți și mie?” Răspunde cu un cuvânt urât – nu știu ce spune, dar știu că este un cuvânt urât. Și apoi mă

privește, dă din umeri, scoate hârtia din buzunarul jachetei roșii și mi-o întinde. E o copie după un certificat de naștere de la primăria Brusquet-Arrame. Este născută pe 10 iulie 1956. Va împlini 20 de ani în câteva zile. Se numește Éliane Manuela Hertha Wieck. La părinți scrie: mama – Paula Manuela Wieck, cetățean francez naturalizat, și tatăl – necunoscut.

Câteva momente nu spun nimic. Îmi ia hârtia din mână și o pune înapoi în buzunar. În sfârșit spun: „Porți numele de familie al mamei tale?" Sunt sigură că s-a albit la față sub tenul ei bronzat. Parcă și nasul i s-a ascuțit.

Ochii îi sunt plini de lacrimi, privirea îi pare hăituită. Apoi răspunde: „Vă

deranjează?" Aproape aud cuvintele. Îi spun: „Nu, dar explică-mi." Își șterge ochii cu dosul mâinii și îmi spune clar ca să înțeleg: „Nu este nimic de explicat." Apoi pleacă. Îi spun: „Nu pleca. Sunt de partea ta." Dar nu mai ascultă, și urcă în camera ei.

81

Seara suntem toți la masă, ea și-a pus blugii mulați și tricoul bleumarin cu mâneci scurte și un pește brodat pe buzunarul de la piept. Florimond este lângă ea și o privește. După care începe să mănânce și vorbește cu Mickey.

Apoi o privește din nou, și vede că o frământă ceva. Îi trage capul spre el și o sărută pe păr. Se vede că o iubește mult. Probabil că a văzut certificatului de naștere și i-a cerut explicații. Și probabil că ea a ridicat scurt din umeri, așa că el și-a spus: „Până la urmă, ce mai contează?" Ca și mine. Când s-a născut micuța, mama ei nu era măritată cu Devigne, asta-i tot. Mulți trăiesc împreună fără să fie căsătoriți. Dar totuși numele de Devigne trebuia să

apară pe certificatul de naștere.

Eu spun: „Florimond, când este nunta?" El îmi răspunde: „Pe 17. Este o sâmbătă." Sora mea se apleacă spre mine și îmi spune ceva, dar nu înțeleg nimic. Micuța zâmbește de cât de năucă e sora mea, și îmi repetă din buze:

„Trebuie anunțat la primărie cu 10 zile înainte." Ceilalți o privesc de parcă

și-a pierdut mințile, și atunci ştiu că am avut dreptate: nu-i iese niciun sunet din gură, ea doar mimează cuvintele pentru mine. Dau din cap că da şi îi spun: „La Voix de son Maître." Ea începe să râdă. Și râde. Și eu râd. Și ceilalți se uită la noi cu niște fețe de idioți. Îi spun lui Florimond: „La Voix de son Maître." Nu înțelege nimic dar, văzându-ne că râdem amândouă, mai ales ea, începe și el să râdă, apoi Mickey – care tot timpul abia așteaptă o ocazie, și chiar Bou-Bou – care rămâne cu furculița în aer și se întreabă ce se întâmplă.

Doar sora mea nu râde. Și, cu cât râde mai puțin, cu atât este mai amuzant. Doar să te uiți la fața surorii mele și mori de râs. Și noi chiar ne holbam la ea. Pe cuvântul meu, zici că avea zece ani. Eu strig: „Un corp de alabastru." La care Mickey scuipă vinul din gură, direct pe masă, și Florimond se întoarce pe scaun ținându-se de burtă, îndoit de atâta râs, în timp ce fata și Bou-Bou râd cel mai tare – deși nu știu despre ce e vorba. Le este rău de

atâta râs, dar e prea mult pentru ei, la fel și eu – tușesc și tușesc, dar nu mă pot opri nici eu. Ei, asta e. Așa se întâmplă când un neica-nimeni ca Devigne, pe care nu l-am cunoscut niciodată, face un copil cu o biată

femeie și după aia nu îl recunoaște. Și evident că nu e nevoie să ajungi la vârsta mea ca să ghicești ce urmează: micuța se oprește brusc, în timp ce restul continuă să râdă, are prea multe pe suflet, își pune capul pe brațele încrucișate pe masă, printre farfurii, și i se văd umerii și spatele cum se scutură de plâns.

Rămânem nemișcați ca niște statui, uitându-ne la ea, chiar și sora mea cea năucă, și Florimond o mângâie pe păr și îi vorbește încet. Apoi o ajută să

se ridice și urcă amândoi în cameră. Sora mea, Bou-Bou și Mickey se uită la mine de parcă trebuia să le explic ceva. Spun doar: „E o fată bună. Vreau și

eu să mă culc.”

***

Abia după două sau trei zile am rămas singură din nou cu Elle. Era într-o după-amiază. Când ești bătrân ești mai nerăbdător decât oricând. Purta o rochie nouă pe care i-o făcuse mama ei, albă cu imprimeuri albastre și turcoaz. Albastrul este exact culoarea ochilor ei. Vrea să meargă să o vadă pe învățătoarea ei din Brusquet; va lua autobuzul de ora trei. Sora mea spală

lenjeria la jgheabul de la izvor. Bou-Bou a plecat după prânz împreună cu Martine Brochard și cu o altă fată, care nu este de aici. Mi-a spus că merge cu ele pe munte, la cules lavandă. Brochard mama, care scoate bani din orice, face săculeți de lavandă de pus în dulapuri, pe care îi vinde turiștilor. Nu știu care îi place lui Bou-Bou, Martine sau cealaltă, dar știu eu că nu se chinuie să

urce atâta doar ca să o îmbogățească pe Brochard mama. Mă rog, așa e tinerețea.

Îi spun micuței: „M-am gândit mult, vreau să-ți vorbesc înainte să se întoarcă sora mea.” Își spăla dinții la chiuvetă, ca în fiecare dimineață și seară, și ca de fiecare dată când pleacă. Îmi face semn că nu poate să

răspundă. Este foarte meticuloasă în ce privește curățenia personală. O dată, la masă, a făcut-o de rușine pe sora mea. S-a uitat la pahar în lumină, întorcându-se spre fereastră și, fără să spună nimic, s-a dus și l-a spălat din nou. În rest, tot ce nu o atinge direct, nu o interesează deloc. Am putea să

lăsăm o lună toate vasele murdare în bucătărie – ea ar merge o lună afară și ar mânca pe genunchi. Sora mea o urăște și mai mult – și asta mă face să râd.

Îi spun: „Nu te mai spăla pe dinți și vino lângă mine.” Ea mă privește câteva secunde, cu spuma de la pasta de dinți pe buze, aruncă repede o privire spre izvor dând la o parte perdeaua de la fereastră, apoi se clătește pe gură la robinet, se șterge cu prosopul și vine. Pot să jur că știa despre ce voiam să vorbesc. Îi spun: „Așază-te.” Ea își ia o pernă de pe un scaun, doar perna, o pune pe jos lângă fotoliul meu și se așază pe ea ca de obicei, cu brațele în jurul genunchilor.

O mângâi pe părul ei greu și frumos. Ea își ferește capul și știu, fără să

fie nevoie să o aud, că îmi spune: „Îmi strici coafura, mi-a luat patru ani ca să

mă aranjez așa.” Acum știu cum vorbește. Nu voi ști niciodată cum sună

vocea ei, și ăsta este încă un regret de-al meu. Sora mea mi-a explicat vocea fetei. A folosit cuvintele „voce ascuțită” și „falsă”. Mi-a explicat și că fata vorbește cu accent german. Asta m-a surprins. Am întrebat-o pe micuță. Mi-

a răspuns că vorbește așa intenționat, ca să pară interesantă. Vă jur, dacă

fata asta nu ar exista, ar trebui inventată.

Îi spun: „Nu îți stric coafura.” Ea răspunde ceva de genul: „Bine, bine, nu îmi strici coafura. Despre ce voiai să vorbim?” Îi spun: „Când îți povestesc despre tinerețea mea, despre Marsilia, despre Seausset-les-Pins, tu mă

asculți mereu. Dar nu mă întrebi ce vrei să știi. Haide, întreabă-mă.” Ea nu se mișcă, nici nu răspunde nimic. Îi spun: „Vrei să știi cine era camionagiul care a adus aici pianul mecanic, în noiembrie 1955, cu opt luni înainte să te naști.

Nu sunt chiar atât de proastă pe cât crezi. Am tot timpul din lume să mă

gândesc la chestiile astea.”

Stă atât de nemișcată, iar părul ei este atât de greu și de viu sub degetele mele. Ar trebui pur și simplu să îi spun tot ce îmi amintesc, nu e nevoie să mă întrebe. Doar că și eu vreau să fiu interesantă. Știu că, atâta timp cât nu îi spun nimic, voi fi interesantă pentru ea. Îmi este teamă că

după ce îi spun, nu se va mai așeza lângă mine, nu va mai asculta ce spun. Nu voi mai putea să-i povestesc amintirile care vor muri în mintea mea, una câte una, chiar înaintea mea. Ceilalți, când eu încep să vorbesc, își găsesc imediat ceva de făcut. Sora mea – curățenie prin camere. Mickey – bicicleta.

Bou-Bou – temele. Florimond – nu prea stă pe acasă. El câștigă bani pentru toată familia, nu are timp să o asculte pe Cognata.

Îi spun micuței: „Uită-te la mine.” Îi iau fața în mâini ca să o oblig să se întoarcă. Mă privește cu ochii ei albaștri care par că trec prin tine, dar ea te vede foarte bine, poți să fii sigur. Îi șoptesc: „Întreabă-mă.” Ea a dat din cap încet, continuând să mă privească. O apasă ceva, sunt sigură, dar nu vrea să

îmi spună ce.

Mă aplec spre ea și îi spun: „O femeie ca mine, care nu a avut copii, este mai atentă, pentru că ar fi vrut să aibă o fată ca tine.” Ea nu înțelege ce vreau să spun, așa că răspunde cu mândrie: „O am pe mama.” Îi spun: „Știu, prostuțo. Îți spuneam că poți avea încredere în mine.” Ea ridică din umeri, nu-i pasă. Îi repet: „Întreabă-mă.” Ea mimează din buze: „Ce să întreb? Cine

a transportat vechitura de pian? De ce ar trebui să-mi pese?” Vrea să se ridice, dar o prind de braț. Încă mai sunt puternică, atunci când vreau. Îi spun: I-ai întrebat pe Florimond și pe Mickey. Erau prea mici ca să-și amintească. Ai întrebat-o pe sora mea. Dar ea nici nu era aici în seara aceea. Plecase la Panier, să o ajute pe Massigne mama, al cărei soț tocmai murise. Știi cum a murit Massigne tatăl? A trecut tractorul peste el. Sora mea s-a întors abia a doua zi, ca să ne facă de mâncare. De asta îmi amintesc atât de bine. Numai eu pot să îți spun. Și tu nu vrei să mă întrebi.”

84

Ea se gândește câteva secunde, privindu-mă drept cu ochii ei albaștri.

Și apoi se hotărăște. Îmi spune cu buzele: „Nu vă voi întreba nimic. Vreau să

mă mărit cu Pin-Pon, asta-i tot.” Se ridică, își aranjează rochia cu gesturi bruște și spune clar din buze: „Toanto!” Și pleacă, trântind ușa, să ia autobuzul pentru Le Brusquet.

Mă ridic, merg sprijinindu-mă cu o mână de masa cea lungă. Strig:

„Éliane!” Nu am văzut-o trecând de fereastră – nu știu dacă a plecat cu adevărat. Spun tare, cât să mă audă dacă mai este lângă ușă: „Se numește Leballech. Era împreună cu cumnatul. Leballech! Mă auzi?” Văd clanța mișcându-se, ușa se deschide, și ea este acolo, în prag. Mă privește cu o față

mai bătrână, mult mai bătrână decât 20 de ani, și foarte rece, fără milă. Îi spun: „Leballech. Lucra pentru Ferraldo, patronul lui Mickey. Au băut vin chiar aici, în încăperea asta – el, cumnatul lui și cumnatul meu. Era noapte și era zăpadă în curte, în spatele tău.” Micuța întoarce instinctiv capul, ca să se uite în spatele ei. O întreb: „A venit sora mea?” Ea face cu calm u n semn că

nu. Îi spun: „Leballech stătea în capul mesei – acolo, cumnatul lui – aici, și Lello – unde stau eu acum. Toți trei coborâseră pianul din camion. L-au lăsat în curte. Florimond era lipit de picioarele lui taică-su. Au stat vreo oră, vorbind și râzând ca bărbații. Apoi, Leballech cel înalt și cumnatul lui au plecat.”

Ea nu spune nimic, nici nu deschide gura. Stă dreaptă în rochia ei nouă, cu fața îmbătrânită, de parcă nu mai avea inimă. Îi spun încet: „Intră. Închide ușa.” Ea închide ușa. Dar nu intră. Mi-o închide în nas și pleacă. Eu strig:

„Éliane!” Dar de data asta nu s-a mai întors. M-am dus cu pași mici până la fotoliul meu. Nu mai știu cât este ceasul. Dacă e dimineața sau seara. Mă așez în fotoliu. Îmi simt inima bătând cu putere, și parcă nu am aer. Mă oblig să

mă gândesc la altceva. Este o fată bună, și vreau să rămână așa – o fată bună.

Mă gândesc la bucuria soțului meu, când am crezut, în 1938, că vom avea un copil. Era vară, aproape ca acum, dar soarele era mai aproape. M-au dus la spital. Nu era adevărat, nu puteam avea copii, sau el nu putea să aibă.

Am continuat să trăim și să sperăm. El lucra la compania de tramvaie. Sora mea se întorsese la Digne, să lucreze ca spălătoreasă. Eu mi-am luat brevetul, aș fi vrut să fiu profesoară precum cea pe care micuța s-a dus să o vadă acum. În viață nu ai niciodată ce vrei. Îți omoară soțul. Nu ai nimic de spus despre asta. Și îți iau verile una câte una, până când soarele este atât de departe că îți este frig în iulie. Taci din gură. E sâmbătă, poimâine micuța face 20 de ani. Pot să îi dau două mii de franci din banii mei. Îmi mai rămân șase mii. E destul pentru înmormântarea a două văduve. Mă întreb cum am putut, pe 27 mai 1944, să las mâna soțului meu când a căzut bomba. Nu știu.

85

Nu am nicio explicație. Nu pot să cred că bomba a fost mai puternică decât noi.

86

Actul de acuzare

Au ajuns în mijlocul zilei, soarele era chiar deasupra capului. Era zăpadă peste tot, pe munți și pe brazi, în fața casei, dar soarele era cald ca în aprilie. Știam că vremea va fi frumoasă până seara, și că apoi vântul va bate dinspre nord și va ninge din nou. Cunosc pământul, cunosc și cerul. Sunt fiică de țărani. Sunt născută la Fiss, în Tirol. Toată lumea crede că sunt nemțoaică, dar eu sunt austriacă. Francezii nu fac diferența. Toți îmi spun Eva Braun.

Când eram tânără, aveam 12 sau 13 ani, spălam podelele cu mama și verișoara mea Hertha la un mare hotel din Berlin – Hotel Zeppelin – și portarul, un bărbat masiv care îmi dădea una când nu mă mișcam destul de repede, a spus deodată: „Uitați-vă în stradă, e Eva Braun.” Toți am alergat la ferestrele înalte, care ajungeau până la tavan. Făcuse mișto de noi. Dar am văzut o femeie tânără, cu părul blond, care ieșea din ministerul de vizavi, împreună cu alte doamne și cu niște ofițeri. Îmi amintesc părul bine coafat, pălăria cea mică, blândețea pe care simțeam că o emană. Erau multe mașini gri. Dar bineînțeles, nu era Eva Braun. Directorul, care era un om bun, pe nume Herr Schlatter, ne-a spus: „Nu stați acolo. Înapoi la muncă.” Era pe Wilhelmstrasse, cea mai frumoasă stradă din Berlin, vizavi de Ministerul Aviației. În holul hotelului, pe tot peretele scării principale, era o reproducere – un mozaic din ceramică – a unui Zeppelin, ca un imens timbru poștal de 75 de pfenningi. Dar înainte de asta, am fost la Fiss, în Tirol.

Cunosc pământul, cerul și munții.

Când au ajuns, eram afară, la liziera pădurii. Am văzut camionul urcând dealul, viraj după viraj. Era o sâmbătă, în noiembrie 1955. Știam că

greșiseră drumul. Era o bifurcație, cu 4 km înainte de Arrame, și uneori șoferii greșeau drumul. Altfel nu ar fi venit nimeni pe la noi. Țineam în mână, de labele din spate, un iepure care se prinsese într-una dintre capcanele lui Gabriel, la vreo douăzeci de metri de cărarea noastră. Eram îmbrăcată doar în combinezon, peste care pusesem paltonul cel vechi de la

armata americană, și în picioare aveam cizme de cauciuc. Probabil că tocmai mă spălasem, după ce muncisem toată dimineața în casă. Și apoi ieșisem fără

să mă îmbrac, imediat ce am văzut iepurele mort prin fereastra de la cameră. După cum spuneam, nu venea niciodată nimeni.

87

Am făcut câțiva pași în zăpadă, spre camion. Se vedeau trei în spatele parbrizului, dar a coborât doar șoferul. Era înalt, cu părul tuns scurt, îmbrăcat într-o canadiană cu guler de oaie. Mi-a spus: „Cred că am greșit drumul. Unde este Aramme?" Când vorbea îi ieșeau aburi din gură, cu toate că soarele era cald ca în aprilie. Aveam douăzeci și șapte de ani. Îmi țineam paltonul închis cu mâna în dreptul gâtului, în cealaltă mână aveam iepurele mort. I-am răspuns: „Ați greșit la bifurcație. Trebuia să continuați la stânga, de-a lungul râului." A dat din cap că a înțeles. A părut surprins de accentul meu și în același timp se uita la genunchii mei, care se vedeau prin paltonul întredeschis. Nu știu de ce, dar am adăugat: „Mă scuzați." Ceilalți se uitau și ei la mine prin parbriz. El mi-a spus: „Aveți un iepure frumos acolo." S-a întors să se uite spre casă, și apoi spre munții din jur, și mi-a spus: „E frumos și liniște aici." Nu știam ce să răspund. Era o liniște mare peste zăpadă, nu se auzea decât zgomotul motorului la ralanti. La sfârșit, mi-a spus: „Ei bine, asta e, mulțumim. Acum plecăm." A urcat în camionul lui. Toți trei continuau să se uite la mine. Am așteptat să întoarcă și să plece – și abia după aceea m-am întors spre casă.

Eram singură în casă de seara trecută. Urma să mai fiu singură încă

două zile: Gabriel mergea odată la trei săptămâni la sora lui, Clémence, la Puget-Théniers. Ea nu m-a primit niciodată și pe mine. Din liniștea casei și a împrejurimilor, și din felul în care m-am comportat, șoferul probabil înțelesese că eram singură. Ideea nu m-a speriat. Eram foarte timidă pe atunci, mult mai timidă decât sunt acum, dar nu prea îmi era frică. Îmi consumasem mare parte din frică în timpul ultimelor luni de război.

Am jupuit iepurele, apoi l-am dus în pivniță, lângă ceilalți. În acea iarnă

am mâncat doar iepure. După aceea, nu mai știu exact ce am făcut. M-am îmbrăcat pe la ora două sau trei. În acel moment, în fața oglinzii din cameră, m-am gândit la cei trei bărbați din camion. M-am gândit în special la felul în care unul dintre ei mă privise prin parbriz, din josul drumului, când nu

aveam decât combinezonul pe sub palton. Mi-am simțit inima bătând mai tare. Nu pot să spun că mi-era teamă, era altceva. Îmi este rușine, dar ăsta e adevărul. Nu îl iubeam pe Gabriel – poate doar la început îl iubisem, când eram pe drumuri, fugind din Germania – dar nu îl înșelasem niciodată.

Totuși, era acea senzație – când inima îmi bătea mai tare pentru că un bărbat mă privea cu insistență și că mă gândeam că mă dorește. Pentru că

nu eram niciodată infidelă, mă gândeam: „E doar cochetărie." Acum știu că

sunt ca fiica mea, sau că din păcate ea este ca mine. Ea crede că un bărbat o iubește doar pentru că vrea să facă dragoste cu ea. Nu i-am spus niciodată

tot adevărul atunci când mă bombarda cu întrebări, nu am putut. Nimeni nu

ar putea. Nu i-am spus că în fața oglinzii din cameră, înainte să îmi pun rochia, am simțit un fior de plăcere care mi-a pus un nod în gât. Nu i-am spus că aș fi putut să cobor chiar atunci în sat, să mă adăpostesc la niște vecini pe motiv că sunt singură și că îmi este frică. Mi-ar fi spus Eva Braun, m-ar fi umilit iarăși din priviri, dar nu s-ar mai fi întâmplat nimic. În loc de toate astea, îi spun fiicei mele: „Asta este. Nu poate să îmi pară rău că s-a întâmplat, pentru că așa ai apărut tu. Nu contează ce a fost, atâta timp cât ai venit tu pe lume." Dar ea nu înțelege. Mintea ei are o idee fixă – se gândește doar la tatăl ei care i-a fost luat, asta a fost o altă zi oribilă.

Da, îmi amintesc prea bine: înainte să-mi îmbrac rochia albastră de jerseu, am stat o vreme nemișcată în fața oglinzii gândindu-mă la ochii acelui bărbat. Nu șoferul în canadiană care vorbise cu mine, nici cel mai tânăr, care purta o beretă bască și fuma o țigară în spatele parbrizului. Cel care avea ochii negri, foarte strălucitori, o mustață neagră deasă, și care știa că nu am decât combinezonul pe sub palton, și care mă dorea. M-am privit în oglindă, ca să văd ce vedea și el, și am simțit cum inima îmi bătea mai tare.

Sau poate îmi imaginez toate astea, poate inventez, mă acuz și mă pedepsesc singură pentru alte păcate. Poate că nu era decât teama care îmi punea un nod în gât, acea angoasă care paralizează brusc animalele, înainte să apară

vânătorii.

Eram în camera cea mare când s-au întors. Prin fereastra aburită am văzut camionul care, de data asta, a urcat până la casă. Inima aproape că mi-a stat în loc. M-am gândit: „Nu, nu se poate, nu este adevărat.” Dar știam bine că e adevărat, că asta urma să mi se întâmple. Am ieșit în pragul ușii. Au coborât toți trei. Nu spuneau nimic. Doar cel mai tânăr zâmbea, un surâs crispat, ca o grimasă de durere. Erau băuți, se vedea pe ei, aveau acel mers studiat al beților. S-au apropiat de ușă îndepărtându-se unii de alții. Se uitau fix la mine, fără să spună nimic, și tot ce auzeam în acea lume albă și vidă din jurul nostru era clefăitul încălțărilor lor prin noroi, prin zona din fața casei pe unde curățasem zăpada.

Am țipat și am fugit din camera mare – prin depozitul în care mai târziu am făcut camera fetei. Picioarele nu mă mai țineau. Am pierdut timp descuind ușa și, când am deschis-o, unul dintre ei – cel care vorbise de dimineață cu mine, era în fața mea. M-a lovit. Îmi spunea cuvinte pe care nu le înțelegeam. Apoi au venit și ceilalți doi. M-au dus până în dormitor. Mi-au sfâșiat rochia. Când am țipat, m-au lovit din nou. Cel mai tânăr a spus: „Știi ce îți facem dacă mai țipi?” Eram pe jos, plângând. Mi-a spus: „Îți spargem nasul și dinții cu vătraiul.” M-a lăsat acolo, pe jos, la picioarele celorlalți doi, și s-a întors din camera mare cu vătraiul în mână. Mi-a spus cu o privire rea: 89

„Hai, țipă.” Cel cu care vorbisem de dimineață și-a aruncat canadiana pe pat și mi-a spus, aplecându-se spre mine: „Ai tot interesul să stai liniștită. Nu îți facem rău dacă nu te împotrivești.” Cel mai tânăr mi-a spus: „Scoate-ți rochia, târfă.” Apoi mi-a arătat vătraiul, și eu plângeam și am spus da. M-am ridicat și mi-am scos rochia sfâșiată. Apoi m-au împins pe pat. Cel cu care vorbisem de dimineață tot spunea: „Fii cuminte acum, și după aia te lăsăm în pace.” Mi-au scos chiloții și m-au avut. La început doi mi-au ținut mâinile și picioarele când cel mai tânăr era peste mine, dar au simțit că nu mă

împotrivesc și mi-au dat drumul. Cel care avea părul și ochii negri a fost al doilea, el m-a sărutat pe gură. Cel cu care vorbisem de dimineață a rămas

singur în cameră cu mine. După ce și-a făcut treaba, mi-a spus: „A fost bine că nu te-ai împotrivit. Nu merită să fii desfigurată pentru așa ceva.”

Apoi s-a dus după ceilalți în camera mare, lăsând ușa deschisă. Nu mai plângeam, nici nu mai puteam să mă gândesc la nimic. I-am auzit cum cotrobăiau prin dulapuri, căutând băutură. Apoi cel cu ochii negri și mustața deasă a venit la mine și mi-a spus: „Hai, vino. Vrem să mâncăm.” Am vrut să

iau alte haine pe mine, dar cel mai tânăr a observat și s-a repezit în dormitor strigând: „A, nu!” M-a prins de braț și m-a împins cu putere în camera cea mare. Când eram pe pat au tras de combinezon până i-au rupt bretelele, așa că trebuia să îl țin cu o mână ca să-mi acopăr pieptul. Ei râdeau că mă

vedeau așa.

După aceea, m-au obligat să beau vin. Pahare pline. Cel mai tânăr mă

ținea de păr și-mi spunea: „Hai, frumoaso, bea.” Și mă privea cu răutate. Am gătit un iepure. Nu mai știam ce oră este, doar că era deja noapte. La un moment dat, cel pe care ceilalți îl strigau „Italianul” a deschis ușa spre noaptea înzăpezită. A tras în piept aerul rece de afară. Cel mai tânăr i-a spus șoferului camionului: „Ia privește stelele, sunt frumoase, nu?” A vrut să vin și eu să le privesc. Prin ușa deschisă nu se auzea decât zgomotul vântului care bătea din nord, dinspre munți. Eram beată, mă sprijineam de perete ca să nu cad.

Șoferul m-a așezat pe genunchii lui în timp ce mâncau și beau și mă

obligau să beau și eu. Au spus ceva de muzică. Râdeau. Cred că și eu râdeam, sau poate plângeam în același timp – eram beată pentru prima oară în viața mea. Mi-au pus pe umeri paltonul de la armata americană și m-au scos în zăpadă. Mi-au arătat pianul mecanic din spatele camionului. Era un pian greu și înalt, verde închis în lumina de deasupra ușii pe care o aprinseseră, și avea un M mare aurit în față. Era legat cu sfori ca să nu se răstoarne. L-au pus să cânte. Eram căzută în genunchi în zăpadă, mă frecam

cu zăpadă pe frunte și pe obraji. În liniștea nopții se auzea melodia Roses de Picardie, atât 90

de tare că probabil vântul o ducea până în sat. Șoferul camionului m-a ridicat, voia să dansez cu el. Eu nu puteam. Stăteam fără vlagă în brațele lui, îmi simțeam capul cum se bălăngănea pe umărul lui și picioarele cum mi se târau prin zăpadă.

Mai târziu au băut niște tescovină din care mi-au dat și mie, și cel mai tânăr m-a pus să stau goală în bucătărie ca să continue să mă chinuie. L-am auzit pe Italian spunând: „Gata. Ajunge." Dar cel mai tânăr nu voia să se oprească, nici șoferul camionului. Știu că îmi spuneam: „Nu mai contează.

Oricum nu mai contează." Îmi amintesc doar fragmente. Nu știu cât a durat.

Le-am spus că mă cheamă Paula. Am fumat o țigară franțuzească pe care mi-a dat-o cel mai tânăr. Când le vedem fețele, părea că îi știu de foarte, foarte mult timp. M-au dus înapoi în dormitor și m-au avut încă o dată, cel tânăr mă obliga să tot repet că eram „fetița lor". Când închideam ochii, era mai rău, totul se învârtea, părea că lumea toată se clătina cu mine.

Mai târziu am vomitat în chiuvetă. Mi-au pus din nou paltonul pe umeri și șoferul camionului m-a pus să mă așez pe banca de lângă masă și mi-a pus cu mâinile lui cizmele de cauciuc. M-au târât afară spunând că

pleacă și că trebuie să le spun la revedere. M-au sărutat pe gură unul câte unul și eu i-am lăsat, chiar dacă în sinea mea nu voiam. Nu mai avea nicio importanță, după câte îmi făcuseră, dar era o idee de femeie beată: îmi era teamă că miroseam a vomă. Cel mai tânăr mi-a spus: „Te sfătuiesc să-ți ții gura. Că altfel poate ne întoarcem. Și îți sparg nasul și toți dinții." Înainte să

urce în camion, a mai spus: „Oricum, vom fi trei care să spună că tu ai vrut-o." Italianul a rămas ultimul cu mine, lângă camion. Se clătina, în jacheta și pantalonii lui groși de catifea reiată. A scos cu greu din buzunar o clemă

pentru bancnote din aur și mi-a dat niște bani. Erau 100 de franci în banii de azi. Am spus nu, foarte încet, dar el mi-a spus: „Ba da, ia-i", cu o voce înăbușită, și mi-a închis mâna peste bani.

Am urmărit cu privirea cum farurile și stopurile roșii ale camionului coboară dealul, apoi dispar în spatele brazilor. Eram goală sub paltonul meu, îmi era frig. Eram bucuroasă că îmi este frig. Am căzut din nou în zăpadă

înainte să ajung înapoi la ușa deschisă. M-am târât în casă, trăgând paltonul după mine. Când am simțit că am ajuns pe podeaua de dale, am împins ușa cu picioarele. Știam – cu toată confuzia din capul meu – că nu voi putea ajunge în pat. Am îndesat paltonul sub mine și peste mine. M-am gândit:

„Cuptorul este încă aprins. Trebuie să te apropii de bucătărie.” Nu mai puteam. Nu mă durea nicăieri, dar nu mai aveam pic de vlagă în mâini sau picioare. Auzeam un zgomot sacadat, ciudat, care nu era de la ceasul de pe șemineu. Mi-a luat mult timp să înțeleg erau dinții mei care clănțăneau.

91

Atunci am urlat cu toată forța și am început să plâng în hohote, sperând ca a doua zi să fiu moartă.

***

Când s-a întors, Gabriel m-a găsit în același loc, ghemuită în palton pe podea. Picioarele mele blocau ușa și m-am trezit când a încercat să o deschidă. Era nemulțumit că lumina de afară rămăsese aprinsă toată

noaptea. Mi-am mutat picioarele, și atunci el a împins ușa și m-a văzut. A văzut și farfuriile murdare și sticlele de pe masă, și a rămas mut. Apoi m-a ridicat și m-a dus în patul din cameră. Cearșafurile și păturile erau pe jos, el le-a ridicat și m-a învelit. A rămas întins lângă mine ca să mă oprească din tremurat. Spunea: „Nu este adevărat. Nu este adevărat." Lumina albă a zilei trecea prin perdelele de la fereastră, și m-am gândit că am dormit mult timp.

Când Gabriel a împins ușa și eu am deschis ochii, fusesem surprinsă că nu eram tot în pivnița în care dormisem în Berlin în ultimele săptămâni de război. Și totuși locuiam în acea casă de mai mult de nouă ani.

El s-a dus să facă niște cafea. L-am auzit aprinzând cuptorul. A avut timp să se gândească la dezordinea din camera mare, pentru că atunci când s-a întors a spus doar: „Nenorociții. Mă duc la poliție." Rămăsese îmbrăcat în pardesiu, cu fularul la gât. Am băut o cană mare de cafea. Îmi simțeam buzele umflate, ciudate, la fel era și ochiul drept. Cu o seară înainte – nu îmi dădusem seama atunci – dar din felul în care Gabriel și-a trecut degetele peste fața mea, am înțeles că rămăseseră urme de la loviturile primite. M-a întrebat: „Îi cunoști? Sunt de pe aici?" Am dat din cap că nu. El a repetat: „Mă

duc să chem poliția." Dar știam că nu o va face. I-am spus, ca să îi fie mai ușor: „Chiar dacă îi găsesc, nimeni nu mă va crede. M-au avertizat. Vor spune că eu am vrut." El s-a uitat la mine, dând nervos din cap: „Te-au bătut, se vede clar." Atunci i-am spus: „Și tu m-ai bătut. Și atunci s-a văzut." După

o vreme am spus: „Să nu faci nimic. Toată lumea va ști și va râde de noi.” Cum stătea pe pat, și-a lovit coapsele cu pumnii strânși, dar nu a răspuns nimic.

A rămas multă vreme așa, nemișcat. Și apoi, fără să se întoarcă spre mine, a spus: „Îi voi găsi. Îi voi omorî cu mâinile mele.” Știam că nici asta nu o va face. Avea 33 de ani atunci, și îl cunoșteam de când avea 23. Era un bărbat care se temea de orice. Era mândru că era în același timp și gardian și cantonier în comună, pentru că se simțea protejat de insigna pe care scria: ÎN NUMELE LEGII. Dar în afară de mine și de câțiva vagabonzi amărâți, nu s-a certat cu nimeni – sau doar când era vorba de bani. Era mai mult zgârcit decât fricos, și din cauza asta nu îl iubeam. Nu îi cerusem decât o dată să se

căsătorească cu mine: în 1946, chiar înainte de nașterea copilului nostru. Nu a făcut-o niciodată – ca să nu se certe cu sora lui, Clémence, care era înstărită din partea familiei soțului și care îi promisese moștenirea. Din câte am înțeles după atâția ani, e vorba despre casa în care locuiește în Puget-Théniers și de 3 hectare de vie.

Duminica aceea am stat împreună în casă – cum nu am mai stat de mult. Gabriel promisese că va merge să curețe zăpada din fața primăriei și de pe drumul pe care urcă copiii până la școală, dar nu a mai făcut-o. M-am spălat și îmbrăcat. În oglindă, am văzut că aveam o umflătură negricioasă pe un pomete și buzele umflate pe aceeași parte. Totul era umflat în jurul ochiului drept, ca atunci când eram la Fiss și m-a înțepat o viespe. Răcisem, dar asta nu conta pentru că îmi trece foarte repede, dar când m-am văzut așa, mi-a venit iar să plâng. Pe brațe și pe picioare aveam urme mai slabe, doar pe umărul stâng era o urmă albastră de la pumnul pe care mi-l dăduse unul dintre ei când m-au prins în depozit. Lovitura asta de pumn m-a durut cel mai mult timp.

I-am povestit lui Gabriel ce se întâmplase – cât de bine am putut într-o limbă pe care nu o vorbesc prea bine. Toată după-amiaza, el s-a plimbat în sus și în jos, bombardându-mă cu întrebări care l-au făcut să se simtă mai rău și când vin ca să se convingă că „îi va omorî cu mâinile lui”. Am spălat vasele, am făcut ordine în casă, am dat de mâncare la găini. La un moment dat, mi-a

veniți să râd când am văzut că viața continuă ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Gabriel, care mă urma peste tot, m-a întrebat: „De ce râzi?” I-am răspuns: „Nu știu. E de la nervi.” El a lăsat capul în jos. S-a mai învârtit mult timp prin camera cea mare, și apoi deodată s-a dus să își ia ghetele și haina de piele, și mi-a spus: „Merg să îl chem pe doctor. Tu nu mă cunoști. Ei vor plăti pentru tot, chiar și pentru doctor.”

A plecat pe jos să sune în sat. Era deja noapte. Am verificat din nou toată casa, cu o cârpă în mână, pentru cazul în care ar veni doctorul. Chiar atunci, ca într-un vis, mi-am adus aminte deodată cum Italianul mi-a pus niște bani în mână înainte să urce în camion. Am găsit cele două bancnote mototolite într-un buzunar al paltonului de armată. Nu știu dacă a fost febra sau dacă mi-a fost frică să nu se întoarcă totul împotriva mea, dar tremuram din cap până-n picioare. Am aruncat bancnotele în focul din cuptor și m-am asigurat că nu a rămas nimic din ele înainte să pun capacul înapoi.

Când Gabriel s-a întors după vreo trei sferturi de oră, mi-a spus:

„Doctorul nu este acasă duminică, dar i-am lăsat vorbă.” Eu am fost convinsă

că nu a mai îndrăznit să sune, că s-a răzgândit în ultimul moment, ca de obicei, și m-am simțit ușurată. Mă înșelasem. Doctorul Conte a ajuns cu 93

Citroën-ul lui când eram la masă și pe Gabriel îl bufnise plânsul. Doctorul Conte avea 40 de ani pe atunci. Alerga prin toată regiunea în cizmele lui de cauciuc și vesta lui în carouri ca să îi trateze pe copii și să le ajute pe femei să

nască. Nu aveam un mare respect pentru el, pentru că eram proastă – și pentru că nu arăta cum credeam eu că trebuie să arate un doctor – dar părerea mea s-a schimbat cu totul în acea seară. M-a examinat în cameră, cerându-i lui Gabriel să rămână afară, și mi-a spus: „Dacă vrei să depui plângere, te voi susține.” I-am spus că nu vreau să se știe. Doar a dat din cap, și a ieșit cât m-am îmbrăcat.

În camera cea mare, s-a așezat la masă ca să scrie o rețetă și eu i-am oferit un pahar de vin. I-a spus lui Gabriel: „A fost bătută, pot confirma asta.

Ce vă gândiți să faceți?” Gabriel a spus: „Bătută? Și restul?” Doctorul Conte a ridicat din umeri. „A fost violată, nu?” a spus Gabriel. Doctorul Conte a răspuns: „A fost violată pentru că așa mi-a spus și pentru că o cred. Deci, ce veți face acum?” Gabriel s-a așezat la masă, față în față cu el, și a spus: „Ce ați face dumneavoastră în locul meu?” Doctorul Conte a răspuns: „În locul dumneavoastră, nu aș fi pierdut o zi întreagă. I-aș fi găsit deja, orice mi s-ar fi putut întâmpla. Acum, dacă doriți, pot să o duc pe soția dumneavoastră la spitalul din Draguignan. Voi avea toate dovezile necesare.” Gabriel s-a uitat la mine, apoi a lăsat capul în jos. Eu am spus: „Nu este Gabriel de vină. Eu nu vreau. Sunt o străină. Oamenii din sat vor râde de noi și vor spune că sunt o femeie rea, nu mă vor crede.”

Doctorul nu se atinsese de paharul de vin. Și-a luat geanta de pe masă

în timp ce se ridica, și mi-a spus: „Nu sunt de acord cu tine.” L-am privit în ochi – erau albaștri, cu riduri sub pleoape, ochii unui om care nu era de acord cu mine, care nu era de acord cu multe alte lucruri, și care era obosit.

***

L-am cunoscut pe Gabriel în aprilie 1945, când am fugit din Berlin și când, împreună cu mama și cu alți refugiați, urmam coloanele de soldați care mergeau spre sud. Era într-o dimineață, foarte devreme, într-un sat de lângă

Chemnitz. Deja o pierduserăm pe verișoara mea Hertha, care era cu trei ani mai mare ca mine, între Torgen și Leipzig, pentru că ea se urcase într-un camion și noi în altul. Și în acea dimineață am pierdut-o pe mama. Cred că a luat-o într-o altă direcție, poate spre Kassel, spre vest, unde avea prieteni, și a murit pe drum.

Când l-am văzut prima oară pe Gabriel, era ca un câine abandonat, purta o pelerină de ploaie neagră, lungă, fără o mânecă, o căciulă de lână pe 94

care și-o trăsese peste urechi, și bea apă de la fântâna din satul acela – nu mai știu cum se numea satul. Aveam 17 ani și el, deși avea șase ani mai mult decât mine, arăta ca orice francez – de parcă fusese pedepsit pentru

ceva pe care nu îl făcuse. Am știut imediat că este francez. Îmi era sete și mie, dar era fântâna lui. Până la urmă, mama i-a dat una în spate cu geanta.

Am mers pe jos toți trei până în sat. Vorbeam un pic de franceză, pentru că întâlnisem la Berlin muncitori din Serviciul de muncă obligatoriu, așa cum era și el. Am înțeles că și el voia să coboare spre sud. Mama i-a spus că merge după niște șuncă – cineva îi spusese unde poate să găsească. Ea era cum sunt eu acum. Avea 45 de ani, părul blond-șaten pe care și-l prindea la ceafă cu agrafe. Era îmbrăcată în paltonul ei vechi negru cu guler de vidră, și atunci a fost ultima oară când am văzut-o pe mama. Bineînțeles că nu știam încă, eram doar bucuroasă să fiu departe de Berlin și să arăt că știu un pic de franceză. Părea că totul va fi bine. Urma să găsim un alt camion care, de data asta, a avut destul combustibil ca să ne ducă până la Dunăre. Mama spunea tot timpul: „Când vei vedea Dunărea, se vor termina necazurile.” Și a avut dreptate, într-un fel, doar că am văzut Dunărea departe de Linz, în Austria, unde voiam să mergem, dar este un fluviu foarte lung, și viața este lungă, și eu eram încă o puștoaică.

Când avioanele americane au ajuns deasupra satului și au început să

mitralieze convoaiele de soldați, Gabriel și cu mine am alergat pe străzile înguste și un ofițer ne-a împins într-un camion cu pistolul, strigând că ne împușcă pe loc. Acolo mi-am pierdut mama. Strigam că mama mea este în sat, că trebuie să o aștept, dar camionul plecase și nu s-a mai oprit, și am pierdut-o pe mama. De atunci m-am tot uitat pe hărțile Germaniei. Nu îmi amintesc numele satului. Nu știu nici măcar ce zi era. Știu că era aprilie. Era pe lângă Chemnitz. Cu o seară înainte, eram într-un hambar, și ea spusese ceva de mers în Kassel, spre vest, unde avea niște prieteni, și probabil că a crezut că îmi voi aminti, că voi merge și eu spre Kassel. Nu știu. Am scris la Kassel, am scris la Fiss. Nimeni nu a știut să-mi spună ceva de mama.

Am văzut Dunărea la Ulm, vreo zece zile mai târziu. Era un fluviu mare și gri, ca oricare altul. Gabriel era mulțumit că regiunea era ocupată de soldați francezi și că era un drapel albastru-alb-roșu pe citadelă. Aveam deja pe mine paltonul călduros de la armata americană, pe care îl luasem de la un mort, pe un câmp. Un ofițer francez l-a luat deoparte pe Gabriel ca să

vorbească cu el. Am rămas într-un depozit, pe o linie de cale ferată și, de dimineață, am mers de-a lungul liniei, așa l-am găsit pe Gabriel. Îl bătuseră, pentru că nu voia să fie soldat, și i-am spus: „Nu plânge, nu plânge. Mergem la Fiss, de unde sunt eu, îi cunosc pe oameni.”

95

Mai întâi am mers spre Fiss, dar în Württemberg era plin de soldați și tancuri franceze și, în ultima săptămână de aprilie, la Kemten, ne-am întors spre nord. Lui Gabriel îi era frică să rămână cu conaționalii lui ca să nu îl facă

laș și să îl bată iar. Noaptea, dormeam în pădure, cu alți refugiați, sau sub un camion, când găseam unul. Mâncarea era mai ușor de găsit decât un camion, mai ales când eram cu americanii. Aveau mai multe provizii decât francezii și ne dădeau de toate. Îmi amintesc de cutiile frumoase de carton, care păreau ceruite pe dinafară, și de tot ce aveau înăuntru: conserve Meat and Vegetables, ananas în sirop, brânză, biscuiți, ciocolată, țigări, și chiar guma de mestecat Dentyne, tot necesarul unui soldat pentru o zi.

Timp de mai multe săptămâni, Gabriel a lucrat pentru americani la Fulda, până s-a semnat armistițiul. Aveam o cameră într-o cazarmă și Gabriel se ocupa de prizonierii germani care reparau poduri. Aveam mâncare pe săturate, și haine, aveam de toate. O dată, un soldat american chiar mi-a lăsat la geam niște ciorapi de mătase, cu o scrisoare într-o germană stricată în care îmi cerea o întâlnire. Am rupt scrisoarea și nu m-am dus, pentru că făceam dragoste cu Gabriel și nu voiam să mă uit la nimeni altcineva.

Ne-am întors în Franța în august 1945, cu o valiză mare plină de mâncare, și primul oraș pe care l-am văzut a fost Lyon. Gabriel a vândut mâncarea la Lyon și am luat un tren până la Nisa, apoi un alt tren, mult mai mic, cu spatele ultimului vagon ca în Vestul sălbatic din filmele americane cu cowboy – care ne-a dus la Puget-Théniers. Am rămas afară, în stradă, în timp ce el vorbea cu Clémence, sora lui. Ea a întredeschis ușa casei, doar cât să mă

vadă, dar nu a ieșit. Nici nu a vorbit cu mine. Eram însărcinată în trei luni, și îmi făceam griji că Gabriel ar putea să mă părăsească pentru că sora lui nu ar vrea o austriacă, pentru că asculta întotdeauna de ea. Îmi amintesc că m-am jucat cu niște pietricele la marginea drumului, unele albe și altele negre, ca să știu dacă mă păstrează sau nu. Îmi amintesc și acum umbra mea în soare,

pe drum, aud zumzetul insectelor în căldură. Aveam 17 ani și nu mai aveam pe nimeni pe lume, așa că îmi făceam griji. Cred că dacă ar fi trebuit să plec, nu aș fi spus nimic, dar m-aș fi descurcat. Sunt mai timidă la vorbă decât la faptă. M-aș fi întors la Fiss sau cine știe pe unde, dar nu regret nimic. Deja îl iubeam pe Dumnezeu, și El știa cum trebuie să se întâmple lucrurile ca să o am pe micuța mea Éliane.

Am pierdut primul copil, care era tot o fetiță, la câteva ore după

naștere. A trăit o după-amiază, lângă patul meu, la Arrame, și apoi nu a mai respirat, a murit. Nu o purtasem decât șapte luni, dar nu este de ajuns, doar dacă aș fi mers la spital și ar fi pus-o în incubator, nu știu. Eram tristă, 96

bineînțeles, dar mă simțeam eliberată de o responsabilitate. Poate că de aceea Dumnezeu m-a pedepsiți și a vrut să plătesc cu atâta suferință bucuria de a o avea pe mica mea Éliane, zece ani mai târziu. Nici pe ea nu am purtat-o destul, aproape opt luni, dar la naștere avea două kilograme și jumătate, era perfectă până în vârful degetelor și țipa deja în timp ce ieșea din burta mea. Doctorul Conte a moșit-o. A râs și mi-a spus: „Dragă doamnă, copiii născuți în iulie sunt cei mai vioi, dar și cei mai enervanți, și aia vă va enerva toată viața.” Aia. Încă de la primele ei secunde pe pământ, i s-a spus Aia.

Gabriel nu voia acel copil, pentru că era al altuia. Mi-a spus: „Scapă de el. Mergi la doctor și explică-i.” Am mers să mă vadă doctorul Conte, la oraș.

Era în februarie 1956. Și-a coborât privirea și mi-a spus: „Nu pot să fac așa ceva. Nu am făcut-o niciodată. Este împotriva vieții.” Eram fericită. Îl respectam pe el și mă respectam pe mine. I-am spus lui Gabriel: „Doctorul crede că este o greșeală, și eu cred la fel.” El mi-a răspuns: „Vom găsi o moașă care să o facă.” Stăteam față în față la masa din camera mare. Eram îmbrăcată în paltonul american și fularul cel gros – tocmai mă întorsesem de la autobuz. Am spus: „Nu, vreau să îmi nasc copilul. Nu știu cine este tatăl, dar nu-mi pasă. Dacă vrei, mă întorc în țara mea.” Nu mi-a răspuns, nu a vorbit cu mine nici în seara aceea, nici a doua zi. Apoi, a mers la Puget-Théniers să se sfătuiască cu sora lui Clémence. Când s-a întors, mi-a spus:

„Fă ce vrei. Eu nu voi recunoaște niciodată acest copil. Nu am niciun motiv.”

Am spus: „Nu, nu ai niciun motiv.” Tocmai spălam rufe, și asta am continuat să fac. Când am născut-o pe fata mea, Gabriel a mers la primăria din Arrame să o declare. S-a întors destul de repede, livid la față. A băut un pahar de vin și apoi un doilea, și mi-a strigat din camera cea mare: „M-am certat cu primarul, trebuie să mergi tu la el.” Îi cerusem de mai multe ori să nasc la spital, pentru că am fi declarat copilul undeva unde nu ne știa nimeni, dar el nu a vrut. Chiar și la spital era prea scump pentru el. M-am putut ridica după

trei zile, și primarul a trimis un pădurar după mine, să mă aducă cu camioneta. Tot timpul cât am fost plecată, mi-a fost teama ca Gabriel să nu îi facă rău fiicei mele.

Primarul, domnul Rocca, era un om bun. Mai ales datorită lui obținusem cetățenia franceză cu doi ani mai înainte. Mi-a spus: „Se pare că

Devigne nu recunoaște că el este tatăl. Așa că vreau să aud ce aveți de spus.”

Am răspuns: „Devigne nu este tatăl.” Domnul Rocca s-a făcut roșu la față. Nu îndrăznea să mă întrebe cine este tatăl micuței, și a rămas o vreme tăcut, mușcându-și buzele, fără să mă privească. Am spus: „Nu știu cine este tatăl.”

A lăsat capul în jos și a înscris-o pe Éliane în registru. Eu i-am ales toate 97

prenumele, Manuela – ca pe mama și Hertha – ca pe verișoara mea. Éliane –

nu știu de ce, dar mi-a plăcut numele. Și acum îmi place. Primarul, domnul Rocca, mi-a spus: „Devigne e un vierme.” I-am răspuns: „Nu. Nu este el tatăl, asta-i tot.”

Înainte să ies din camera mică, de deasupra grădiniței care se afla în aceeași clădire, i-am spus fără să îndrăznesc să îl privesc: „Domnule Rocca, vă rog, ar fi o mare rușine pentru mine dacă s-ar afla.” El a dat doar din cap și mi-a spus: „Sunteți foarte obosită. Întoarceți-vă acasă și nu vă faceți griji pentru

asta. Eu sunt om serios.” Nu a spus nimănui niciodată ce a scris în registru. Cu mult înainte de a fi distrus Arrame, s-a pensionat și s-a mutat la Nisa. O dată, i-am trimis o felicitare de Anul Nou. O cumpărasem pentru că

era frumoasă și oricum nu știam pe nimeni căruia să îi urez La mulți ani. Nu aveam adresa lui, am scris: Domnului Rocca, fost primar în Arrame. Nu știu dacă a primit-o.

***

Când era mică, toată lumea o striga: fata Devigne. La grădiniță a fost Éliane Devigne, la fel și la școala din Brusquet, când a început cursurile primare. Nu a știut că ăsta nu e numele ei până nu am dus-o la un oculist, la Grenoble.

Era septembrie 1966, ea avea zece ani. Fusese deja tratată în oraș

pentru miopie, dar ochelarii îi dădeau dureri de cap, și nu voia să îi poarte –

mai ales că Gabriel, atunci când bea un păhărel sau două, începea să o strige

„Patru-ochi”. Nu o spunea cu răutate, pentru că fata mea devenise încetul cu încetul centrul universului lui. Doar că, atunci când bea prea mult, îl apuca o tristețe teribilă, și nu mai știam dacă o tachina pe fetiță sau dacă era supărat că o iubește atât de mult.

De când a apărut ea, nu a mai fost zgârcit. De la vârsta de doi-trei ani, ea îl urmărea peste tot spunându-i „Tăticul meu drăguț” și nu l-am văzut niciodată refuzându-i ceva. Seara, când se întorcea acasă, începea să scoată

din buzunarele de la haină tot ce îi ceruse ea – în primii ani jucărioare, dulciuri, mai apoi inimioara de argint pe care ea încă o mai poartă. Ea era foarte drăguță și foarte ascultătoare cu mine, dar tati al ei era un zeu. Ca să o impresioneze, el se lăuda cum a traversat Germania și a supraviețuit, iar ea îl privea cu ochii ei mari plin de admirație, așezată pe genunchii lui, la masă, cu cina care ajungea să dureze două ore. Eu spuneam: „Trebuie să te culci, mâine ne trezim de dimineață.” Ea dădea repede din mână ca să mă facă să

tac, și îmi spunea: „Tu, lasă-mă să vorbesc cu tatăl meu.” El râdea, o 98

îmbrățișa, el se simțea puternic cu ea atât de mică în brațele lui, și chiar eu, care îl cunoșteam atât de bine, îl vedeam mai puternic, mai aproape de bărbatul pe care mi l-aș fi dorit. Și ea era mândră, pe măsură ce creștea, pentru că el era gardianul și că toți colegii ei de la școală tăceau când treceau pe lângă el. Ea era mândră de tot ce era el.

Într-o zi, Gabriel mi-a spus: „M-am interesat pentru ochii micuței.

Trebuie să o ducem la Grenoble.” Așa a aflat ea că o cheamă Wieck. Oculistul a completat rețeta pentru ochelarii cei noi și a spus: „Éliane Wieck.” Fata mea nu a spus nimic atunci. Pur și simplu a luat hârtia mai repede decât mine și s-a uitat pe ea.

Am mers toți trei să mâncăm de prânz într-un restaurant, lângă un parc din Grenoble, și ea a întrebat: „De ce nu am aceleași nume ca tăticul meu?” În restaurant era un câine, un ciobănesc, care se ținea tot timpul după

ea. Ea îi dădea bucățele de carne pe sub masă. Gabriel a spus: „E din cauza războiului. Îți voi explica mai târziu. Dar nu înseamnă nimic.” Am înțeles, când am văzut privirea fetei mele, că Dumnezeu începuse să-mi trimită alte încercări, ca să mă pedepsească pentru păcatele mele. Ea a răspuns, calculând repede: „Războiul se terminase de mult timp atunci când m-am născut.” Am continuat să mâncăm, și Gabriel, care era nefericit, s-a luat de chelner pentru notă, doar ca să se certe, doar ca să facă ceva. Éliane nu spunea nimic. Dacă nu o cunoșteam, am fi putut crede că era atentă doar la câinele ciobănesc, care se ținea scai de ea. Și apoi, Gabriel a repetat: „Îți voi explica, nu are nicio importanță.” Ea l-a privit dând din cap că da, voia să îl creadă, nimeni nu a mai văzut în ochii unei fetițe o asemenea dorință de a crede, o asemenea dorință ca nimic să nu se schimbe. Gabriel a spus:

„Haideți. Plecăm acum, altfel pierdem trenul.”

Am ajuns acasă târziu și micuța, care nu mai scosese niciun cuvânt de la restaurant, s-a dus direct în camera pe care Gabriel i-o amenajase în depozit. Gabriel s-a dus să o vadă și a stat mult de vorbă cu ea. S-a întors în camera

noastră cu ochii roșii, spunând: „O voi recunoaște, chiar acum. Avem dreptul.” Ne-am culcat. M-am gândit mai mult de jumătate de oră. Apoi, i-am spus: „Ai putea să o recunoști dacă aș spune că este adevărat. Dar nu este adevărat. Într-un fel sau altul, ea va trebui să afle adevărul. Îi voi spune când va fi mare.” Gabriel a răspuns: „Vrei să o ții pentru tine, nu vrei să o lași să fie fata mea, ăsta-i adevărul.” În capul meu nu era atât de simplu, dar avea dreptate. Micuța avea zece ani, eu aveam 38. Făcusem dragoste cu alți bărbați decât Gabriel după ce se născuse ea. Nu mai știam ce îmi rezervă viitorul.

99

După aceea am refuzat de fiecare dată ca el să o recunoască. Nu ar fi schimbat nimic în bine. El era în continuare tăticul ei, și ea se agăța de el, uneori chiar mai puternic decât înainte. Dar era ca și cum ea simțea deja angoasa a ceea ce urma să afle într-o zi. Din acel moment – după călătoria la Grenoble – ea nu a mai făcut nimic la școală și a început să-și roadă unghiile.

La treisprezece, paisprezece ani, voia să se dea cu ruj. Gabriel spunea, coborându-și privirea: „Las-o, și tu te dădeai." Trebuia ca eu să o opresc.

Ea încă era în clasa a patra. Nu era bună decât la matematică, printr-un dar din naștere primit de la Dumnezeu, dar nu-și făcea nici temele. Mergea peste tot cu Gabriel, în zilele în care nu avea școală. Se așeza la marginea drumului cât el muncea. El nu voia ca ea să îl ajute se umple gropile de pe drum, sau să tundă copacii dar, încetul cu încetul, ea a început să o facă.

Și atitudinea lui Gabriel se schimbase, din nou. O femeie știe. Când ea se spăla, de exemplu, nu mai îndrăznea să intre în cameră. Îi era teamă să o vadă altfel decât fetița lui – nu știa încă, dar era prea târziu. O dată, ea i-a spus: „Tati, nu mă mai îmbrățișezi ca de obicei. Nu mă mai iubești?" El i-a răspuns: „Acum ești mare." Este adevărat că era mare, înaltă și frumoasă, și că simțea că tăticul ei nu mai intra în cameră când ea se spăla, și nu o mai îmbrățișa atât de tare ca înainte. Nici ea nu mai era atât de mândră că el este gardianul comunei. Îi auzea pe colegii de la școală cum făceau glume despre tatăl Devigne. O dată, ea s-a întors de la școală cu părul zburlit, se bătuse cu un băiat, fiul lui Pellegrin, tâmplarul. Mi-a spus: „I-am dat o bătaie bună. Îmi va ține minte dinții." Mama Pellegrin a venit la mine a doua zi. Fiul ei era cu un an mai mic decât Elle. Mi-a spus că Éliane l-a mușcat de brațe, de mâini, și chiar de o coapsă. Am râs. I-am răspuns că fiul ei ar trebui să aibă grijă ce spune despre soțul meu. Ea mi-a spus cu răutate: „Se vede că sunteți nemțoaică." Și a plecat.

Pentru câteva luni, am continuat să trăim ca o familie adevărată, dar știam că nu va dura. Nu am prevăzut ce se va întâmpla, dar știam, știam că se va

întâmpla ceva, și că viața este lungă și crudă, și că trebuie să fii pregătit să

înduri orice.

Pe 14 octombrie 1971, la începutul după-amiezii, fiica mea a plecat cu tăticul ei să toaleteze niște copaci de pe drum. Ea avea 15 ani. Duceau scara cea mare amândoi, el în față, parcă îi văd și acum. Plouase mult în ultimele săptămâni. Era cald, dar totul era foarte ud. Ea s-a întors două ore mai târziu, arăta ca o nebună, plângea cu sughițuri mari. Mi-a spus că îl lovise în neștire pe Gabriel cu lopata în cap, și că îl omorâse.

100

Sentinţa

Închid uşa în nasul mătuşii Surdulescu şi traversez curtea. Merg cu picioarele ţepene, în rochia mea cea nouă care foşneşte la fiecare pas, cu sângele parcă scurs din tot corpul. Mama Dolores bătea rufele la jgheabul de la izvor, poate că m-a întrebat unde merg, dar nu îi răspund.

Îmi pierd echilibrul cum trec de poartă. Mă sprijin de zid şi îmi vorbesc singură, mă încurajez să stau dreaptă, să nu mă vadă vreun idiot de prin sat, dar mă doare la ceafă şi văd atâtea stele în ochi de la lacrimi, cine ştie, că

lumea întreagă se micşorează deodată la bucăţica de pământ pe care stau, şi simt cum cad în gol vreo mie de ani înainte să-mi revin şi să-mi dau seama că am căzut în genunchi.

Şi apoi, ca de obicei, mi-a trecut.

Mă ridic, îmi curăţ genunchii cu degetele înmuiate în salivă şi îmi ridic geanta de pânză pe care am scăpat-o. Nu îmi mai amintesc cu ce treabă

plecasem. Să o văd pe învăţătoarea mea, domnişoara Dieu, din Brusquet.

Acum nu mai am nevoie. Îi cerusem să se intereseze de camionagii care ar fi putut veni în Arrame, în noiembrie 1955, dar nu mai am nevoie. Oricum, e o proastă. Bag mâna în foc că nu a aflat nimic. Acum ea este primarul satului, şi e singura persoană care ştie să scrie şi să citească, aşa că nimeni nu s-ar gândi să se uite la registre – poate doar dacă nu ar mai fi deloc lemn pe pământ şi ar avea nevoie să facă focul cu ele. Cred că îşi petrece nopţile muşcându-şi perna, gândindu-se la ce i-am promis ultima oară, în schimbul unei chestii mărunte, foarte mărunte din extrasul meu de naştere. Dar nimic

– ea spune că ştie ce e bine şi ce e rău, şi a rămas cu încăpăţânare la ideea de tată necunoscut. Este o proastă. Nici nu vreau să mă mai gândesc la ea.

Merg călcând pe umbra mea, la marginea drumului, sub un soare care mă omoară. Nu știu cât merg așa. Și, deodată, cine mă depășește, în Peugeot-ul lui 404 bun de dat la fier vechi? Merriot, pensionarul de la căile ferate.

Frânează cu disperare și, om cu părul alb, îmi vorbește de parcă aș fi Fecioara Maria. Îi spun că nu merg în oraș, merg doar la familia Massigne.

Mă instalez lângă el în mașină, drăguță și politicoasă, mulțumesc domnule Merriot, cu genunchii bine acoperiți, totul ca la carte. În mașina lui trebuie să strigi ca să te auzi, și miroase a pisică. Strigă la mine: „Se pare că te măriți cu Pin-Pon, nu-i așa?" ÎI răspund: „Da, abia aștept." El spune: „Ce?" Exact 101

cum spune și Cognata. Dar îmi place de el de o mie de ori mai puțin, de un milion de ori mai puțin decât de bătrânică, așa că o las baltă. După o vreme strigă că cineva i-a omorât pisica, și începe să trăncănească fără să se mai oprească despre răutatea oamenilor. Dau din cap, îl compătimesc din tot sufletul, dar nici nu îl ascult. Îmi e teamă ca moșul ăsta nebun să nu creadă

că merge cu trenul ca pe vremuri, și să rateze vreo curbă.

Mă gândesc la Bou-Bou care m-a acuzat că am omorât animalul cu pietre. De ce eu? E amuzant, Bou-Bou ăsta. Pentru că moare de poftă să facă

dragoste cu Elle, și pentru că i-e teamă că într-o zi chiar se va întâmpla, o acuză de orice prostie ca să o facă să pară urâtă, sau nebună, sau nu știu cum. Îmi este scârbă să ating un câine, o pisică sau orice alt animal, chiar cu vârful unui băț. Nu aș omorî nici măcar o furnică. Nu am nevoie de studii aprofundate ca să mă prind cine a omorât pisica familiei Merriot și a doamnei Buygues, dar nu sunt pârâcioasă. Și oricum, nu-mi pasă.

Cobor întreagă din mașină, chiar în capătul căii de acces care duce la ferma lui Georges Massigne. Îi spun: „Mulțumesc, domnule Merriot, salutați-o pe doamna din partea mea." El spune: „Să sper că ne invitați la nuntă?" Îi răspund: „Păi ce credeți?" Sunt dulce ca mierea, ba chiar îi ofer și zâmbetul meu de copil inocent. Și totul pentru un tip care probabil că va fi deja în mormânt înainte să fie puse tacâmurile pentru masa de nuntă, și a cărui

mașină probabil că se va face bucăți la următoarea curbă. Am o mare afecțiune pentru oamenii în vârstă, nu știu de ce.

La familia Massigne, unde nu am mai fost niciodată, pământul este roșu, iar zidurile sunt din piatră gri. E mai mare și mai în ordine decât la Pin-Pon. În curte, cum mă apropii, mă întâmpină un câine care latră legat în lanț, și locatarii apar de peste tot ca să vadă cine a venit: Georges, cele trei surori ale lui Georges, cei 114 nepoți și nepoate, mama, o soacră și mai știu eu cine.

Păstrez distanța din cauza câinelui. Georges vine spre mine, ștergându-și mâinile pe pantaloni. Este o arșiță cumplită și, de jur împrejur, pământul e cuprins de uscăciune și dezolare.

Îmi spune: „Tu ești?", ca și cum aș fi un vis. Îi spun: „Trebuie să-ți vorbesc. Ai mult de lucru? Poți să mă duci în oraș?" Se gândește câteva secunde și spune: „Dacă vrei, dar putem vorbi și aici, nu te mănâncă nimeni."

Toți ceilalți stăteau nemișcați și mă priveau fix, de parcă eram soția președintelui în vizită de lucru. Spun nu, că oricum trebuie să merg în oraș.

Îl aștept la intrarea în curte, în timp ce își scoate furgoneta dintr-un hambar. Nu dă nicio explicație familiei. Vrea să-mi arate că el este șeful și că

nu are de dat socoteală. O dată așezată lângă el, în timp ce mergem pe calea de acces care duce la stradă, îi spun să se oprească – și el o face. Încep să-i

explic că am venit să mă scuz, pentru că nu pot să îl invit la nunta mea. El spune că înțelege, că este normal. Dă din cap cu un aer serios. Are părul galben si ondulat, o față pătrată care ne amintește de un actor american, al cărui nume nu mi-l amintesc, care a jucat în filmul Peyton Place. Nu poartă

decât un tricou, iar brațele lui sunt roșii – de aceeași culoare ca și pământul pe care îl lucrează. Îi spun: „Mare păcat, mai ales că înainte să apar eu, familia Montecciari se înțelegea bine cu ai tăi." El îmi răspunde: „Nu s-a schimbat nimic, e normal ca Pin-Pon să nu vrea să mă vadă la nunta lui.

După, îi va trece. Vom fi din nou prieteni, el și cu mine."

Aș putea răspunde destule, cât să agit lucrurile și mai mult, dar nu am venit pentru asta, și rămân vreo zece mii de ani tăcută, cu genunchii bine acoperiți, o adevărată statuie a pudorii și a sfințeniei. Într-un final, el suspină. Apoi suspin și eu. Îi spun: „Mi s-a povestit chiar că mama Montecciari a stat toată noaptea la voi, atunci când a murit tatăl tău." El răspunde: „Da?" ca și cum ar fi fost prea mic atunci, și nu-și mai amintește. Îl întreb: „Când a murit el, mai exact?" Îmi răspunde mai întâi că în 1956, apoi nu, în 1955, în noiembrie. El avea cinci ani, e de-o vârstă cu Mickey. Îmi spune: „Duminica fusese petrecerea de botez a surorii mele Jo și, a doua zi, în zăpadă, a încercat să smulgă un ciot mare de castan – dar a ambalat tractorul prea tare, s-a cabrat pe roțile din spate și s-a răsturnat peste el. A fost strivit sub tractor."

Inima îmi bate tare și vocea îmi tremură un pic atunci când spun:

„Trebuie să fi fost îngrozitor", dar se potrivește foarte bine în acel moment.

Massigne tatăl a murit deci într-o luni – mai exact luni 21 noiembrie 1955 –

și asta explică un detaliu care mă deranja mai devreme, când Cognata vorbea cu mine. Cei trei bărbați din camion care au atacat-o pe mama mea au plecat sâmbătă seara, foarte târziu. Ea nu-și mai amintește ora, sau nu a știut-o niciodată, dar era cel puțin ora 11:00, poate chiar miezul nopții. Când Cognata mi-a povestit, m-am gândit imediat la Pin-Pon, în vârstă de zece ani, încă treaz o oră sau două mai târziu, lipit de picioarele tatălui său – care bea vin în bucătărie împreună cu ceilalți doi nenorociți. Nu părea credibil, și acest detaliu mă deranja. Acum înțeleg că erau prea beți și că era prea târziu, că nu au putut aduce înapoi pianul mecanic sâmbătă, și că au făcut-o luni seara, la căderea nopții.

Îi spun lui Georges: „Fii un băiat drăguț și du-mă în oraș." El pornește mașina și plecăm. Pe drum, de la o curbă la alta, îmi povestește ce minunat era tatăl lui. Luați un băiat – douăzeci și cinci, treizeci de ani – nu contează.

Nouă din zece, vă vor povesti cu lacrimi în ochi ce minunați erau tații lor, cei mai grozavi oameni care au trăit vreodată. Nouă din zece. Și în cel de al

zecelea caz, bătrânul trebuie să fi făcut ceva groaznic – de genul și-a măcelărit toată familia cu toporul – că altfel nu îl mai oprești din povestit.

Toți pot vorbi ore întregi despre tatăl lor, până când ajungi în oraș și te lasă, cu capul plin de povești, în fața gaterului lui Ferraldo.

Îi mulțumesc lui Georges, îl sărut pe obraz, cuminte, și oftez de dragul vremurilor trecute. Se uită la mine și oftează și el. Mormăie ceva, cum că

sunt frumoasă, al naibii de frumoasă, dar că asta-i viața. Nu se mai uită la mine când spune asta. Privește drept în față, cu fălcile încleștate, de parcă și-ar vedea prin parbriz viața lui de doi bani. Dacă pui scena asta într-un film, pe bune că toată lumea plânge la faza asta.

În sfârșit, îi iau mâna de pe volan și i-o pun pentru o ultimă dată între coapsele mele, pe sub rochie, doar ca să aibă la ce visa toată noaptea, și cobor din mașină. Ridic mâna pe jumătate în semn de la revedere, fără să mă

întorc, doar sunt prea tristă, mă rog, și merg să îl văd pe patronul lui Mickey.

În gater este un zgomot asurzitor. Bărbați acoperiți cu rumeguș întorc capul când trec pe lângă ei, un camion mare trece mult prea aproape de mine, dar ajung întreagă într-un birou mic, cu o secretară pe care am văzut-o de multe ori la dans sau la cinema. Avem aceeași vârstă și aceeași ochi miopi. Numele ei este Élisabeth. Poartă niște ochelari imenși, cu o formă

fantezistă, care din lateral seamănă cu niște aripi de pasăre. Vorbim un pic despre rochia mea, despre părul meu superb și despre părul ei care este îngrozitor, după care scoate o sticlă de apă tonică din frigiderul marca Arthur Martin aflat într-un colț al biroului și apoi pleacă să îl caute pe patron. Și mama mea are acasă un frigider Arthur Martin, dar este de două

ori mai mare. Când eram mică, pentru că fabrica de frigidere este în orașul Revin, obișnuiam să spun: „Arthur Martin revine. .” Asta mi-a rămas în cap.

Și chiar dacă a trecut atâta timp, uneori îmi amintesc expresia și o tot repet în cap, că mi se face rău.

Ferraldo este un bărbat scund, uscățiv, cu un nas mare și ascuțit. Are ca la vreo 50 de ani, prea puțin păr rămas pe cap, și este plin de rumeguș de lemn pe haine, ca toți de aici. Când mă vede, crede că vreau să vorbesc cu Mickey, și îmi spune: „Mickey nu e aici, dar trebuie să vină. Stai jos.” Spun nu, că nu este nevoie, că am venit să îl văd chiar pe el. O roagă pe Élisabeth să-și continue treaba și mă duce într-un alt birou, la fel ca primul, care este doar al lui. E un bărbat care nu prea zâmbește, dar are suflet bun. Mi-au spus asta și Mickey, și Pin-Pon.

Se așază la birou și îi spun, stând în picioare în fața lui: „Uitați ce este.

Mă scuzați că vă deranjez, înțeleg situația, dar am venit să vă vorbesc în locul tatălui meu, care este paralizat.” El dă din cap că da, știe situația, și că îl 104

compătimește pe bietul nenorocit. Îi spun: „Aș vrea să știu ce s-a întâmplat cu un fost angajat de-al dumneavoastră, nu știu dacă mai lucrează aici: Leballech.” El pufnește, apoi răspunde: „Jeannot Leballech? Oho, asta a fost demult. Pe vremea aceea tata conducea afacerea. Cred că au trecut vreo 20

de ani de când a plecat.” Îmi face semn să mă așez pe scaunul de lângă mine, ceea ce am și făcut.

Îmi spune: „Când a plecat, a făcut-o ca să preia un gater pe cont propriu, pe lângă Digne. Cred că încă mai e acolo. Ultima oară când l-am văzut, cred că a fost acum cinci sau șase ani, nu-mi mai amintesc prea bine.”

Cum eu dădeam din cap că da la tot ce spunea, fără să răspund nimic, el mă

privește lung, de parcă ar căuta să mai adauge ceva. Și apoi: „Da, cred că este tot la Digne. Pe drumul spre comuna La Javie. Are un gater bun. Tatăl dumneavoastră îl cunoștea?” Răspund că da, dar schimb subiectul. Spun: „E

amuzant că și ai lui Montecciari îl cunoșteau. Odată, el a adus înapoi pianul lor mecanic în sat. Vă amintiți?” El face semn că nu, poate că nici nu știe că

Montecciari au un pian mecanic. Si apoi, deodată, spune: „Stați așa. Ce an era?” Eu spun: „1955, noiembrie 1955.” Îmi stă pe buze să spun și ziua

exactă, dar mă opresc, pentru că știu că asta ar strica totul. Și el tace. Mă

privește fix, gândind intens, cu fruntea încrețită de efort. După un milion de bătăi de inimă, atât de puternice că mi-e frică să nu le audă, se ridică și pleacă.

Rămân singură cuc, așezată pe scaun. Se întoarce după patru ore cu un caiet gros, legat în pânză neagră, și, în timp ce se așază, îmi arată eticheta lipită pe spate: 1955. Întoarce paginile înmuindu-și degetele în salivă, și spune: „Da, îmi amintesc, tatăl meu a făcut o scenă întreagă atunci. Un pian mecanic.” Știu că nu se cade, dar nu mă pot opri – mă ridic, ocolesc biroul, vreau să văd cu ochii mei. El nu ridică ochii, nu spune nimic. Se oprește la ziua de sâmbătă 19 noiembrie 1955, și pot citi la fel de bine ca și el, scris cu o caligrafie fină, cu cerneală neagră, în josul paginii: *Leballech/camion Berliet*

Structură de acoperiș, șantierul Bonnet, La Fourche.

Șipci pentru gard, domnul Poncet, Arrame.

Pian Montecciari, Trecătoarea Combes.

Pe margine sunt trecute prețuri care mi se par imense, dar sunt în franci vechi, și dedesubt, cu un alt scris:

105

Trecătoarea închisă. Pianul luni seara.

Ferraldo, fără să ridice capul, spune: „Vedeți, aici.” Întoarce pagina pentru a vedea ziua de luni 21 noiembrie, dar nu mai era nimic în afară de Leballech care conducea tot camionul Berliet ca să transporte stâlpi de telefon.

Ferraldo este foarte mândru de registrul lui. El spune: „Tata m-a învățat să țin totul la zi, și a avut dreptate. Scrisul este cel al mamei. Să-i revăd scrisul, îmi trezește niște amintiri.” Închide registrul și mângâie pânză

neagră de pe copertă. Mă dau un pic în spate și tăcem o mie de ani, cât timp se gândește la bătrânii lui. Apoi spune: „Da, îmi amintesc. Leballech a rămas împotmolit în zăpadă și nu s-a întors sâmbătă seara. Lui tata nu îi plăcea deloc dacă vreunul dintre camioanele lui nu era în garaj peste noapte.” Dă

din cap, de parcă se scutură de amintiri, și se ridică în picioare: „La puțin timp, Leballech a plecat de la noi.” Îi spun: „Cei de acasă vor fi bucuroși să

știe ce s-a întâmplat cu el. Vă mulțumesc, domnule Ferraldo.”

Mă urmează afară din birou, dar mă opresc pe coridor și, făcând o mutră de prostuță care și-ar uita și capul dacă nu ar fi bine prins: „De fapt, nu pentru asta am venit să vă văd! Venisem să vă invit la nunta mea. Îmi era teamă că Mickey nu va îndrăzni să vă invite, pentru că sunteți șeful lui.” El izbucnește într-un hohot mare de râs și răspunde: „Ar fi chiar prima oară că

Mickey nu ar îndrăzni să întrebe ceva. Poți să spui orice despre el, dar în niciun caz că ar fi timid.” Oftează, pare că încearcă să adune toate prostiile pe care viitorul meu cumnat le-a făcut de când lucrează pentru el, dar renunță și face un gest din mână de parcă și-ar șterge calculul din minte. „M-a invitat deja, nu vă faceți griji.” Eu spun: „Atunci, vă rog frumos, nu-i mai spuneți că am venit și eu. Îl știți cum este.” Un nou oftat, în timp ce mă

strânge ușor de umăr cu degetele lui slabe, într-un gest patern sau poate a vrut să vadă dacă este grăsuț sau nu, cine știe. Și adaugă: „În orice caz, vă

felicit. Am un mare respect pentru Pin-Pon.”

Îl las să se întoarcă la treaba lui, după care merg din nou în biroul Élisabethei. Scria la mașină, cu o meșă țeapănă de păr peste ochi. Fiind scundă, se înălțase punându-și sub fund mai multe cărți de telefoane, și a fost mare agitație până am găsit-o pe cea pe care o căutam. Ea îmi repeta că:

„Ba da, ba da, Digne este în departamentul Alpes-Maritimes.” Eu și geografia suntem certați de când m-am născut, sunt ultima persoană pe care să o 106

întrebi despre orientare, așa că o las să caute cum știe ea. Până la urmă, s-a dovedit că Digne este în departamentul vecin, și anume Alpes de Haute-Provence. Ea a spus: „Pe-aproape, am fost pe-aproape!” Pe cuvântul meu, poți să-i spui orice Élisabethei, că e albă, că e neagră, nu contează, doar să

stai de vorbă cu ea până se termină programul.

Îl caut pe Leballech în cartea de telefoane. Beau cu guri mari apa tonică

pe care mi-o dăduse mai devreme și care încă mai e rece. Nu își ia ochii de la mine, privindu-mă prin ochelarii ei de bufniță. Încerc din răsputeri să

ascund că literele sunt în ceață pentru mine, că sunt Dumnezeu știe pe unde când cred că am găsit Digne – în sfârșit, îi dau înapoi cartea de telefoane și îi cer să caute ea în timp ce eu sun acasă.

Sun la garajul lui Henri IV. Îmi răspunde Juliette. Îi spun: „Juliette? Sunt Éliane. Vă deranjez?” Dulce ca mierea, doar cu un pic de accent. Nu, nu o deranjez. Îi spun: „Mama mea a început să modifice rochia. Vreau să vă

mulțumesc. Este foarte, foarte frumoasă.” Dumnezeule! Urmează o eternitate în care îmi povestește toată nunta ei, dar nici măcar nu o ascult.

Élisabeth îmi face semn că l-a găsit pe Leballech, așa că spun la telefon:

„Juliette, putem să ne tutuim? Ascultă. Spune-i lui Pin-Pon că iau cina cu învățătoarea mea din Brusquet și că mă aduce ea înapoi, să nu-și facă griji.”

Ea spune că da, dar mă pune să repet de vreo 14 ori, ultima oară fără accent, pentru că mi-era teama că accentul o făcea să fie atât de proastă. La sfârșit spun: „Te pup. Pot să te pup?” Ea spune că da, bineînțeles. „Atunci te pup. Vei vedea, voi arăta foarte bine în rochia ta. Este superbă.”

După ce pun telefonul în furcă, Élisabeth îmi întinde sticla de apă

tonică – pe care nu o terminasem – și cartea de telefoane deschisă. Am rupt pagina care mă interesa. Ea spune: „Aoleu!” și apoi râde. O întreb: „Știi că mă

mărit?” Ea răspunde din cap că da, cu ochii încă zâmbitori. Îi spun: „Asta nu ne va împiedica să fim prietene, nu-i așa?” Brusc simțeam nevoia să iubesc pe toată lumea, nu știu de ce. Împăturesc în patru pagina din cartea de telefoane și o pun în geanta mea de pânză. Îmi privesc ceasul de mână pe care mama mi-l comandase din catalogul Trois Suisses – pentru ziua mea care este poimâine. Este un ceas modern, dar cifrele sunt romane, asta îl face să pară mai scump. Arată aproape ora cinci. Îi spun din nou Élisabethei: „Nu-i așa?” Ea răspunde: „Eu vreau să fim prietene.” Râdem amândouă, după

care eu plec. Ies pe ușa din spate, ca să nu mă întâlnesc cu Mickey în curte.

Merg direct la stația de autobuz. Nu era nicio cursă pentru Digne înainte de ora șase, chiar dacă mi-am strivit nasul de geamul care protejează

panoul cu orarul. Mai bine plec pe jos. Dacă nimeni nu mă ia cu autostopul până la ieșirea din oraș, oricum voi face semn autobuzului se oprească. De

obicei, în cazul meu, prima mașină oprește și mă ia. Probabil că le este milă

de mine – și eu nu sunt prea pretențioasă.

Traversez piața și intru în farmacia lui Philippe, ca să o sun pe domnișoara Dieu. Asistenta lui este acolo – când o vezi pe asta nu-ți mai arde de iubire – și nu vreau să vorbesc la telefon în fața ei. El mă duce în spate, în depozitul în care chiar anul trecut mă punea să mă dezbrac o dată

sau de două ori la fiecare două săptămâni. Se mulțumea să mă privească sau, foarte rar, ca să mă înnebunească și mai mult – eram bună de dus la balamuc după fiecare ședință – mă mângâia pe sâni sau pe burtă cu vârful degetelor.

Am încercat orice: făceam mișto de el, îl imploram, dar degeaba – niciodată

nu a vrut să facă altceva, doar mă privea. Cu toate astea, la sfârșit, eram mai îndrăgostită de el decât de oricine. Cu douăzeci și patru de ore înainte de o întâlnire simțeam fluturi în stomac. Cine să mai înțeleagă ceva?

Chiar și acum, stând în picioare în fața telefonului prins de perete, înconjurată de aceleași rafturi pline de medicamente, în aceeași lumină

portocalie care vine din plafonieră, simțeam o anumită nervozitate. Philippe s-a întors în magazin – și el se pierde atunci când mă vede – și o sun pe domnișoara Dieu mai întâi la primărie, apoi acasă la ea. Când îmi răspunde, vocea parcă îi vine din celălalt capăt al lumii, din Australia sau nu știu de unde, sau de la Polul Nord – pentru că este foarte rece. Începe să spună că îi promisesem că vin, că mă așteptase toată după-amiază cu fursecuri, că

făcuse și niște înghețată, că îmi luase un cadou de ziua mea – a trebuit să

strig ca să o opresc. Ea tace, mi-o imaginez mușcându-și buza de jos în timp ce își privește picioarele, într-o fustă plisată de un galben strălucitor, pe care a îmbrăcat-o pentru că ultima oară i-am spus că-i vine bine. Îi spun: „Bun.

Ascultați-mă, Calamitate.” Așa îmi spunea când eram elevă, așa îi spun și eu acum, dar nu am putut niciodată să o tutuiesc. Îi spun: „Vă urcați în mașină

și veniți să mă luați din Digne.” Dumnezeule! Aproape că se îneacă. „La Digne!” Are treizeci și unu de ani, și-a luat permisul de zece ani, are o mașinuță care se conduce cu un singur picior, automată, dar nu cred că a

ieșit vreodată din comuna în care locuiește. Îi spun: „Da, este foarte important. Trebuie să veniți. Aveți tot timpul, trebuie să ajungeți pe la ora opt.” După toate „de ce”-urile – „Vă voi explica” – și toate „Dar cum?” – „Pe drum, bineînțeles!” – ea tace vreo mie de ani cât să se obișnuiască cu ideea, după care întreabă cu o voce plângăcioasă: „Unde să fiu la ora opt? Nu am pus niciodată piciorul în Digne.” Nici eu. Așa, ne vom întâlni garantat.

Îi spun să aștepte o secundă. Merg în magazin să îl văd pe Philippe.

Tocmai servește un client pe care îl știu din vedere, și care îmi face loc la tejghea. Întreb unde pot să dau o întâlnire în Digne, fără ca biata fată să

108

rătăcească până la următoarea oră de iarnă. Cei doi se sfătuiesc și găsesc un loc. Când revin la aparat, domnișoara Dieu nu se mai aude, dar nu a închis.

Aștept, cu răbdarea care este cea mai șarmantă calitate a mea. Mă uit la dulapul închis cu cheia în care Philippe își ține otrăvurile și produsele periculoase. La început, m-am ținut de el doar ca să-mi explice anumite chestii și ca să găsesc ocazia, între două stări de extaz, să deschid nenorocitul ăsta de dulap. Când s-a ivit ocazia, și am obținut ce voiam – chiar înainte să fac nouăsprezece ani – am continuat să îl văd pentru că doream încă acele momente de extaz – sau poate că sunt eu un pic masochistă. El spunea: „Narcisistă, nu masochistă. Narcisistă, cu N mare și cu un fund frumos.” Nu cred că și-a dat seama ce i-am luat, dar oricum nu-mi pasă.

Calamitate se întoarce fără suflu la telefon și spune: „Am fost să caut o hartă Michelin. Îți dai seama ce drum trebuie să fac?” Îi răspund: „Exact optzeci și trei de kilometri trecând prin Saint-André-des-Alpes, niciunul în plus.” Nimeni nu mă poate prinde pe picior greșit când e vorba de calcule –

și ea știe cel mai bine asta! O aud cum respiră greu. Probabil că a urcat la etaj, unde are ceea ce numește ea biroul. Este fosta cameră a mamei ei. Toată

viața a trăit în umbra mamei ei, știți despre ce vorbesc. Cotoroanța a murit acum cinci ani – era o figură tipa, ar fi fost în stare să fure și osul unui câine.

De atunci, domnișoara Florence Dieu trăiește singură cu porumbeii ei și cu paisprezece tone de cărți. Acasă la ea ajungi să mergi pe cărți, atât de multe are. Și-a tras-o o singură dată în viață, când avea douăzeci și cinci de ani, într-o mașină, cu un agent de vânzări al unei fabrici de jucării – cel puțin, asta povestește ea – și i-a fost atât de frică, a durut-o atât de mult, și a fost atât de sordid, că nu a mai vrut să încerce niciodată. Ființele umane o dezgustă. În afară de mine, bineînțeles, pentru că sunt atât de ciudată. Ea spune că poate trăi foarte bine fără chestiile alea.

Îi explic la telefon că ne întâlnim la ora opt, la cafeneaua Le Provençal, pe Bulevardul Gassendi, în Digne, și că este cel mai mare, singurul bulevard din Digne, că îl găsește și cu ochii închiși – dar tipa este o figură, vă spun eu.

Îmi răspunde: „Nu îl voi găsi, nu, nu îl voi găsi, degeaba îmi explici.” O

profesoară. Paisprezece tone de cărți, și a citit fiecare pagină. Când i-am aruncat cu cerneala Waterman în față, în acel an nenorocit, ea m-a privit cu niște ochi mari și îngroziți, și-a privit rochia de jos până sus, totul era pătat, și a izbucnit în lacrimi. I-am spus în aparat: „Știți că n-am mai văzut niciodată așa o toantă?” Ea nu răspunde, coboară privirea, își mușcă buza de jos, o văd ca și cum eram lângă ea. Repet pentru ultima oară – cu acel calm infinit pentru care sunt renumită – unde trebuie să ne întâlnim. Îi spun că

109

dacă Pin-Pon o sună înainte să plece, trebuie să-i spună că luăm cina împreună, noi două, dar că nu sunt în casă, că sunt la vecina, sau că sunt în grădină – nu știu, orice. O întreb: „Calamitate, mă auziți?” Ea răspunde: „Da.

Nu fi rea. Nu striga la mine. Voi fi acolo.” O pup zgomotos prin telefon și închid.

După asta, stau sprijinită de perete ca pentru tot restul vieții, nemișcată, plină de ură împotriva mea, împotriva altora, împotriva tuturor.

Mă gândesc trei zecimi la tata, trei zecimi la mama, dar mă remontează ideea de a-l vedea cu proprii mei ochi pe Leballech chiar în seara asta. Philippe este în prag, în bluza lui albă. Îmi spune cu voce joasă, ca și cum am fi într-o biserică: „Nu te auzim decât pe tine. Ce se întâmplă? Ai probleme?” Ridic un umăr, spun nu din cap, și plec.

Pe drum, prima care trece este o mașină mare, gri metalizat cu acoperișul negru. De obicei recunosc mărcile, dar pe asta nu o știu. Tipul de la volan e trecut bine de treizeci de ani, poartă un tricou alb și are părul prea lung pentru vârsta lui. Îmi deschide portiera, mă urc lângă el spunând mulțumesc, pe cât de drăguță pot să fiu, și plecăm. Îi spun că este răcoare la interior, iar el îmi răspunde că este aerul condiționat. Dau din cap ca să arăt că apreciez. El este avocat, merge la Sisteron, ca să-și ia soția și fiul. Este parizian, la o adică. A închiriat o casă cu o fereastră care nu se închide.

Noaptea este deranjant, din cauza vântului care bate. Soția lui crede tot timpul că este un hoț. A închiriat și un televizor color, dar de zece zile, nenorociții nu au montat încă antena.

Trecem prin Annot. Zidurile sunt pline de afișe cu ocazia zilei naționale, 14 iulie. Tipul pornește radioul. Jean Ferrat, pe care îl ador, cântă

Nous dormirons ensemble. Ca să-mi arate că are stereo, tipul umblă la aparat și sunetul se aude ba din față, ba din spate, dar eu îi spun: „Nu, nu, lăsați-mă să ascult.” Se simte jignit și nu îl mai pornește deloc până la Barrême, unde îmi oferă un păhărel într-o pensiune turistică aflată chiar la șoseaua națională. Îmi povestește viața lui, apoi pe cea a soției – care este foarte frumoasă, gen prințesa Grâce de Monaco – și pe cea a fiului. După

care, plecăm mai departe, și totul este la fel de interesant până la Digne.

Este ora șase și jumătate când mă lasă într-o piață mare, în care zici că

și-au dat întâlnire toate mașinile și toate camioanele și toate motocicletele din departament. Prima stradă pe care merg, care este largă, lungă, plină de cafenele și de magazine, este faimosul Bulevard Gassendi. Chiar și Calamitate îl va găsi, dacă ajunge până aici.

Va intra în panică, pentru că nu poate parca în fața cafenelei Le Provencal, dar se descurcă ea. Este în sala de așteptare a gării, zgomotoasă, 110

plină de rumeguș pe jos – care mi se lipește de tălpi. Patroana este la casierie. Îmi dau seama că este patroana la casierie după cât de atentă este când dă restul. Îi spun bună ziua, doamnă, eu nu sunt de pe aici, o vrăjesc un pic, și apoi o întreb: „Îl cunoașteți pe domnul Leballech?” Da, îl cunoaște, are un joagăr la marginea orașului, mergi drept înainte pe drum. În timp ce vorbește, dă unui client un pachet de țigări și restul la zece franci – pe care îl numără de două ori. Îi spune clientului: „Da, este bine.” Deja a uitat că

vorbeam cu ea. Îi spun într-o doară: „Îl caut pe cumnatul lui.” Ea răspunde:

„Touret?” Îi repet: „Cumnatul lui.” Iau mutra mea de prostuță dulce ca să o înduioșez și ca să-i arăt că asta e tot ce știu. Ea spune: „Păi da, Touret, agentul imobiliar. Este cumnatul domnului Leballech.” Îi răspund: „Aha, înțeleg” cu un ton atât de zăpăcit că ea adaugă: „Păi cum Leballech are doar o soră, presupun că are doar un cumnat, nu?” Sunt tot mai mulți clienți la casa de marcat, așa că îmi explică scurt: „Este vizavi, un pic mai sus.” Îi mulțumesc, dar ea nu mă mai ascultă, se chinuie să-i servească repede pe toți ca să recupereze întârzierea.

Reușesc să traversez bulevardul fără să mă lovească vreo mașină, printr-un ambuteiaj monstru și un concert asurzitor de claxoane. Pe trotuar este ca la Nisa sau la Cannes, doar că e mai îngust și parcă sunt un milion de oameni care stau pe acolo doar ca să te împiedice să treci. Toată lumea e în pantaloni scurți și mămăițele grase cu cercei de plastic umplu tot spațiul. Mă

uit la numele magazinelor și, după vreo patru ore, găsesc agenția imobiliară.

Doar ca să scap de soare și de îmbulzeală, împing ușa de sticlă și intru, fără

să mă gândesc ce fac.

La interior este întuneric și abia pot să văd ceva. Lângă perete este un ventilator, care împrăștie însă un aer călduț. Printre stelele pe care le am în ochi, reușesc să zăresc o negresă care vine spre mine. După câteva secunde, nu mai este negresă, este mai degrabă cafea cu lapte. Pare să aibă vreo douăzeci și cinci de ani, are un coc imens și transpiră într-o rochie roșie cu bretele pe care am văzut-o într-un catalog, Trois Suisses sau La Redoute, cine mai știe. În rest, ea vorbește ca toată lumea, cu accentul de Midi21. E

secretara domnului Touret. Domnul Touret nu este. Mă invită să mă așez, dar spun că nu, că voi reveni mai târziu. Ea îmi spune că, din păcate, va închide în zece minute. Apoi, îmi spune că îi place rochia mea. Este numai un zâmbet, pentru că are niște dinți extraordinar de albi. Îi arăt că nici dinții mei nu sunt chiar murdari, și zâmbesc, dulce ca mierea, spunându-i: „Vin de 21 Le Midi înseamnă zona de sud a Franței.

111

la Nisa și voi fi transferată aici. Caut o garsonieră mobilată, ceva mic și nu prea scump. Sunt profesoară de școală primară, așa că că mă voi mulțumi cu ceva ieftin."

E scufundată în hârțoage, descriindu-mi diverse apartamente de vis, când apare Touret. De când l-am văzut intrând ca la el acasă, am știut imediat că este Touret. De când i-am văzut prima privire, după ce și-a scos ochelarii de soare, am știut imediat că este unul dintre cei trei ticăloși care au amenințat-o pe mama mea că îi vor sparge toți dinții cu vătraiul. Prima lui privire s-a dus direct la ceea ce îl interesează la o femeie. Abia după ce m-a dezbrăcat și cântărit cu lăcomie, a ridicat privirea și s-a uitat în ochii mei, cu o plecăciune și un zâmbet comercial.

Acum are vreo patruzeci – patruzeci și cinci de ani și își arată vârsta, în ciuda costumului de alpaca deschis la culoare și a comportamentului său de bărbat tânăr. E slab, de înălțime medie, cu ochii de culoare gri-albastru – sau așa mi se pare mie – dar foarte alunecoși. Evident că inima îmi bate să

explodeze și nu pot să deschid gura.

Mi se adresează cu „domnișoară" apoi, foarte repede, trece la

„domniță". O întreabă pe Suzy – așa o cheamă pe secretara cafea cu lapte – în ce stadiu suntem, ce caut, cât de mult pot să plătesc. El are exact ceea ce caut. În timp ce îmi laudă garsoniera de rahat pe care vrea să mi-o plaseze, îi ia fără menajamente locul lui Suzy din spatele biroului metalic mare. Ea nu comentează și se dă la o parte. Îi surprind ochii ei negri pentru o secundă și, din privirea ei, îmi dau seama că patronul i-o trage – pentru senzația exotică

– înainte, în timpul sau după orele de serviciu. Ea nu dă doi bani pe el, o citesc în ochii ei. Dar cine mai știe.

Când în cele din urmă am reușit să scot o vorbă, spun că aș vrea să o văd imediat. Se uită la ceasul său mare de șmecher – unul dintre acelea la care

trebuie să apeși un buton ca să îți arate ora, Georges Massigne are și el unul, dar mult mai puțin vulgar – și spune: „Cu mare plăcere. Este foarte aproape de aici.” Sunt așezată în fața lui cu picioarele încrucișate, doar ca să

le poată privi, dar mă dezgustă atunci când o face. Mi le pun înapoi așa cum ar trebui și trag de fustă în jos. Nu e prost, observă ce fac și, fără îndoială, pierd un punct. Când sunt așa, îmi vine să mă sinucid.

Ia o hârtie și spune: „Îmi puteți spune numele dumneavoastră, domniță?” Îi răspund: „Jeanne Desrameaux.” E numele de fată al Cognatei.

„Și sunteți din Nisa?” Îi spun: „Strada Frédéric Mistral numărul 38.” Nici nu știu dacă există, dar cred că este una în fiecare oraș. El spune cu glas tare în timp ce scrie: „Profesoară de școală primară.” Poartă o verighetă plată, din aur. Degetele îi sunt groase pentru înălțimea lui, și arse de soare. Îi spun,

sfioasă: „În principiu, locuiesc singură, dar vreau să am intimitate.” Se uită la mine și știu că am marcat un punct. Privesc în jos, apoi din nou în sus, zâmbesc ca o gâsculiță în timp ce mă uit drept în ochii lui. El își imaginează

cum mi-o trag în garsoniera pe care o știe atât de bine, și gândul acesta îi produce plăcere. El spune: „Păcat că locuiți singură, o fată atât de frumoasă.”

Pe scurt, îi cere cheile lui Suzy, îi spune că poate să închidă, și plecăm.

Abia aud ușa de sticlă închizându-se în urma mea, că deja m-a luat de braț cu degetele lui păroase, sub pretextul că mă ajută să traversez prin mijlocul traficului. Intrăm pe o străduță, apoi pe alta, fără să ne grăbim, și îl las să-și debiteze prostiile. Când ajungem în fața micului imobil jalnic în care se află

garsoniera pe care vrea să mi-o arate, știu deja că afacerile merg prost, că

este însurat cu sora lui Leballech – o cheamă Anna – că sunt căsătoriți de mai mult de douăzeci de ani și au doi copii. Degeaba întreb ce vârstă au, că el îmi vorbește de mașina lui – un Citroën CX nou cu geamuri electrice – nu

am venit cu mașina pentru că era foarte aproape. Eu vorbesc cât mai puțin posibil, în primul rând pentru că nu voiam să scot vreo perlă de gramatică

sau altceva care să mă dea de gol că nu sunt profesoară, și apoi, cu cât spun mai puține, cu atât mai greu va fi să mă găsească dacă mă caută vreodată.

Garsoniera este la etajul al treilea și are vedere spre o curte. Este o cameră de patru metri pe patru o bucătărie minusculă și o baie și mai mică, cu un duș și un W.C. Interiorul este refăcut, artistic, pereții albi în cameră, roșu lucios în rest, mobila este modernă. Nu îmi displace. Îmi spune că el a redecorat totul, dar nu cred un cuvânt din ce zice. În timp ce mă uit peste tot, el se așază în fotoliu și își aprinde o țigară. Îmi oferă una, dar spun nu, mulțumesc.

Trec vreo mie de ani într-o liniște deplină, tocurile mele nu fac zgomot pe covor, și el se mulțumește să mă urmărească fără să se miște. Mă uit pe fereastră, la curte, și îl întreb din nou: „Câți ani au copiii dumneavoastră?" El ezită fix cât să îmi dau seama că minte, după care răspunde: „Șapte și treisprezece sau paisprezece, cred." Râde. „Suntem atât de ocupați cu serviciul, că nu ne dăm seama când cresc."

Mă opresc în fața lui, gândind intens, și îi spun: „Uitați, domnule Touret. Nu pot să iau decizia în această seară. E bine. E chiar foarte bine.

Exact ceea ce caut. Dar opt sute de franci pe lună, nu văd cum aș putea plăti atâta." Îmi debitează tot folclorul despre cât de rău îmi va părea că nu am prins ocazia asta, despre bucuriile dușului, ale telefonului instalat deja, ale cuptorului Scholtes care se curăță singur și – atenție! – ale unui dulap de haine la care visează toate femeile, imens, cât o sală de bal. Se ridică dintr-un salt și deschide mizeria de dulap. Ei, chiar că nu o mai înțelege deloc pe

domniță. Chiar așa. Eu privesc în jos și spun, încăpățânată: „Nu pot să iau o decizie în această seară, domnule Touret. Poate îmi arătați și altceva – mai ieftin?" El întreabă cu niște ochi mari: „Acum?" Eu spun că nu acum, altădată, pot să revin. El suspină și spune: „Cum doriți."

Cobor prima, în timp ce el încuie ușa garsonierei. Ajung în stradă

singură, și asta mă face să mă simt mai bine. Încă se mai vede soarele pe deasupra zidurilor. Este trecut de ora șapte și jumătate. Nu m-am gândit niciodată că lucrurile se vor petrece în felul ăsta. Trebuie să-mi schimb planurile. Doar dacă Leballech este așa cum mi l-am imaginat în toți anii ăștia. Oricare dintre cei doi – nu contează pentru ceea ce vreau să fac. De fapt, i-am spus adevărul lui Touret: nu pot să iau o hotărâre în această seară.

Când mă ajunge din urmă, încearcă să mă ia din nou de braț, dar de data asta mă feresc. Fără să mă enervez, fac pe pudibonda – doar sunt profesoară, nu? El merge cu picioarele spre interior. Dacă ar fi continuat să

poarte o bască – mi l-am imaginat întotdeauna pe nenorocit cu o beretă

bască, exact cum mi l-a descris mama – poate că nu i-ar fi căzut părul. E

foarte rar și soarele probabil că i-a ars pielea capului, dar nu pot să văd prea bine. Spune că Digne este un oraș bun, odată ce ajungi să îl cunoști, și că îmi va plăcea. La ce școală voi preda? Vedea-l-aș mort cu gura plină de viermi.

Nu pot să-mi ascund ezitarea, dar reușesc să o întorc în favoarea mea. Că nu am voie să spun – pentru moment este confidențial. El spune: „Da, chiar așa?” și nu mai insistă. În schimb, după vreo oră de mers pe jos, eu revin asupra subiectului: „Știți, este multă invidie.”

Ne despărțim într-o piață mare care întrerupe Bulevardul Gassendi. Îi cer să-mi spună cum se numește locul – Place de la Libération – dar și strada pe care se află garsoniera – Rue de l’Hubac. Îi spun că mă întorc săptămâna viitoare să o mai văd o dată, miercuri sau joi, și că probabil voi locui la Digne începând cu luna august. Are o mutră seacă pentru că trebuie să se despartă

de mine așa de repede, și îmi spune: „Sper că aveți timp să luați un aperitiv cu mine, nu?” Îi răspund mulțumesc, rămâne pe data viitoare, că am o întâlnire și deja am întârziat. „Vreți să vă duc cu mașina?” Îmi păstrează

între degetele lui mari mâna pe care i-am întins-o. Este cel mai greţos moment din toată ziua asta nenorocită. Înainte să leşin de silă, îi spun: „Nu, este foarte aproape, la revedere”, şi mâna mea scapă din mâna lui ca un păstrăv alunecos. Merg drept în faţă, fără să mă uit înapoi, dar ştiu că a rămas pe loc şi mă urmăreşte cu privirea.

***

114

Găsesc un taxi la colţul pieţei. În piaţă, nişte bărbaţi jucau pétanque, şi mă apropii de ei ca să întreb unde este şoferul. Este un bătrânel cu şapcă, se uita şi el la partidă. Nu e prea încântat că trebuie să plece, dar bagă aşa o viteză, de parcă şi-a calculat să se întoarcă pentru finalul partidei. Abia pot să mă ţin după el până la maşină. Ceilalţi fac glume de-alea de bărbaţi şi strigă după el: „Hei, Toni, să ne chemi dacă nu te descurci, că venim să te ajutăm!” Chestii de-astea. Oricum, în afară de Touret, Ellei îi place să fie privită de bărbaţi şi să ştie la ce se gândesc toţi. Este chiar singurul lucru care îi dă încredere, care îi ridică moralul.

Mă aşez în spatele maşinii. Bătrânelul reuşeşte să îşi amintească cum se porneşte, şi mă întreabă unde mergem. Îi spun: „La joagărul lui Leballech, pe drumul spre La Javie. Puteţi să mă aşteptaţi în faţă? Nu va dura mult.”

Mergem pe drum, ieşim din Digne şi, după vreo trei sau patru kilometri, trage pe dreapta lângă o poartă mare deschisă. Nu se aud decât păsările.

Când cobor, îmi stă inima în loc, pentru că văd un indicator care anunţa că

următorul sat se numeşte Le Brusquet. Evident că nu este Le Brusquet al meu, dar este incredibil, am simţit ca şi cum bunul Dumnezeu al mamei mele există şi veghează asupra mea.

Nu numai datorită liniştei – probabil că toţi muncitorii au plecat – dar joagărul lui Leballech nu seamănă mai deloc cu cel al lui Ferraldo. Este o afacere mică, cu un atelier, un hangar şi o casă modernă în fundul curţii. În afară de un Peugeot negru, nu se vede niciun vehicul. Aerul nemişcat miroase a lemn de scânduri şi a răşină. Peste tot e rumeguş.

Un câine latră din casă în timp ce mă apropii, iar ușa este deschisă de o fată care ține de zgardă un ciobănesc german mare, care seamănă cu Lucifer.

Este un pic mai în vârstă decât mine, blondă, destul de plinuță în blugii ei strâmți. Dulce ca mierea, întreb de domnul Leballech. Ea îmi răspunde:

„Care din ei? Tatăl meu sau fratele meu?" Își întoarce capul spre casă, râzând, și spune ceva – nu înțeleg ce – către cineva pe care nu îl văd. Evident, fratele ei, care iese să vadă ce se întâmplă. Este mai înalt cu un cap decât ea și mai tânăr decât mine, vesel, tot în blugi. Are părul lung ca Bou-Bou, dar nu e la fel de subțire sau de frumos. Fata îmi spune: „Tata este în biroul lui." Îmi arată spre atelier. Îi mulțumesc și mă îndrept într-acolo.

El stă în picioare într-o cameră mică cu pereții de sticlă, din care se văd toate mașinile care acum sunt oprite. Spune: „Da?" și iese în întâmpinarea mea. Inima îmi bate și mai tare decât atunci când l-am văzut apărând pe Touret, pentru că știu deja că pe el trebuie să îl manipulez – dintre cei doi el este cel mai puțin greu de suportat. E înalt – poate chiar mai înalt decât Pin-Pon – solid, cu părul sare-și-piper. Are mânecile suflecate și și-a lărgit 115

cravata. Și el are ochii albaștri ca și mine, dar știu că asta nu înseamnă nimic, ochii mei sunt ca ai mamei, de la ea i-am moștenit. Îi spun, cu vocea mea spartă: „Domnul Leballech? Scuzați-mă. Probabil voi închiria o garsonieră de la cumnatul dumneavoastră. Sunt profesoară de școală primară." El așteaptă

să spun ce vreau, eu fac un efort să îl privesc în ochi și să înghit nodul care mi s-a pus în gât. El era șoferul camionului. Era îmbrăcat într-o canadiană.

Dacă mama mi l-a descris bine – acum are vreo cincizeci de ani. Îi spun: „Aș

dori să știu cât m-ar costa să-mi faceți niște rafturi pentru cărți. Am paisprezece tone de cărți." El ridică din sprâncene, după care își dă seama că

este un fel de-a spune – nu sunt cu adevărat paisprezece tone – și răspunde:

„Știți, eu nu sunt tâmplar. Vă pot furniza lemnul, dacă este nevoie, dar atât.”

Rămânem tăcuți un milion de ani, eu având o mutră foarte dezamăgită.

Până la urmă, el spune: „Așteptați un moment, pot să vă recomand pe cineva.” Se întoarce în biroul cu pereții de sticlă și eu îl urmez. Figura lui, mersul lui, toate degajă un calm care este liniștitor pentru ceilalți. Știu că a fost el – cel care a lovit-o primul pe mama. Probabil că în acea zi a fost cel mai calm dintre cei trei. A lovit-o cu calm, sunt sigură, dar lovitura aceea a durut-o cel mai mult timp.

Îmi dă o carte de vizită de la gater, după ce a scris pe spatele ei o adresă, cu carioca, cu un scris chinuit de școală primară. Chiar și eu scriu mai bine. Mâinile lui sunt si mai groase decât cele ale lui Touret, dar măcar la el sunt proporționale cu talia. Verigheta de aur îl taie în carne, probabil că

nu poate să o scoată niciodată. Mă întreabă: „Care garsonieră?” Îi spun: „Rue de l’Hubac.” Îmi este foarte greu să îl privesc în față, pentru că ochii îi sunt liniștiți și nu se vede niciun pic de răutate în ei. Cei ai lui Touret sunt duri și ascuțiți, chiar și atunci când încearcă să fie băiatul bun care oferă dulapuri de vis unor profesoare amărâte. Leballech dă din cap și spune: „Înțeleg. Nu va fi prea mare biblioteca dumneavoastră. Cel mai bine ar fi să o cumpărați de-a gata de la Nouvelles Galleries.” În același timp, își îndreaptă corpul masiv spre ușă, ca să înțeleg că trebuie să plec. Eu, când nu vreau să înțeleg, poate să dureze mult timp, chiar dacă afară mă așteaptă un taxi. Îmi privesc unghiile false, îmi sprijin fundul de o masă, și mă prefac încurcată. Îi spun:

„De fapt, încă nu sunt sigură că îl voi închiria. I-am spus și cumnatului dumneavoastră, este prea scump pentru mine.” Evident că nu ai ce să

răspunzi la așa ceva, dar totuși el răspunde: „Garsoniera aceea este chiar a lui. Lămuriți-vă cu el. Din partea mea, cu cât mă ocup mai puțin de afacerile cumnatului meu, cu atât mai bine pentru mine.” De data asta, merge în atelier, ca să îl urmez, ceea ce am și făcut.

116

În curte, îi întind mâna, și el mi-o strânge. Îi spun: „Mulțumesc oricum.”

El răspunde: „Ce vârstă aveți?” Mă îmbătrânesc cu doi ani. El replică: „Și sunteți profesoară?” Citesc în ochii lui că arăt a profesoară cum este el Papa de la Roma. Dar i-o întorc repede, cu un zâmbet, privindu-l drept în ochi:

„Veniți să-mi faceți rafturile și veți vedea singur.” Suficient de relaxată ca să

mă creadă, suficient de Elle ca să-i meargă mintea la altceva. Mă îndrept spre poartă. Soarele care apune îmi bate drept în ochi. Mă întorc fără să vreau, în ultimul moment, și el stă în picioare în același loc, înalt și masiv, și mă

privește – și eu știu că sunt încăpățânată. Știu că totul se va întâmpla exact așa cum m-am gândit non-stop, în fiecare zi, în ultimii cinci ani. El se uită

după mine.

Bătrânelul din taxi îmi deschide portiera și asta-i tot. Nu comentează

nimic. La venire, începuse să-mi înșire toți țăranii din regiune care își smulg părul din cap din cauza secetei, și acum îmi continuă lista. Ceasul meu arată

ora opt și douăzeci, iar ceasul lui de pe bord arată opt și douăzeci și cinci.

Simt cum ceva dureros se estompează în mine. Sunt instalată bine în spatele mașinii. Îi spun: „Ceasul dumneavoastră o ia înainte.” El răspunde: „Nu.

Ceasul dumneavoastră rămâne în urmă.” Sunt mulțumită. Dă-l naibii de moș.

***

Calamitate mă așteaptă, dar nu pe terasă sau în sala Provençal-ului, ci afară. Se plimbă în sus și în jos pe trotuar, de o eternitate, printre oamenii care trec

și care probabil cred că e o prostituată. Vrea să-și țină mașina sub observație – îi este teamă să nu i-o fure cineva. Și-a pus fusta plisată galbenă, exact cum mi-am imaginat, un corsaj transparent cu zorzoane – care nu se potrivește deloc, și părul ei blond este prins cu o bandă de catifea galben. Pe cuvântul meu – dacă o vede un vânzător de păsări, o bagă în cușcă.

Evident, primul lucru pe care mi-l spune este că sunt rea, chiar foarte rea, că o fac să aștepte popândău pe un trotuar unde oamenii care trec o iau drept o ce? – mă întreabă ea pe mine. În plus, și-a făcut griji, ce se întâmplă?

Îi spun ca să-i închid gura: „Ce frumoasă sunteți când vreți. Pentru mine vați aranjat așa de elegant? Ia uitați-vă ce bine arătați!” Ea ridică din umeri, făcând pe îmbufnata, dar roșește până la cerceii care sunt galbeni, bineînțeles – ca și geanta din plastic lucios, șalul tricotat, și de altfel tot ce este pe ea. O iau de braț și mergem pe trotuar. Ea îmi spune: „Și mașina mea?” Îi spun: „Ne va aștepta exact acolo unde este acum. Mai întâi mâncăm, mi-e foame.” Se uită în spate, disperată – de parcă ar fi lăsat-o pe scorpia de maică-sa agonizând în cutia aia pe patru roți.

117

Găsim o pizzerie pe o străduță aproape de intersecția cu bulevardul.

Alegem amândouă câte o pizza cu anșoa și creveți. Merg la toaletă să fac pipi, să mă spăl pe mâini și să mă aranjez un pic. Când mă întorc, văd că îmi pusese un pachețel pătrat pe șervetul de masă roșu. Este legat cu o panglica aurie. Îi zâmbesc, și ea îmi zâmbește înapoi, un pic palidă. În cutia de carton galben cu albastru este o călimară de cerneală Waterman.

Cum reușesc să îmi dau seama ce este în pachet, că imediat lacrimile îmi încețoșează privirea. Tot ce pot să văd – atât de clar încât abia mă pot abține să urlu și să mă tăvălesc pe jos, nici nu știu cum am reușit să mă

stăpânesc – este el, el, el. E îmbrăcat în geaca lui veche de piele, și eu sunt lângă cuptorul emailat albastru din Arrame, și îl privesc cum umple stiloul pe care tocmai mi l-a oferit. Are părul șaten cârlionțat în dezordine și își ridică ochii spre mine, aplecat în față, și are gropițele din obraji ca întotdeauna când zâmbește, și îmi spune: „Cine știe? Poate că vei lucra mai bine, nu?” Și aproape în același timp – în aceeași secundă – simt copacii din pădure, simt mirosul frunzelor moarte și al pământului ud, știu că am lopata în mâini și că se va întâmpla nenorocirea, și atunci țip.

Am țipat.

Toată lumea, de la celelalte mese, se uită la noi. Sângele îmi pulsează în cap ca un torent. Văd printre lacrimi că domnișoara Dieu este livid㠂. Îmi simt lacrimile cum curg pe obraji și le șterg cu șervetul. Respir adânc pe gură. Rămân o mie de ani cu capul în mâini, fără să mă gândesc la nimic.

Mickey. A spus, ieri sau alaltăieri, că va concura nu mai știu când la Digne, uite o ocazie să mă întorc. Pot să fac într-o seară duș, în curte, și să închid prost perdeaua – intenționat, ca să mă vadă. Când voi fi măritată, îl voi face pe Mickey să mi-o tragă. Am chef de asta, mai ales când tricotez pe treptele de la bucătărie, și el nu-și dezlipește ochii dintre picioarele mele și crede că

eu nu observ. Și Bou-Bou. Mă topesc numai când mă gândesc la el. Probabil că nu prea are experiență, în afara giugiulelilor cu turista – sau poate sunt eu naivă? – sau, cine știe, poate se simte bine noaptea când se gândește la mine.

L-am întrebat o dată, în șoaptă, pe culoarul de la etaj, dacă este adevărat, dar el a ridicat din umeri și nu a spus nimic. Mor doar când mă gândesc la asta.

Fratele meu, frățiorul meu.

Spun, cu capul în mâini: „Scuzați-mă.” Calamitate nu răspunde nimic, așteptând probabil să învie maică-sa. E aplecată spre mine, peste masă.

Miroase a ceva de la Dior, același parfum ca și Georgette a lui Mickey. Îi spun: „Nu a fost din cauza dumneavoastră. Este altceva.” Mă uit la ea. A luat nenorocita de călimară Waterman din fața mea. Face semn că înțelege, și

zâmbește îngrijorată. Nu înțelege nimic, absolut nimic – pentru că este o toantă.

Mă uit în jur, dar nu mai suntem interesante – lumea discută și mănâncă. Spun, abia mimând o umbră de entuziasm: „Să mâncăm. Să nu se răcească.” După o vreme, ezitantă, îmi spune în șoaptă: „Știi, nu era ăsta cadoul pentru ziua ta. Adevăratul cadou este în geantă. Dar acum mi-e frică

să îl scot.” Îi spun, cu cea mai mare blândețe: „Fiți drăguță. Arătați-mi-l.” Mă

doare în spatele capului. Este o brichetă de aur Dupont, pe care a gravat

„Elle”. A scris și câteva cuvinte pe un cartonaș pe care l-a pus în cutie, dar în ultimul moment îi este rușine să îl citesc, a fost o scenă întreagă până să mi-l dea. Ea scrisese:

Ca să fiu și eu flacăra ta

Evident, mi se pare o tâmpenie maximă, dar mă aplec peste masă, îi trag capul spre mine și o sărut pe obraz. Îi spun: „Mai târziu, în mașină, vă

voi săruta cum trebuie.” Măcar atât – când a auzit asta, i-a revenit culoarea în obraji. Îmi place când roșește de nu mai știe unde să se uite. Mi-o imaginez cu agentul de vânzări al fabricii de jucării, pe scaunele rabatate ale unei rable de DS, cu picioarele în aer și cu rochia peste cap, strângând din dinți și sperând să se termine cât mai repede. Mă face să mor de râs.

Când ne aduc creveții, deja vorbise atât de mult despre tot ce îmi pregătise la ea acasă pentru ziua mea, că nu-mi mai e foame. Dar nici rău nu-mi mai e. Mă uit la ea cum mănâncă și mă prefac că o ascult. A comandat o sticlă de Chianti și, pentru că eu nu beau, se va face praf. M-a întrebat ce caut la Digne, dar i-am spus Șșșt, că am vrut să închei ceva din trecutul meu –

înainte de căsătorie. S-a prefăcut că înțelege, apoi a suspinat de era să-i plesnească sutienul din dantelă. I se vede pe sub corsajul transparent. În afară de părul ei blond, cel mai frumos la ea sunt sânii ei albi, dar dintotdeauna i-a fost rușine cu ei, prețioasa de maică-sa îi spunea că sunt prea mari. Acum vrea să mi-i arate doar mie. Dacă aș fi mers la ea, cum fusese stabilit, probabil că nu și-ar fi pus sutien pe sub corsaj. Excitată ca un purice dar făcând pe ea de frică înainte să-mi deschidă ușa. E o mare ipocrită, Calamitate asta, dar îmi place de ea. La fel cum îmi place de Pin-Pon. Nu văd ce au în comun, dar așa este. Dacă aș fi mers la ea, cum fusese stabilit, s-ar fi învârtit în jurul cozii vreo patru ore, ar fi servit ceaiul cu o mână tremurândă, ca atunci când aveam cincisprezece ani, și ar fi vrut să

probeze rochii ca să-i spun părerea mea, și ar fi vorbit de „acea minunată

actriță” sau de „acea minunată cântăreață” căreia îi plac doar fetele – „ba da, pe cuvântul meu, toată lumea știe” – sau chiar de Marilyn. Asta ca să mă

umezesc de bucurie că sunt într-o asemenea companie selectă. Vă jur, orice

am fi făcut până atunci, de fiecare dată când se întinde se apasă cu dosul mâinii pe frunte, își dă ochii peste cap, tot circul, ce mai, și îl întreabă cu voce tare pe bunul Dumnezeu ce i se întâmplă.

Îmi spune, în fața unei înghețate de căpșuni: „Tu nu mă asculți.” Îi spun: „Mă gândesc la dumneavoastră.” Ea nu mă crede. „Și la ce te gândești?”

Îi spun: „Vi se vede sutienul sub corsaj. Sunt sigură că nu l-ați fi pus dacă aș

fi venit la Brusquet.” Roșește și nu mai spune nimic. Eu mă aplec peste masă

și spun: „Ați găsit ceva despre camionagii?” Mor de nerăbdare. Ea dă din cap că da, fără să mă privească. Aștept. Ea spune, amestecând în înghețată: „Până

în noiembrie 1955, au livrat lemn pentru gard la domnul Poncet. El a păstrat factura. Camionagiii erau de la compania Ferraldo.” Bine. Deci oamenii nu sunt chiar atât de proști pe cât îi cred. Ea ridică ochii și întreabă, vicleană:

„De ce vrei să știi?” Îi spun: „Se pare că mai erau și alte trupe de muzicieni care aveau pian mecanic. Și-au uitat pe undeva o cutie. Voiam doar să știu.”

Rămâne cu lingurița în aer: „Acum peste douăzeci de ani!” Mă uit în jos la înghețata mea de lămâie cu o față inocentă și spun: „Da, știu că este o prostie. Asta e.” După câteva momente, o privesc zâmbind, și îi spun dulce ca mierea: „Îmi faceți o bucurie, de ziua mea? Mergeți la toaletă și scoteți-vă

sutienul.” Roșește. Îi sare inima din piept, după care spune în șoaptă: „Ești nebună. Cu atâta lume în jur?” Îmi pun mâna peste a ei și îi spun, atât de drăgălașă: „Vă rog.” Mă privește, roșie la față. Moare de dorința de a o face, ca să-mi arate că este modernă, dar nu poate. Îmi spune: „Te avertizez, chiar o fac.” Nu răspund nimic. Îmi mănânc înghețata și mă uit la ea ca la o proastă. Brusc, se ridică de pe banchetă, roșie ca racul, și se duce printre mese, la toaletă.

Îmi mănânc înghețata. Îmi vine să las totul baltă – Leballech, Touret, Calamitate, Digne. Mă gândesc la Philippe, care mă dezbrăca în depozitul farmaciei. Și bineînțeles, la proasta cealaltă, care plângea în timp ce își scotea rochia ruptă, care spunea da pentru că ei erau trei și pentru că îi era frică de lovituri. Sau că va fi desfigurată, cine știe. Și apoi, repede, la el,

doar pentru o secundă. Cuptorul emailat albastru. Îmi spun: „Oprește-te. Gata, acum oprește-te.” Îmi strivesc înghețata până o fac marmeladă, și o dau la o parte. Când domnișoara Dieu se întoarce, merge țeapănă, cu fața roșie ca racul, și cu sânii ei mari albi legănându-se vizibil pe sub corsaj. În afară de unul dintre chelnerii cu veste roșii, nimeni nu îi dă atenție. Oricum, în afară

de mine, toată lumea din local este în ținută lejeră, cămăși desfăcute, burți pe-afară. Dar ea își imaginează că toți ochii sunt fixați pe bidoanele ei, și continuă să pună un picior în fața celuilalt ca o rață căreia i-a a fost tăiat 120

capul. Nu pot să-mi explic ce simt când o văd așa, biata proastă, dar simt că

mă urăsc și că îmi vine să mă omor. Ea știe ce este bine și ce este rău, da, știe. Am implorat-o să scrie Gabriel Devigne pe certificatul meu de naștere.

I-am promis că o las să facă tot ce vrea cu mine, tot ce a visat vreodată, și chiar dacă mă va face să râd, mă voi preface că sunt în paradis. I-am jurat că

voi striga ca o nebună, că îi voi spune Iubirea mea, tot circul. Dar nu – tată

necunoscut. Sfârșitul episodului. Îmi aprind o țigară mentolată cu bricheta pe care tocmai mi-a oferit-o.

În mașină, pe drumul spre Annot, ea conduce de parcă și-a luat permisul cu o zi înainte, cu ochii mijiți ca să nu o orbească farurile. Eu sunt pe jumătate adormită. Din când în când, dacă e sigură că are cel puțin paisprezece kilometri de linie dreaptă în față, își pune mâna pe genunchiul meu. Îmi spune: „Mă gândesc tot timpul la tine. Nu știi ce înseamnă să

iubești așa cum te iubesc eu pe tine.” Chestii din astea. Nu e geloasă pe Pin-Pon, pe care nu îl cunoaște. Este bucuroasă că mă mărit, că sunt fericită. Îmi spune că e mândră că s-a arătat „la toată lumea” fără sutien, doar ca să-mi facă o bucurie. Îi spun: „Data viitoare, trebuie să le arăți fundul.” Ea spune:

„Oho! „ și râde cu un râs nervos. Nu știu dacă are legătură cu ce am spus, sau cu acel Chianti pe care l-a băut, dar mașina încetinește, merge sub

treizeci pe oră. Îi spun: „Încercați să mergeți mai repede, așa nu mai ajungem niciodată.”

După ce am traversat orașul pustiu și am trecut de pod, ea trage pe dreapta. Se duce să facă pipi în spatele brazilor. Aștept în mașină. Când urcă

înapoi în mașină, se uită la mine un secol, suspină, după care plecăm. Mă lasă

un pic după poarta familiei Montecciari. O sărut pe gură – incredibil cât de bine sărută – și îi promit că o voi suna de la cafeneaua lui Brochard. Mă

sărută încă o gata, mă mângâie un pic pe chiloți, cu multe suspine, după care cobor. Îi spun: „Va trebui să mă întorc la Digne. Mai veniți să mă luați?” Ea face semn că da, cu tristețe. Are fața roșie ca focul și panglica galbenă din păr îi atârnă într-o parte. O iau, o rulez și i-o pun în palmă. Îi spun, cât de dulce pot: „Calamitate.” Ea dă din nou din cap cu un zâmbet trist, după care plec.

Când intru în bucătărie, Pin-Pon este așezat la masă, sub lampa de pe plafon pe care o coborâse până la înălțimea feței lui. Curăță niște piese de mașină cu benzină. Abia dacă ridică privirea spre mine. Ceasul meu arată

miezul nopții fără un sfert de oră.

Îi spun: „Ești supărat?” Dă din cap că nu. Rămân lângă el un timp, dar nu vorbește cu mine. După care, îmi spune: „Am sunat-o pe domnișoara Dieu, pe la ora șapte. Nu era acasă.” Îi spun: „M-a dus la un restaurant, de ziua mea. Mi-a oferit o brichetă Dupont.” Scot bricheta din geantă și i-o arăt.

121

El îmi răspunde: „Văd că e ceva serios, chiar ține la tine.” De la începutul lui iulie, au fost incendii de pădure aproape în fiecare noapte și el nu a dormit prea mult. Îi spun: „O noapte puteai și tu să dormi, și a trebuit să mă aștepți pe mine.” Îmi răspunde: „Nu pot să dorm atunci când nu ești aici.” Mă aplec și îl sărut pe părul lui răvășit. Ne uităm unul la altul și eu spun: „Ce ar fi să

mergem la noapte în pod?” El zâmbește, îmi mângâie fundul prin rochie și răspunde: „De acord.” Mergem fără zgomot în hambar, și mă iubește atât de tare că uit cum mă cheamă.

***

Apoi, într-o zi, mă trezesc și am douăzeci de ani.

Îmi beau cafeaua în bucătărie, cu mătușa Surdulescu și cu mama Dolores, apoi merg să îl tachinez pe Bou-Bou care se spală la dușul din curte

– ca să se grăbească și să mă lase și pe mine. Odată spălată, urc în cameră, mă îmbrac cu pantalonul scurt alb, cu tricoul alb și cu șlapii, după care plec să o văd pe mama.

Ea probează rochia de mireasă pe mine. Nimeni nu ar mai putea recunoaște rochia Juliettei. Sunt dantele peste tot, exact cum am vrut. În oglinda mare din camera de jos, unde mâncăm, arăt înaltă, cu talia foarte fină. Arăt mortal, sunt foarte mulțumită. Săraca prostuță are lacrimi în ochi când mă vede în rochia aia. Mai găsește vreo două zorzoane cu care să-mi facă fundul și mai frumos și, în timp ce ea lucrează la mașina de cusut și eu mănânc niște budincă Cérélac – pe care o ador – îmi spune: „Vreau să te rog ceva, dar nu vreau să te superi.” Ea s-a tot gândit la ce i-am spus, atunci când l-am cunoscut pe Pin-Pon, și își face griji. Doamna Larguier, la care face curățenie, i l-a descris pe Montecciari tatăl. Pe scurt, vrea să vadă o fotografie de-a lui.

După asta, rămânem o eternitate fără să spunem nimic, niciuna. Ba chiar s-a oprit din cusut. Îi spun: „Montecciari tatăl nu are nimic de-a face cu povestea asta, acum sunt sigură.” Ea îmi răspunde: „Doar eu pot să fiu sigură, așa că adu-mi o fotografie.” Când începe cu de-astea, îmi vine să urlu.

Îi spun: „La naiba! Doar nu vrei să începi acum cu rahaturile tale și să-mi strici nunta, nu? Ce crezi că faci aici?” Ea răspunde, fără să se uite la mine, cu ochii în jos spre mâinile ei stricate de atâta spălat: „Dacă am cea mai mică

îndoială, nu te las să o faci. Voi spune totul. Am jurat asta la biserică.” Împing budinca Cérélac pe masă, îmi pun pantalonii, tricoul, șlapii și, cu părul căzându-mi peste ochi, plec trântind ușa.

122

Îmi trebuie cinci sau șase minute ca să ajung la casa Montecciari. Un minut ca să o găsesc pe Surdulescu singură și să-i cer o fotografie a iubitului ei soț, înmormântat la Marsilia. Ea spune: „De ce? De ce?” Îi spun că vreau să

o duc la cineva în oraș, care să picteze un portret după ea. Este cadoul pe care vreau să i-l ofer eu, de ziua mea de douăzeci de ani. Ea începe să se smiorcăie ca o proastă. Îmi spune: „Doar tu poți să te gândești la așa ceva. Ai o inimă bună, vezi, gândești cu inima.” Iau fotografia de pe peretele din camera ei, nici măcar nu o scot din rama de ipsos aurit, apoi merg în camera mea și caut o pungă de supermarket destul de mare ca să intre în ea. Încă un minut ca să o consolez pe proasta de bătrânică. Îi spun: „Să nu spui la nimeni. Este secretul nostru.” Mă sărută pe obraz cu buzele ei uscate, mă

strânge tare de încheietură până mă doare. Îi spun: „La naiba, oprește-te, mă

doare.”

Mă întorc și, în dreptul cafenelei lui Brochard, o văd pe viitoarea mea soacră vorbind cu două fete din sat. Se uită la mine, eu îi zâmbesc cu toți dinții, dar degeaba – e ca și cum aș zâmbi statuii Eroului Necunoscut. Ca să

fie tacâmul complet, Pin-Pon lucrează în fața garajului și mă vede. Îi strig:

„Mai trebuie făcute niște modificări la rochie. Merge treaba?” Îmi răspunde:

„Merge.” Nu îi place că mă plimb în pantaloni scurți, mi-a mai spus asta.

Visul lui este să mă îmbrac doar în armură până la nunta noastră de aur.

Nu au trecut nici douăzeci de minute și m-am întors la mama.

Nenorocitul de sus a început din nou să vocifereze. Își vrea supa, își vrea ziarul sau, poate, m-a auzit venind și știe că sunt acolo. Nu l-am mai văzut de când este paralizat. Nu am mai vorbit cu el, nici măcar prin plafon. El,

când îl apucă, mă insultă. Mama spune că încă mai e întreg la minte, dar eu nu știu ce să spun.

Ea este așezată în același loc, în fața mașinii de cusut, așteptând. În afară de mine, nu mai știu pe nimeni care să știe să aștepte așa, ca ea.

Spuneți-i că vă întoarceți, și întorceți-vă după un an, ea va fi acolo, așa cum ați lăsat-o, impecabilă, cu părul ei blond aranjat perfect în jurul feței, cu mâinile împreunate pe burtă. Este născută pe douăzeci și opt aprilie, e zodia Taur. Nu prea știu multe despre asta, dar mi s-a spus că Taurii sunt nebuni după Raci, pentru că sunt singurii care îi înțeleg.

Îi spun: „Uită-te, toanto!" Ea ia rama cu grijă, studiază figura zâmbitoare a unui tip din care nu a mai rămas nimic. Are părul negru pieptănat cu grijă, un nas ascuțit, pare sigur de el, nu arată rău. Mama spune:

„Ăsta este Montecciari tatăl? Doamna Larguier mi-a spus că avea mustață." Îi răspund: „Ei na, nu începe! Vrei să-mi ies din sărite? Sunt momente când un bărbat are mustață, și sunt momente când nu are. În poza asta nu are." Nu se 123

mai uită prea mult la fotografie, și spune: „În orice caz, nu e Italianul." Cel mai rău este că nu pare prea ușurată. Sau poate că își dă seama că nu îl mai poate recunoaște pe nenorocit, după atâția ani. Îi spun: „Dacă era el, l-ai fi recunoscut imediat. Chiar și fără mustață." Ea ridică din umeri. Pun înapoi rama în punga de supermarket, și îi spun: „Dacă Pin-Pon ar ști că i-am bănuit tatăl, ne-ar smulge capul amândurora." Ea se uită la mine și zâmbește. Mă

omoară cu zile când zâmbește. Sfârșitul episodului. După aia, îmi aranjează

rochia și eu o încerc în fața oglinzii mari, și arăt la fel de divină ca de obicei.

***

După-amiaza, Pin-Pon mă duce în oraș cu Citroën-ul 2 CV al garajului, ca să mă ocup de lista de cadouri. M-am îmbrăcat în blugi și într-un tricou alb.

El se repede imediat în sat, profită de după-amiaza liberă ca să se mai chinuie un pic la mașina lui Delahaye. Săptămâna trecută a tractat un Jaguar făcut terci – trei morți, au scris și în ziar – și l-a cumpărat pe mai nimic. Mi-a explicat că motorul mai este bun și că îl va monta pe Delahaye. În oraș, trebuie să îl ia pe un alt mecanic, Tessari, care lucrează la domnul Loubet, soțul lui Loulou-Lou. Se pare că este un expert. Îi spun, în timp ce cobor în piață: „Să nu profiți ca să o vezi pe aia, și să te combini iar cu ea.” El râde ca prostul. Îi place când fac pe geloasa.

Am dus fotografia soțului Cognatei la un băiat pe care îl știu, Varecchi –

i se spune Vava. Lucrează la o tipografie și, în timpul verii, face portretele turiștilor pe terasele cafenelelor. Este de acord pentru 100 de franci – preț

pentru mine, și va fi gata săptămâna viitoare. Sau gratis – dacă îi pozez goală. Glumește, bineînțeles, și eu îi spun că mai vedem. Vorbeam la ușa lui, de la mansardă – nu înăuntru, pentru că avea pe cineva în cameră. Îi spun să

coloreze frumos tabloul – e pentru cineva la care țin enorm, și să fie atent la mizeria de ramă. După aceea, cobor ca o babă, ținându-mă de balustradă, pentru că mi-e groază să nu alunec pe treptele ceruite și să-mi rup un picior.

După aceea, mă ocup de lista de cadouri. Merg în trei magazine și aleg fără să-mi fac prea multe griji tot ce îmi recomandă, plus una sau două

tâmpenii pe care le vrea mama și pe care i le voi face cadou – așa va avea un alt subiect de conversație. Merg la poștă la ora patru, dar Georgette este în spatele ghișeului, nu pot să telefonez de acolo. Îi spun: „Bună ziua, ce mai faci” și cumpăr zece timbre pentru invitații. Merg să telefonez de la cafeneaua de vizavi de cinematograful Le Royal..

Este o cabină telefonică, plină de chestii instructive desenate pe perete.

Leballech este ieșit din atelier, se duce să îl caute. Îi aud vocea în aparat ca și 124

cum l-aș cunoaște de o mie de ani. Cred că am fost atentă la tot în acea după-amiază nenorocită, la voci, la fețe, la cel mai mic amănunt, am păstrat totul în capul meu. Îi spun: „Scuzați-mă, domnule Leballech, sunt profesoara, vă

mai amintiți?" Își amintește. Îl întreb dacă nu mi-am pierdut la el medalionul de argint în formă de inimioară, cu lănțișor. Îmi spune: „L-am găsit în biroul meu. M-am gândit că era al dumneavoastră. Am cerut adresa dumneavoastră de la cumnatul meu, dar nu v-am putut găsi numărul de telefon." Îi spun: „Nu am telefon. Vă sun de la o cafenea." Îmi răspunde: „Aha, înțeleg", după care tace zece secole. Într-un final, mă întreabă: „Vreți să vi-l trimit într-un plic, sau treceți să îl luați?" Îi spun: „Prefer să trec, nu se știe niciodată. Țin foarte mult la el. În plus, voi avea ocazia să vă revăd, nu-i așa?"

Alte zece secole. Îmi spune: „Da." Nimic altceva. „Da." Îi spun: „Mă bucur că lați găsit. Știu că este stupid, dar eram aproape sigură că sunteți dumneavoastră." Vocea îmi tremură un pic, exact cum trebuie. A lui nu tremură, dar devine mai joasă, mai ezitantă: „Când veniți la Digne?" Îi spun, dulce: „În ce zi vă convine dumneavoastră?" Dacă nu dă înapoi acum, gata, îi voi fura sufletul, jur pe viața mea. Nu dă înapoi. Tace mult timp. Îi spun:

„Domnule Leballech?" El răspunde: „Marți după-amiaza? Trebuie să merg la banca din Digne. Pot să vi-l aduc undeva." Acum tac eu, ca să înțeleagă că ne înțelegem. Și apoi, spun: „Vă voi aștepta la colțul Pieței Libertății cu Bulevardul Gassendi, la ora patru. Este o stație de taxiuri, o știți? Voi fi pe trotuarul de vizavi." O știe. Îi repet, dulce: „La ora patru. E bine?" El spune da. Eu spun de acord. Nu închid telefonul, aștept să închidă el primul.

Niciunul din noi nu mai spune nimic.

Ies din cabină abia ținându-mă pe picioare. Mă simt golită și rece pe interior, iar obrajii îmi ard. Beau un ceai cu lămâie la o masă, prefăcându-mă

ocupată cu lista de cadouri pentru nuntă – fără să-mi dau seama, adun toate prețurile. Nu mă gândesc la nimic. Fiul patronului, pe care îl cunosc, vine să

vorbească cu mine. Este aproape ora cinci când ies din cafenea și mă trezesc în stradă. Merg mult timp prin soare. Îmi scot eșarfa roșie de la gât și îmi leg părul cu ea, privindu-mă într-o vitrină.

Merg la Arlette, apoi la Gigi, dar niciuna din ele nu este acasă. Când Leballech mi-a spus: „marți după-amiază" la telefon, m-am gândit că este 13, deci zi scurtă – înainte de ziua națională – și că probabil povestea lui cu banca este o minciună. Trec pe lângă Crédit Agricole ca să verific. Pe 13

închide la prânz. La fel și Société Generale. Îi voi fura sufletul. Îi voi face familia să plângă cu lacrimi de sânge.

Nu mai știu ce să fac prin oraș ca să uit de toate astea. Merg la piscina municipală – poate îi găsesc acolo pe Bou-Bou, sau pe Arlette, sau pe Gigi, 125

sau pe oricine, dar e plin de un milion de turiști pe care nu îi cunosc și gălăgia mă omoară. Afară – soare. Calc pe umbra mea. Îmi spun: „Ai putea să

termini chiar marți. Cu amândoi." Aș ști cum să o fac, mă gândesc numai la asta de cel puțin cinci ani. Patroana cafenelei Le Provencal. Suzy cafea-cu-lapte. Fata lui Leballech și fiul lui. Nu, nimeni nu se va gândi la mine, sunt sigură, nu mă vor găsi niciodată.

Pin-Pon, el, nu este responsabil. Nici Mickey sau Bou-Bou. Vreau să îi fac să plătească, sigur că da, ca o datorie moștenită de la nemernicul lor tată, dar nu m-am gândit niciodată că pedeapsa va fi aceeași ca pentru ceilalți doi.

Nu știu. Celălalt plan pe care mi l-am făcut de când îl cunosc pe Pin-Pon îmi va lua timp – poate trei, patru săptămâni – dar îmi voi păstra mâinile curate, mă voi folosi numai de ceea ce mi-a dat bunul Dumnezeu. Nu știu.

Mă gândesc la după-amiaza de marți cu Leballech și la celelalte după-amiezi care vor urma. Dintr-o dată, Elle este aproape reală, ca și cum ar merge pe lângă mine. Ellei nu îi pasă de ceea ce trebuie făcut. Într-un fel, chiar are chef să o facă. Este exact ceea ce îi place să facă – probleme. Vrea

să-ți pună brațele în jurul gâtului, să o mângâi, să fie o târfuliță, să nu mai fie nimic să nu mai fie nimeni. Elle sunt eu, dar nu chiar așa – trebuie să mă

gândesc la tot în locul ei. E cineva care nu se va mai maturiza niciodată. Este mai nefericită decât dacă ar fi moartă. S-a trezit urlând când eram la pizzerie cu Calamitate. Am simțit-o agitându-se mai devreme, în cabina telefonică.

Mă zgârie cu unghiile ei lungi, mă apasă pe inimă, și simt că îmi lipsește aerul, îmi dă o durere în spatele capului.

Îi spun: „În ziua nunții mele, seara, voi merge să îl văd, în frumoasa mea rochie albă. Îmi voi găsi curajul. Știi că sunt curajoasă." Va fi în fotoliul lui, doar piele și os, îmbătrânit – oare cum va arăta? Când am plecat din Arrame, am fugit pentru ca Elle să nu participe la mutare. Am rătăcit pe dealurile înzăpezite până seara. Când am ajuns la noua noastră casă, mama era pierdută în mijlocul mobilelor, a cutiilor de vase și tacâmuri, și a tuturor troacelor pe care le adusese. Atunci mi-a spus: „Nu ai suflet. M-ai lăsat singură într-o asemenea zi." I-am răspuns: „Nu vreau să îl văd. Dacă ai fi fost singură, știi că aș fi rămas să te ajut." I-am desfăcut partea de sus a rochiei –

stăteam amândouă pe canapeaua pe care încă nu o urcasem la etaj – și am spus: „Te implor", pentru că ei îi este întotdeauna rușine și crede că este rău, și Elle a adormit în sfârșit, liniștită după acea zi, în brațele mamei ei mult-iubite. Îmi dau seama că sunt pe malul râului, nu știu cum am ajuns aici, nici pe ce drum am venit. Stau pe un pietroi, lângă apa care susură curgând peste pietriș. Tricoul mi-e transpirat și s-a lipit de mine. Sunt oameni pe pod, nu

departe, așa că nu mi-l pot scoate ca să îl usuc. Este ora șase. Soarele încă

mai arde. Caut o bomboană în geanta mea de pânză, dar nu mai am. Îmi aprind o țigară mentolată cu bricheta mea Dupont.

Mă hotărăsc: marți voi lua cu mine sticluța de farmacie pe care am lipit o etichetă de lac de unghii. E în buzunarul jachetei roșii, lângă bani. După

micul dejun, Cognata mi-a cerut să o ajut să urce în cameră. Mi-a spus să iau portofelul de carton din soba de porțelan, și mi-a dat patru bancnote de 500

de franci nou-nouțe, pentru ziua mea. Nu mi-a venit să cred. Am pus banii ăștia lângă ceilalți, în buzunarul jachetei roșii, și am simțit sticluța cu degetele. Cred că am vrut să o sparg, să scap de praful acela, nu știu.

Plângeam fără lacrimi din cauza băbuței mele proaste, mă simțeam dulce și caldă pe dinăuntru, și când am atins sticluța a fost ca și când am atins pielea unui șarpe. Acum că m-am hotărât să o iau cu mine marți, aș vrea să o țin în mână, chiar acum, și să nu îi mai dau drumul până atunci. O voi lua cu mine.

Voi vedea atunci dacă mă voi folosi sau nu de ea.

Merg pe drum ca să mă întâlnesc cu Pin-Pon – care trebuie să vină să

mă ia pe la ora șapte. Cine credeți că mă ajunge din urmă, suflând din greu ca o focă, în picioare pe pedale, cu tricoul lui roșu și alb și în pantaloni trei-sferturi. Îmi spune, cu răsuflarea tăiată: „ Rahat, te-am văzut de pe pod și mi-au trebuit trei curbe ca să te ajung din urmă. Mâine, la Puget-Théniers, cred că voi termina cursa ultimul, voi ajunge când se strâng banner-ele.” Se dă jos de pe bicicletă. I se vede tot prin pantalonul negru mulat. Chiar acolo se și masează prima oară, fără să-i pese dacă mă jenez sau nu, abia după aceea își masează gâtul, mișcându-și capul în față și în spate.

Ne așezăm pe iarbă, la marginea drumului, și el se șterge pe față cu șapca. Îmi spune: „Gata, aștept mașina cu tine. Sunt mort.” Îl întreb câți kilometri a făcut, și el răspunde: „Pentru frații mei, 100. Adevărul este că am făcut 50 și am băut trei beri.” Ridică din umeri și spune, resemnat: „Ce credeai, asta este.” Rămânem la marginea drumului, la umbra copacilor, și mă simt bine. Privesc cerul. La un moment dat, îl privesc pe el, stă așezat cu brațele pe genunchi, pare că se gândește, cu fruntea încrețită. Îi spun: „La ce te gândești?” Îmi răspunde: „Am spus că Olympique de Marseille va câștiga Cupa – și a câștigat-o. Acum, spun că voi câștiga o cursă. O simt.” Îl intreb:

„După Puget unde mai concurezi?” Îmi spune tot programul lui – până la sfârșitul lumii. Va concura la Digne pe 25, o săptămână după căsătorie. O

cursă în jurul orașului, se trece de douăzeci de ori pe Bulevardul Gassendi și, la fiecare trecere, dacă este mai rapid decât ceilalți, va câștiga prime suplimentare. Dacă câștigă cursa, va primi o chestie de metal cu numele lui pe ea și o bicicletă de rahat pe care o va vinde mai departe pentru 500 de 127

franci. Mi-ar plăcea foarte mult să câștige. El spune: „Dacă rămân cu Deuffidel și cu Majorque în cățărare, am o șansă. M-au văzut din spate de cel puțin 20 de ori, la linia de finiș.”

Îmi scot tricoul din pantaloni, stând întinsă pe jos, și mi-l agit deasupra pieptului ca să mă răcoresc. Mickey fumează una din țigările mele mentolate. Îmi spune: „Pin-Pon mi-a spus că avem petrecere diseară.” Nu se uită la mine. Îi spun da, și închid ochii. Îmi închipui că suntem amândoi în pădurea din spatele nostru. Mă mângâi pe sânul stâng, pe sub tricou, fără să

mă gândesc ce fac. Este fierbinte și umflat, și inima îmi bate tare sub el. Nu știu dacă Mickey se uită la mine. Îmi imaginez că suntem în pădure și că mă

mângâie pe sâni. Și atunci ajunge și Pin-Pon.

Este cu Tessari în Citroën-ul 2 CV. Scoate capul pe geam și spune: „Îl duc acasă și mă întorc repede.” Mă ridic și merg la mașină și îi dau un pupic.

Îi întind mâna stângă lui Tessari, pe deasupra lui Pin-Pon. Îi spun: „Scuzați-mă, dar este mâna de la inimă.” Îl știu pe nepotul lui Tessari și îl urăsc, este un voyeur mizerabil. Îi spun: „Merge, merge, mașina Delahaye?” Tessari râde. Pin-Pon răspunde, liniștit: „Va merge. Dar nu mai avem nevoie de motorul de Jaguar. Va merge cu motorul ei original.” Mickey vine lângă mine și mă ia cu brațul de talie. Îi spune lui Tessari: „Cum merge treaba?” Și, la fel ca și mine, îi întinde mâna stângă pe deasupra lui Pin-Pon.

După ce pleacă în oraș, ne întoarcem amândoi la marginea drumului unde și-a lăsat bicicleta, și el continuă să mă țină cu brațul de talie. Îmi dă

drumul doar când se așază. Rămân în picioare, privind cum soarele apune după munți. Mickey spune: „Va mai fi ziuă încă mult timp.” Mai vrea o

țigară

și i-o aprind de la bricheta mea Dupont. Are niște riduri fine în jurul ochilor, pentru că râde tot timpul. Mă trântesc lângă el, mă simt foarte deprimată, ca niciodată. Mickey simte asta, pentru că spune: „E trist să vezi cum apune soarele.” Eu spun că da, dar ce simt nu este de la soare, e de la Pin-Pon, de la el, de la Bou-Bou, de la faptul că mă simt bine cu ei, de la tot.

***

Când ne-am întors acasă în seara aia, cu bicicleta lui Mickey agățată în spatele 2 CV-ului, mama mea este în curtea familiei Montecciari. Nu mi-au spus că o vor invita pentru ziua mea și, primul lucru care îmi trece prin cap când o văd prin parbriz, este că poate a vizitat casa și l-a văzut pe adevăratul nemernic cu mustață în camera Reginei-mamă. Sunt bolnavă de nervi până

când mă îmbrățișează. Zâmbetul ei ca de madonă mă liniștește.

128

Îi spun: „Rămâi cu noi la masă?” Ea răspunde: „Of, nu, sigur că nu. Stau doar la aperitiv. Nu pot să îl las singur atâta timp.” Mă apucă de umeri. E

fericită să fie acolo, fericită că vede tot familionul adunat, fericită că am 20

de ani. S-a îmbrăcat la patru ace – poartă o rochie de vară crem pe care a transformat-o cu niște trese. E machiată exact cum trebuie și părul îi stă

superb, Mickey spune că arătăm ca două surori. Îmi vine să îi îmbrățișez, pe ea, pe Mickey, pe toată lumea, atât de fericită sunt. Chiar și mama Dolores s-a aranjat – și-a pus o rochie cu flori micuțe mov.

Am scos masa mare în curte și îl ajut pe Pin-Pon să servească pastis, Cinzano și vin spumant Clairette-de-Die. Cognata, care nu mai ieșise afară de mult timp, îi povestește mamei despre Seausset-les-Pins. Eu beau apă în care pun un pic de Cinzano, doar pentru culoare. Și apoi, Bou-Bou iese din bucătărie cu un platou în brațe, pe care sunt 20 de lumânări aprinse. Toată

lumea râde de cât de surprinsă am fost, îmi cântă La mulți ani și aplaudă.

Cum mama nu poate să stea la cină, nu au pus lumânările pe un tort, ci le-au pus pe o tartă cu ceapă – care este una dintre specialitățile soacrei mele.

Bou-Bou a făcut lumânările, pentru că Brochard nu avea și pentru că Mickey, care uită tot, uitase să le cumpere din oraș. Vă jur, era ca o scenă dintr-un film, în care toată lumea este perfectă. Acum Pin-Pon mă ține de talie, și eu spun: „Atenție, toată lumea!”. Trag aer în piept și sting toate lumânările din prima. Pin-Pon spune: „Ați văzut toți? Este clar, te măriți anul ăsta!”

După aceea, Mickey o duce acasă pe mama cu 2 CV-ul – tot în ținută de biciclist – și, după ce se întoarce, continuăm cina afară până târziu în noapte.

Munții sunt roșii. Se aud animalele cum se întorc de la pășunat. Sunt singura care nu bea vin – mama Montecciari nu bea nici ea prea mult – și sunt toți foarte veseli, chiar și Cognata care de atâta râs tușește și se sufocă. Pin-Pon mă sărută de multe ori pe gât și pe păr. Ne povestește despre cum a făcut serviciul militar la Marsilia. Bou-Bou ne povestește despre profesoara lui de matematică, o virgină de 40 de ani care poartă ciorapi rulați până deasupra genunchilor, și toate farsele pe care i le-au făcut. Mickey povestește despre o cursă pe care a câștigat-o, sau a pierdut-o, nu mai știu. Mă gândesc la mama, care probabil că îi povestește nenorocitului ăluia, cu toate detaliile, cele trei secunde pe care le-a petrecut aici, și că i-a adus și lui o bucată din tarta de ceapă, și tot așa. Bineînțeles, râd tot timpul. Știu să mă port frumos.

După ce am terminat, tinerii urcă să se schimbe. În cameră, Pin-Pon a scos rochia pe care am purtat-o la întâlnirea din seara aceea, când am fost să

cinăm la restaurant. Îmi amintește doar de bătaia pe care am încasat-o a doua zi dimineața, când m-am întors acasă. El a pus rochia pe pat, și deasupra ei este un pachet. În timp ce desfac pachetul, el stă în spatele meu

și îmi ridică tricoul, mă mângâie pe sâni. Îi spun, dulce: „Dacă faci asta, nu mai plecăm nicăieri.” Dar în acel moment nu aveam chef, eram dezgustată, voiam să mă lase în pace. Îmi cumpărase bikini-ul roșu pe care i-l arătasem, odată, într-o vitrină. Nu îi plăcea deloc, pentru că era chiar microscopic, dar totuși mi l-a cumpărat. Nu mă întorc spre el. Îi spun: „Ești foarte drăguț.” Îmi lasă bidoanele în pace și se pregătește.

Petrecem seara în oraș, apoi mergem în Puget-Théniers, unde Mickey are cursă mâine. El spune că ar trebui să-i legăm un câine de bicicletă, ca să-i arate drumul. Suntem Pin-Pon și cu mine, Bou-Bou și turista cu accentul ascuțit, Mickey și cu Georgette. Turista este goală pe sub rochia lungă

aproape transparentă, i se vede și părul de la păsărică. Bou-Bou se comportă

ca un fraier – se uită la aia de parcă ar fi din porțelan, are același accent ascuțit când vorbește cu ea. O îmbrățișează tot timpul. S-a deschis la

cămașă, nu aud nimic din ce-și spun, dar fufa îl tot mângâie pe piept, de parcă el ar fi fata – și îmi vine să plec, să îi las pe toți aici, cu muzica de rahat, cu luminile care se învârt, cu paharele jumătate vărsate pe masă, să las totul.

Bine. La Puget, într-un club de chitariști, îmi spun: „Stai calmă. El știe că asta te enervează. O face intenționat ca să te enerveze." Dansez un dans de-al lui Joe Dassin cu Pin-Pon, lipită de el ca timbrul de scrisoare. Pin-Pon reacționează, simt asta când sunt lipită de el, dar Bou-Bou nici măcar nu se uită la mine, fumează pe canapea, cu capul pe spate, cu gura turistei îngropată chiar sub gâtul lui, și el îi vorbește, vorbește cu ea tot timpul, fără

să se oprească, cu ochii în tavanul vopsit în bleu-ciel, o încercare stângace de a imita cerul Spaniei sau Italiei. Cu mine nu a vorbit niciodată atât de mult –

toate cuvintele pe care mi le-a spus de când îl cunosc sunt cât o singură frază

pe care i-o spune ei. Poate asta mă supără cel mai mult. Și după aia, a trecut, gata. Mă simt ca o proastă în rochia mea roz de acum o sută de ani, prea scurtă și prea scandaloasă dar care nu scandaliza pe nimeni, nu-mi mai pasă

de nimic. Merg la masă și îmi iau țigările și bricheta Dupont, apoi ies în noaptea blândă. Merg până la o fântână.

Bineînțeles, Pin-Pon vine după mine. Îi spun: „Aveam nevoie să iau aer.

Mi-a trecut deja." E îmbrăcat numai în negru, ca la prima noastră întâlnire.

Eu în roz, el în negru, e ideea lui, se pare că îi place. Îmi spune: „Dacă ceva te deranjează, poți să-mi spui, să știi. Nu trebuie să aștepți până după

căsătorie." Ridic dintr-un umăr, nu răspund nimic. El spune: „Mai devreme, când dansam împreună, am înțeles ce ai vazut la mine." Mă uit la el, și fața lui este atât de blândă, atât de naivă, că asta mă înfurie și mai mult. Îi spun cu un ton răutăcios: „Ce ai înțeles? Hai, spune! Ce ai înțeles?" Mă ia de mâini și îmi spune: „Liniștește-te. Te-ai simțit singură azi după-amiază în oraș. Știu 130

cum este. După aceea te întorci acasă și acolo este mama ta, sunt lumânările, toată lumea. Ești bulversată. Încep să te cunosc.” Simte că poate să-mi dea drumul mâinilor, așa că le dă drumul. Apoi spune: „Adineaori, te-ai gândit la noi și la copil, ți-a fost frică de viitor. Ți se pare că nimic nu va mai fi ca înainte.” Stăm o mie de ani lângă o fântână și apoi eu spun: „Bine, frate, ai înțeles tot. Să ne întoarcem.” Merg spre club, el vine după mine cu mâinile în buzunare, trist. Bine.. Îl aștept, îl iau de talie. Îi spun: „Roberto. Roberto, Fiorimondo Montecciari. Éliane Manuella Hertha Wieck, căsătorită

Montecciari.” Râd. Și spun: „E bine, nu?” El spune în timp ce merge: „Da, nu este rău.”

În mașină – când am plecat, schimbasem 2 CV-ul cu Citroën-ul DS al lui Henric al patrulea – suntem toți înghesuiți unul peste altul, eu sunt între Pin-Pon care conduce și Bou-Bou care este cel mai slab. O lăsăm pe turistă în oraș, Bou-Bou coboară și el, și se sărută, își spun pe mâine, și toate cele. Un pic mai încolo, același lucru pentru Georgette și Mickey, doar că își spun mai puține. Oricum dispăruseră vreo trei sferturi de oră, în timpul serii.

Dumnezeu știe unde s-au dus, ce au făcut. Georgette mi-a spus o dată, cu ochii în pământ, că i-o pune oriunde se nimerește, că tot timpul îi e frică să

nu-i surprindă cineva. Într-o seară, la Montecciari, au făcut-o pe scara de la beci. Pin-Pon, Bou-Bou, Cognata și cu mine jucam remi. Mi-a spus că ne auzea vocile prin ușă. Pe cuvântul meu.

În sfârșit ne întoarcem acasă. Sunt pe jumătate adormită în mașină.

Bou-Bou și Mickey glumesc pe seama mea, de pe bancheta din spate. Pin-Pon spune: „Terminați cu prostiile, se aude?” Ei termină. În timp ce Pin-Pon, împreună cu Mickey, duce înapoi DS-ul la garajul lui Henric al patrulea, Bou-Bou și cu mine traversăm curtea. E lună plină și nu se aud decât pașii noștri.

Ușa de la bucătărie este închisă pe interior. Bou-Bou spune: „Nu are rost să o trezim pe mama. Îl așteptăm pe Pin-Pon.”

Stăm în picioare fără să ne vorbim, până la Sfântu-Așteaptă. Uit că sunt supărată pe el și îl iau de mână, îi spun că mi-e frică. Îi spun: „Vorbește cu mine.” Simt că vrea să-și tragă mâna, dar nu îndrăznește. Mă întreabă de ce am plecat așa, când eram în clubul din Puget-Théniers. Îi răspund: „Știi foarte bine.” El ridică din umeri ca să arate că nu înțelege. Îi spun, dulce:

„Eram geloasă pentru că te vedeam cu turista ta. Îmi venea să plâng.” Nu își trage mâna. Nu răspunde nimic. Îl întreb, și mai în șoaptă: „Crezi că e mai frumoasă decât mine?” El dă din cap că nu, asta-i tot ce pot să scot de la el.

Îmi vine să mă pun în fața lui și să îl sărut, orice-ar fi, dar reușesc – nu știu cum – să mă abțin. Îi spun: „Vorbește-mi, Bou-Bou. Fii drăguț.” Îmi povestește că turista lui – care se numește Marie-Laure – este studentă la

medicină. E cu doi ani mai mare decât el. Doar o prietenie de-o o vară, nimic mai mult. Îi spun: „Bine. Mă bucur să aud asta.” Îi strâng mâna cu putere. E

foarte mare și îmi dă impresia că el este mai mare decât mine. În sfârșit, și-o trage și bate în geam ca să o trezească pe mama lui. Nu am timp să îl opresc.

Strigă: „Mami! Noi suntem!” Nu ne mai spunem nimic.

Mama Dolores ne deschide, în cămașă de noapte din bumbac gros, și îl întreabă pe Bou-Bou: „De ce nu ați bătut imediat?” El răspunde: „ Nu voiam să te trezim. Îl așteptam pe Pin-Pon.” Ea ridică din umeri și spune, posacă:

„Știi bine că nu pot să dorm până nu vă întoarceți toți.”

Eu urc cu ea, iar Bou-Bou rămâne jos, să-și aștepte frații. În cameră, îmi scot rochia și o agăț pe un umeraș. Ating sticluța din buzunarul jachetei roșii, înainte să închid dulapul cu oglindă. Mă culc goală și mă gândesc în întuneric la Bou-Bou, la mâna cu care i-am ținut mâna între picioarele mele.

Când se întoarce Pin-Pon, are chef să facă ceva, și în niciun caz nu vrea să citească ziarul. Degeaba îi spun că sunt obosită, că trebuie să dorm, pentru că mă dezgustă ideea ca Bou-Bou să mă audă în seara asta. Termin cum intră în

mine, termin de mai multe ori, cu gura înfundată în pernă ca să-mi înnăbuș țipetele.

Și apoi, este duminica aceea oribilă. Dimineața mă întâlnesc cu Bou-Bou în curte. Nu-mi vorbește, îmi evită privirea. Mi-am pus bikini-ul roșu, îi tai calea ca să îi spun bună dimineața. Mă dă la o parte ca un sălbatic, e un miracol că nu m-a aruncat pe jos, cu tot cu crema de soare, cu țigările mele mentolate, cu ochelarii, și cu celelalte lucruri. Îmi spune: „Lasă-mă în pace!"

Ochii lui negri au o privire urâtă, abia se uită spre mine. Îi spun, rugătoare:

„Bou-Bou!" dar el pleacă cu pași mari spre casă fără să se uite în urmă. Mă

gândesc paisprezece ani la el, amărâtă ca un bolovan, lângă izvor. Nu știu dacă regretă că m-a lăsat să-i iau mâna, noaptea trecută sau, dimpotrivă, dacă e furios și rănit pentru că m-a auzit făcând dragoste cu Pin-Pon. Mă

gândesc: „Până la urmă, nu asta voiai? Să bagi râcă între ei." Dar sunt amărâtă ca un bolovan.

La masă, e mult mai rău. Luăm prânzul devreme, pentru că Mickey trebuie să concureze la Puget. Bou-Bou nu spune niciun cuvânt cât mâncăm

– deschide gura doar la sfârșit, ca să mă pună la punct în fața tuturor.

Vorbim de filme cu Mickey. Eu spun, fără să vreau să insinuez nimic, că aș

putea și eu să fiu actriță – sunt altele mai urâte decât mine. Dumnezeule, ce am încasat-o! În primul rând, sunt o ignorantă. În al doilea rând, fac pe prețioasa într-un sat plin de babe de două sute de ani. În sfârșit, la Nisa sau la Paris, aș fi la nivelul mediu al fetelor care fac trotuarul. Nu știu să răspund când cineva strigă la mine. Îmi arunc șervetul în mijlocul mesei și urc în 132

cameră. Când Pin-Pon vine să-mi vorbească, închid ușa cu cheia. Nu mai vreau să merg la Puget, nu mai vreau nimic. Nu pot să mă calmez. Vreau să

fiu lăsată în pace.

După-amiaza, a fost Infernul. Au plecat toți, în afară de cele două

văduve vesele, și parcă fiecare minut durează patru ani, și fiecare oră

durează o viață. Nu vreau nici măcar să cobor să mă uit la televizor cu Cognata. Deschid geamul de la cameră ca să am aer, dar închid obloanele. Nu vreau nici măcar să merg să o văd pe mama. Până la urmă, îmi iau sticluța cu pudră albă din jachetă. Rămân întinsă pe pat, strângând sticluța cu putere în mână, încercând să-mi amintesc ceva, orice, din ce am făcut cu tati. De exemplu – mișunam prin bucătărie, în Arrame. Am șapte ani. Ce se întâmplă? Să spunem că jucăm domino. Mă lasă să câștig, intenționat, zâmbește cu gropițe, spune că sunt foarte deșteaptă. Sunt întotdeauna cea mai frumoasă și cea mai inteligentă și cea-mai-cea-mai. Nu se oprește deloc din vorbit, îmi spune că sunt micuța lui iubire. Aș putea să rămân toată viața gândindu-mă la asta, cu sticluța în pumn ca să-i răzbun pe amândoi. Ea micuță, și tăticul ei care o adoră. Cum spune Cognata? „Ce vremuri bune erau!”

Mai târziu, am dormit, sau am pierdut firul, nu mai știu unde este sticluța. E sub pernă. Strivisem 30 de comprimate – cinci sau șase omoară

un bărbat în două ore – într-un prosop, rulând o sticlă peste ele. „Îi explodează inima” îmi spusese Philippe. Explodează odată cu prima palpitație. Am pus un pic de pudră pe limbă, cu degetul, ca să-i simt gustul. E

amar, într-adevăr, dar țăranii își omoară câinii bătrâni cu asta, două

comprimate pisate puse în mâncare – cel puțin așa spune Philippe – și bietul animal tot o mănâncă. O jumătate de pastilă este folosită ca tratament pentru o boală gravă al cărui nume nu mi-l amintesc. Cinci sau șase te omoară. Aș avea vreo două ore ca să dispar și să nu mai știe nimeni nimic de mine. Bineînțeles că se va ști de ce au murit dar, din momentul în care se vor simți rău și până cad, nu vor avea timp să spună cu cine au fost.

M-am uitat la ziarele din oraș. Nu este aceeași ediție ca în Digne.

Singura persoană care ar putea să mă bănuiască este Philippe; dar am șutit pastilele din mai multe cutii și, chiar dacă și-ar fi dat seama și chiar dacă ar citi ziarul – m-ar mira asta! – nu ar scrie de două otrăviri din departamentul vecin. În fiecare zi moare câte un nenorocit.

Când îi aud pe toți întorcându-se, este deja noapte. Aprind lampa de pe noptieră. Pun sticluța călduță în buzunarul jachetei. Îmi pun rochia cu flori albastre, cu nimic pe dedesubt, pantofii albi, mă aranjez un pic în oglindă.

133

Am plâns mult, dar nu-mi pasă că se vede. Merg să descui ușa, mă așez pe pat și, aproape imediat, intră Pin-Pon. E foarte ars pe față de la soare.

Se așază lângă mine și îmi spune că Mickey este un prost. Îi spun că toți sunt la fel în familia lui. El râde. Spune că Mickey a terminat cursa cam pe când învingătorul – un tip din Toulon – se întorsese deja în orașul lui natal.

Bun. Vede că încă nu mi-a trecut. Îmi spune: „Bou-Bou nu a vrut să spună ce crezi tu." Îi răspund: „Știu. Credeam că e un compliment, dar acum că îmi amintești, înțeleg că m-a făcut curvă."

Pin-Pon este în încurcătură. Nu vrea să se certe cu fratele lui și nu vrea să se certe nici cu mine. Până la urmă se duce să vorbească cu Bou-Bou și să-i spună să-mi ceară scuze. Vise, taică, vise. Când cobor la cină, nici măcar nu e la masă, s-a dus la turista lui.

Cognata și Mickey sunt foarte drăguți cu mine, ca de obicei. Ne uităm la filmul de la televizor. Nu spun niciun cuvânt toată seara aia nenorocită. Dacă

aș ști unde să-l găsesc pe Bou-Bou, m-aș duce, cu riscul de a mă părui cu Marie-Laure aia. Dar nu știu – sfârșitul episodului. Mama Dolores nu ratează

ocazia, și îmi aduce hăinuța pe care o tricotam, spunându-mi cu viclenie: „Ar trebui să mai tricotezi un pic, în loc să-ți rozi unghiile. Nu vrei ca bebelușul tău să se plimbe în fundul gol, nu?" Pun hăinuța pe scaunul meu, nu am chef nici să-i răspund.

***

Luni 12.

După prânz, mama Dolores se duce la cimitir. Cognata doarme cu ochii deschiși în fotoliul ei. Urc în camera lui Bou-Bou, care citește pe pat, în

slipii lui înfloraţi. Îi spun: „Te rog. Nu te uita aşa la mine.” Se uita la mine de parcă

eram diavolul. Îmi spune: „Dacă nu ieşi imediat, ai grijă că te scot eu.” Ridic din umeri ca să arăt că nu-mi pasă. Îi spun: „Eşti supărat pe mine pentru ce s-a spus seara trecută? Îţi pare rău?” El nu răspunde. Se uită la tapetul de pe pereţi, cu un aer încăpăţânat, numără formele din model. Îi spun: „Eu cobor la râu. Te voi aştepta. Dacă nu vii, nu ştiu ce voi face.” El se întoarce spre mine ca să spună ceva, dar într-un final priveşte în jos şi nu mai spune nimic.

Mă apropii şi îl ating pe obraz. Îi spun: „Te rog, Bou-Bou. Vino.”

Îl las acolo, trec prin camera mea să-mi pun bikini-ul roşu şi să-mi iau geanta de pânză. Cobor. Cognata doarme liniştită. Nu merg pe drum, trec prin câmpurile din spate şi o iau pe cărarea care coboară la râu. Ţopăi pe bolovanii şi pe pietrele mari până la locul căruia îi spunem Palm Beach.

Acolo merg să mă bronzez cu Martine Brochard. Sunt două pietre enorme

plate, pe care să te întinzi, şi o pădure de brazi în spate. Ca de obicei, nu e nimeni – doar duminicile din vară mai vine lume pe-acolo.

Îmi scot prosopul de plajă din geantă, mă întind în bikini, şi aştept.

Bou-Bou vine după o oră, sau poate un pic mai puţin, pe acelaşi drum pe care am venit şi eu. Poartă nişte pantaloni de pânză şi un tricou cu imprimeu

– are portretul meu pe piept. Da, portretul meu. Capul meu, părul meu, zâmbetul meu. Totul este imprimat în roşu pe tricoul lui. Incredibil.

Rămâne în picioare, la doi metri de mine, zâmbeşte un pic jenat, cu mâinile în buzunare. Îi spun: „La naiba, de unde ai asta?” Îmi spune: „De la Nisa. Un prieten mi l-a adus săptămâna trecută. Eu i-am dat poza ta.” Îşi scoate tricoul şi mi-l întinde. Îmi spune: „Era pentru tine. Cred că e prea mare.” Mă ridic în genunchi şi mi-l pun. Îl întreb: „Dar poza, de unde ai luat-o?” Îmi spune

că din camera mea, că a ales-o pe cea care i-a plăcut cel mai mult. Tricoul este într-adevăr un pic prea mare, dar totuși e superb.

Îi întind mâna, el o apucă și mă ridică. Ne uităm unul la altul pentru câteva secunde mult prea scurte, poate o mie de ani, și apoi el spune, lăsând privirea în jos: „Te vei căsători cu fratele meu. Este ca și cum ai fi sora mea.

Înțelegi?" Simt că vrea să se întoarcă cu spatele, să plece, și îi spun: „Bou-Bou, nu pleca. Te rog, nu pleca." El spune: „Am venit doar ca să îți spun asta."

Îi răspund: „Nu-mi pasă. Rămâi cu mine."

Până la urmă, rămâne. Eu stau întinsă în bikini-ul meu roșu, el se așază

lângă mine în slipii lui înfloriți. Nu mai spune nimic. Este foarte slab, foarte bronzat – aproape la fel de bronzat ca și mine. După un timp, sare în apa rece. Văd că înoată bine. De fapt, orice ar face, ador să îl privesc. Mă omoară, simt că mă omoară. Îi dau prosopul meu când urcă înapoi pe piatră, și îl șterg pe spate. Îi spun la ureche, rugătoare: „O dată. O singură dată. Nimeni nu va ști nimic." Ridică din umeri, fără să se întoarcă. Spune în șoaptă: „Eu aș

ști." Îi pun gura pe spate, îl iau în brațe și spun la fel de încet ca și el: „Oricum se va întâmpla." El mă dă la o parte și se ridică în picioare. Eu rămân în genunchi, privind în gol. Ascult râul, mă gândesc că mă port cu el așa cum se purta Calamitate cu mine. E incredibil. Dau din cap că da, înțeleg – fără să îl privesc. Și apoi mă ridic și eu, ne îmbrăcăm și plecăm.

Îl las pe cărare. Am pus tricoul în geanta mea de pânză, acum el este la bustul gol. Încerc să zâmbesc, dar iese un dezastru. Îi spun: „Merg să îl văd pe Pin-Pon. Nu vreau să mă întorc cu tine. Dacă mama ta mi-ar face vreo observație, nu aș fi în stare să suport așa ceva." Sunt o proastă, știu, dar ceva mai puternic decât mine mă face să întind gura ca să mă sărute. El mă sărută

pe obraz și pleacă.

135

***

Marți 13.

Dimineața târziu, trec pe la Brochard. O sun pe Calamitate. Îi spun să

vină să mă ia din același loc, la aceeași oră. Credeți că înțelege? Nu înțelege nimic. Nu pot să-i vorbesc, pentru că Brochard mama nu are altceva mai bun de făcut decât să curețe și să lustruiască bucata de tejghea din fața mea, în timp ce vorbesc la telefon, dar biata proastă strigă în aparat: „La Digne? Asta ai spus, la Digne? Cum se numește cafeneaua? Nu-mi mai amintesc." Îi spun:

„O găsiți dumneavoastră ușor. Ne vedem în curând." Închid chiar dacă ea continuă să se lamenteze. Nu știu nici măcar dacă va veni sau nu. Dar nu-mi pasă. Iau pachetul de detergent pe care mama Dolores mi-a cerut să i-l aduc, plătesc comentând răutăcioasă despre o greșeală de 10 centime, și merg să

vorbesc cu Martine pe terasă.

Martine este cu câteva luni mai mare decât Bou-Bou, are o față rotundă

cu niște ochi care râd, și cu un păr brunet tuns ca Mireille Mathieu. Am văzut-o de multe ori goală, la râu, și este dolofană peste tot, și foarte drăguță. Mă gândesc la Bou-Bou, și amintirea lui îmi apasă pe inimă ca un bolovan, așa că vorbim numai despre el.

Îi spun: „Crezi că se culcă cu turista lui?" Ea întoarce capul spre perdeaua de mărgele de la ușă și se asigură că urechea mamei ei nu este prin zonă. Spune încet: „Bineînțeles. Când mă însoțesc la cules lavandă, mă lasă

singură. Marie-Laure se întoarce roșie la față." Îi spun: „Dar nu i-ai văzut niciodată?" De data asta roșește ea. Dă din cap, ezită o mie de ani. Eu insist, așa că spune în șoaptă: „O singură dată. Dar a fost din întâmplare, nu

încercam să mă uit la ei. Am plecat imediat.” Mă enervează, îmi vine să o iau de păr și să o scutur. Îi spun: „Dar ce făceau?” Ea simte din vocea mea că mă

enervez, și roșește și mai tare. Se uită din nou la perdeaua de mărgele și îmi spune: „Marie-Laure făcea.” Asta-i tot. Își bea cafeaua cu lapte și își mănâncă

tartina, privind la biserica luminată de soare.

Eu spun: „Bine.” O las în fața măsuței și mă duc acasă. Încerc să-mi astup urechile ca să nu aud scandalul pe care îl face Doamna Directoare pentru că am greșit marca de detergent. Urc în camera mea și trântesc ușa.

Când îmi văd imaginea reflectată în oglinda de la dulap, îmi vine să o sparg.

Îmi vine să sparg ceva. Rămân nemișcată până la sfârșitul lumii, încercând să

nu mă gândesc la nimic. Mă simt strivită, tot mai mult cu fiecare minut care trece de când m-a lăsat să îl iau de mână. Nici nu mai văd sensul să merg la Digne. Nu voi fi în stare. Nu voi mai fi în stare de nimic. Sunt exact cum a

spus: o nenorocită, o ignorantă, o proastă de la țară. Nu însemn nimic pentru el. Față de mine, un sac de oase cum este Marie-Laure i se pare o frumusețe de basm. Chiar și când are scula lui în gură, probabil că ea continuă să-i spună chestii inteligente. M-am săturat. Chiar m-am săturat.

La prânz, stau cu capul în jos, ca să nu îl văd. Culeg patru cartofi din farfurie, nu-mi e foame. Pin-Pon întreabă: „Ce ai pățit?” Îi spun: „La naiba!”

El tace. Toți se gândesc, bineînțeles, că sunt prost dispusă din cauza sarcinii.

Când Bou-Bou, care nu vorbise până atunci, începe deodată să vorbească

despre Turul Franței, mă ridic și urc în cameră ca să mă pregătesc.

Mă îmbrac în hainele pe care mi le aranjasem ca să îl pun pe jar pe Leballech. Nici eu nu o mai cred, doar mă prefac. Rochia mea albastru-ca-cerul, care este decoltată și are push-up. Nici prea scurtă, dar ușoară și mulată. Se evazează când mă întorc și mi se vede silueta în lumina soarelui.

Pantofii cu șnur subțire. Un chilot alb cu dantelă. Îmi iau geanta din piele albă. Îmi pun înăuntru banii și sticluța pe care am pus eticheta de lac de unghii. Îmi strâng părul cu banda din același material ca și rochia. Doar un pic de ruj de buze, un pic de mascara pe gene, și plec.

Pin-Pon mă însoțește pe drum până la biserică. Când comentează că o văd cam des pe profesoara mea, îi spun: „Mai bine decât să mă lălăi toată

ziua în cameră.” Face ciocul mic, ceea ce e foarte bine – pentru că azi este ziua în care cei care mă bat la cap primesc o geantă peste ochi. Mă lasă în stația de autobuz, fără să spună la revedere, dar asta este cea mai mică

dintre grijile mele.

Descind în oraș dintr-un autobuz plin de turiști și turiste care merg la piscină. Nimeni cu care să vorbesc. Apoi, abia reușesc să prind autobuzul de Digne de la ora două și jumătate. Lângă mine este un tip care citește o revistă și, după o vreme cred că o știe pe de rost, așa că mi-o oferă și mie.

Seceta. Președintele Giscard. Raymond Poulidor, ciclistul. Poluarea de pe plaje. Olimpiada de la Montreal. Elizabeth Taylor. Trecem de Barrême. Are și o pagină de glume, dar nu pot să citesc altceva decât titlurile. Dacă încerc să

descifrez ce scrie în articol, trebuie să mă uit de așa de aproape – că parcă

mănânc revista. Oricum, eu nu înțeleg glumele. Una din zece, poate nici atât.

Trebuie să mă și gâdili în același timp ca să râd. Cu cât ne apropiem de Digne, inima îmi bate tot mai tare.

Autobuzul mă lasă în Place de la Libération, exact când ceasul meu arată patru fără zece. Sunt în mijlocul pregătirilor pentru petrecerea de diseară.

Lampioane peste tot. E și mai cald decât pe drum. Transpir și mă

simt deja murdară, ruptă de oboseală, abia mă târâi. Mă plantez vizavi de stația de taxiuri. Privesc în gol, cu urechile pline de zgomotul confuz al 137

mulțimi când, deodată, Peugeot-ul negru al lui Leballech se oprește în dreptul meu. Este fix ora patru când mă așez lângă el.

Îi spun, politicoasă: „Sunteți foarte punctual.” Mă liniștesc repede, când văd cum se uită la mine. Simt cum îmi crește stima de sine. E un subiect de film cum nu s-a mai făcut: tipul de 50 de ani, care o ia pe drumul pierzaniei, și vine la o întâlnire ca să-și regăsească tinerețile pierdute. Diavolul de la ora patru fix. Sunt sigur că inima lui a început să bată nebunește când am urcat în mașină și m-am așezat lângă el.

Vorbește cu o voce funebră, fără să spună nimic. Că toată lumea îl cunoaște în oraș. Că nu este genul lui să se plimbe cu o fată care abia dacă

are vârsta fiicei lui. Că nu credea că voi veni. Poartă un pantalon gri deschis, călcat la dungă de nevestică, și un tricou polo un pic mai închis la culoare.

Are brațe de boxer, ca și Pin-Pon, de culoarea pământului ars, cu păr blond sau deja alb, nu-mi dau seama. Miroase a ceva pentru bărbați, nu-mi amintesc marca și nici cine mai miroase așa. Mă privește o dată sau de două

ori, în timp ce coborâm pe bulevardul ornat în roșu-alb-albastru, și îmi repet în gând că ochii mei seamănă cu ai lui, dar seamănă mai mult cu ai mamei mele, pentru că îi am de la ea. Părul meu, desimea, culoarea – vin de la Montecciari, sunt sigură, la fel ca și raportul dintre lungimea picioarelor și al bustului, la fel ca la cei trei frați ai mei.

La sensul giratoriu la care am coborât din autobuz, ieșim spre un pod mare care traversează un râu ce se târăște în lumina soarelui. Leballech spune: „E râul Bléone.” Continuăm să rulăm de-a lungul râului Bléone în direcția Durance și Manosque, conform indicatorului rutier. Îl întreb unde mergem. Îmi răspunde că nu știe, că nu vrea să rămână în oraș. Îmi spune așa, de formă: „Sau poate că voiați să vă dau bijuteria și să ne luăm imediat la

revedere?” Privesc în față, prin parbriz, și spun că nu. Ne continuăm drumul. Nu mai spune nimic vreo mie de kilometri. Peugeot-ul lui nu este nou – nu mai are capac la torpedo – dar merge lin, fără prea mult zgomot.

Ador să merg cu mașina, fără să vorbesc, doar să mă uit la copaci. După

aceea, el spune în șoaptă: „Nu înțeleg.” Îi spun: „Aha.” Știu foarte bine ce nu înțelege. Oi fi eu ignorantă, dar chestia asta este la nivelul meu. Un amărât de tăietor de lemne care se trezește pe tavă cu un desert ca mine, fără măcar să fi căutat. Îmi spune: „M-am gândit de zeci de ori la conversația noastră

telefonică. Mi-ați vorbit ca și cum ceva fusese deja hotărât între noi. Mă rog, ca și cum ne cunoșteam deja de mult timp.” Eu repet: „Aha.”

Ne oprim la un fel de castel, retras de la șosea. Sunt cai, o piscină și un milion de oameni pe jumătate goi care transpiră în toate limbile pământului.

La interior, într-o sală cu pereții zidiți din pietre mari – cu un șemineu imens

în care poți să o închizi pe bunica pe care nu vrei să o mai vezi – este răcoare, ne așezăm la o masă joasă, de sticlă, și eu comand un ceai de lămâie, el – o bere. Acum nu-și mai dezlipește ochii de la mine, și vede că și ceilalți turiști mă privesc insistent.

Îmi returnează inimioara din argint și lănțișorul. Îmi spune: „Până la urmă, luați garsoniera cumnatului meu?” S-a aplecat spre mine, masiv, cu niște sprâncene grizonate ca și părul, ar putea să mă strivească cu o singură

mână. Răspund privind în jos, ca o prostuță care nu îndrăznește să întrebe unde sunt toaletele: „Nu m-am mai gândit. Dacă vreți să o iau, o iau.” Aștept un secol, cu ochii pironiți la masă, ca să-i las timp să-și înghită saliva, și apoi adaug: „Știți, data trecută când ne-am întâlnit, nu mă mai așteptam la prea multe. Dar m-am gândit și eu la discuția noastră telefonică. Nu știu cum să

vă explic. Îmi era frică, dar mă simțeam bine.” Îmi ridic ochii mei mari ca să îl privesc, făcând pe inocenta așa cum știu să fac cu toată lumea – mai puțin cu Bou-Bou – și el dă de două ori din cap, strângând din buze, cu aerul că

înțelege și că este la fel și pentru el. Ei da, nu știi niciodată ce-ți rezervă

viața. Eu privesc din nou masa, și apoi urmăresc modelul de pe mocheta roșie. Dacă fața pe care o fac ar apărea în vreun film, toți spectatorii s-ar îmbulzi la ieșire ca să adopte un orfan.

După asta, nu mai ridic deloc cu ochii. Tace îndelung, după care îmi spune: „Nu sunteți profesoară, nu-i așa?” Fac semn că nu. „Și cu ce vă

ocupați?” Ridic din umeri și spun: „Cu nimic.” El se uită în gol, sau la decolteul meu – nu știu. Spune în șoaptă: „Jeanne.” Eu zâmbesc trist, cu bărbia tremurândă. Îmi vine să plâng, simt asta și o simte și el. Își pune mâna pe brațul meu gol și spune: „Să nu mai stăm aici. Să ne urcăm în mașină și să ne plimbăm. Aveți timp?” Îi spun: „Până la ora opt, opt și jumătate.” Mâna lui alunecă pe brațul meu, și spune: „Nu v-ați băut ceaiul.”

Îmi beau ceaiul, el își bea berea, ne ținem de mână între cele două scaune, fără să spunem niciun cuvânt.

În mașină, în timp ce conduce, mă apropii de el și îi pun capul pe umăr.

Îmi spune: „Jeanne, de ce ați venit la Digne?” Îi răspund: „Nu știu. Orice oraș

ar fi fost bun. Dar sunt bucuroasă că am venit la Digne.” Bou-Bou face el mișto de mine, dar sunt o actriță a naibii de bună. În piesele de teatru de la școală, inima îmi bătea prea tare, iar domnișoara Dieu striga: „Articulează!

Articulează!” Spunea că vorbesc artificial. În viața reală, pot să vorbesc natural – mai ales atunci când nu cred niciun cuvânt din ceea ce spun. Sau când doar o parte este adevărată, nu știu. De exemplu – când îmi pun capul pe umărul lui. Chiar dacă este umărul unui tip pe care până la urmă îl voi omorî sau îi voi provoca moartea.

139

Gold for men. Mi-am amintit dintr-o dacă a ce miroase. Gold for men.

Philippe îl vindea în farmacia lui. Un portughez – Rio – se dădea cu el pe față și pe gât. Eram nebună după el, acum doi ani. M-a sărutat pe gură, eram cu spatele la un copac, mi-a ridicat fusta ca să mă mângâie pe picioare, dar eu mi-am tras-o în jos, asta a fost tot. Se bărbierea printre brazi, înainte să

meargă la dans. A scos o sticlă dintr-o cutie de carton aurit și s-a dat peste tot cu apa de toaletă. Gold for Men. Nu s-a întâmplat niciodată nimic între noi, în afară că: m-a sărutat, înghesuită de un copac, ca să îi impresioneze pe prietenii lui, care construiau cabane în valea noastră. Îi spun: „Să ne întoarcem la Digne. Voi lua garsoniera."

Leballech trage pe dreapta, pe iarba uscată. Mașinile trec pe lângă noi în viteză. Mă ia de umeri și mă privește mult. Mă văd în ochii lui, parcă în depărtare. Respir scurt, sacadat, așa cum știu eu, să arăt frică și dorință în același timp, tot circul. Și apoi, o face. Mă sărută pe gură, îmi bagă limba lui murdară între buze și, chiar atunci, Elle se întoarce, este acolo – are șapte ani, sau doisprezece, sau paisprezece – și mă privește cu dragoste, știe că nu voi uita niciodată, că îi voi omorî și pe unul și pe celălalt așa cum i-am promis.

***

Ne oprim la prima cafenea care ne iese în drum și îl sun pe Touret. Îmi răspunde Suzy, el nu este la birou. Îi amintesc cine sunt și îi spun că vreau să

închiriez garsoniera, că voi trece să semnez actele la ora șapte seara.

Leballech stă lângă mine și aprobă din priviri fiecare frază pe care o spun. Își pune mâna pe ceafa mea după ce închid. Îi zâmbesc, cu aerul unui soldățel care și-a făcut treaba. Zâmbește și el, dând din cap, și mai bea o bere la bar.

Eu nu mai beau nimic. Merg un moment până la ușă, doar ca să-mi vadă

silueta în lumină, prin rochie, și ca să o vadă și ceilalți clienți, după care mă

întorc. Îmi pun capul pe umărul lui și îl las să-și imagineze că este invidiat pentru că sunt a lui. După care ne urcăm în mașină și plecăm spre Digne, 31

de kilometri.

În timp ce conduce, îmi spune: „Știi, am avut și eu aventurile mele, ca toată lumea. Dar de mult timp am fost un tată bun, m-am ocupat doar de familie și de munca mea. E chiar extraordinar ce mi se întâmplă.” Îmi stă pe buze să-i spun că i se întâmplă fundul meu sub o rochie albastră, dar nu e genul meu să fiu vulgară. Îl las să-și recite spovedania. Este aceeași poveste cu toți nenorociții, zici că s-au dus la același preot. Nu se schimbă decât prenumele soției și ale copiilor. Odată ce aflu că sfânta soție se numește 140

Fernande și îngerașii sunt Estelle și Hubert, nu mai am nevoie să aud restul.

Privesc drumul, copacii. Mă gândesc la ce voi mânca diseară. La sfârșitul pălăvrăgelii lui, sau chiar înainte să termine, îi spun: „Înțeleg. Nu este vina dumneavoastră, nu este vina nimănui. Așa se întâmplă.” Mă ia de umeri cu un braț protector, și continuă să conducă ținându-mă lipită de el.

La Digne, mă lasă ipocrit pe o străduță paralelă cu Bulevardul Gassendi, „la doi pași de agenție.” Îmi spune: „Trebuie să trec pe acasă, dar te aștept aici într-o oră.” Îi spun, după ce îmi privesc ceasul: „Nu-mi mai rămâne prea mult timp.” Îmi răspunde: „Vreau să te mai văd înainte să pleci, măcar pentru câteva minute.” Îmi pune o mână pe genunchi și urcă încet-încet, împingând marginea rochiei. Nu mișc deloc, nu spun nimic. Are privirea fixată pe ceea ce face, pare chiar că suferă. Îmi spune, cu o voce ciudată: „Te-am dorit de când te-am văzut.” Îi spun: „Știu” și oftez. Se oprește când ajunge la chiloții mei albi. Își plimbă degetele pe unde pielea mea este cea mai moale, și apoi îmi trage rochia în jos. Îmi spune: „Du-te repede. Te voi aștepta.”

Cobor din mașină, o iau pe o străduță care dă în bulevard și ajung aproape în fața agenției lui Touret. L-am văzut cum am împins ușa de sticlă –

stătea în spatele biroului de metal. Ventilatorul împrăștie același aer călduț.

Suzy nu este acolo. Îi spun: „Bună ziua, domnule”, și el se ridică, entuziasmat, și îmi strânge mâna. Ca de obicei, mi-o păstrează în a lui. Îmi spune: „Vă

așteptam.” Are același costum de alpaca de săptămâna trecută, și același zâmbet ca Lupul cel Mare și Rău. Îmi explică, cu ochii lipiți de decolteul meu, că îmi va face o ofertă specială. De obicei, odată cu prima lună de chirie în avans, el cere și o garanție – o lună în plus – pentru a acoperi cheltuielile în caz de stricăciuni. Nu-mi va cere garanția. „Nu, domnița mea.” Îi spun mulțumesc și că este foarte drăguț din partea lui.

În sfârșit îmi dă drumul la mână, ca să pot semna o hârtie. Nu o citesc, mai întâi pentru că mi-ar fi foarte greu fără ochelari, și pentru că oricum nu-mi pasă. Semnez Jeanne Desrameaux. Mă rog, Jeanne ilizibil. Mă întreabă

data nașterii, și mă îmbătrânesc cu doi ani, așa cum i-am spus și lui Leballech. Îi spun că m-am născut la Grenoble. Completează foaia și și-o îndeasă în buzunar. Ia cheile de la garsonieră dintr-un sertar al biroului și îmi spune: „Vă conduc pentru a face inventarul.” Se leagănă de pe un picior pe celălalt, cu ochii la pieptul meu, ca și cum nu mai putea rezista și voia să

sară pe mine, sau poate pur și simplu îi venea să facă pipi.

De data asta, mă duce în Rue de l’Hubac cu CX-ul lui nou. Îi spun că mi-e sete. Înainte să urcăm cele trei etaje, intrăm într-o cafenea care este un pic mai departe. Ca și Leballech, bea bere, doar că apasă pe butonul ceasului

înainte să se hotărască. Explică: nu bea niciodată înainte de ora șapte și jumătate. Încă nu am fost serviți când își scoate banii. Mă apuc de bar cu ambele mâini, inima îmi sare din piept, abia mă abțin să nu țip. Știam că îl voi recunoaște, îmi era teamă să îl văd, dar e și mai îngrozitor decât credeam

– acum, că e în fața ochilor mei. Este exact cum l-a descris mama mea. Îmi îngheață sângele în vine. Este o monedă de aur montată pe două cercuri din același metal care se închid ca o capcană de urs. „Cât vă datorez?" Aud vocea lui Touret, în depărtare, și apoi spune: „Sunteți bine?" Respir adânc, inima începe să-mi bată din nou. Spun: „E de la căldură." Ni se aduce comanda și eu îmi beau încet Vittel-ul cu mentă. I se aduce restul. Îl privesc aranjându-și bancnotele cu grijă. Îi spun, cât de natural pot: „Frumoasă clema pentru bancnote. Cred că este valoroasă." Mi-o arată, din mâna lui. Îmi spune, cu zâmbetul lui parșiv: „E un Napoleon de aur." Asta-i tot. Mă gândesc că s-ar putea să fie suspicios dacă insist, dar nu pot să mă abțin: „L-ați cumpărat sau.. " Face un gest cu mâna deasupra capului: „Îl am de mulți ani! Mi l-a dat un prieten, era italian." Cuvintele îmi răsună în urechi în timp ce el privește obiectul, își amintește momentul și bea o gură de bere. Apoi spune: „Am făcut o afacere împreună. Între timp a murit, bietul de el."

Dă melancolic din cap și își pune banii înapoi în buzunar. Eu îi privesc berea. Instinctiv, trag spre mine geanta pe care o pusesem prea departe, pe bar. Geanta mă liniștește. Aș vrea să îi omor pe amândoi în seara asta, dar știu că asta este ultima chestie pe care o am de făcut. Secretara cafea-cu-lapte, al cărei nume nu mi-l amintesc, ar descrie clienta care a telefonat ca să

se întâlnească cu șeful ei. Trebuie să am răbdare, să îi dau timp să mă uite.

Și totuși – vederea neașteptată a clemei de bani a făcut totul imposibil.

Nu aș mai putea suporta să fiu singură cu el în acea garsonieră. Să-i resping labele păroase. Știu că aș lua lopata și că l-aș lovi în cap și l-aș lovi iar și iar până ar rămâne nemișcat, în noroi și frunze moarte. Încerc să mă agăț de ceva cu mâna stângă, aud un țipăt.

Și apoi, sunt pe jos, într-un bar, și toată lumea e în jurul meu. Cineva spune: „Nu o atingeți. Trebuie să sunăm la 112. Nu o mișcați, nu o atingeți!"

El nu este mort. Mama mea mi-a spus că nu este mort. Nu poate să se miște, nu poate să vorbească, nu va spune nimic la poliție. Nu eram cu el în pădure, asta-i tot. A căzut de pe scară când tundea crengile unui copac. Trebuie să

așteptăm. La spital, i-au spus mamei că trebuie să așteptăm. Sunt pe jos întrun bar. Știu unde sunt – la Digne. Întreb: „Unde mi-e geanta? Dați-mi geanta.” Mi s-a murdărit rochia. Elle nu trebuie să plângă. Elle nu trebuie să

țipe. Sunt sigură că mă voi ridica.

142

***

E aproape ora opt când ieșim din bar. Cred că arăt ca o salvată de la înec. Părul îmi e lipit pe frunte și pe tâmple. Am vrut să îmi dea să beau niște coniac, dar l-am scuipat. Mi-au dat o cafea foarte puternică. Mă doare în spatele capului. Lumea nu se mai învârte în jurul meu. Spun, ca proasta de mama: „V-am făcut multe probleme.” El spune: „Ba nu, deloc.” Doar l-am speriat. V-a mai fost rău așa, vreodată? Îi răspund: „Nu. Este de la căldură, de la autobuzul pe care l-am luat, de la toată agitația.” Pun un picior în fața celuilalt, cum făcea Calamitate când se întorcea de la toaletă, după ce-și scosese sutienul. Cred că deja a ajuns, prostuța aia, și iar se plimbă în sus și în jos pe trotuar. Brusc, îmi dau seama că aș da orice numai să fiu cu ea, chiar acum.

Ne oprim în fața imobilului jalnic și Touret îmi spune, îngrijorat:

„Puteți să urcați scările?” Îi fac semn că da. Când apuc balustrada, îmi dă

drumul la braț. Urcă în spatele meu, dar nu cred că-i mai arde să fie interesat de picioarele mele. A avut tot timpul să le examineze, o dată cu alți o sută

cincizeci de oameni, cât timp am fost întinsă pe jos, în bar. Mă opresc la etajul al doilea, ca să-mi revin, și el spune: „Nu vă grăbiți. Respirați adânc.”

În sfârșit, deschide ușa garsonierei și mă duc direct la toaletă.

Nu am mâncat nimic la prânz, așa că vomit doar lichid. Curăț chiuveta și mă spăl pe față cu apă rece după ce-mi scot rochia. Mă șterg cu batista, îmi aranjez părul, mă dau din nou cu ruj. Mi-am pierdut două unghii false de la mâna stângă – probabil când încercam să mă agăț de ceva la bar, înainte să

cad. Îmi scutur rochia și o șterg cu batista umedă ca să scot măcar petele care pot fi scoase.

Când mă întorc în cameră, Touret este așezat în fotoliu – la fel ca și săptămâna trecută. Îmi spune: „Aha! Vă simțiți mai bine acum, nu?” Reușesc să zâmbesc. Îmi spune: „Chiar a fost o vară nebună. Se pare că au murit atâția oameni de insolație, că le-au pierdut șirul.” Mă așez la marginea patului. Este lat, de două persoane, acoperit cu catifea roșie. E aranjat ca o canapea cu perne mari. Îmi simt pe coapse rochia udă.

Mă uit în jurul meu și Touret spune, ridicându-se ca să-și stingă țigara:

„Pentru inventar, nu vă faceți griji. Găsim noi o soluție dacă spargeți vreo farfurie. De acord?” Nu-mi pasă, nici măcar nu știu despre ce vorbește. Îi spun: „Vă plătesc pentru prima lună.” El răspunde, ridicându-se în picioare:

„Cum doriți. Dar nu este urgent.” Deschid geanta și scot o bancnotă de 500

de franci de la Cognata și trei de 100 de franci de la mama. Îi spun: „Este
143

bine?” El repetă că nu este urgent, că trebuie să îmi dea o chitanță și că nu are chitanțierul la el. Îi spun: „Asta mă încurcă. Speram să am cheile încă din seara asta.” El răspunde: „O, dar vă pot da cheile.”

Deschisese geamul în timp ce eram la toaletă. Se aude o orchestră

cântând în aer liber, dar și o femeie care strigă la bărbatul ei. El închide geamul spunând: „Oricum, este mai cald afară decât înăuntru.” Simt din vocea lui că momentul neplăcut se apropie. Mă ridic și mă îndepărtez de pat.

După o mie de ani, el mă întreabă: „V-ați dat întâlnire cu cineva aici, diseară?” Nu mă uit la el, doar dau din cap că da. „Un prieten?” Ridic ușor din umăr și nu răspund nimic. El spune: „Nu vreau să fiu indiscret. E de înțeles, de altfel.” Mă uit la el – se freacă pe bărbie cu dosul palmei. Zâmbesc, mimez că sunt jenată așa cum numai eu știu să o fac, și îi spun: „Nu este ceea ce credeți.” Parcă suntem doi proști, cum stăm în picioare uitându-ne unul la altul. Îi spun, luându-mi geanta de pe pat: „Trebuie să cobor, mai am o întâlnire înainte.”

Știu că mă va lua de braț și că va încerca să mă sărute, tot circul. Dar sunt la fel de înaltă ca și el, cu doar patru centimetri de tocuri, și nu are alți doi ticăloși care să mă țină. Nu încearcă nimic. Doar oftează. Merg încet spre ușă cu geanta în mână. Îmi spune: „Așteptați. Trebuie să vă întreb ceva.” Mă

întorc și văd că-și aprinde altă țigară. Mă întreabă dacă îl cunoșteam pe cumnatul lui, Jean Leballech, înainte să vin la Digne. Răspund că nu, dând din cap: „Am nevoie de rafturi pentru cărțile mele și mi s-a spus să vorbesc cu el.” Îmi spune: „M-a sunat ca să-mi ceară adresa dumneavoastră.” Îi spun:

„Da, știu.” Ar vrea să mă mai întrebe altceva dar, în final, se mulțumește să

mă privească, și apoi să se uite la covor.

Tonul vocii i se schimbă când îmi spune: „Sper că nu vă supărați dacă

vă spun că am văzut foarte rar o fată atât de frumoasă ca dumneavoastră.”

Râd și îi spun: „E întotdeauna plăcut să auzi asta.” Ne uităm unul la altul vreo mie de ani, eu fac ochii mari așa cum numai eu știu. Îi spun: „Sper ca data viitoare când ne vedem să nu mai leșin ca proasta.” Râde și el, stând în contre-jour. Îmi răspunde: „Orice s-a întâmplat, a avut șarmul său.”

Presupun că se referă la culoarea chiloților mei sau la altceva de genul. Ridic din umăr cu aerul meu angelic, cât se poate de sfioasă, dar în sinea mea îl bag în mă-sa.

Afară, pe trotuar, îmi propune să mă conducă cu mașina. Îi strâng mâna spunând nu, că întâlnirea este foarte aproape. Am cheile garsonierei în geantă, sunt ușurată că am scăpat de avansurile lui, așa că mă simt mai bine.

Îmi spune: „Arătați mai bine acum. Când ne revedem?” Imposibil să-mi recuperez mâna – cred că a hotărât să o păstreze ca garanție. Îi spun: 144

„Săptămâna viitoare. Vă anunț când mă întorc, și de data asta vă ofer eu ceva de băut. În garsoniera mea!” Îi ofer o privire care să îl facă să viseze la

mine până atunci. Îmi spune: „Formidabil!” și apoi: „Scuze!” când îmi trag mâna, ca și cum mi-o ținuse atâta fără să-și dea seama.

Merg pe jos. S-a lăsat noaptea și aud în depărtare acordurile muzicii de la petrecere. Pin-Pon voia să mergem în oraș să dansăm, împreună cu frații lui, dar i-am spus nu, că urăsc înghesuiala de 14 iulie. Nu aș putea suporta să-i văd toată seara pe Bou-Bou și pe Marie-Laure a lui.

Leballech mă așteaptă la volanul mașinii lui, exact în locul pe care mi l-a indicat. Mă așez alături de el și încep să îl fac praf pe cumnatul lui: „Ce agasant! Nu mă mai lăsa să plec.” Și continui: „V-ați supărat pe mine? M-a înnebunit, pe cuvântul meu. Îmi era teamă că nu mă mai așteptați. În plus, mi-a fost un pic rău, din cauza căldurii, sau a emoțiilor, nu știu.” Mă liniștește și începe să îmi frământe sânii prin rochie. Îi spun: „Vă rog, nu aici, nu acum.” Dulce ca mierea, îi spun: „Ia uitați-vă.” Îi arăt cheile de la garsoniera.

El zâmbește, cu un aer serios, și rămânem amândoi ca într-o telenovelă, cu ochii pe parbriz, gândindu-ne la marea noastră iubire și la momentele plăcute pe care le vom petrece în cuibușorul nostru.

Și apoi, îi dau decisiva: „Este un mare crai, cumnatul dumneavoastră.”

Nu mă uit la el, dar îl simt cum se zbârlește. Îmi spune, cu un ton sumbru:

„Ți-a făcut avansuri?” Oftez și îi răspund: „Avansuri? Eram moartă de frică, da. Nu știu cum am reușit să îl țin la distanță. E un obsedat sexual, tipul ăsta.” Îl las să-și scrâșnească dinții și adaug: „Scuzați-mă că vorbesc așa de cumnatul dumneavoastră, dar am fost singură de două ori cu el și de două

ori mi-a fost frică.” Îmi spune: „Asta nu mă miră. Nu, nu mă miră deloc.” Mă

ia din nou în brațe și mă freacă pe spate ca și cum mi-ar fi frig. Sfârșitul episodului. Ceasul meu arată ora nouă fără un sfert – ceasul de pe bordul lui nu mai merge. Calamitate cred că și-a pierdut mințile.

Îi spun: „Dragul meu, chiar trebuie să plec.” Tristă și tot tacâmul. Mă

îmbrățișează încă o mie de ani, suspin că aproape îmi rup rochia și cobor. Îi spun, privindu-l în ochi, cu un aer pierdut: „Nu pot să mă întorc mai devreme de săptămâna viitoare. Nu mă uitați până atunci, nu?” Nici nu se obosește să răspundă la asta, doar mă întreabă: „Când?” Îi spun că îl voi suna, ca să-i aud vocea și ca să stabilim întâlnirea. Voi fi prudentă – voi vorbi despre rafturile de cărți. Îl voi aștepta în cuibușor. Marți cel mai târziu, pe cuvântul meu. Când ne despărțim, este atât de frumos, atât de emoționant că

aproape cred și eu totul. Vă jur, am pieptul umflat de suspine și gâtul uscat.

Odată ce voi termina cu toți, merg la Paris și voi juca în filme.

145

***

Ora unu dimineața pe ceas când Calamitate oprește mașinuța ei automată-nu-știu-cum în fața porții toantei de maică-mea. Plânge. Îi spun, răbdătoare: „La naiba, ajunge, gata. Nu mă ajutați deloc, plângând așa ca o bocitoare.” O apuc de umăr ca să se întoarcă spre mine. Aprind plafoniera.

Ea mă privește cu niște ochi mari și roșii. Îmi spune suspinând: „Nu – nu pot

– să – să mă – opresc.” Sting plafoniera. O iau în brațe și o țin așa o mie de ani. Ea continuă să plângă cu sughițuri, și când o șterg pe față plânge și mai tare. O mie de ani.

Într-un final, îi spun: „Știți bine că nu cobor aici. Acum locuiesc la Pin-Pon.” Se uită în jur, năucă. Se smiorcăie și mai tare. Venim de la Le Brusquet, unde a făcut pentru amândouă câte o omletă și niște salată. Plângea deja încă dinainte să plecăm de la ea de-acasă. Practic nu s-a oprit din plâns de când i-am mărturisit că sunt sub amenințarea a doi nenorociți care ar putea să mă desfigureze, să mă lase oloagă sau să mă omoare, cum vor ei, și care mă obligă să fac îți imaginezi ce. Ea nu-și imaginează nimic, biata toantă.

Când îi explic că mi-au dat o garsonieră ca să mă întâlnesc cu bărbați, ea și-a pus mâna la gură și i-au țâșnit lacrimile. Este o minune că ne-a adus până

aici fără să pornească ștergătoarele, dar s-a oprit de cel puțin cinci ori.

Plângea cu capul pe volan. Am plâns și eu aproape la fel de mult. Sunt ca o maimuță. Când cineva face ceva, fac și eu la fel.

Eram pe canapeaua din salon, la parter, când mi-a venit ideea. Îmi scosese rochia și chiloții și mă făcuse să termin pe bune – de obicei, cu ea trebuia să mă prefac. Eu nu prea mă ocup de ea, nu am chef, dar abia o ating că și

termină. Ce îmi place, este să o privesc când termină. Nu țipă, geme ca și cum ar durea-o, dar fața i se schimbă – este incredibil, devine tot mai frumoasă până se prăbușește moale ca o cârpă. Și de fiecare dată când deschide ochii, nu ghiciți ce spune: „Dumnezeule, ce rușine îmi este!” Vă jur, așa spune. În plus, are niște picioare mici, ca de chinezoaică – măsura 35, nu sunt sigură – și când termină, degetele de la picioare i se răsucesc, și nu mai e deloc amuzant, e chiar ceva care nu se poate descrie. Disperare, poate.

Disperare, poftă, cu garda jos, chestii care nu pot să țină o veșnicie. Cum să

descriu asta? Pot răspunde doar: nenorocitele ei de degete de la picioare.

Am luat-o în brațe pe canapeaua albastră și i-am explicat – cu vocea pe care o avea ea când îmi era profesoară. În primul rând trebuie să păstreze secretul. După ce mă voi mărita, poate că cei doi netrebnici mă vor lăsa în pace. Că altfel. Ea își ridică privirea spre mine și mă privește cu ochii roșii de 146

plâns, întrebătoare: „Că altfel, ce?” îi răspund: „Că altfel scap de amândoi, într-un fel sau altul. Sau îi spun totul lui Pin-Pon, și se ocupă el.” Stă lipită de mine, ea e caldă, iar eu ard de-a binelea.

În mașină, îi spun: „Calamitate, duceți-mă acasă. Nu mai am cum să tot explic de ce ajung așa de târziu.” Ea dă din cap că da de mai multe ori, înghițindu-și suspinele, și pornește mașina. Traversăm satul. Mai este lumină la ai lui Larguier și într-o cameră de deasupra cafenelei Brochard.

Lumina este aprinsă și la mama, la etaj. Știu, pentru că numai la lumina aia m-am uitat tot timpul cât am consolat-o pe biata fraieră, în mașină. Încerc să

îmi aranjez părul înainte să ajung acasă – dar îmi dau seama că e degeaba, Pin-Pon va observa cum arăt.

Calamitate se oprește în fața porții deschise. Cobor doar după ce întoarce mașina. Farurile luminează curtea și văd o pisică fugind. Dacă

mama Dolores o vede pe lângă iepurii ei, aia e o pisică moartă. Îi spun lui Calamitate: „Am avut încredere în dumneavoastră. Dacă repetați ceva din ce v-am spus, nu vă puteți imagina ce mi se poate întâmpla. „Se repede și mă

îmbrățișează ca o nebună. Îmi spune: „Draga mea, copilul meu.” O apuc de umeri și insist: „Nu are niciun rost să mergem la poliție, înțelegeți? Nu mă

vor crede. Amândoi sunt niște oameni respectabili, nu sunt niște pești așa cum credeți. Au soție, au copii, au o situație bună. Și, dacă mă omoară, nu mi se mai găsește nici cadavrul. Li s-a întâmplat altora.”

Și-a pus din nou mâna la gură. S-a oprit din plâns, dar e mai rău. Se uită

la mine de parcă aș fi deja tăiată în bucăți. Oroare totală! Nu știam dacă se mai poate întoarce acasă la ea. Îi spun: „Bine. Pentru binele meu, sper că ați înțeles. Dacă lucrurile merg rău, singura persoană căreia îi voi mai spune ceva este Pin-Pon.” Îi pun arătătorul pe frunte și îi spun: „Tot ce v-am spus să rămână acolo.” Când cobor din mașină, ea încearcă să mă apuce de braț.

Răsuflă greu, mă privește cu niște ochi nebuni, culcată de-a curmezișul scaunului ca să mă oprească. Îi spun: „Nu vă faceți griji. Voi fi prudentă.” Îmi eliberez încheietura din strânsoarea ei. Când se ridică, închid portiera. Plec cu pași mari spre casă. Ea strigă în urma mea: „Éliane!” Mă întorc și îi spun, destul de tare: „Veniți să mă vedeți mâine după-amiază. Vă jur, totul este bine acum. Conduceți cu grijă. Ne vedem mâine după-amiază.”

În bucătărie, nu Pin-Pon mă așteaptă, ci soacră-mea. Stă în picioare lângă masă, în cămașa de noapte de pe vremuri. Mă sprijin de perete după ce închid ușa. E furioasă, dar mai mult surprinsă decât furioasă când mă vede cum arăt. Îmi spune: „Ce s-a întâmplat?” Închid ochii. Aud cum pleacă

mașina lui Calamitate. Îi spun: „Am leșinat la domnișoara Dieu. Mi-a fost foarte rău.” Rămân un secol în întuneric. O aud respirând, mă aud și pe mine

respirând. Ea spune: „I-au chemat pe toți pompierii. Sunt incendii puternice deasupra orașului Grasse.” Spun, în întuneric: „Săracul Pin-Pon.”

Când deschid ochii, văd că s-a apropiat de mine, în papuci. Mă privește fără răutate, dar și fără dragoste. Fața îi este bronzată și ridată. Ochii și-au pierdut culoarea. Îmi spune: „Hai, vino. Ai nevoie să dormi.” Urcăm. La etaj, înainte să deschid ușa de la cameră, o sărut pe obraz. Miroase ca Cognata.

Îmi spune: „Ți-am pus o factură veche pe pat. Camionagiul care a adus pianul mecanic este un bărbat pe care soțul meu îl cunoștea, pe nume Leballech.”

Mă gândesc la Calamitate, că ar putea să rateze vreo curbă pe drumul spre casă. Îi spun, obosită: „De ce credeți că mă interesează?” Nu se supără și îmi spune: „Credeam că te-ar interesa. Am căutat toată după-amiaza prin lucrurile mele ca să găsesc factura asta.” Cobor privirea și spun: „Credeam că

am văzut pianul ăla când eram mică. Tot ce ține de copilăria mea este foarte important pentru mine.” Tace câteva momente, după care: „ Da, clar. Am înțeles asta – este foarte important pentru tine.”

Odată ajunsă în cameră, iau hârtia de pe pat, îmi iau ochelarii de pe noptieră, apoi mă uit peste ea. Este o factură de demult, în franci vechi, cu antetul „ Ferraldo și Fiul”. E datată 19 noiembrie 1955 și semnată apăsat, cu cerneală: Montecciari Lello. Numele șoferului este scris de mână, ca și restul, probabil de către mama lui Ferraldo: J. Leballech. Jos de tot este menționat: Achitat cu numerar, 21.11.55, și o semnătură. Scot din geantă cartea de vizită a lui Leballech, unde mi-a scris o adresă pentru rafturile mele de cărți.

În 20 de ani nu au făcut prea multe progrese la scris. Mă gândesc mai mult la Calamitate decât la el și la toate astea. M-am hotărât, o dată pentru totdeauna, când eram la Brusquet, după ce ezitasem mai multe zile. Acum sunt obosită.

Înainte să adorm, simt pe mine mirosul domnișoarei Dieu, amestecat cu chestia aia Dior. Te pune pe gânduri – mirosul altcuiva. Al lui tati – mă

opresc, ajunge. Al mamei. Mirosul ei îmi place cel mai mult. Bou-Bou. Încerc să uit că este la dans. Mă gândesc că doarme liniștit în capătul celălalt al culoarului. Nu mai sunt supărată pe el. Voi face dragoste cu el, jur pe viața mea. Și iar, și iar, și iar. Încă mai am în fața ochilor drumul luminat de faruri.

Tatăl nostru care ești în ceruri, fă să ajungă acasă proasta aia.

***

Mă trezesc la răsăritul soarelui, leoarcă de transpirație. Am avut un vis oribil. Nu am închis obloanele de la fereastră și o lumină rece inundă încet-

încet camera. Îl aud pe Mickey care își pregătește cafeaua jos, chiar sub mine. Pin-Pon încă nu s-a întors. Mă ridic și merg la dulap ca să verific dacă

sticluța mai este în buzunarul jachetei roșii. O scot și o verific atentă, vreau să fiu sigură că nu s-a făcut vreo încurcătură. În visul meu, cea otrăvită era mama. Sub ochii mei, în barul din Digne. Știam că va muri și țipam. După

care îi smulgeau șuvițe de păr, și toată fața îi era acoperită de sânge.

Domnișoara Dieu era acolo, și Pin-Pon, și Touret, dar Leballech nu era.

Spuneau că trebuie să vină și el, toată lumea râdea și mă obligau să mănânc părul mamei mele.

Nu știu cât timp rămân în picioare în cameră, complet goală. Îl aud pe Mickey, în curte, încercând să își pornească camionul. Merg la fereastră. Mă

întreb ce are de făcut atât de devreme, de ziua națională. Poate că a adus-o pe Georgette cu el aseară. Nu pot să văd dacă este și ea în cabină. Mă uit după el cum pleacă, după care mă îmbrac în halatul meu alb inscripționat Elle și cobor la bucătărie. Nu e nimeni. Îmi fac o cafea. Mă întorc de mai multe ori, pentru că am impresia că în spatele meu e cineva. În sfârșit, ies cu cana mea și mă așez pe banca de piatră de lângă poartă, și îmi beau cafeaua din care ies aburi în primele raze are soarelui roșu care răsare dintre munți.

După cafea, lucrurile merg mai bine, ca întotdeauna. Merg în picioarele goale prin curte și mă duc până la lunca din spate, unde iarba este moale și umedă. Nu știu cât e ora. În capătul celălalt al luncii, cortul mare al camperilor e încă liniștit. Nu merg mai departe. Îmi înmoi picioarele în râu, dar apa este rece ca gheața și le scot imediat. Mă așez pe o piatră mare, încercând să nu mă gândesc la nimic. Când nu mă gândesc la nimic, atunci am aceleași gânduri tâmpite. De data asta, mă revăd terminând pe canapeaua albastră din Brusquet, cu capul lui Calamitate între genunchii mei ridicați. Ea mi-a spus atunci ca a fost atât de tare, că am tras-o de păr fără să

îmi dau seama. E ceva de care mi-am amintit în nenorocitul de vis, cel puțin așa cred.

După o vreme, unul dintre camperii din luncă – cel mai înalt – vine cu o găleată mare să ia apă de la râu. E în slip, roșu ca o cărămidă de atâta stat la soare, cu părul de pe piept decolorat de atâta bronzat. Îmi spune: „Bună

dimineața, sunteți foarte matinală.” Până acum nu vorbisem niciodată cu el.

Îmi spune că îl cheamă François, și eu îi arăt prenumele meu brodat pe halat.

Îmi spune: „Ăsta nu este un nume.” Eu spun: „Nu? Ei bine, tocmai v-am spulberat o iluzie.” Mă întreabă dacă mi-am băut cafeaua. Îmi spune: „Veniți să mai beți una cu noi.” Îi spun bine și îl urmez.

Mergem amândoi în picioarele goale până la cort și aflu că sunt toți din Colmar, din departamentul Haut-Rhin. Habar nu am unde se află, dar spun:

„A, da!” ca și cum aș fi copilărit acolo. Mă întreabă ce accent am. Îi răspund:

„Mama mea este austriacă.” Încearcă să îmi vorbească în germană și eu îi repet: „Ja, ja.” Înțeleg un pic, dar altceva nu știu să spun. Până la urmă, o lasă

baltă. Prietenul lui și cele două fete tocmai se treziseră. Băiatul poartă un pantalon de pânză, una dintre fete niște blugi tăiați deasupra genunchilor și

cealaltă un slip cu o palmă imprimată pe fund. Amândouă se plimbă cu sânii la vedere. Sunt toți bronzați și sportivi și toate cele. Mi-l prezintă pe Henri și îi strâng mâna. Nu e la fel de frumos ca François, dar nici nu arată rău, doar că nu s-a bărbierit de mult. Fata blondă cu părul ca grâul, cu blugii tăiați, se numește Didi și cealaltă, care este mai frumoasă și are sânii mici și tari, perfect rotunzi – Mylène. Fetele fac cafeaua și o bem așezați pe jos în fața cortului. Sunt foarte liniștiți aici. Nimeni în față, nimeni în spate. Didi îmi povestește că nu le-au ajuns banii să meargă în Sicilia, așa că au hotărât să

rămână aici. Cei doi băieți lucrează amândoi la o bancă, în Colmar. Eu spun:

„De ce nu au golit seiful?" dar nu au gustat gluma, doar au zâmbit politicos.

Văd saltelele gonflabile din cort. Nu este niciun separator între ele și îi întreb: „Când vă regulați, cum faceți?" Nici pe asta nu o gustă. Îmi dau seama că au început să-și schimbe părerea despre mine, că li se pare că sunt o toantă vulgară, așa că tac.

Stau acolo de patru mii de ani, am aflat fiecare detaliu din viața lor plictisitoare, inclusiv ziua botezului, când se aude cineva venind, și cine o fi?

Un tip epuizat, negru pe față și pe mâini, într-o cămașă murdară, cu pantalonul mototolit și ghetele terminate. Arată la fel de bucuros precum ciclistul favorit a lui Mickey, când dă un interviu la televizor. De fapt, parcă

aduce un pic cu el, doar că e de două ori mai solid. Salută pe toată lumea cu un gest, spunând: „Scuzați-mă, sunt murdar pe mâini." Și mie îmi spune: „Te-ai sculat deja?" Nu am nevoie de facultate ca să mă prind că mă va bombăni toată ziua pentru că nu am nimic pe sub halat și probabil toată lumea a observat asta. Că celelalte fete își arată țâțele – nu îl interesează, nici măcar nu se uită la ele. Se uită doar la mine. Mă ridic, spun la revedere, mulțumesc pentru cafea și toate alea, și ne întoarcem amândoi acasă, prin iarbă. Îi spun:

„Ascultă, Pin-Pon, am ajuns aici din întâmplare, asta-i tot." Merg mai repede trei-patru pași ca să îl ajung din urmă, și îl iau de braț. El îmi spune: „Să nu-

mi spui Pin-Pon.”

Când ajungem, Bou-Bou, Cognata și Mickey – care între timp s-a întors

– sunt în bucătărie. Bou-Bou, în pijama, își mănâncă cele doisprezece mii de tartine. Îmi spune: „A trecut Brochard pe aici. Profesoara ta de la școală a sunat ca să spună că a ajuns cu bine.” Am un nod în gât – mi se pare o mare

dovadă de dragoste că a făcut asta – dar spun: „Cum reușești să înghiți atâta?” El ridică din umeri și zâmbește. Simt că mor când îl văd cum zâmbește. Mă pup cu Cognata și urc.

În cameră, Pin-Pon se dezbracă și se culcă în patul nefăcut. Îmi spune:

„Trebuie să dorm un pic. Diseară mergem să dansăm, doar noi doi.” Mă așez lângă el. Nu a avut timp să se spele, așa că miroase a fum. Rămâne o vreme cu ochii deschiși, după care îi închide și spune: „Verdier și-a rupt o claviculă.

Îl mai știi pe băiatul ăla care era cu mine la Bing-Bang, când ne-am cunoscut?” „Da, mi-l amintesc.” Îmi spune: „Și-a rupt o claviculă.” Sunt bucuroasă că domnișoara Dieu a sunat. E o adevărată dovadă de iubire, cel puțin așa cred eu. Este cea mai mare dovadă de iubire, mai mult decât orice, să te temi că cineva își face griji pentru tine. Toată lumea – în afară de mama

– se gândește că nu îmi pasă dacă cineva își face griji pentru mine. Nu e adevărat. Dumnezeule, nu. Nu vreau să îmi arăt sentimentele, asta-i tot. Că a sunat la Brochard – asta este o dovadă de iubire mai mare decât ce s-a gândit să îmi dea, ieri seară, la Digne, când m-am urcat la ea în mașină. Mă

aștepta de mult timp, parcată în față la Provençal. După ce s-a lamentat că

am întârziat atâta, primul lucru pe care mi-l spune: „Am fost să-i văd pe părinții tăi, sâmbătă după-amiază. Mama ta mi-a arătat rochia de nuntă.

Adusesem o cerere de recunoaștere de paternitate pentru tatăl tău. Nu am putut să îl conving să o semneze dar, vei vedea, într-o zi va fi adăugată la

certificatul tău de naștere.”

Asta a fost. Sâmbătă după-amiază o lălăiam prin oraș, nu aveam chef nici de mine, nici de nimic altceva. După ce l-am sunat pe Leballech, plângeam în sinea mea cum plânge biata toantă de față cu toată lumea. A mers la noi. A crezut că mă va face fericită și că totul va fi minunat și că voi înțelege în sfârșit că mă iubește așa cum spune, de când aveam paisprezece ani, sau cincisprezece, dintotdeauna. De fapt, înțeleg. Nu sunt insensibilă, în niciun caz. Nu sunt insensibilă, nici asocială, nici caracter pervers – cum mi-a scris la dosar o idioată de la asistența socială după ce mi-au făcut niște teste de tot rahatul, la Nisa. Era și un doctor pe acolo, care cred că voia să mă

interneze pe loc. Și totuși.. Și totuși, ce mi-a trecut prin cap când Calamitate mi-a povestit ce faptă bună a făcut, nu este că mă iubea, sau că trebuia să sar în sus de bucurie (cu riscul să mă lovesc de plafonul de la mașinuța ei minusculă și să-mi sparg capul). Ce mi-a trecut prin cap, este că ea l-a văzut pe el, că a vorbit cu el, că ea a intrat în camera lui, și eu nu. Eu nu – asta era.

Sunt în fața ferestrei, cu fruntea de geam. Soarele îmi bate în față. Îmi spun că voi merge să îl văd în frumoasa mea rochie albă, în ziua nunții, când toți vor bea și vor râde și vor spune povestioarele lor idioate. Pentru prima 151

oară după patru ani, nouă luni și cinci zile. Și apoi, înainte să se termine luna iulie, Pin-Pon își va vedea familia spartă în bucăți, așa cum a pățit și familia mea. Își va pierde frații, așa cum eu mi-am pierdut tatăl. Unde este tatăl meu? Unde este? Mă doare când mă gândesc la toanta de mama cu cei trei nenorociți, în ziua aceea înzăpezită de iarnă, îi urăsc pentru ce i-au făcut.

Dar, de fapt, adevărul este că nu îmi pasă. Nu-mi pasă când mă gândesc la ce ne-au făcut, lui și mie. Unde este el? L-am lovit cu lopata pe un nenorocit care nu era tati, un nenorocit pe care nu îl cunoșteam – trebuie să te oprești, acum oprește-te – îmi spunea: „ Îți voi da bani. Mergem într-o excursie. La Paris.”

Soarele îmi bate în ochi, mă orbește.

Îl voi face praf pe Pin-Pon. Îl voi face să ia una dintre puștile nemernicului de taică-su și îi voi spune: „Este Leballech, este Touret” ca să-i omoare. Voi fi Elle. Voi șterge totul. Voi merge la tati și îi voi spune: „Acum sunt morți toți trei. Gata, sunt vindecată, și ești vindecat și tu.”

Îmi dau seama că sunt pe scară, așezată pe o treaptă, cu o mână pe balustradă. Obrazul meu este lipit de lemnul lăcuit și din când în când văd bucătăria de jos, sau strălucirea ferestrei. Nu se aude niciun zgomot, nimic, doar respirația mea. Cred că mi-am smuls unghiile false una câte una, cum mi se întâmplă uneori, le simt în cealaltă mână pe care o țin strânsă, apăsată

peste gură. Plâng gândindu-mă la fața lui. Vine pe drum, până la casa noastră. Se oprește la câțiva pași de mine ca să mă lase să alerg și să-i sar în brațe. Râde. Strigă: „Ce a adus tati pentru fetița lui iubită? Ce a adus?”

Nimeni și nimic nu va putea să mă convingă că asta a fost înainte. Vreau, chiar vreau din toate puterile ca asta să fie acum. Și să nu se termine niciodată. Niciodată.

152

Execuţia

A fost incendii multe în acea vară.

Noaptea nu reușesc să dorm. Pini care ardeau pe dealuri, avioanele de stins incendii care zburau jos, perdelele de apă care cădeau peste pământ ca niște salve de artilerie, strălucitoare în razele soarelui, prin tot fumul din jur.

Revăd și nunta. Ea, în rochia ei albă lungă, modificată cu atâta dragoste și artă de mama ei că părea o a doua piele. Voalul pe care ea l-a scos în curte și pe care l-a rupt ca să dea câte o bucată fiecăruia. Zâmbetul pe care îl avea în acea zi. Am privit-o în ochi la biserică, când i-am pus inelul în deget.

Atunci i-am văzut din nou, mai agitate ca oricând, acele umbre care îmi aminteau de zborul unor păsări rătăcite, toamna, printre munți. Zâmbetul era doar în vârful buzelor, atât de nesigur, de fragil că mi-era milă, da, miera milă de ea, aș fi dat orice să o pot înțelege și să o pot ajuta. Sau poate asta cred acum, poate inventez eu, nu mai știu.

Am fost 35 sau 40 la masă. Apoi au venit alții, și alții, din sat sau din altă parte, și în mijlocul după amiezii, când dansam, eram deja de două ori sau chiar și mai mulți. Am deschis dansul cu Elle. Un vals, ca să le fac plăcere mamei ei și mamei mele. Își ținea rochia cu o mână, ca să nu o murdărească, și se învârtea, se învârtea și, la sfârșit, s-a sprijinit pe mine, pentru că

amețise. Îmi vorbește foarte puțin de dimineață, dar atunci am auzit: „Ce minunat, ce minunat!” Am tras-o spre mine și am strâns-o în brațe. O țineam de talie când ne întorceam la mese, trecând printre invitații care mă băteau prietenește pe spate. Chiar și acum, doar când mă gândesc, parcă îi simt din nou corpul delicat prin rochie.

Mai târziu, am privit-o dansând cu Mickey, cavalerul meu de onoare, care îi scosese pe sub masă, la prânz, o jartieră albastră de la bunica, singura pe

care am putut-o găsi ca să respectăm tradiția. Toți bărbații își scoseseră

vesta și cravata, dar și cu mânecile suflecate, sprinterul ghinionist de frate-meu arăta ca un prinț pentru că dansa cu o prințesă. I-am spus lui Bou-Bou, care era lângă mine: „Îți dai seama, mă însor!" M-a luat cu brațul de umeri și m-a sărutat apăsat pe obraz – pentru prima oară de când îi intrase în cap că

nu este masculin să îți îmbrățișezi fratele. Mi-a spus: „E o zi minunată!"

Da. Soarele deasupra munților din jurul nostru, râsetele oamenilor pentru că Henric al patrulea făcea pe clovnul, vinul care curgea, discurile 153

care alternau pentru ca și tinerii și bătrânii să poată dansa, totul era bine.

Găsisem o infirmieră în oraș, care să stea până la opt seara cu socrul paralizat. Eva Braun era și ea acolo. Când ne întâlneam privirile – ochii ei sunt albaștri precum cei ai fiicei – îmi zâmbea mijindu-și ochii ca să-mi arate că era bucuroasă. Sunt sigur că era bucuroasă, am mai vorbit de atunci despre asta. Nu știa nici ea ce ne pregătea Aia.

La un moment dat, eram în fața ușii de la hambar, auzeam muzică și strigăte, și am început să râd singur. M-am gândit: „Ei, asta este nunta mea.

De azi sunt însurat." Băusem mult și sunetele nu mai ajungeau la urechile mele ca de obicei. Aveam impresia că râd în altă lume decât cea în care are loc nunta. Cei care dansau în praf nu erau reali. Nu era nici măcar curtea noastră, pe care o știam dintotdeauna.

La puțin timp după aceea, din câte îmi amintesc, am început să o caut pe Elle, și nimeni nu știa unde era. Bou-Bou se ocupa în pod de sistemul stereo pe care i-l împrumutase un prieten de la liceu. Mi-a spus: „Am văzut-o intrând în casă, acum cinci minute." Am mers în bucătărie, unde o mulțime de oameni râdeau și beau, dar ea nu era acolo. I-am spus mamei: „Ei, na!

Deja mi-am pierdut soția." Nici ea nu o văzuse de ceva vreme.

Am urcat la etaj. Nu era nimeni în camera noastră și m-am uitat din nou, pe fereastră, la cei care dansează curte. Eva Braun era așezată la o masă

cu doamna Larguier. Domnișoara Dieu era singură lângă izvor, cu un pahar în mână. I-am văzut și pe Juliette și Henric al patrulea, Martine Brochard, Moune coafeza, și alte prietene de-ale Ellei pe care nu le știu după nume. Nu l-am văzut pe Mickey și am bătut la ușa lui. Georgette a strigat, speriată: „Nu!

Nu intrați!" Și am înțeles că îi deranjam. De fiecare dată când bat la o ușă, în spatele ei este Mickey, cu Georgette, antrenându-se să piardă următoarea cursă.

Am coborât. Am dat o tură prin curte, căutând-o din ochi. Am ieșit în drum ca să văd dacă nu e afară cu cineva. Apoi am mers să vorbesc cu Eva Braun. Ea s-a uitat în jur, îngrijorată, și mi-a spus: „Credeam că e cu tine."

Am găsit-o pe domnișoara Dieu în pod, alegea discuri cu Bou-Bou și cu amicul lui, proprietarul sistemului stereo. Și ea băuse mult, avea ochii tulburi și vocea îi era ciudată. Mi-a spus că o văzuse pe Éliane coborând în luncă, „să îi invite pe camperi", dar că asta fusese mai demult. În afară de Eva Braun, ea era singura care îi spunea Éliane și, nu știu de ce, dar asta mă irita.

O mai văzusem o singură dată – venise în după-amiaza de 14 iulie, trei zile înainte de nuntă – și am știut imediat că nu îmi place de ea. Acum nu ar mai avea niciun rost să explic de ce simțeam asta. Pot să spun atât: că din cauza prostiei noastre – a mea și a ei – s-au întâmplat toate.

154

Am traversat curtea mergând cât mai natural, ca să nu deranjez invitații, dar nu m-am mai putut abține și am început să alerg la vale în luncă. Volkswagen-ul camperilor nu era sub copaci și cortul era gol.

Respiram greu. Nu știu ce-mi imaginam că se întâmplase. Mă gândisem că de 14 iulie se întorsese foarte târziu – ora unu și jumătatea dimineața, așa mi-a spus Mama – și apoi o găsisem chiar acolo, goală pe sub halatul ei pufos, când soarele abia răsărise peste crestele munților. Am rămas un pic în cort, gândindu-mă. M-am uitat în jur și am văzut saltelele gonflabile, hainele care erau aruncate peste tot, vesela și tacâmurile din metal care nu erau spălate.

Mirosea a mâncare proastă și a cauciuc. Mai aveam și acea senzație că

lucrurile nu sunt chiar reale, dar nu eram beat. M-am gândit – camperii trebuie să plece la sfârșitul lunii și, dacă vor vrea să stea mai mult, voi găsi un pretext ca să îi refuz.

Când am plecat, era să mă lovesc de Bou-Bou, care venise să mă caute.

M-a întrebat: „Ce se întâmplă?” Am ridicat din umeri și am răspuns: „Nu știu.” Am mers amândoi la râu și m-am spălat cu apă rece pe față. Mi-a spus că am băut mult și că, atunci când bei mult, vezi totul ciudat, chiar și lucrurile cele mai simple. Era posibil, până la urmă, ca Elle să aibă nevoie să

rămână singură un moment. Era o zi mare pentru ea. Bou-Bou a spus: „Știi și tu că Elle este foarte emotivă.” Am dat din cap de mai multe ori că da, mai mult ca sigur are dreptate. Mi-am aranjat nodul de la papion Și ne-am întors cu pași înceți prin luncă.

În curte, toată lumea mă căuta pe mine. Am dansat cu Juliette, apoi cu Moune, apoi cu Georgette care coborâse din camera lui Mickey. M-am forțat să vorbesc și să râd cu toată lumea. Henric al patrulea s-a dus să-mi aducă

niște vin de la butoaiele pe care le pusesem în fața șopronului cu biciclete, și am băut paharul dintr-o dată. Era vin din via noastră, nu produce mult, dar este bun.

Mă uitam din când în când la Eva Braun. Afișa un zâmbet larg când trecea cineva pe lângă ea, dar știam că îngrijorarea îi creștea tot mai mult.

Domnișoara Dieu era la altă masă, tristă în fața unui pahar gol. Am văzut-o că se ridică și merge să și-l umple. Efortul pe care îl făcea ca să meargă drept era la fel de mare ca efortul pe care îl făceam eu ca să pară că mă simt bine.

Se îmbrăcase cu o rochie neagră foarte decoltată, dar materialul îi intra în fund, așa că trăgea tot timpul de rochie. M-am gândit că e ridicolă dar, întrun fel, mă bucuram că este așa.

La ora șapte, Elle încă nu se întorsese. Când cineva mă întreba unde este, îi răspundeam: „Elle s-a dus să se odihnească un pic.” Cu timpul, mi-am dat seama că nu mă mai credeau și că invitații tăceau când treceam pe lângă

ei. Până la urmă, m-am dus să vorbesc cu Mickey. L-am dus la poartă și i-am spus: „Mai bine luăm mașina lui Henric al patrulea și dăm o tură, ca să

vedem dacă Elle nu e pe drum."

Am traversat satul pustiu – toată lumea, sau aproape, era la noi – și am oprit mai întâi la cafeneaua lui Brochard. Brochard mama nu a vrut să

închidă, de teamă să nu rateze vreo vânzare de genul ac de siguranță pentru turista căreia i s-a rupt nasturele, dar a vrut să vină neapărat la nuntă, așa că

Brochard tatăl a rămas de serviciu. Era singur în interior, se răcorea cu o bere și cu una dintre revistele alea pe care nu îndrăznește să le deschidă

când soția lui este acolo. Nu o văzuse pe Elle de dimineață, de când ieșise la brațul meu din biserica de vizavi. Mi-a spus că arătam foarte bine, și eu și mireasa.

După aceea, am mers la Eva Braun. Era ultimul loc în care mă așteptam să o găsesc pe Elle, pentru că mama ei era la noi, dar Mickey a spus: „Ce ne costă să trecem și pe acolo? Nu se știe niciodată." Am bătut degeaba în geamul de la ușă, nu ne-a răspuns nimeni. Casa era foarte liniștită. Bucătăria nu este mare, ca la noi, și e separată printr-un perete de camera principală.

Mickey era pentru prima dată acolo. Se uita în jurul lui cu ochii mijiți de curiozitate. Mi-a spus: „Jos pălăria. Totul e foarte bine organizat." Am strigat:

„E cineva?" Am auzit mișcare într-o cameră, la etaj, și infirmiera pe care o angajasem, domnișoara Tusseau, a coborât, cu arătătorul la buze, spunând:

„Acum doarme."

Când am văzut-o pe infirmieră, ne-am dat seama imediat că se întâmplase ceva. Avea ochii roșii, de parcă plânsese. Și-a tras un scaun, s-a așezat pe el

și a suspinat înainte să-mi spună: „Bietul meu băiat, nu știu cu cine te-ai însurat, nu mă privește, dar am trecut printr-un moment îngrozitor.” M-a privit drept în ochi și a repetat: „Îngrozitor.”

Am întrebat-o dacă Elle era sus, și ea mi-a răspuns: „Dumnezeule mare, nu! Dar a fost pe aici.” Domnișoara Tusseau are vreo patruzeci de ani. Nu e chiar infirmieră, dar știe să facă injecții și să aibă grijă de bolnavi. În acea zi purta un șorț alb peste o rochie albastră, iar șorțul era rupt. Ni l-a arătat spunând: „Ea mi-a făcut asta.” După care a dat din cap, cu ochii plini de lacrimi. Nu mai putea vorbi. M-am așezat în fața ei, la fel și Mickey. Era jenat de situație și mi-a spus că dacă vreau, poate să mă aștepte în mașină. I-am răspuns că nu, că prefer să rămână. Nu mai știam dacă sunt beat sau nu.

Totul părea mai ireal decât acasă. Domnișoara Tusseau își tampona ochii cu o batistă micuță făcută ghem. I-a luat mult timp să ne povestească ce s-a întâmplat, și mai mult timp ca să îi dăm de capăt, pentru că dădea tot timpul explicații ca să fie clar că toată lumea are o părere bună despre ea, în oraș, și 156

că a îngrijit multă lume, a alinat mulți suferinzi, și tot așa. Mickey, mai puțin răbdător, sau mai puțin amorțit de vin decât eram eu, îi spunea: „Bine, am înțeles. Mai departe.”

În acea după-amiază – este versiunea domnișoarei Tusseau, dar altă

versiune nu știu – Elle ajunge acasă pe la ora cinci, singură, îmbrăcată în rochia albă de mireasă. Nu a adus nici o bucată de tort, nici o sticlă de vin, nimic. Voia doar să îl vadă pe tatăl ei. Să îl vadă. Era „foarte emoționată”, se vedea, dar se și simțea din vocea ei. Domnișoara Tusseau a spus că e drăguț

din partea ei să plece de la nuntă ca să-i arate tatălui ei paralizat că se gândește la el. Ea însăși, de exemplu, nu s-a măritat niciodată tocmai din cauza sănătății părinților ei, când încă mai erau pe lumea asta. „Bine, am înțeles. Mai departe.”

În timp ce urcau amândouă pe scară – atunci a început. Bătrânul, din camera lui, a recunoscut pasul fiicei și a început să urle și să o insulte. A strigat că nu vrea ca Elle să intre. Înainte ca domnișoara Tusseau să o poată

opri, ea a traversat holul și a intrat.

El a urlat și mai tare, nu voia ca Elle să îl vadă, se agita în fotoliul lui, de parcă își pierduse mințile. Elle s-a dus oricum către el, împingând-o pe domnișoara Tusseau „cu o sălbăticie incredibilă". Atunci i-a rupt șorțul.

Lacrimile îi curgeau pe obraji și respira greu, parcă se sufoca. Îl privea doar pe tatăl ei. Nu putea să spună niciun cuvânt. A rămas un timp în fața lui, el continuând să-și ascundă fața. Se vedea că ea făcea eforturi teribile să spună

ceva, iar apoi s-a lăsat în genunchi, și-a pus brațele în jurul picioarelor lui moarte și s-a agățat de el. Și a început și ea să urle, nu spunea niciun cuvânt, doar un urlet care nu se mai oprea.

Domnișoara Tusseau a încercat să o desprindă, a amenințat-o că

cheamă poliția, dar ea se zbătea „ca o nebună", și era periculos pentru că

risca să îl tragă și pe tatăl ei din fotoliu. Bătrânul nu mai urla. Acum plângea.

După o vreme, s-a liniștit și ea, și doar stătea acolo, cu capul pe picioarele lui.

Elle șoptea: „Te rog, te rog." – tot timpul, ca o litanie. În sfârșit, bătrânul i-a spus, ascunzându-și fața în continuare: „Pleacă, Éliane. Du-te și adu-o pe mama ta. O vreau pe mama ta."

Elle s-a ridicat fără să răspundă. L-a privit mult timp, în picioare, după

care a spus: „În curând, vom fi din nou ca înainte. Vei vedea. Sunt sigură." Cel puțin, asta a înțeles domnișoara Tusseau. Bătrânul nu a răspuns. După ce Elle a plecat, el a plâns din nou, singur în fotoliul lui, cu un puls „foarte îngrijorător". Domnișoara Tusseau i-a dat un calmant, dar a durat cam o oră

până să i se liniștească inima și să adoarmă. A mai fost ceva. Când e vorba de Elle, întotdeauna mai este ceva. Când a plecat, a coborât în bucătărie să-și 157

dea cu apă rece pe față și să se aranjeze în oglinda de deasupra chiuvetei.

Atunci a observat că domnișoara Tusseau o privește. I-a spus, fără să se întoarcă, cu francheța ei obișnuită și folosind cuvintele care i-au venit cel mai ușor. Tot ce crede ea despre fetele bătrâne, ce ar trebui să încerce în loc să-și bage nasul în treburile altora și, dacă am înțeles bine, încă un lucru pe care domnișoara Tusseau l-a considerat în mod special „îngrozitor" pentru că până atunci nici nu știa că așa ceva se poate.

Când ne-am întors la mașină, fără să îi cer, Mickey s-a așezat la volan.

Nu a pornit motorul imediat. Am rămas acolo, în fața porții pe care Eva Braun a împodobit-o cu trandafiri cățărători, el fumând o țigară, eu gândindu-mă. După care, mi-a spus: „Știi, nu poți crede tot ce povestesc femeile. Ele exagerează întotdeauna." Răspund că da, bineînțeles. El adaugă:

„De altfel, bietul bătrân e dus cu pluta. Închis toată ziua într-o cameră, nu iese niciodată. Îți dai seama?" Răspund că da, bineînțeles. După părerea lui, este o situație simplă, ca în toate familiile, și care se rezolvă cu timpul. Când Elle a venit să locuiască cu mine fără să fim căsătoriți, tatăl ei a jurat să nu o mai vadă niciodată. Ar trebui să mă gândesc: Eu ce aș face în situația asta?

Ea s-a gândit, ca o fată bună ce este, că ziua nunții ei este ocazia cea mai bună să se împace. Și el cum se poartă cu ea? Și în fața unei străine! Să mă

pun în locul ei, al Ellei. Răspund că da, bineînțeles. Mă întreabă, fără răutate, dacă nu aș putea să răspund și altceva, să mai variez un pic. După părerea lui, Elle se ascunde în vreun colț, ca un copil, și nu vrea să vadă pe nimeni. Ar trebui să știu că, în ciuda aerelor ei grozave, de fapt este un copil.

Mă uit la el – fratele meu Mickey. Transpirația și soarele i-au făcut părul să stea în toate direcțiile. Are părul de la tatăl nostru, un păr adevărat de Rital. Mă gândesc că are dreptate, în afară de partea cea mai importantă –

această scenă incredibilă între Elle și cel pe care îl numea întotdeauna

„nenorocitul”, sau „celălalt nenorocit” – ceea ce înseamnă că nu are dreptate cu nimic, dar îi spun: „Bine, bine. Hai să mergem, să vedem dacă nu s-a întors.” Elle nu se întorsese. Mickey a dus-o acasă pe Eva Braun, ca să-i dea drumul infirmierei, și a început să se lase noaptea. Nu i-am spus nimic Evei Braun, pentru că oricum va afla totul de cum va pune piciorul în bucătărie.

Am sărutat-o pe obraji și ea m-a strâns tare de braț. Mi-a spus, cu accentul ei german: „Nu fiți supărat. Nu e vina ei. Vă jur că nu este vina ei.” Aveam să-i pun o întrebare îngrozitoare, am fost pe punctul să o întreb, dar apoi i-am văzut ochii albaștri, fața încrezătoare, și nu am putut. Voiam să o întreb dacă

cumva, în urmă cu cinci ani, Elle a avut vreun rol în accidentul tatălui ei. Sunt momente în care nu sunt chiar atât de Pin-Pon pe cât crede lumea. Mulți dintre invitați plecaseră. Alții se urcau în mașini. Îmi spuneau mulțumesc, la 158

revedere, cu o bucurie pe care o simțeam falsă. Curtea era plină de sticle goale, de pahare goale, de bucăți din voalul Ellei, și un norișor de praf plutea aproape imobil la câțiva centimetri deasupra pământului. În fața hambarului, în jurul meselor puse pe capre de lemn, câteva persoane ascultau poveștile lui Henric al patrulea. Erau Bou-Bou și prietenul lui de la liceu, Martine Brochard, Georgette, Tessari și soția, dar și alții pe care îi cunoșteam doar din vedere. Juliette și cu Mama puneau tacâmuri pe o față

de masă curată. Mama mi-a spus: „Ne-am gândit să mâncăm totuși ceva.”

Domnișoara Dieu stătea în bucătărie, lângă fotoliul Cognatei. Mi-a spus și ea: „Să nu vă supărați pe ea când se va întoarce.” Și adăugă: „Vă va părea rău mai târziu, când o veți cunoaște cu adevărat.” Cognata voia să știe despre ce vorbeam. I-am făcut semn cu mâna să tacă și i-am răspuns domnișoarei Dieu: „De ce? O cunoașteți mai bine decât mine?” Ea s-a uitat în jos, pentru că vorbisem tare, și a spus: „O cunosc de mai mult timp.” Părea că

începe să se trezească din beție, și își aranjase părul. Sânii i se vedeau albi prin decolteu și de o dimensiune care nu poate trece neobservată. A simțit că mă uit la ei, așa că i-a acoperit cu mâna. Nu știu de ce, dar antipatia față de ea mi-a dispărut dintr-o dată. I-am spus: „ Bine, bine. Așa e, i-ați fost profesoară.” Am ciocnit paharul cu Cognata și am spus: „Sănătate, domnișoară Dieu!” Ea a răspuns: „Puteți să-mi spuneți Florence.” I-am spus că eleva ei îi spune întotdeauna domnișoara Dieu. A râs – nu mult, dar era prima oară că o vedeam râzând. Mi-a spus: „O, nu! Știți cum îmi spune?

Calamitate. Nu are niciun pic de respect pentru mine.” În timp ce bea, și-a pus din nou mâna peste decolteu. Ne-am uitat un moment unul la altul și am spus: „Nu are niciun pic de respect pentru nimeni.”

Mai târziu, Mama ne-a pus masa cu mâncarea rămasă de la nuntă. Bou-Bou trăsese un cablu din hambar ca să branșeze o lampă deasupra mesei dar, în partea asta a curții, electricitatea funcționează doar când vrea ea, și cablul nu era destul de lung pentru a ne branșa la bucătărie. După ce am discutat situația, am ajuns la concluzia că ar fi prea greu să mutăm masa în fața casei, și am aprins niște lămpi pe gaz și lumânări. Cognata a fost de acord cu Juliette și cu Florence-Calamitate că este „feeric”.

Până la urmă am mai rămas doar vreo 15 la masă. Prietenul lui Bou-Bou și Martine Brochard mâncau în liniște, – se pare că era vorba de dragoste la prima vedere – abia spre sfârșitul petrecerii și-au găsit curaj să

vorbească unul cu celălalt. Henric al patrulea spunea ghicitori care îl făceau pe Mickey să râdă în hohote, pe care Juliette și Georgette se prefăceau că nu le aud, și pe care eu nu le puteam asculta. Aerul era cald, aveam un nod dureros în gât – ca în copilărie când nu voiam să par cowboy-ul plângăcios.

159

Am dat mâna cu domnișoara Dieu care pleca acasă. Am dat mâna cu un cuplu pe care nu îl cunoșteam. La un moment dat, Bou-Bou mi-a spus:

„Duminica viitoare, Mickey va câștiga la Digne. E cursa lui, vei vedea.” Vă

spun sincer, în acel moment mi s-a părut evident că nici eu, nici Elle, nu vom apuca duminica viitoare. Era aproape ora 11 când s-a întors Elle. Eram așezat cu spatele la poartă, intenționat, ca să nu o văd când se întoarce. Am știut că s-a întors din privirile celorlalți. Toată lumea a tăcut și se uita la mine, întrebându-se cum voi reacționa. M-am întors, doar pentru o secundă, și ea era nemișcată la intrarea în curte, în rochia ei albă, cu tivul murdar de pământ, cu părul ei lung desfăcut, cu fața de nedescris – sau poate doar obosită. M-am uitat la farfuria mea. Ea s-a apropiat, îi auzeam pașii în spatele meu. S-a oprit foarte aproape, s-a aplecat și m-a sărutat pe tâmplă.

Mi-a spus, ca să audă toată lumea: „Nu am vrut să mă întorc decât când erai singur. Am crezut că a plecat toată lumea.”

Bou-Bou, care stătea lângă mine, s-a ridicat de pe scaun, și ea s-a așezat în locul lui. S-a uitat la ce rămăsese în farfuria din fața ei și a început să mănânce – mai mult ca să facă ceva, decât de foame. Știu asta, pentru că

nu-i este niciodată foame. Mai mânca din când în când pâine și ciocolată. Nu bea niciodată prea mult – câte un Vittel cu mentă, când ieșea. În rest, apă de izvor. Mickey, ca să destindă atmosfera, a spus: „De acum nu te mai strigăm Elle, ci Désirée22.”Ea a zâmbit, cu gura plină, și m-a luat de mână pe sub masă fără să se uite la mine. După ce a înghițit, a răspuns: „Duceți-vă toți la dracu.”

A spus-o pe un asemenea ton că, după un moment de surpriză, toată

lumea a preferat să râdă. Cognata nu auzise, așa că a trebuit să i se explice. A râs și ea, și – vorbind mai mult cu mine decât cu ceilalți, pentru că se uita fix la mine – a spus ceva ce mi-a rămas gravat în minte pentru totdeauna:

„Micuța nici măcar nu știe ce înseamnă cuvintele astea. Ea spune orice îi vine în minte ca să arate că există, ca atunci când cineva cântă la pian fără să știe notele – măcar face zgomot.”

Nimeni nu o mai auzise pe mătușă vorbind așa, în afară de Elle, se pare, care continua să aleagă legume din farfurie, fără să pară că discuția o privește. Cognata ne-a spus: „Ascultați-mă. Aveți urechi, nu?” A lovit cu vârful degetelor în masă, și am înțeles ce voia să spună încă dinainte să

continue. Ochii ei spălăciți nu se dezlipeau de mine, era clar că mi se 22 Joc de cuvinte: Désirée este un prenume francez, dar înseamnă și “mult-dorita” sau

“mult-așteptata”.

adresează mie. Trei puncte, trei linii, trei puncte. Mi-a spus, cu vocea ei spartă de bătrână care nu mai aude: „Am dreptate, nu? Am dreptate?” Nu am răspuns nimic. Ceilalți nu înțelegeau, așa că ea a spus, tot râzând: „Am fost șef de grupă în tabără când eram mică. Asta e tot ce îmi mai amintesc din Codul Morse.” Râdea în continuare: „ Vedeți, dacă asta este tot ce-mi amintesc, înseamnă că suntem mulți cei care vrem să spunem același lucru.

Doar că facem zgomote diferite, asta-i tot.”

A fost Elle cea care a pus punct acelei zile. Îmi ținea în continuare mâna pe sub masă. A vorbit cu Cognata fără ca vocea să i se audă, doar din buze, nimeni nu a auzit nimic. Dar Cognata a început să râdă din nou, tușind și sufocându-se, atât de tare că Henric al patrulea și Mickey s-au ridicat ca să o bată pe spate. Evident, toată lumea voia să știe ce îi spusese Elle, dar Cognata își deschidea ochii în gol, încercând să respire normal, și dădea din cap, doar dădea din cap. Atunci m-am întors către Elle și i-am vorbit pentru prima oară de când se întorsese. Am întrebat-o: „Ce i-ai spus?” M-a strâns de mână și mi-a răspuns, ca să audă toată lumea: „I-am spus că vreau să-mi petrec noaptea nunții, că nu mai pot să aștept, și că voi nu vă mai opriți din trăncăneala voastră.” Vă jur, exact asta a spus, cuvânt cu cuvânt. Mai erau câțiva la masă și pot să confirme.

***

Fusese câteva ore la râu, într-un loc numit Palm Beach. După care, era prea târziu să se întoarcă fără să-i fac o scenă în fața tuturor, așa că

așteptase să se lase noaptea și să plece invitații. Cu cât se făcea mai târziu, cu atât îi era mai teamă că o voi bate, și asta nu o încuraja deloc să se întoarcă.

Nu se temea atât de lovituri, cât de bătaia în fața tuturor.

Asta mi-a spus a doua zi dimineață. Nu mai era nimeni acasă, în afară

de Cognata, jos, și puteam să vorbim liniștiți. Eram întins pe pat, cum fac în fiecare duminică dimineață a doua zi după ce mă însor, și ea era așezată

goală lângă mine, cu picioarele pe jos, cu mâna mea stângă între coapsele ei

– întotdeauna îmi spunea că se simte mai bine cu mâna mea stângă în acel loc. Era felul ei de a face yoga.

Nu mi-a vorbit de vizita la tatăl ei decât după ce a aflat că știu. Mai întâi

– privindu-se fix în oglinda dulapului, a spus la naiba – și apoi, uitându-se la mine, mi-a spus că nu are importanță, că nu-i pasă de moșul ăla nenorocit care miroase a pipi. Tot ce mi-a povestit băbăciunea aia care i-a stat de dădacă – sunt minciuni. Nebuna aia și-a șters de atâtea ori pânzele de 161

păianjen dintre picioare, ca acum păianjenii i se plimbă prin cap. Nu am putea vorbi de ceva mai vesel?

Am întrebat-o de ce s-a dus să-și vadă tatăl, dacă nu-i pasă de el. Mi-a răspunzi fără să ezite: „ Îmi promisese că mă va recunoaște dacă mă mărit.

Vreau să am numele lui pe certificatul de naștere.” Avea acel mod genial de a-ți închide gura cu singurul argument la care nu te așteptai. Am întrebat-o, totuși, de ce o mai interesa numele lui, pentru că acum poartă numele meu.

Ea mi-a răspuns, din nou fără să ezite: „Ca să îi fac în ciudă. Dacă ea crapă

înaintea lui, atunci eu voi primi moștenirea de la sora lui, Clémence. Cel puțin, așa voi putea să o despăgubesc pe mama pentru viața pe care a dus-o cu el. Și crede-mă, asta îl calcă pe nervi.” Nici nu știam că există aceasta soră

Clémence, și dacă nu ar fi spus de mama ei, nu aș fi crezut-o, pentru că nu era în caracterul ei să se preocupe de o moștenire. Avea aproape toate defectele, dar sigur nu era interesată de bani. Chiar și Mama a trebuit să

recunoască asta. A întrebat din nou dacă nu putem găsi un alt subiect de conversație mai amuzant, așa că am lăsat-o baltă pentru moment.

I-am vorbit de domnișoara Dieu. A râs și mi-a spus: „Vezi tu, aș fi geloasă dacă ai începe iar cu Loulou-Lou a lui Loubet, sau cu Marthe care-ți scria scrisori. Dar dacă-ți place domnișoara Dieu, poți să faci ce vrei cu ea –

nu-mi pasă, dar cu condiția să fiu și eu cu voi și să mă uit.” Se uita la mine prin oglinda de la dulap și probabil că am făcut așa o față, că a râs și mai tare și s-a aruncat în spate, pe pat. Tot ce am putut să spun a fost: „Mi-ai citit scrisorile?” Ea a redevenit serioasă, mi-a pus mâna stângă în locul care-i dădea curaj și a răspuns: „Nu toate, sunt prea idioate.” După care adaugă: „Și ea era profesoară de școală primară.” A rămas gânditoare un timp, privindu-se în oglindă, după care a oftat adânc – mai mult a suflat în față, nu a fost chiar un oftat – și a spus: „Ia-ți mâna. Am nevoie să fiu singură.”

După amiază am mers amândoi la cafeneaua lui Brochard. În piață am jucat o partidă de pétanque, am făcut echipă cu Henric al patrulea și am câștigat fiecare câte 100 de franci de la niște turiști tineri care stăteau întrun hotel lângă Allos. Își pusese rochia de nailon albastră precum cerul, se uita la noi, așezată la terasă, lîngă Martine și Brochard tatăl. Cu picioarele ei lungi bronzate, cu părul ei lung și negru pe care îl arunca într-o parte printr-o simplă mișcare a gâtului, cu ochii ei deschiși la culoare și nemișcați ca două pete venite din altă lume – era cea mai frumoasă femeie pe care o văzusem vreodată, și era a mea, era soția mea, și privind-o, am uitat și ce joc jucam.

Aveam o grămadă de întrebări pentru ea, atât de multe că nu mi-ar ajunge o viață ca să o înțeleg, dar înțelesesem ceva, cu o seară înainte, în fața 162

cortului turiștilor – că mai devreme sau mai târziu o voi pierde. Nu puteam să accept așa ceva, nu. Mai degrabă aș lua una dintre puștile tatălui meu. Nu știu ce spun. Doar că am înțeles că urma să o pierd, pentru că alții – un camper din Colmar, de exemplu – era mai frumos decât mine, și pentru că ea era prea tânără, prea animalică și, cu fiecare întrebare pe care i-o puneam, deveneam mai plictisitor, mai Pin-Pon, mai naspa: nu aveam nicio șansă. În piață – în timp ce îl lăsam pe Henric al patrulea să câștige de unul singur banii de la tipii care învățaseră să joace pétanque la Paris – îmi repetam că

nu am nicio șansă.

Mai târziu am trecut amândoi să vedem Delahaye-ul. Încă nu putea fi condusă, dar în curând va merge cum trebuie. La începutul lui iulie mi-a venit ideea să-i înlocuiesc motorul cu unul de Jaguar, de la o mașină pe care o tractasem după un accident care avusese loc de partea cealaltă a văii. Până

atunci lucrasem cel puțin cincizeci de piese la frezăîn ultimele opt luni.

Făcusem fiecare din piesele alea de cel puțin două sau trei ori. Doar patronul meu sau Tessari ar putea înțelege câtă muncă înseamnă asta. Până la urmă, mi-am dat seama că nu merita să-mi bat capul cu motorul de la Jaguar.

Tessari mi-a spus asta, chiar înainte să îl desfac bucăți. E o pierdere de timp, așa a spus. El „vede” mașina cu urechile. M-a ajutat să îl desfac, doar pentru asta venise, dar a avut dreptate. A fost incredibil. Șoferul Jaguarului – au murit toți trei în accident – chiar dacă nu rata curba, tot o pățea, i-ar fi explodat motorul sub el câțiva kilometri mai încolo. Cuzineții de la biele erau atât de tociți, că practic nu mai existau.

Spălasem Delahaye-ul la exterior – era bej de murdărie – dar și la interior, ca să i-o arăt, și Elle a fost impresionată. Nu a spus mare lucru, în afară de un „Maamăă!” evident, dar am văzut pe fața ei că îi place mașina. A atins cu degetele tabloul de bord din lemn de mahon și scaunele de piele. A spus în șoaptă: „Delahaye.” M-a privit așa cum știe ea, naivă și dulce și serioasă în același timp, și mi-a spus: „Ești un soț interesant, să știi.” Am rămas acolo vreun sfert de oră, timp în care m-a întrebat de unde am mașina

– mi s-a spus că fusese a unui ministru din vechea republică, dar cine știe –

și apoi a coborât Juliette și a venit și Henric al patrulea.

Am băut un aperitiv și apoi am luat cina la ei. Eram mirat să văd că

Juliette vorbea cu Elle calm și blând, ca și cum erau prietene vechi. După

aceea, am jucat o belotă în patru și, până în ora unsprezece câștigasem 150

de franci. După cum v-am mai spus, Elle joacă bine – ține minte fiecare carte jucată. Mickey a venit și el un pic mai târziu. Ne-am așezat toți afară

pe treptele de lemn și, ca să le fac plăcere, am fumat una dintre țigările patronului. E ceva special – să fumezi. Și, stând așa, pe niște trepte de lemn,

într-o noapte de vară, cu vocea care îți suna altfel pentru că Elle era lângă

tine, cu capul pe umărul tău, te gândești „Poate că nu o voi pierde. Nu, ea mă

iubește cu adevărat, pe mine și pe nimeni altul”, știind că te vei întoarce încet pe jos prin satul adormit, cu Mickey mergând în față și șutând în pietre, și cu Elle lângă tine – pe care o ții în brațe și îi simți căldura și dulceața corpului prin rochie.

Era duminică seara, 18 iulie. Am pierdut-o miercuri, pe 28. Căsătoria noastră a durat 11 zile, inclusiv ziua ceremoniei. După aceea, am făcut ce nu trebuie făcut. Trebuie să-ți trăiești iadul în tăcere, fără să spui nimic. Eu am mers peste tot, am întrebat peste tot, încercând să o găsesc. Eram ridicol.

Am găsit-o vineri 6 august. Am mers și am luat una dintre puștile tatălui meu – o Remington automatică, două cartușe în încărcător și unul pe țeavă, calibrul 280. Cu arma asta împușcasem astă-iarnă doi porci mistreți. Am venit la garaj ca să retez țeava. M-am gândit din nou la acea duminică seara, când am fumat o țigară cu iubita mea stând lângă mine.

***

Nu se punea problema să plec în concediu în plină vară. Hotărâsem împreună cu Henric al patrulea să-mi iau 15 zile de concediu la sfârșitul lui septembrie, când hoardele de turiști se vor întoarce acasă și când – asta era foarte important pentru mine – se va termina seceta și nu vor mai fi incendii. De la începutul lui iulie nu dormisem acasă mai mult de trei nopți legate.

Îi spusesem Ellei că vom petrece atunci luna noastră de miere, într-o Delahaye impecabilă, așa cum visasem. Nu ne hotărâsem încă unde vom merge, în Elveția sau în Italia. Am văzut că nu o interesează deloc. Mi-a răspuns: „Cum vrei tu.” Mi-ar fi plăcut să mergem în sudul Italiei – în Mezzogiorno, cum îi spunea Tata – și să văd locul din care a venit,

Pescopagano, la vreo sută de kilometri sud de Napoli. Am căutat orașul pe o hartă rutieră, și era tipărit cu litere la fel de mici23 ca, de exemplu, Barrême sau Entrevaux. Mă gândeam că nu ne va fi greu să găsim acolo verișori și verișoare pe care încă nu îi cunoaștem, copiii surorilor tatei care rămăseseră

23 În cazul unei hărți tipărite, numele localităților sunt scrise cu litere de mărimi diferite.

Cu cât localitatea este mai mică, cu atât litera folosită este mai mică. De aceea, pentru că are numele scris cu litere la fel de mici, eroul presupune că Pescopagano are o populație comparabilă cu Barrême sau Entrevaux.

în Italia. În anii 60, de Crăciun, încă mai primeam o felicitare semnată de toată lumea: Peppino, Alfredo, Giorgia, Gianbattista, Antonio, Vittorio, cu un timbru pe care Cognata îl desprindea la abur pentru colecția cumnatului ei din Marsilia. Dar ea ridica din umărul stâng, fără să asculte, nu o interesa deloc. Oricum, septembrie era prea departe. Ea știa mai bine decât mine că

nu va exista niciun septembrie, acum înțeleg asta.

În săptămâna de dinaintea căsătoriei se întorsese foarte târziu în două

nopți, însoțită de fiecare dată de domnișoara Dieu. Era aceeași ca de obicei, cel puțin pentru Mama sau pentru cineva care nu-i dădea prea multă atenție: acum era foarte drăguță, acum era suportabilă, o zi râdea din orice, o zi era închisă ca o scoică. Știam – din prima seară în care am cinat împreună – că e capabilă să treacă de la o stare de spirit la alta, chiar fără niciun motiv aparent. Așa era ea. Când plecam după prânz, o lăsam deprimată de unele gânduri pe care nu voia să mi le povestească, iar seara, când mă întorceam, o găseam făcând mișto de toți și de orice, îi provoca pe mama și pe Bou-Bou cu tot felul de cuvinte vulgare de nu mai puteam să o oprim.

În pat, era la fel. Nu pentru că m-a refuzat vreodată când am vrut să

facem dragoste – poate o dată sau de două ori, pentru că nu era chiar deloc în formă – dimpotrivă, ea voia tot timpul. Dar nu în același fel. În unele seri făceam dragoste cu blândețe, părea ca un refugiu pentru ea, când era așa mi se topea inima – așa era de obicei, trebuie să recunosc. Și apoi, aproape fără

niciun avertisment – poate doar tăcerea ei la masă, sau o încăpățânare de a avea dreptate într-o discuție măruntă – în brațele mele era altă femeie, care nu era ea, ci o ființă avidă și bolnavă, care mă făcea să sufăr, pentru că orice boală mă face să sufăr. Ea mi-a zis într-o zi: „Ce să zic, tâmpenia asta cu regulatul – nu e nici murdar nici nu-știu-cum. E ca mâncatul sau băutul.

Orice faci azi, îți vine pofta și mâine.” Poate că nu am înțeles eu bine ce voia să spună, și limbajul folosit era din cauza disperării pe care o simțea, dar totuși, cum vorbea despre dragoste: „tâmpenia asta cu regulatul”.

Da, Mama, sau Mickey, sau chiar Cognata – care o adoră pentru că Elle i-a oferit portretul în ulei al unchiului meu făcut după o fotografie – sau chiar Bou-Bou, care reușise să-i imprime fața ei pe un tricou, toată lumea o vedea așa cum era când a intrat prima oară în casa noastră. Toți o cunoșteam un pic mai bine, asta-i tot. Chiar și eu, care evident îi dădeam mult mai multă atenție, nu am observat vreo schimbare pe care să pot pune degetul. Ochii ei erau albaștri sau gri, în funcție de lumină, așa cum au fost întotdeauna. Mi se păreau un pic mai deschiși la culoare, un pic mai ficși, îmi dădeau mai des impresia că sunt două pete reci și străine pe o față pe care ajunsesem să o cunosc mai bine decât pe a mea. Dar, pe de altă parte, 165

soarele accentuase contrastul dintre ochii și pielea ei, din luna mai încoace.

Pentru stările ei de spirit, era la fel. Mi se părea că perioadele liniștite erau din ce în ce mai scurte, iar cele în care stătea tăcută, sumbră și nemișcată

erau tot mai lungi și mai dese. Dar căldura ne afecta pe toți – mai puțin pe Cognata, care îmbătrânea în umbra bucătăriei – și încă mai credeam că Elle era însărcinată.

Marțea de după căsătorie, când m-am întors acasă seara, Mama mi-a spus că Elle plecase după prânz, fără să spună unde merge. Își pusese rochia roșie, care se închide cu nasturi de sus până jos, și își luase geanta albă. Nu îmi lăsase niciun mesaj. Părea preocupată, dar atât. Când Cognata a întrebat-o „Unde mergi?”, i-a răspuns cu gestul ei favorit, și-a umflat obrajii și a suflat drept în față.

Am spus: „Bine.” Nici Mickey, nici Bou-Bou nu se întorseseră încă. Am urcat în camera noastră și m-am schimbat. Am căutat în sertarul în care își ține lenjeria intimă, fără să știu exact ce caut, dar simțindu-mă vinovat că o fac. Am răsfoit fotografiile pe care le păstra. Majoritatea sunt cele de la concursul de frumusețe de la Saint-Étienne-de Tinée. Ea este într-un costum de baie din două piese și pantofi cu toc, are picioarele provocatoare – ca și

restul, de altfel. Niciodată nu mi-au plăcut fotografiile astea. Mai sunt altele, de când era copil, în Arrame. Nu prea seamănă, recunosc doar culoarea deschisă a ochilor. Două pete care te fac să te simți ciudat, pentru că irisul nu s-a imprimat pe hârtia fotografică. În toate, Elle este cu mama ei. Nu avea nicio fotografie cu tatăl ei, probabil că nu voi ști niciodată cum arată. Într-o zi mi-a spus că le-a rupt pe toate. M-am întins pe pat și am așteptat, cu mâinile încrucișate sub cap. Un pic mai târziu au ajuns acasă și Bou-Bou și Mickey. Bou-Bou a venit să mă vadă. Am discutat de una și de alta, dar nu prea îmi stătea mintea la nimic. După aceea, am coborât să cinăm, fără Elle, și ne-am uitat la un film la televizor. Trecuse cam un sfert din film – oricum nu îl puteam urmări – când Henric al patrulea a intrat în curte cu DS-ul lui.

Ceilalți s-au ridicat odată cu mine, în afară de Cognata, care nu auzise nimic și nu văzuse nimic pe fereastră. E amuzant, pentru că eram obișnuiți – mai ales anul ăsta – să ne trezim cu Henric al patrulea că vine să-mi spună că au sunat de la cazarmă, dar ne-am gândit toți că era vorba de Elle și că a pățit ceva, nu știu de ce.

Henric al patrulea mi-a spus: „Micuța e în oraș. A pierdut ultimul autobuz. I-am spuse să ia taxiul lui Cazenave, dar nu a vrut, vrea să vii tu să o iei.” Eram toți adunați în jurul lui, în fața ușii. L-am întrebat dacă Elle a pățit ceva. El a părut surprins. Mi-a spus: „E necăjită că a pierdut autobuzul. Ce să

fi pățit? Deja este pe drum, vine spre tine.” Mama a oftat. Mickey și Bou-Bou 166

s-au întors la film. Henric al patrulea mi-a spus: „Ia mașina. Te aștept. Am plecat de la televizor în mijlocul filmului, tocmai când William Holden își regăsește iubita care tocmai urmează să se mărite cu altul. Ce s-a întâmplat, s-a hotărât fata cu care dintre ei rămâne?”

Am condus până în oraș tăind toate curbele. Era să fac terci un Peugeot 504 plin de oameni și șoferul, după ce i-a trecut emoția, m-a claxonat ca nebunul. Elle mă aștepta înainte de pod, în picioare la marginea drumului.

M-am oprit lângă ea și am coborât. Ea s-a dat în spate câțiva pași, spunând cu o voce plată: „Ai grijă. În ziua în care mă lovești, nu mă mai vezi.” M-am dus la ea oricum, i-am coborât brațele pe care și le încrucișate în dreptul feței, și am luat-o la palme, ținând-o de mână ca să nu cadă. Doar capul i-a căzut în spate. Imediat i-au dat lacrimile și a șoptit, privind în jos: „La naiba, fir-ar să fie.”

Respira greu. Fără să-i dau drumul, am întrebat-o: „De unde vii?” Și-a aruncat părul într-o parte și a spus: „Nu-mi pasă că mă lovești.” Pe obrazul ei se vedea urma degetelor mele. Mă privea cu o răutate care m-a făcut să îmi amintesc dintr-o dată ce îmi spusese domnișoara Tusseau acum trei zile, în bucătăria Evei Braun. I-am dat drumul. Mi-am șters fruntea de transpirație cu antebrațul, am traversat și m-am așezat la marginea drumului. Și eu respiram greu. Inima îmi bătea tare.

A traversat și ea, dar mult mai departe de mine. A rămas acolo nemișcată, o eternitate, în rochia ei roșie, cu gentuța în mână. Soarele coborâse demult în spatele munților, dar încă mai era lumină și aerul era cald și mirosea a brazi. Îmi părea rău că o lovisem – nu așa o convingeam să

vorbească cu mine și, în plus, ăsta nu eram eu. Nu mai lovisem pe nimeni din școala primară. Până la urmă, am spus: „Bine, îmi pare rău. Hai, vino acasă.”

Nu a spus nimic, dar a venit lângă mine.

Elle s-a așezat lângă mine și m-a luat în brațe. Îmi spune: „Mi-am pierdut un toc, acum șchiopătez.” Chiar așa, cu o voce normală. După care, cu capul pe pieptul meu, îmi spune: „Am fost la Digne să văd magazinele. Am pierdut autobuzul de ora șapte. Altfel m-aș fi întors de mult.” O întreb: „Ai fost în magazine și nu ai cumpărat nimic?” Îmi răspunde: „Nu. Nu am nevoie de nimic. Voiam doar să ies din casă. Mă plictisesc rău de tot cu mama și mătușa ta, încep să îmi apară riduri și mie.” Au trecut pe lângă noi două

mașini care urcau spre trecătoare. M-am mișcat un pic, intenționat, ca să o fac să se dezlipească de mine. Dacă erai un pic deasupra ei, i se vedeau sânii

liberi sub rochie, și ea nu-și încheia niciodată nasturii de jos. I-am spus:

„Încheie-ți nasturii de la rochie. Nu ți se pare că și așa e destul de scurtă?” Ea a făcut-o imediat, fără să comenteze. Eram bolnav numai când mă gândeam 167

că se plimbase o după-amiază întreagă fără mine pe străzile din Digne, îmbrăcată în halul ăsta, cu toți bărbații dezbrăcând-o din priviri. Îmi imaginam că unii își dădeau coate cu amicii lor, își arătau unii altora spectacolul și făceau glume porcoase. Poate că unii chiar au încercat să o abordeze, gândindu-se că e o ușuratică dacă arată atâta. Mă holbam la drum, cu fruntea iar plină de transpirație, dar nu cred că era greu de ghicit la ce mă

gândeam pentru că Elle mi-a spus: „M-am săturat și eu de rochia asta. Nu o voi mai purta niciodată.”

Am dus-o acasă. Nimeni nu a spus nimic. Elle a mâncat un pic, uitându-se cu un ochi la William Holden și cu celălalt la unghiile false de la mâna stângă. Abia atunci am observat că nu avea verigheta.

Când s-a terminat filmul, toată lumea a urcat, în afară de noi doi.

Înainte să se culce, voia să facă o baie în cada ei din tablă. Am întrebat-o: „Ți-ai pierdut verigheta?” Nici nu a clipit. A răspuns simplu: „M-am spălat pe mâini când am intrat. Atunci mi-am scos-o.” Este adevărat că s-a spălat pe mâini. Mi-am întors ochii spre chiuvetă, dar ea a oftat obosită, și și-a luat gentuța pe care o agățase de spătarul scaunului. Și-a scos verigheta și mi-a arătat-o. Mi-a spus: „Dacă vreodată îți pui verigheta pe chiuveta aia jegoasă, va trebui să demolezi toate țevile ca să ți-o recuperezi. Eu una, sunt atentă

cu lucrurile mele.”

Am mers în pivniță să-i aduc cada. Când m-am întors, am pus apă la încălzit pe aragazul cu butelie, în oala cea mare. Îl auzeam pe Bou-Bou cum discuta cu Mickey, la etaj. Ea stătea nemișcată la masă, cu bărbia în mâini.

Am întrebat-o: „E scump biletul de autobuz până la Digne?” Ea nu mi-a răspuns. A oftat încă o dată, de data asta plictisită, și și-a luat geanta din

nou.

Nu a stat să cotrobăie – întotdeauna știa unde își pune lucrurile – și a scos pur și simplu două bilete de autobuz pe care le-a pus pe masă. Mi-a spus, ridicându-se: „Deja începi să exagerezi.” Când a fost gata baia – doar călduță

– m-am așezat și m-am uitat la bilete. Digne, dus și întors. M-am gândit că

Mama și Cognata s-au născut la Digne, și că Mickey va concura acolo duminica viitoare. Ea și-a desfăcut rochia roșie și și-a scos-o, cu fața spre mine. Mi-a aruncat-o în brațe. Mi-a spus: „Mama ta poate să facă din ea cârpe de șters pantofii.” Corpul ei era bronzat aproape uniform – fundul era un pic mai deschis, am văzut când și-a scos chiloții – și până și asta m-a făcut trist, gelos și prost. Îmi spusese – când observasem prima oară – că mergea singură sau cu Martine Brochard într-un loc pe malul râului pe unde nu trece niciodată nimeni. Într-un sat ca al nostru, dacă știi un loc prin care nu trece niciodată nimeni, înseamnă că nu locuiești în acel sat.

168

Am privit-o cum se spală. Destul de des se spăla de două ori într-o zi, de parcă lucra în mină. Era ceva anormal în grija cu care se săpunea, se freca, se săpunea din nou. I-am spus-o și în acea seară: „La cât te freci, în curând o să-ți jupoi pielea.” Ea a răspuns: „Ce-ar fi să te duci să te culci?

Urăsc să se uite lumea la mine când mă spăl.” M-am asigurat că are un prosop la îndemână, i-am luat geanta de pe scaun, cele două bilete de autobuz și am urcat. Nu am ajuns decât pe treapta a treia, când mi-a zis: „Nu fi prostuț. Lasă-mi geanta.” Avea o voce dulce, un pic tristă, vocea pe care o avea când uita de accent. Am întrebat-o: „De ce? Ți-e frică să nu găsesc ceva înăuntru? Și tu mi-ai citit scrisorile.” S-a întors cu spatele la mine. A ridicat din umăr și asta a fost tot. Am continuat să urc scările.

Frații mei închiseseră ușile la camerele lor, dar se auzea muzică în surdină de la Bou-Bou, în capătul culoarului. Ascultă Wagner în timp ce-și face lecțiile la matematică, asta în timpul școlii. În vacanță – rock și science-fiction. Am citit mai demult o carte dintre ale lui, era despre un bărbat care devenea din ce în ce mai mic și care a ajuns să fie vânat de o pisică și apoi chiar de un păianjen. Un adevărat coșmar. În seara aceea, nu știu de ce, dar simțeam că pățesc și eu același lucru.

În camera noastră, m-am uitat din nou la biletele de autobuz pentru Digne, apoi am răsturnat geanta albă pe pat. Am pus deoparte toate chestiile de femeie: un tub de ruj, un pieptene, o cutie pentru gene, o sticluță cu lac de unghii, un Kleenex, un pachețel cu ac și ață, până și o periuță de dinți și un tub eșantion de pastă de dinți. Elle avea întotdeauna o periuță de dinți la ea.

Maniacă. Am dat la o parte și banii pe care îi avea: aproape 300 de franci. Nu cheltuia mult, nu mi-a cerut niciodată nimic – în afară de coafor sau câteva nimicuri. Au rămas o foaie de hârtie împăturită în patru, bricheta Dupont, țigările mentolate, verigheta ei, o fotografie a ei de când era copil, în format pașaport, pe spatele căreia cineva scrisese: Cea mai drăguță fată din lume, cu o cerneală albastră care se estompase în timp. M-am gândit că

fuseseră tatăl sau mama ei. Mai degrabă tatăl ei, pentru că femeile au un alt fel de scris.

Am despădurit foaia de hârtie. Era dintr-o agendă Total pe care o adusesem de la garaj și pe care o țineam la parter, în bufet. Pe două linii, atât de grijuliu și cu atâtea greșeli de ortografie că parcă a făcut-o intenționat, Elle scrisese:

Așa deci, cu ce te-ai ales

că mi-ai căutat în geantă?

Nu am râs, nu mi s-a părut amuzant. Dimpotrivă. Mi-am imaginat-o la masa de la bucătărie, scriind cu pixul cele două rânduri, în timp ce eram în pivniță ca să-i aduc cada. O lăsasem singură doar atunci. Dacă știa deja că îi 169

voi căuta în geantă, înseamnă că ar fi putut scoate tot ce nu voia să găsesc. În orice caz, chiar dacă a avut grijă să nu aibă niciodată în geantă ceea ce voia să-mi ascundă, și chiar dacă biletul fusese scris de mai demult și rămăsese în geantă – asta îmi demonstra că se ferește de mine. Când te ferești, înseamnă

că ți-e teamă, într-un fel sau altul. Doar dacă nu voia decât să mă țină în șah să atingă un nerv – dar de ce ar face asta?

I-am pus lucrurile la loc și m-am culcat. Nu am auzit-o când a urcat scările. Când a intrat în cameră, era goală, iar fața îi era liniștită. Și-a întins prosopul de baie pe pervazul ferestrei deschise, și-a pus deasupra chiloții spălați și apoi s-a întins lângă mine. Am rămas așa mult timp, întinși unul lângă altul, fără să ne vorbim. Apoi și-a întins brațul și a stins lumina. În întuneric, mi-a spus: „Încă mă mai arde obrazul. M-ai lovit tare." Nu i-am răspuns nimic. Mi-a mai spus: „Dacă cineva ar vrea să mă lovească așa, m-ai apăra?" Nu am răspuns. După o vreme, a oftat – un oftat adevărat – și mi-a spus: „Sunt sigură că m-ai apăra. Că altfel nu m-ai iubi." Mi-a căutat mâna și și-a pus-o între coapse, ca să se simtă bine. După care a adormit.

***

A doua zi, la muncă, am făcut numai greșeli. Dacă Henric al patrulea a observat, nu mi-a spus nimic. De fiecare dată trebuia să revin și făceam ce uitasem să fac, sau refăceam ce greșisem. Nu mă mai puteam gândi decât la Elle și la ce îmi ascundea.

După-amiază, nu am mai rezistat, am lăsat totul baltă, am luat 2 CV-ul și m-am dus acasă. Elle nu era acasă. Cognata mi-a spus: „Mai mult ca sigur că s-a dus să se bronzeze. Cred că are și ea dreptul să iasă pe afară.” Am alergat până la cortul din vale, dar era gol și de data asta. Am mers de-a lungul râului până la Palm Beach. Nu era nimeni. M-am întors la garaj pe jos, pe drumul care duce la cimitir. Am trecut pe lângă casa Evei Braun. M-am oprit în dreptul ei, dar nu am îndrăznit să merg și să întreb dacă ea este acolo.

Trebuie să povestesc ceva de care mi-e rușine, pentru că altfel nimeni nu mă va înțelege. În noaptea nunții, după ce ea a adormit, m-am ridicat ca să-i examinez rochia albă. Am descoperit niște pete de rășină pe spate.

Înseamnă că se sprijinise, la un moment dat, de un brad. Mi-am amintit de portughezul de care îmi vorbise în prima seară, la Auberge des Deux Ponts și care o sărutase înghesuită de un copac. M-am gândit mult timp, ca un prost.

Nu fusese atentă la rochie pentru că era încă afectată de scena cu tatăl ei, asta era evident. Dar mi-o imaginam totuși cu un tip, înghesuită de un copac.

170

În rochia ei de mireasă. Un tip care i-ar fi spus: „Vreau să te văd în ziua nunții tale.” Și ea ar fi zis da, și s-a dus să se întâlnească cu el. Uneori sunt chiar mai Pin-Pon decât crede lumea.

Miercuri seara, ca de obicei, trebuia să merg la unitate, în oraș. Am mers să iau 2 CV-ul de acasă, dar Elle nu se întorsese încă. Mama mi-a spus, fără să mă privească: „Dacă îți faci griji pentru asta, să știi că e doar începutul.” Am strigat: „Ce? Ce vrei să spui?” Mama a pălit, am văzut cum s-a schimbat la față, și mi-a răspuns: „Nu-mi vorbi pe tonul ăsta. Dacă tatăl tău mai trăia, nici la vârsta asta nu ai fi îndrăznit să-mi vorbești așa.” A înțeles că

îmi pare rău că am strigat, și mi-a zis: „Bietul meu băiat. Cere-i să-ți arate scutecul pe care îl tricota. Hai, să ți-l arate.” Am văzut în ochii ei că nu avea niciun pic de ură pentru Elle, că îi era doar milă de mine. Mi-am luat casca, am ieșit și m-am urcat în mașină. Am așteptat un timp, destul de mult, înainte să pornesc motorul. Speram să o văd apărând brusc. Într-un final, am condus până la unitate.

Cred că era ora opt când am ajuns. Elle era acolo. Erau vreo cinci-șase pompieri cu ea. O aruncau în aer ca pe o clătită, cu fusta ridicată până

deasupra taliei, pe o saltea specială de pânză, găsită Dumnezeu știe pe unde, pe care o primisem pe inventar ca să prindem oamenii care se aruncă de la etajul al șaselea și care nu ne servise niciodată – pentru că în zona noastră

nu există nici etajul al șaselea, nici etajul al cincilea, abia dacă există al doilea etaj. Elle țipa la fiecare aruncare cât să sperie tot orașul, râdea de parcă era într-un vis, și ei o făceau să sară din nou, râzând aproape la fel de tare ca și ea și strigând în cor: „Și hop! Și hop!” Credeți-mă, Pin-Pon era tare mândru de soția lui în acel moment. Când s-au oprit și au lăsat-o jos, jenați, Renucci mi-a spus: „Ascultă, nu făceam nimic rău.” Îmi venea să îl scuip în față.

Nu am rămas cu ei. Am adus-o acasă. Am depășit camionul galben al lui Mickey urcând spre trecătoare. El a claxonat, dar nu aveam niciun chef să-i răspund. Elle i-a făcut semne cu mâna, prin geam, și mi-a spus: „Hai, gata. Nu mai fi așa.” I-am răspuns: „M-am săturat ca toți prietenii mei să-i vadă

fundul soției mele.” Ea a tăcut și s-a retras, cu umărul sprijinit de portieră, și nu am mai vorbit nimic până la cină.

La masă, eram toți șase, și ea nu mânca. Mama i-a spus: „Încep să cred că nu-ți place cum gătesc.” Ea i-a răspuns: „Bingo! Asta era – îmi place mai mult cum gătește mama.” Bou-Bou a râs, la fel și Mickey. Mama nu a comentat, nici Cognata, care nu înțelesese nimic și o mângâia ușor pe mână

pe micuță, zâmbind senil. Eu am spus: „Apropo, nu te-am mai văzut tricotând.” Elle s-a uitat la Mama. După care i-a aruncat lui Bou-Bou peste masă: „Ar trebui să-mi dai și mie din pofta ta de mâncare, îți dau și eu ceva la 171

schimb.” Eu am întrebat: „Ce? Ce vrei să-i dai?” Toată lumea simțea că încep să mă enervez și se uita la mine. Elle a răscolit un pic mâncarea din farfurie, de parcă ar fi căutat o muscă, și a răspuns, aproape în șoaptă – simțeam că

făcea pe dura dar că-i era teamă să nu o încaseze la fel ca ieri, pe drum: „Un pic din ce nu-ți place să vadă amicii tăi.” Ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic, mai spuse: „Am luat un kilogram de când m-am mutat aici. Totul s-a depus pe fund. Și după asta, mama ta se ia de mine că nu mănânc.” Bou-Bou și Mickey au început să râdă. Eu m-am gândit doar că nu a răspuns nimic atunci când am întrebat-o de scutece.

Am așteptat să rămân singur cu ea în cameră ca să o întreb din nou. A continuat să se dezbrace și mi-a spus, fără să mă privească: „Sunt groaznică

la tricotat. Mai bine cumpărăm unul gata făcut.” Și-a aranjat fusta și i-am surprins privirea în oglindă, când a închis ușa de la dulap. Îmi arăta ce credea despre mine. I-am spus, abținându-mă: „Crezi că e o idee – bună

pentru o femeie însărcinată – să facă pe nebuna ca în seara asta, la unitate?”

Nu mi-a răspuns. A oftat – de fapt a suflat drept în față. Și-a pus halatul alb și a început să-și spele chiloții în ligheanul de faianță pe care îl foloseam pe post de chiuvetă. Își spală întotdeauna chiloții, imediat ce îi scoate. La fel face și cu colanții – în rarele ocazii în care poartă așa ceva. De exemplu, când ieșim undeva și își pune rochia neagră – i se pare mai șic să pună colanți pe dedesubt. I-am spus, cu gâtul uscat: „Copilul ăsta este o invenție, nu-i așa?

Răspunde-mi!" Ea s-a oprit un moment, fără să se întoarcă, doar și-a dat capul într-o parte, fără să răspundă nimic. Am făcut doi pași spre ea și am lovit-o, cu palma deschisă.

Elle a țipat imediat, încercând să-și recapete echilibrul, și am lovit-o din nou, dar am nimerit-o pe creștetul capului sau pe brațe. Am strigat și eu.

Nu mai știu ce îi spuneam. Poate că-i ceream să-mi răspundă, atât. Sau că era o curvă, că nu avea nevoie să inventeze așa ceva ca să ne căsătorim. Frații mei, care rămăseseră jos, au intrat deodată în cameră și m-au prins și tras de lângă ea. Voiam să mă duc la ea și să o oblig să vorbească, l-am aruncat cât colo pe Bou-Bou și atunci Mama – lividă la față – m-a prins ea de mână.

Mickey repeta întruna: „Nu fi idiot, la naiba! Nu fi idiot!"

Elle era în genunchi în mijlocul camerei, cu capul în mâini, plângea în hohote, tot corpul i se zguduia de parcă avea frisoane. Când am văzut că era sânge pe mâinile mele, dar și pe halatul ei, furia mi s-a potolit imediat, și m-am simțit sleit de forțe. Bou-Bou s-a pus în genunchi lângă ea ca să-i ridice capul. Elle a înțeles că era el și s-a agățată de gâtul lui continuând să tremure și să plângă. Se vedea că fața ei era plină de sânge.

172

Mama a luat un prosop, l-a udat și ne-a spus: „Ieșiți, lăsați-ne singure.”

Dar nimeni și nimic nu a putut să o desprindă de Bou-Bou. Elle a început să

strige din nou, strângându-l și mai tare în brațe. Până la urmă, a rămas agățată de el cât timp Mama i-a șters fața, și ea se holba la mine, cu ochii măriți și plini de lacrimi. În privire i se citea un fel de uimire, de implorare aproape infantilă, dar nu era nici urmă de ranchiună, cum te-ai fi așteptat. Îi curgea sânge din nas, avea un pomete umflat și suspinele îi întretăiau respirația. Mama îi spunea: „Gata, gata. S-a terminat. Liniștește-te.” Mickey m-a luat de braț și l-am urmat afară din cameră.

Mult mai târziu, Mama a coborât în bucătărie, unde eram amândoi. Ne-a spus: „Nu vrea să îl lase pe Bou-Bou să plece.” S-a așezat în fața mea la masă, și și-a luat capul în mâini. A spus: „Tu, care erai cel mai cald și cel mai drăguț. Nu te mai recunosc. Nu te mai recunosc.” S-a șters la ochi și m-a privit. Mi-a spus: „Ai lovit-o peste tot, chiar și în burtă.” Nu puteam să-i răspund. Mickey a spus-o pentru mine: „Nu mai știa ce face.” Ea a răspuns:

„Da, asta era.” și și-a luat din nou capul în mâini.

Pentru un timp, am rămas nemișcați toți trei. Cognata se culcase. Se auzeau voci la etaj, dar nu se înțelegea ce spuneau. După care Bou-Bou a coborât. Cămașa lui era pătată de sânge. Mi-a spus: „Nu vrea să doarmă în camera voastră în noaptea asta. O las să doarmă la mine, și eu voi dormi cu tine.” A umplut un pahar cu apă și a urcat înapoi. L-am auzit cum o conduce în camera lui, probabil au mai vorbit ceva, după care el a coborât din nou. L-am întrebat dacă ea s-a calmat, dar a ridicat din umeri. M-a privit o secundă

și mi-a spus: „Tu ești cel care ar face bine să se calmeze.” Era foarte zguduit de tot ce se întâmplase, avea fața încordată și părea palid deși era bronzat. A ieșit în curte fără să mai spună nimic.

Am adormit abia spre dimineață. Bou-Bou respira regulat lângă mine.

Am așteptat în întuneric să treacă orele. Și apoi, am dormit un pic. Doar atât îmi amintesc din acea noapte. Mintea îmi era plină de idei confuze. O

revedeam, plină de sânge, agățându-se de fratele meu. Dacă era să mă iau după ceea ce îmi spuse mama, îmi era teamă să nu îi fi dat o lovitură prea puternică – și să aibă urmări grave. Mi-o aminteam spălându-și chiloții. Nu-și scosese verigheta înainte să-și bage mâinile în apa cu săpun. Asta însemna că explicația pe care mi-o dăduse cu o seară înainte – când observasem că nu o mai avea pe deget – era o minciună?! Plus privirea ei – pe care am surprins-o în oglinda de la dulap – care părea să spună „Bietul fraier!"

Sosirea mea la unitate, când am găsit-o aruncată în sus pe salteaua specială

de pânză. Acea duminică însorită, chiar la început, când eram la coadă la tierce, cu Tessari și cu alți bărbați, și ne uitam la corpul ei în lumină, pe sub

rochia ei de nailon. Ce îmi povestise Tessari în acea dimineață. Ce îmi povestise Georges Massigne, într-o noapte de primăvară, așezați în piața satului, când toți tinerii erau adormiți în camion.

M-am ridicat, am coborât să mă spăl în bucătărie. Mama se sculase deja. Mi-a pregătit cafeaua ca de obicei. Nu ne-am vorbit, doar când am plecat, eu am spus: „Pe curând." Am mers pe jos până la garaj și am lucrat toată dimineața, cu aceleași idei confuze în minte.

La prânz, când m-am întors acasă, ea nu ieșise încă din camera lui Bou-Bou. El urcase un pic mai devreme la ea, să vadă ce face. Mi-a spus: „Fii drăguț cu ea. Las-o în pace pentru moment." L-am întrebat dacă îi rămăseseră urme. El mi-a răspuns: „O umflătură pe obraz." Am mâncat de prânz fără ea și m-am întors la garaj.

Seara, pe la ora șapte, ea era în curte, în blugi și în tricou, jucând o partidă de pétanque cu Bou-Bou. M-am apropiat. Ea mi-a zâmbit frumos, cu un zâmbet teribil din cauza obrazului umflat. Mi-a spus: „ Încă nu putem juca în echipă. Tot zero barat sunt." Și-a șters mâinile una de alta și m-a lăsat să o

îmbrățișez, spunând în șoaptă: „Ai grijă, doare foarte tare când apeși.” După

care s-a întors la bile și am jucat și eu o partidă cu ei. Ochii ni s-au întâlnit de mai puține ori decât de obicei, dar asta a fost tot.

Elle s-a întors în camera noastră în acea noapte, și am rămas mult timp întinși unul lângă altul, fără să ne mișcăm, în întuneric. A început să plângă, aproape fără zgomot. I-am spus, foarte sincer: „Îți promit că nu te voi mai lovi niciodată, orice s-ar întâmpla.” Ea mi-a răspuns: „Voiam să rămân cu tine. Toată lumea îmi dădea de înțeles că mă vei părăsi când te vei sătura de mine. De asta.” Vorbeam în șoaptă. Vocea ei era ca o răsuflare, abia îi auzeam cuvintele. I-am spus că nu-mi pasă că nu vom avea un copil, că dimpotrivă –

nu voiam să apară nimic care să ne îndepărteze, cel puțin nu așa de repede.

Dar îmi era teamă că îmi ascunde ceva, sau că îmi ascunde pe cineva, și asta mă înnebunea. Ea a rămas din nou tăcută, poate un minut, poate mai mult. Și apoi, și-a pus brațele în jurul meu, în întuneric, și-a pus obrazul neatins pe pieptul meu și a spus în șoaptă: „Dacă îți ascund ceva, nu e deloc ce crezi.

Este ceva care nu are de-a face cu tine și pe care nu pot să ți-l spun, nu acum.

În câteva zile, se va rezolva. Dacă trebuie să îți spun, îți voi spune.”

Ea a simțit că întind brațul ca să aprind lampa și m-a oprit, spunând:

„Nu, te rog.” Am întrebat-o în întuneric dacă era o problemă de sănătate – a fost prima chestie care mi-a venit în minte – sau poate era legat de neînțelegerile cu tatăl ei, dar ea a spus în șoaptă: „Te rog. Nu-mi pune întrebări. Pentru că te iubesc.”

174

Cred despre mine că sunt la fel ca și ceilalți oameni – mai mult sau mai puțin – și că suntem toți niște animale ciudate. Mă simțeam ca eliberat de o mare greutate, chiar dacă ceea ce așteptа ea „să se rezolve" era rezultatul unei analize de sânge sau a unei tumori maligne, sau ceva mai rău de atât.

Da, nu eram mândru de mine, dar este adevărat. Eliberat. Am șoptit: „Bine."

Am sărutat-o pe păr. Aveam mult somn de recuperat, și am adormit repede.

Mama m-a trezit la răsăritul soarelui. Mi-a spus că Renault-ul roșu de la unitate era în curte și că Massard mă aștepta. Incendiile izbucniseră

deasupra orășelului Grasse. M-am îmbrăcat în viteză și am plecat. Abia seara, dintr-o mașină a prefecturii, am putut să îl sun pe Henric al patrulea ca să anunț că nu mă pot întoarce pentru că incendiile s-au întins pe kilometri întregi. Mi-a spus că au arătat incendiile și la televizor – și să am grijă de mine.

M-am întors în sat sâmbătă seara, un pic înainte de căderea nopții, transportat tot de Massard. Elle a rămas cu mine cât timp am făcut duș lângă

izvor. Încă mai avea o urmă albastră pe pomete, dar se transforma în maroniu și începuse să se confunde cu pielea ei bronzată. Sau poate că se machiase foarte bine, nu știu. Părea tristă, dar a spus: „Mi-am făcut griji. Și oricum, așa sunt eu de obicei când se întunecă."

Toată ziua fusese un soare puternic, ca în Africa, și aerul era fierbinte și uscat dar, pentru mine – după cuptorul din care ieșisem – era un aer blând și răcoritor. Purta bikiniul roșu, cel pe care i-l cumpărasem de ziua ei – fără

să-mi facă plăcere, pentru că era doar o bucată de țesătură care mai mult arăta decât ascundea – dar în acea seară nu făcea decât să-mi mărească

dorința de a fi cu ea. I-am spus să vină cu mine în spatele perdelei de duș, cum o mai făcuse într-o seară, dar nu a vrut, doar a intrat și a ieșit repede, cât să se ude un pic.

Am cinat afară, și noi băieții eram în slipi, și Mama ne-a făcut mămăligă. Nimănui nu-i era prea foame, din cauza căldurii. Pe de altă parte, umpleam paharele cum le goleam, și a trebuit să îl potolesc pe Mickey, pentru că avea cursă a doua zi. Mi-a spus: „Dacă sunt beat, pedalez mai repede.” De fapt, se simțea bine în cursa asta – chiar era sigur că va câștiga.

Era un mic deal pe traseu și – chiar dacă nu era el mare cățărător – se simțea capabil să tragă tare la coborâre ca să simuleze un sprint care să-i obosească

pe toți, și după aia să țâșnească ca un dop de șampanie cu cincizeci de metri înainte de linia de sosire. Și să facă asta la fiecare dintre cele douăzeci de treceri. Mă rog, am ajuns să îl credem. Mama probabil că avusese în lipsa mea o discuție cu Elle, și că se înțeleseseră bine, pentru că vorbea cu ea aproape pe același ton ca și Cognata – îi spunea „micuța mea”. Chiar și când 175

a observat că bikini-ul nu acoperea nici jumătate din ce-i dăduse Dumnezeu, a râs și i-a dat o pălmuță binevoitoare peste fund.

Am rămas o vreme afară, în noapte, așezați în jurul mesei pe care –

chiar dacă pare incredibil – Elle ajutase la strâns. Mickey vorbea de Merckx cu Bou-Bou, care susținea în continuare că Merckx e terminat și că Maertens va trece peste el – fiecare cu argumentele lui. Elle stătea lângă mine, o țineam cu brațul de talie. Pielea îi ardea. La un moment dat, s-a băgat în conversație ca să întrebe cine era Fausto Coppi, pentru că Bou-Bou și cu mine – probabil din motive sentimentale, în amintirea tatălui nostru – nu ratam nicio ocazie să îl atacăm pe Mickey și să îi spunem că cel mai mare rămânea Coppi. Mickey s-a lansat într-o enumerare completă a victoriilor lui Eddy Mercks, începând de la prima lui cursă de amatori. Nimeni nu poate să

nege că ai nevoie de patru ore ca să le înșire pe toate așa că ne-am dus cu toții la culcare.

În acea noapte, a fost ultima oară când am făcut dragoste cu Elle. Și ceva deja era distrus. Nu știam încă asta, bineînțeles, credeam doar că cearta noastră era prea recentă, că îi trebuia timp ca să uite că o bătusem. Elle gemea în brațele mele, mă lăsa să fac ce vreau, dar o simțeam îngrijorată și preocupată de ceva, și când în sfârșit a terminat, după mult, mult timp, nu a țipat, nu a gemut tare, doar și-a apăsat fața transpirată pe umărul meu, ținându-mă cu brațele de gât, cu o blândețe tristă, copilăroasă, ca și cum ea ar fi știut că este ultima oară.

***

A doua zi, am luat micul dejun la Digne, într-o cafenea de pe Bulevardul Gassendi, în timp ce Mickey se alătura celorlalți concurenți la linia de start, cu o oră înaintea cursei. În afară de Elle și cu mine, mai erau Bou-Bou, Georgette, fratele cel mic al Georgettei – 10 ani și mare fan al lui Raymond Poulidor24. Eram lângă o fereastră și vedeam oamenii cum începeau să se adune pe lângă gardurile de metal puse de-a lungul trotuarului. Erau multe bannere publicitare, și mulți suporteri purtau pe 24 Raymond Poulidor (1936-2019), ciclist francez, supranumit “Eternul secund” pentru că termina cursele importante în urma lui Jacques Anquetil sau a lui Eddy Merckx, marii lui rivali. Cu toate acestea, a fost mult mai popular decât câștigătorii, într-atât de mult încât în anii70 s-au făcut în Franța mai multe studii sociologice pentru a înțelege preferințele publicului pentru el în fața campionilor de atunci.

pălăriile de hârtie numele unui ciclist din Digne, Tarazzi. Era și o fanfară, care se auzea prin ușile deschise, și multă vorbărie.

Își pusese rochia albă de vară. Nu se mai vedea că o lovisem. Părea bucuroasă că este acolo. Bou-Bou o tachina, după care o complimenta că

este cea mai frumoasă. A vorbit chiar un pic cu frățiorul Georgettei. La desert, i-am lăsat la masă și am mers să îl ajut pe Mickey să se pregătească

de startul cursei. I-am verificat bicicleta și roțile de rezervă în camioneta pentru concurenții individuali. După ce s-a dat startul, a început să pedaleze ridicat în șa și s-a plasat cu calm în mijlocul plutonului. I-am urmărit câteva momente tricoul alb și roșu după care am coborât bulevardul pe jos, prin mulțime, și m-am întors la cafenea. Abia am avut timp să mănânc o înghețată că s-a și anunțat prima trecere a concurenților și primul sprint.

Ne-am repezit pe trotuar, Bou-Bou și cu mine, și am văzut că Mickey se menținea în pluton, în spatele lui Deuffidel, Majorque și a tipului din Toulon care câștigase cursa de la Puget-Théniers în urmă cu două săptămâni.

Mickey era liniștit ca un pașă turc. Bou-Bou era dezamăgit că nu încearcă

primul sprint, pentru primă, dar i-am spus că mai are încă nouăsprezece și că, oricum, ultimul sprint contează.

O tură dura cam zece minute. La a doua trecere, eram tot la masă. A trebuit să dăm serios din coate, eu și cu Bou-Bou, ca să putem ajunge la garduri. Mickey era nelipsit în spatele celor trei, pedalând liniștit, cu mâinile sus pe ghidon. Cel puțin acum, la început, nu avea fața aia strâmbă de efort, ca după o cățărare care îl termina. I-am spus lui Bou-Bou: „Azi câștigăm. Vei vedea.” I-am spus asta și Ellei, când ne-am întors în cafenea. Ea mi-a răspuns: „Așa sper și eu.” Îi revăd fața. Din mai multe motive, nu mai era cea pe care o cunoscusem la Bing-Bang, cu mai puțin de trei luni înainte, dar m-am simțit un pic ca atunci. Nu știu să explic prea bine. Elle avea din nou

acea privire care îmi place atât de mult la copii. Se uită la tine cu niște ochi sinceri și încrezători, știu imediat cine ești și că îi iubești. De obicei nu le pasă. Sau poate că eu redevenisem cel cu care ea dansase pentru prima oară într-o duminică de mai. Nu știu. Acum înțeleg unele lucruri, dar nu totul.

După masa de prânz ne-am amestecat și noi în mulțimea din Place de la Libération, ca să vedem concurenții cum trec linia de sosire și pe Mickey al nostru care, începând cu turul al optulea sau al nouălea, a câștigat toate sprinturile. Evada de fiecare dată, pe dreapta sau pe stânga, plecând din spatele lui Tarrazi care este rapid, și îl depășea în ultimii metri, ca o pisică.

Microfoanele repetau de-a lungul bulevardului: „Primul, Michel Montecciari, Alpes-Maritimes, numărul 51” și înșirau primele pe care le câștiga, oferite de magazinele din oraș. Sau ne anunțau, între două treceri, că a rămas în urmă

177

în vârful dealului și că nu a recuperat la coborâre, prostii de-astea care încearcă să facă o cursă mai dramatică, dar puteam fi siguri – când primii concurenți luau curba de la sensul giratoriu, foarte departe, pe sub bannere

– că tricoul roșu și alb al lui Mickey va fi chiar în spatele tricoului verde al lui Tarrazi, și toți oamenii din Digne care erau în jurul nostru începeau să strige ce păcălici nenorocit este fratele meu: „Stai să vezi, iar îi face aceeași figură!”

În timp ce mă certam cu unii din ăștia – după un sprint exact ca și celelalte, doar că de data asta Tarrazi încercase să îl țină pe fratele meu de tricou – nu am fost atent la Elle și am pierdut-o în mulțime.

Am căutat-o o vreme, la fel și Bou-Bou. Georgette era plecată să

cumpere niște înghețată pentru fratele ei și asta nu ne ajuta, pentru că îmi era teamă să nu îl pierd și pe puști. Când Georgette s-a întors și concurenții ajungeau la sensul giratoriu pentru a cinsprezecea oară, mi-a spus: „Cred că

Elle s-a dus la toaletă într-un bistrou. Știi, nu mai are patru ani.” L-am văzut pe Mickey cum a făcut o grimasă, i-a depășit pe toți și, odată misiunea îndeplinită, s-a retras iar în siajul altora ca să se odihnească un pic. Am avut pentru un moment senzația că o ia cam ușor și că ar fi momentul ideal –

imediat după ce a câștigat un sprint – ca cineva să îl blocheze și să îl lase în urmă, dar era o idee neplăcută, așa că nu m-am mai gândit.

Am mers prin mulțime până în josul bulevardului, uitându-mă în fiecare cafenea. Elle nu era nicăieri. După niște discuții interminabile cu organizatorii, am putut să traversez șoseaua în fugă și să merg pe celălalt trotuar înapoi până la Place de la Liberation. Eram atât de îngrijorat, că nu am mai urmărit cursa, nici măcar nu mai ascultam ce informații deversau megafoanele.

Când am ajuns înapoi lângă Georgette, mi-a spus că era turul al optsprezecelea și că Mickey rămăsese în urmă cu plutonul. După ce câștigase al șaisprezecelea sprint, se ridicase în șa ca să se odihnească, mulțumit de sine, și trei concurenți, printre care și Arabedian – cel care câștigase la Puget – profitaseră ca să evadeze din pluton. Îmi făceam griji din cauza Ellei, și asta m-a deprimat și mai mult. Bou-Bou nu se întorsese încă.

Probabil că încă o mai căuta. I-am spus Georgettei: „Se întorc ei", dar nu mai știam dacă vorbeam de Mickey și de pluton, sau de Elle și Bou-Bou.

Georgette mi-a răspuns: „Niciunul nu vrea să conducă plutonul, așa că

Mickey trebuie să facă toată treaba."

Într-adevăr, Arabedian și cei doi colegi au trecut primii linia la sfârșitul turului al optsprezecelea, iar Mickey, care conducea plutonul, era la mai mult de patruzeci de secunde în urmă. Avea acea grimasă idioată pe care o face când nu mai poate, iar tricoul îi era fleașcă. Am strigat să îl încurajez, 178

alergând pe trotuar în paralel cu el – m-a auzit, mi-a spus-o mai târziu – dar nu a reacționat. Pentru cei care nu îl cunosc, părea că se amuză și că nu are nicio grijă, dar eu știam că este terminat.

La un moment dat, am văzut că se întorsese și Bou-Bou. Părea distrus.

L-am întrebat: „Ai văzut-o pe Elle?" Nici nu m-a privit, doar a dat din cap că

nu. M-am gândit că era distrus din cauza lui Mickey. Acum știu ce a fost – și asta povestesc. Acum spun exact ceea ce s-a întâmplat, fără să fiu mai inteligent decât eram atunci. I-am spus lui Bou-Bou, fratele meu: „Pot să iau 800 de franci25 pe bicicleta pe care o primește câștigătorul ca premiu. Dacă

Mickey nu colaborează cu alt concurent ca să-și țină trena unul altuia, nu mai revine în cursă." Bou-Bou a dat din cap că da, dar nu prea era atent la mine. Un pic mai târziu, megafoanele au anunțat că Mickey și Spaletto, un specialist de velodrom din Marsilia, au evadat din pluton și se apropiau de

Arabedian. Toată lumea a început să strige și Georgette m-a îmbrățișat râzând – și atunci am văzut-o pe Elle.

Era pe partea cealaltă a pieței, pe lângă trotuar, arăta ca o somnambulă

– da, o somnambulă, ăsta a fost primul gând care mi-a venit în minte. Elle mergea și se oprea și iar mergea, ocolind oamenii care îi stăteau în drum. Se uita numai în jos. Atunci am înțeles, fiecare părticică din corpul meu a înțeles, că nu știa unde este, că nu știa ce face, că era pierdută. Am înțeles, vă

jur asta, chiar dacă era la peste o sută de pași de mine, doar o siluetă în rochie albă, atât de mică, atât de singură, și i-am împins pe cei care erau în fața mea, am traversat în fugă șoseaua prin fluierăturile unui agent de poliție, strigând: „Éliane!”

Când am apucat-o de braț și am întors-o spre mine, ochii îi erau plini de lacrimi și păreau mai mari și mai palizi decât îi văzusem vreodată. Am spus: „Ce ai pățit?” A dat încet din cap și a spus, cu o voce de nerecunoscut:

„Mă doare în spatele capului, mă doare.” Am scos-o din mulțime, am condus-o docilă pe o străduță laterală unde ne-am așezat pe o treaptă, la intrarea unui imobil. I-am spus: „Stai liniștită. Nu te mișca.” Ea a repetat: „Mă doare în spatele capului.” Două riduri adânci, pe care nu i le știam, îi brăzdau fața de la nas până sub buze, iar ochii îi erau mari și goi, parcă lipsiți de viață.

Părea în transă.

Am ținut-o strâns în brațe, pentru mult timp. Auzeam strigăte în piață, la trecerea concurenților. Auzeam megafoanele, dar nu înțelegeam nimic din ce anunțau. Nu îndrăzneam să mă mișc, sau să fac ceva, o simțeam inertă și 25 Echivalentul a aproximativ 500 de euro în 2020.

departe de tot. Ea trăgea aer pe gură, ca întotdeauna când ceva o tulbura, dar acum nu era chiar același lucru, părea să nu aibă nicio emoție, doar privea drept în față fără să vadă nimic, și respirația pe gură îi era regulată, aproape naturală.

Când în sfârșit a început să își revină și s-a desprins de mine, a șoptit:

„A trecut acum. A trecut." Nu voiam să o întreb imediat ce s-a întâmplat, pentru moment am ajutat-o să se ridice. I-am scuturat rochia de praf. Am întrebat-o dacă vrea să bea ceva. Ea a dat din cap că nu. S-a uitat la mine. Am văzut din nou cum lacrimile îi inundă ochii ei azurii. După aceea, m-a luat de mână și ne-am întors în mulțime. Cursa se terminase – și Mickey o câștigase.

Georgette și fratele ei mai mic săreau pe loc, cu pumnii strânși, strigând.

Erau prea bucuroși ca să ne mai dea atenție. Bou-Bou a zâmbit ușurat când a văzut că Elle era cu mine. După care mi-a spus: „Mickey vrea să știi că

Spaletto e un tip care își ține cuvântul."

Am mers să discut cu proprietarul magazinului de biciclete care oferea o bicicletă de curse învingătorului. M-a dus într-o cafenea și mi-a dat 800 de franci în loc de bicicletă. L-am găsit pe Spaletto și am împărțit banii cu el.

Elle și Bou-Bou mă urmăreau peste tot ca niște umbre. Am văzut că ea are frisoane, dar părea fericită că Mickey a câștigat, zâmbea când auzea numele Montecciari la megafoane. Bou-Bou o ținea de mână, la fel cum o ținusem și eu mai devreme. Părea și el fericit, dar eu îmi cunosc frații – era îngrijorat și trist când se uita la ea.

Ne-am întors în sat în DS-ul patronului, fără Mickey, care fusese invitat la cină de organizatori, și fără Georgette, evident. Pe drum nu am vorbit decât despre cursă. L-am lăsat pe fratele mai mic al Georgettei în oraș, în fața

porții casei alor lui și am rămas doar noi trei în mașină. Urcam trecătoarea, când ea a cerut să oprim ca să vomite. Am dus-o până la marginea drumului, dar a gesticulat cu mâna ca să mă îndepărtez de ea. M-am întors la mașină. I-am spus lui Bou-Bou: „A făcut insolație. Asta e.” El m-a aprobat din cap, dar nu a răspuns. Elle s-a întors la mașină cu fața vraiște, fără să spună niciun cuvânt. A făcut doar un gest din degete ca să îmi spună

să pornesc mai repede, voia să ajungă acasă.

Când am ajuns la noi, a spus în șoaptă: „Nu, la mama.” Am simțit, și Bou-Bou la fel, că nu mai poate să spună nimic, că vomită din nou sau leșină

sau cine știe ce. Am condus mașina până în capătul celălalt al satului. Mai era lume la terasa lui Brochard. Am intrat în curtea Evei Braun și, când m-am oprit în fața casei, soarele ne-a lovit în față, strălucitor, dintre două creste de munți. Am ajutat-o să coboare. Mama ei, când a văzut-o, nu a spus nimic, dar a pălit pe loc.

180

În bucătăria lor, Elle a stat mult timp nemișcată pe genunchii Evei Braun, fără să spună nimic. De la etaj, bătrânul striga ca un nebun, și am strigat și eu la el să tacă, prin plafon. Bou-Bou m-a luat de braț și mi-a spus:

„Hai, să nu stăm aici.” L-am dat la o parte, m-am aplecat peste Elle – care era agățată strâns de mama ei, o ținea cu brațele de gât – și i-am spus: „Éliane, vorbește-mi. Te rog. Vorbește-mi.” Nu a răspuns nimic, nici nu a mișcat. Nu îi vedeam deloc fața, era acoperită de păr. Eva Braun mi-a spus, cu vocea ei blândă, cu accentul ei nemțesc: „Fratele dumneavoastră are dreptate. Lăsați-o aici peste noapte.”

În sfârșit, așa s-au petrecut lucrurile. Sau cam așa. Cine poate spune exact cum se petrec lucrurile? Nu știi decât ce faci tu însuți. Eram atât de ocupat să încerc să văd fața Ellei, că nu am văzut fața mamei ei, sau pe cea a lui Bou-Bou. Aveam senzația că mama ei și Bou-Bou erau împotriva mea –

pentru că o lovisem în urmă cu câteva zile, sau nu știu – aveam senzația că

eram respins de Elle și de ei și de toată lumea, că eram singur, că nu mă mai auzea nimeni. I-am spus Evei Braun: „Vorbim mâine.” Am atins părul Ellei, foarte încet, și am ieșit.

În seara aceea, când am ajuns acasă, am rămas afară în întuneric până

când s-a întors Mickey. O mașină l-a lăsat în fața porții. L-am strigat când traversa curtea, și a venit să se așeze lângă mine. I-am povestit ce s-a întâmplat. A spus: „Elle este deprimată de când s-a certat cu tatăl ei. Și după, v-ați certat și voi. Și soarele a fost puternic toate după-amiaza. Se topea asfaltul, știu ce spun.” L-am întrebat cum a fost cina festivă. Mi-a răspuns: „A fost bine.” Multă lume l-a sfătuit să treacă la profesioniști. Mi-a spus: „Am toată vara să mă gândesc la asta.” De fapt nu avea chef să vorbim despre el.

Am tăcut mult timp, unul lângă altul, după care s-a dus să ia o sticlă și două pahare din bucătărie. În timp ce beam, mi-a spus: „Nu știu ce o supără, dar până la urmă îți va spune. De ceva pot să fiu sigur: supărarea ei nu e de când te cunoaște, e de dinainte.” M-am făcut că nu înțeleg – înțelesesem foarte bine, se gândise la același lucru ca și mine – așa că a mi-a explicat: „Să

spunem că a cunoscut pe cineva înaintea ta, și că el nu vrea să o lase în pace, o amenință, sau cine știe ce. Chestii din astea se întâmplă. Citește și tu ziarele.” I-am spus: „Dacă o amenință, de ce nu mi-a spus mie?” El mi-a răspuns: „Poate că cineva o amenință că îți va face ție rău.” Îmi spune asta de parcă ar fi fost evident. Nici nu mă gândisem la așa ceva. Eram din ce în ce mai sigur că revăzuse – sau fusese obligată să revadă – „pe cineva pe care îl cunoscuse înaintea mea”, dar îmi imaginam că o făcuse fără să fie obligată, dintr-o rămășiță de sentiment, mai mult ca să amorțească durerea.

181

M-am ridicat și m-am plimbat noaptea prin curte. I-am spus lui Mickey: „Dacă așa e cum spui tu, înseamnă că l-a întâlnit pe tipul ăsta la Digne, după-amiaza asta. Și marțea trecută, când chipurile s-a dus prin magazine. Înseamnă că tipul locuiește în Digne.” Cu tot aerul rece care venea dinspre munți, îmi simțeam fruntea transpirată. Mickey mi-a spus: „Ascultă, era doar o presupunere, nimic mai mult. Nu te mai enerva. Poate că ar vorbi cu tine mai ușor dacă nu te-ai enerva atâta. În loc de asta, tu o iei la bătaie.”

Era incredibil că Mickey îmi vorbește așa, el care este de obicei atât de agresiv, și totuși avea dreptate. Aș fi vrut să fie deja mâine, să o iau în brațe, să îi spun că poate avea încredere în mine, că nu mă voi mai enerva.

Nu puteam să văd bine fața lui Mickey cum stătea pe banca de piatră

de lângă poartă, așa că nici el nu putea să îmi vadă fața. Am spus: „Săracul Mickey, odată câștigi și tu o cursă și nu te bagă nimeni în seamă. Ar trebui ca toți să sărbătorim – și uite ce facem în loc de asta.” Nu veți ghici niciodată ce a răspuns. Ei bine, a răspuns: „Am vin în pahar. Și curse, mai câștig eu altele.”

Din nou, am dormit puțin și prost. Poate că lipsa mea de somn – din perioada asta de sfârșit de iulie și început de august – să explice anumite chestii, sau așa mi-aș dori. De dimineață mi-am privit fața în oglinda de la dulap. Mă vedeți, nu-s nici frumos, nici urât, dar sunt prea puternic, prea greu, nu îmi place de mine. Nu mă gândeam să merg la Elle – adică la mama ei – înainte de prânz sau chiar de ora unu. Voiam să o găsesc odihnită, să

vorbesc în liniște cu ea, să-i redau încrederea în ea însăși. Dar îl aveam pe soțul ăsta în față, în oglindă. Trecut de 30 de ani, mușchi și grăsime peste tot, 87 de kilograme – ce-ar putea să-i placă? M-am spălat, m-am bărbierit și am luat haine curate – o cămașă și un pantalon – ca să nu mă vadă în salopeta de lucru. La garaj am făcut ce aveam de făcut – cât de bine am fost în stare, cu toate ideile care îmi treceau prin cap. Mickey, care a adus în oraș un transport de lemne, s-a oprit în fața pompelor pe la ora zece. Am mers

amândoi să bem o cafea la Brochard. Nu am vorbit mare lucru, doar că era cald sau că au renovat urât biserica, arăta mai frumos cu patina timpului.

Știam că își schimbase traseul ca să vină să mă vadă și că va fi certat iar de Ferraldo. Așa este Mickey – prost ca noaptea, dar te poți baza pe el.

Când am ajuns la părinții ei, Elle stătea așezată pe o bucată de zid în paragină din fundul curții. Purta o rochie cu dungi roșii pe care nu o știam –

probabil că o găsise prin vreun dulap. Se uita în jos, cu brațele pe lângă corp, avea aerul acela de păpușă lăsată într-un colț. Când mi-a auziți pașii pe pietriș, a întors capul și a zâmbit larg, a sărit în sus și a alergat spre mine. În brațele mele mi-a spus: „Te așteptam, să știi. Te aștept de.. , de.. ” Nu putea să spună decât timp mă aștepta. Râdeam. Eram fericit. Și-a întors fața spre

mine – fără machiaj, fără rimel, fără nimic – și mi-a spus: „Ți-am făcut rău.

Iartă-mă pentru tot, iartă-mă acum. Nu a fost vina mea.” Râdeam. Elle mi-a spus: „Vino. Mama ne va face de mâncare. Vei vedea. Gătește foarte bine.”

Mâncasem de mai multe ori la Eva Braun, și știam că gătește bine. Ce mi-a spus Elle mi-a lăsat o impresie teribilă.

Elle m-a condus de mână până în bucătărie. Mi-a spus, coborând vocea:

„Mama este cu tati, la etaj. Știi, el este bolnav.” Ea a văzut că sunt șocat când o văd și o aud așa, și a redevenit brusc cea pe care o știam – pe loc, într-o secundă. Totul s-a întâmplat exact așa cum povestesc. Mi-a spus: „Da. Mă

crezi nebună.” Nu mai zâmbea. Își arăta dezamăgirea. Mi-a spus: „Te înșeli.”

A scos o sticlă de aperitiv dintr-un dulap, un vermut ieftin, și mi-a turnat un pahar. Am întrebat: „Te întorci diseară?” A dat din cap că da, de mai multe ori. S-a așezat în fața mea, cu bărbia în mâini, și mi-a spus, cu o umbră de veselie: „Suntem căsătoriți acum. Nu mai scapi așa ușor de mine, să știi.”

Mi-a plăcut întotdeauna fața ei când nu este machiată. În acel moment, am iubit-o mai mult decât orice, mai mult decât propria mea viață.

Am mâncat de prânz cu Elle și cu Eva Braun. Elle m-a condus la poartă.

Nu am vorbit prea mult de față cu mama ei. Mergea încet, se prinsese cu un braț de mine, părea delicată și foarte dulce. Nu am vrut să stric momentul acela, mi-am spus că o voi întreba mai târziu despre ce se întâmplase cu o zi înainte, când dispăruse o eternitate.

Am lucrat iar aiurea, pentru că timpul nu trecea deloc și pentru că mă

rodea nerăbdarea. Și apoi, în sfârșit, când m-am spălat și m-am schimbat în spatele garajului, au sunat de la unitate să-mi spună că vine Renucci să mă

ia, că se aprinseseră focare de incendii, din nou, deasupra orașului Grasse.

Mi-am dat o palmă peste față, încercând să-mi opresc furia pe care o simțeam. Am spus: „Bine, bine” și am închis.

Am alergat acasă la mama ei ca să o văd, dar nu mai era, mă aștepta acasă la noi. Elle era în bucătărie cu Bou-Bou și cu Cognata, jucau remi. Era îmbrăcată în blugi și în tricoul prea mare pe care fața ei era imprimată cu roșu. Își strânsese părul deasupra capului, cu niște ace, dar tot nu se machiase. Așa cum era, mi se părea adorabilă, și cu atât mai mult regretam că trebuie să plec.

A urcat cu mine în cameră. În timp ce mă pregăteam, mi-a spus: „Nu vreau să pleci și să fii îngrijorat pentru mine. Sunt bine astăzi.” Am întrebat-o ce a făcut cu o zi înainte, la Digne, timp de aproape o oră și jumătate. Mi-a răspuns: „Nimic. Simțeam că leșin, în mijlocul mulțimii, sau poate că era căldura. Am vrut să ies un pic din aglomerație. După care, durerea de cap a devenit atât de puternică – și nu mai știam unde sunt. Cred că am stat prea

mult la soare.” Mă privea drept în ochi, părea să spună adevărul. Foarte rar o auzisem spunând atâtea cuvinte unul după altul, asta-i tot. Am spus: „Da.

Probabil era începutul unei insolații. Ar fi trebuit să-ți acoperi capul.”

Înainte să ies din cameră am sărutat-o pe gură, după care am sărutat și gura fotografiei de pe pieptul ei. A râs. I-am simțit sânii goi pe sub tricou, i-am atins cu obrajii. Am vrut să-i sărut și pe ei, să-i ridic tricoul. Ea s-a dat la o parte. Ca să îndulcească gestul brusc, a spus: „Te rog, nu. Nu vreau să mă

stârnești și să rămân să termin singură.” Era ceva fix în genul ei, dar nu știu, am plecat mai nefericit ca oricând. Între Loup și Esteron, la o altitudine de peste o mie de metri, dealurile erau în flăcări. Nu era niciun drum până

acolo, nu aveam apă în zonă, era doar foc. A fost cea mai epuizantă

intervenție pe care am avut-o în acea vară. Fusese chemată și armata – se obișnuiseră și ei să facă o treabă pentru care nu fuseseră antrenați – dar de bază erau doar avioanele de stingere a incendiilor cu al lor du-te-vino pe deasupra Massif des Maures. Nu am putut salva nici un sfert din tot ce era amenințat de foc.

M-am întors în sat marți noaptea. Mama a venit să-mi deschidă ușa în cămașa ei de noapte din bumbac, a rămas cu mine cât m-am spălat la bucătărie și mi-a dat ceva de mâncare. Am aflat că Elle nu a vorbit mai deloc toată ziua, dar nu a fost dezagreabilă. Era cam aeriană. A făcut ordine în camera noastră. A ajutat la călcat rufe. Nu prea bine – nu știe să calce. A stat trează până aproape de miezul nopții ca să mă aștepte. Am întrebat-o pe Mama: „Ce crezi despre toate astea?” Ea a ridicat din umeri și a spus: „Pur și simplu nu pot să o înțeleg. Ieri după amiază, în timp ce erai la garaj, a vrut să

mă însoțească la mormântul tatălui tău. A stat cu mine un minut sau mai puțin, după care a plecat.” Am răspuns: „A vrut să-ți facă plăcere, dar nu suportă cimitirele, Mi-a spus-o odată.”

Când m-am întors în camera noastră, fără să fac zgomot, Elle dormea profund. Era culcată pe jumătatea ei de pat, pe partea dinspre ușă. Nu putea să doarmă pe partea cu inima. Am privit-o în lumina care venea de pe hol.

Fața ei de somn era cu totul diferită de cea din timpul zilei. Avea obrajii rotunzi ca un copil, gura un pic umflată. Respira atât de încet că a trebuit să

mă aplec ca să-i aud răsuflarea. Dăduse cearșaful la o parte. Era goală, cu picioarele îndoite, cu mâna stângă băgată între coapse. Era frumoasă și înduioșătoare. Cu vârful degetelor i-am mângâiat ușor părul scurt și cârlionțat de pe vintre. Aș fi vrut să o trezesc și să o iau, dar nu am îndrăznit.

Imediat ce am închis ușa și m-am culcat la rândul meu, m-am gândit că nu mergem niciodată la mormântul tatălui meu, și am adormit.

184

Am deschis ochii foarte târziu, dar nu mă odihnisem cum trebuie pentru că avusesem niște vise urâte pe care nu mi le mai aminteam. Nu-mi amintesc niciodată visele, știu doar dacă au fost plăcute sau nu. Elle nu mai era în pat. M-am uitat pe fereastră și am văzut că era culcată pe burtă lângă

izvor, doar în slipul de la bikini-ul roșu, cu ochelarii pe nas, citind o revistă

veche găsită în pod. Am strigat: „Ești bine?" Ea a ridicat capul, acoperindu-și sânii cu o mână. Mi-a răspuns: „Da, da."

Am venit să-mi beau cana de cafea lângă ea. Era culcată pe un prosop.

I-am spus: „Nu crezi că te-ai bronzat destul?" Mi-a explicat că vrea să

rămână bronzată toată iarna. „Fac provizii." M-a întrebat despre incendiile de noaptea trecută. A vrut un pic din cafeaua mea. După care, i-am cerut să

își pună înapoi sutienul, pentru că Bou-Bou ieșea din bucătărie și venea spre noi, în pantalonii lui scurți înfloraţi. Ea a pufnit, mai mult a suflat în față, și mi-a spus: „Știi, de atâta timp de când stau cu tine, fratele tău m-a văzut deja." Dar s-a ridicat, întoarsă spre jgheabul de la izvor, și și-a pus sutienul.

Când am plecat la garaj, m-a însoțit o bucată de drum. Țopăia în picioarele goale pe pietrele de pe drum. Am întrebat-o ce vrea să facă restul zilei. Era aceeași zi fatidică de miercuri, 28 iulie. A ridicat un umăr și s-a strâmbat. I-am spus: „Dacă mai stai așa la soare, te îmbolnăvești. Și oricum, pune și tu o pălărie." Ea a răspuns da, șefu' – sau ceva de genul. Și-a întins buzele, ochii închiși, ca să o sărut. Am privit-o țopăind înapoi spre poartă, în bikini-ul ei roșu, cu mâinile ridicate la nivelul umerilor pentru echilibru, cu fesele pe jumătate afară. A fost ultima oară că am văzut-o înainte de 7

august, sâmbăta trecută.

La prânz am fost cu Henric al patrulea să tractăm un camion rămas în pană pe lângă Entraunes, am mâncat un sendviș pe drum. Seara, când m-am întors, Mama mi-a spus că Elle plecase după-masă, cu geanta ei mare de pânză și cu o valiză, fără să spună unde merge. S-a întâmplat când Bou-Bou era la piscină cu prietena lui Marie-Laure. Mama nu a putut s-o oprească.

Am urcat la noi în cameră. Elle își luase valiza albă – cea mai mică

dintre cele două – chestiile ei de toaletă și de machiaj, lenjerie intimă și, din câte îmi puteam da seama, două perechi de pantofi, jacheta roșie, fusta bej, rochia cu guler rusesc și rochia azurie de nailon. Mama mi-a spus că atunci când a plecat era îmbrăcată în blugii prespălați și tricoul bleumarin.

Am mers la familia Devigne. Eva Braun nu o mai văzuse de alaltăieri.

Am întrebat-o: „Și nu v-a spus nimic?" A dat încet din cap că nu, privind în jos. Am spus: „Aveți idee unde ar fi putut pleca?" A dat din cap. Îmi pierdeam suflul, transpiram. Când o vedeam pe femeia asta, atât de tăcută, atât de calmă, îmi venea să o iau de umeri și să o scutur. Am spus: „A luat o valiză de 185

haine. Nu vă faceți griji deloc?" Atunci m-a privit drept în ochi și mi-a răspuns: „Dacă fata mea nu mi-a spus la revedere, înseamnă că se va întoarce." Nu am putut să scot nimic altceva de la ea.

Acasă, Bou-Bou se întorsese. Și-a dat seama de pe fața mea că nu am găsit-o la mama ei, a întors capul și nu a spus nimic. Mickey s-a întors o jumătate de oră mai târziu. Elle nici lui nu îi spusese nimic. Nici el nu avea vreo idee unde ar putea fi. M-am întors la garaj cu el, în camionul lui galben, și am sunat-o pe domnișoara Dieu. Am lăsat să sune mai mult timp dar nu a răspuns nimeni. Juliette mi-a pus o mână pe braț și mi-a spus: „Nu-ți fă griji.

Se va întoarce." Henric al patrulea se uita pe jos, cu mâinile în buzunare, cu un șervet de masă prins la gât.

Am așteptat în curte până la ora unu noaptea, cu frații mei. Bou-Bou nu spunea nimic. Nici eu. Doar Mickey făcea presupuneri. Trecea iar printr-o pasă proastă și s-a dus să o vadă pe domnișoara Dieu. Au mâncat amândouă

la cină într-un restaurant – ca atunci, de ziua ei. Sau una, sau alta, tot felul de idei în care nici el nu credea. Eu știam că ea plecase de tot, că nu se va mai întoarce. Simțeam asta cu tot corpul, era o certitudine pentru mine. Nu voiam să cedez în fața lor, așa că am spus: „Hai să ne culcăm."

A doua zi, la opt dimineața, am vorbit cu domnișoara Dieu la telefon.

Nu o văzuse. Nu știa nimic. Chiar înainte să închid, ea mi-a spus: „Așteptați."

Am așteptat. Îi auzeam respirația de parcă eram în aceeași cameră cu ea.

Într-un final, a spus: „Nu. Nimic. Nu știu." Am strigat în aparat: „Dacă aveți ceva de spus, spuneți-mi!" A continuat să tacă. O auzeam cum respira mai repede. Am spus: „Vă ascult!" Ea a răspuns: „Nu știu nimic. Dacă se întoarce sau dacă aflați ceva, vă rog să mă anunțați și pe mine." Dacă aflu ceva.. Am spus că se poate baza pe mine, că va fi primul lucru pe care îl fac, și am închis fără să spun la revedere.

M-am întors la prânz la Eva Braun. Era așezată afară, cu o foarfecă de grădină în mână, avea ochii roșii. Mi-a spus, cu accentul acela care mi-l amintea pe cel al Ellei: „Sunt sigură că nu ar pleca fără să îmi scrie un bilet.

Îmi cunosc fata." Am spus: „Și eu? Eu ce sunt, un câine?" S-a uitat la mine, apoi a coborât privirea. A răspuns: „Nimic nu vă împiedică să fiți sigur, ca și mine, că vă va scrie un bilet." Era aceeași gândire ca la Éliane, o gândire care mă depășește – care poate că îmi închide gura, dar mă distruge, mă lasă de fiecare dată mai nemulțumit, mai în ceață. Stând în picioare în fața ei, am spus: „S-a dus să se vadă cu un amant, sunt sigur de asta. Și știți cine este."

Nu și-a ridicat privirea, doar a dat ușor din cap suspinând, ca să-mi arate că

ideea asta este absurdă. Mi-a răspuns: „Dacă era așa, v-ar fi spus-o în față, știți bine asta."

186

Și în ziua aceea am mâncat de prânz la ea, dar nu am vorbit prea mult.

Îmi dădeam seama pentru prima oară cât de mult semăna cu fata ei, cel puțin fizic. Nasul scurt, ochii deschiși la culoare, o anumită lentoare în gesturi și în mers. Înainte să plec, mi-a spus: „Într-o zi, dacă îmi va da voie, vă voi povesti ce fetiță drăguță a fost, și cât de mult a suferit.” Făcea eforturi să nu îi dea lacrimile, dar simțeam că va plânge toată ziua după ce voi pleca.

Am întrebat-o: „Soțul dumneavoastră știe?” A dat din cap că nu.

A doua zi, dimineața târziu – sau a treia zi, nu mai știu exact – Eva Braun a venit să mă caute la garaj, în șorț. Poștașul, pe care îl văzusem trecând în 2CV-ul lui galben și care nu avea nimic pentru mine, îi adusese o carte poștală de la fata ei. Era o carte poștală doar cu o mașină de pe vremea bunicilor, nu arăta niciun peisaj. Am verificat ștampila poștei: 29 iulie, Avignon. A fost primul lucru la care m-am uitat – de unde vine cartea poștală.. Simțeam că o iau razna.

Elle scrisese cu pixul, cu ortografia ei personală, fără punct sau virgulă:
Draga mea Mamă,

Nu îți fă griji, sunt bine și mă voi întoarce curând. Nu știu ce să-i scriu lui Pin-Pon, așa că arată-i cartea poștală, va înțelege. În special să îi spui Cognatei că sunt bine, și tuturor. Nu mai am loc, așa că mă opresc. Fără griji.

Te sărută fiica ta.

Ștersese o semnătură – Elle, probabil – și scrisese cu litere mari, în capătul ultimului rând care continua pe sub adresă: ÉLIANE.

M-am așezat pe dreapta camionului la care lucram. Luasem cartea poștală între cele două degete arătătoare, ca să nu o murdăresc, și am întors-o. În

acel moment am citit ce scria sub maşina din poză şi pe care nu o recunoscusem:

1930. Delahaye. Model 108

Am întrebat-o pe Eva Braun dacă ştia pe cineva în Avignon. A făcut semn că nu. După o lungă tăcere, m-a întrebat dacă am înţeles ce voia să

spună fiica ei. Am făcut semn că da. M-a întrebat dacă era ceva drăguţ. Am făcut semn că da.

Acum ştiu ce treabă a avut Elle în acel oraş în care nu mai fusese niciodată. În toată încăpăţânarea şi singurătatea ei, îşi găsise timp să intre într-un magazin de suveniruri, să aleagă exact această carte poştală, sau poate că se gândise să o cumpere când o văzuse din întâmplare. Oricum, asta 187

arată că mă iubeşte, nu?

***

Maşina mea Delahaye are 20 de cai putere, şase cilindri, trei carburatoare, volanul pe dreapta, şi prinde o viteză maximă de circa 170

km/oră. Probabil că nu va mai prinde niciodată viteza asta, dar încă este o maşină bună, care m-a ajutat mult să trec peste săptămâna lungă care a urmat. Am lucrat la ea jumătate din noapte, ca să întârzii momentul în care mă întorc în camera goală, şi chiar, de vreo două sau trei ori, am dormit la garaj. Nu voiam să vorbesc nici cu fraţii mei. Ce să le spun?

Duminică, patronul mi-a împrumutat DS-ul lui şi am mers la Avignon.

Am lăsat maşina lângă zidurile medievale. Am mers pe jos în oraş. Am intrat în mai multe hoteluri, la întâmplare, şi am întrebat dacă ea este acolo. O

după-amiază oribilă. Mă ciocneam de oameni pe trotuar. Vedeam îndrăgostiţi, fete de aceeaşi vârstă cu Elle de mână cu băieţi mai în largul lor

decât mine, eram singur, îmi era cald. Oricum – am aflat mai târziu – în acea duminică Elle nu mai era în Avignon. Își continuase drumul. Am urcat în DS

pe înserat, am rămas mult timp privind prin parbriz la pietrele din ziduri, după care am pornit mașina și am plecat. Aveam la mine cartea poștală pe care mama ei mi-o lăsase. M-am oprit pe drum pe lângă Forcalquier, am luat cina într-un bistrou, m-am uitat din nou la cartea poștală. Nu am mai citit-o, o știam pe de rost.

Miercuri noaptea, motorul de la Delahaye torcea liniștit, pentru prima oară. Henric al patrulea era cu mine. Mi-a spus: „Trebuie să mai verificăm totul, dar i-ai dat de capăt.” Ca și mine, auzea și el rateuri la eșapament, și a pus mâna în dreptul țevii. Am spus: „Dacă mai e doar asta, o rezolv ușor.”

Am dormit în garaj. De dimineață, Juliette a venit să mă trezească. Eram chemat din oraș, la un alt incendiu, nu știu unde. Am spus la telefon că nu vin. În fiecare zi speram că Elle se va întoarce. Voiam să fiu acolo când o va face.

Cu o seară înainte, am mers pe jos până la unitate, am cumpărat un tub de aspirină de la farmacie doar ca să îl văd de aproape pe Philippe ăsta care se cunoscuse cu Elle. Are patruzeci de ani, cam de înălțimea mea. Este slab, așa cum spunea ea că îi plac bărbații. Arată ca un student bătrân – un intelectual, dacă vreți – vorbește repede, privind în lături, pentru că e timid.

I-am spus că sunt soțul Ellei. Da, știe. L-am întrebat dacă a văzut-o de curând. Mi-a spus: „Scuzați-mă” și s-a ocupat de o clientă. Am văzut că

asistenta lui, o fată de treizeci de ani, cu părul scurt și o față încruntată, se

pregătea să plece acasă. Am așteptat-o afară, pe trotuar, un pic mai departe de farmacie. I-am pus întrebări, dar nu am obținut nimic – în afară de amenințarea că sună la poliție dacă nu o las în pace.

După aceea, am trecut prin fața cinematografului Le Royal..

După cum spuneam când am început să vă vorbesc, am văzut afișul filmului cu Jerry Lewis care urma să ruleze la sfârșitul săptămânii. Am văzut-o pe Loulou-Lou venind pentru spectacolul de seară. Îmi spusese că

era liberă a doua zi după-amiază, și îmi dădusem întâlnire cu ea la ora patru, la ieșirea din oraș.

Joi, deci, la ora patru, m-am întâlnit cu Loulou-Lou în 2CV-ul de la garaj. Știrile circulă repede la țară, și nu a durat mult să o pun la curent. Mi-a spus: „Soțul meu e la Nisa. Să nu stăm aici, vino acasă la mine." Locuiește într-o casă veche pe drumul spre Puget-Théniers. Mi-a dat o doză de bere și am vorbit. Ea mi-a spus: „Fata asta nu era de tine. Nu am nimic cu ea, nu o cunosc. Dar nu știi cu ce fel de bărbați a fost până să vină la noi în sat, nu știi nimic despre ea." Am vorbit mult timp, erau aceleași idei pe care le aveam și eu – și care mă împiedicau să dorm.

La un moment dat – între timp mai băusem câteva doze de bere – am băgat mâna pe sub fusta lui Loulou-Lou, când stăteam amândoi la masa de la bucătărie, am spus niște tâmpenii de genul: „Tu mă înțelegi, nu?" și tot așa.

Am mers în dormitor și ea s-a dezbrăcat. Mi-a fost rușine să o văd goală – nu pot să explic asta, dar m-am simțit mizerabil față de Éliane și față de ea. Am spus: „Scuză-mă, nu e bine ce facem." Ea m-a condus la ușă. Înainte să plec, mi-a spus: „Vorbește cu fratele tău." Nu am înțeles – părea ceva atât de departe de mine. Când a spus: „Fratele tău", eu m-am gândit imediat la Mickey, dar ea a adăugat: „Cel mai tânăr. Dacă ea a plecat miercuri 28, el știa dinaintea ta. I-am văzut împreună în acea după-amiază, pe lângă piscina publică."

Vă povestesc exact cum s-a întâmplat. Am răspuns neîncrezător: „Ce vrei să spui?" Ea mi-a răspuns: „Nimic, doar că i-am văzut împreună, în spatele piscinei, foarte apropiați, și păreau foarte triști amândoi. Asta-i tot."

I-am spus: „Ce scorpie ești." Îmi venea să îi lipesc una peste față, dar îmi tremura mâna. Mi se părea că tremur din cap până în picioare.

Am alergat până la 2CV și m-am întors în sat. Bou-Bou nu era acasă, nici Mama. Am strigat la Cognata: „Unde este Bou-Bou?" Nu știa. Mi-a spus,

încercând să se ridice din fotoliu: „Dumnezeule, Florimond, ce ai pățit?” Am trântit ușa, dar ea a deschis-o în urma mea și a strigat după mine, înainte să

ajung la mașina care era în curte: „Bou-Bou nu a făcut nimic rău, e imposibil.” M-am întors ca să îi răspund, dar mi-am dat seama că nu mă

poate auzi, că nu mă poate înțelege. Am făcut un gest cu mâna, să se întoarcă, să nu-și facă griji. Tot mai tremuram – sau așa mi se părea. Nu mai fusesem niciodată în halul ăsta.

Am lăsat mașina în piață și am intrat la Brochard. Soarele de afară

bătea prin perdeaua de mărgele până la bar. L-am văzut pe Georges Massigne și pe alți băieți cu el. Cumnații lui, nu știu. Îmi simțeam cămașa rece, lipită de spate. Am auzit pe cineva comentând prin zgomotul mărgelelor: „Uite-l pe Pin-Pon, tot o mai caută pe nevastă-sa.” Poate nu chiar așa, dar ceva de genul. M-am dus la Martine. Era la o masă cu tipul pe care îl cunoscuse la nuntă, cel care ne împrumutase sistemul stereo. Am întrebat-o dacă l-a văzut pe Bou-Bou, dacă știa unde este. Nu știa nimic. Se uita la mine cu niște ochi pe jumătate mirați, pe jumătate speriați. Brochard mama a spus ceva, nu-mi amintesc ce – știu doar că am spus ceva – și m-am întors spre Georges Massigne. Toți cei care erau de față vă vor povesti că el nici nu a spus nimic, nici nu a făcut nimic să mă enerveze mai tare. Este adevărat. Vă

vor povesti, poate, că m-am întors special la Brochard ca să mă bat cu el.

Asta nu este adevărat. Nu știam că este acolo.

I-am spus lui Georges Massigne: „Ți se pare amuzant să mă vezi așa?”

El mi-a răspuns: „Ascultă, Pin-Pon, nimeni nu se amuză.” I-am cerut să nu-mi mai spună Pin-Pon. A ridicat din umeri și a întors capul. I-am spus: „Poate că

te lauzi peste tot că ai fost cu nevastă-mea înaintea mea?” M-a privit drept în ochi, furios. Mi-a răspuns că trebuie să fie clar: cel care a luat-o de la celălalt am fost chiar eu. A spus Aia în loc de Elle, și mie mi-a spus Pin-Pon. I-am dat un pumn în față. După cum am spus deja, eu nu obișnuiesc să mă bat, a fost singura dată când m-am bătut, adult fiind. Nu știu să dau un pumn, dar

sunt înalt și puternic, așa că Georges Massigne a căzut în spate, cu buzele sparte.

S-a aruncat asupra mea imediat ce și-a recăpătat echilibrul, înainte să poată

interveni ceilalți, și l-am lovit din nou, din reflex, ca să îl resping.

După care, cei care erau acolo ne-au despărțit Mă simțeam golit pe interior, dar inima îmi bătea nebunește. Lui Georges Massigne îi sângera gura. I-au dat un prosop de la bar și cineva a văzut că are niște dinți sparți.

Brochard mama a spus ceva de chemat poliția. Georges a spus că nu, că mi-am pierdut mințile. A spus, cu sângele care îi curgea din gură pe cămașă: „Nu vedeți că-și pierde mințile?" Atunci am vrut să plec, dar mi-am dați seama că

cineva mă ținea de braț – era Bou-Bou. Nu l-am văzut când a venit.

Am urcat amândoi în 2CV. Se întorcea de la vie, cu Mama, când Cognata i-a spus că îl căutam. Nu voiam să mă cert cu el acasă, așa că am mers la vie.

E afară din sat, deasupra șoselei, trebuie să urci un drum abrupt ca să ajungi acolo.

190

În mașină l-am întrebat: „Este adevărat că erai cu Elle, miercurea trecută, în spatele piscinei publice?” A părut surprins că știu, dar a spus că

da. A coborât privirea și a adăugat: „Să nu începi să-ți închipui cine știe ce.”

Chiar dacă este cât mine, poate chiar mai înalt, întotdeauna m-am gândit la Bou-Bou ca la un copil. I-am răspuns: „Nu-mi imaginez nimic. Dar acum îmi vei spune tot.”

S-a așezat pe marginea drumului, lângă via noastră. Am rămas în picioare în soarele după-amiezii, cu umbra mea peste el. Purta un pantalon vechi de pânză, prea scurt, pe care îl pune când lucrează și o cămașă cu dungi late albastre și verzi. Părul lui lung îi acoperea un ochi. Mi-a spus:

„Miercuri am încercat să o opresc. Dar nu am putut.” L-am întrebat: „De ce nu mi-ai spus imediat că a plecat?” El a răspuns: „Nici asta nu am putut.” Și-a dat șuvița la o parte ca să mă privească. Mi-a spus: „Nu voia să îți spun nimic, și văzând cum te-ai purtat, mă bucur că nu am făcut-o. Îi era frică, și avea dreptate.” Se uita drept în ochii mei, cu capul ridicat, avea niște ochi triști și sfidători în același timp. L-am întrebat: „Despre ce nu voia să îmi vorbești?”

El a ridicat din umeri, s-a uitat în jos, dar nu a răspuns.

M-am așezat lângă el. Am spus: „Bou-Bou, nu poți să mă lași așa, fără să

știu nimic.” Am vorbit încet, fără să mă întorc spre el. Nu a spus nimic mult timp. Frământa o bucată de pământ între degete. După care, a spus: „Elle a vorbit cu mine în noaptea în care ai bătut-o. Și a doua zi. Îți amintești ce ne-a spus Cognata în seara nunții? Era adevărat. Elle are nevoie de ajutor.” Tot ce voiam să știu era de ce a plecat Elle, unde era, dar am rămas nemișcat, am așteptat. Simțeam că dacă puneam o întrebare prea repede, nu-mi mai spunea nimic. Îl cunosc pe Bou-Bou de când s-a născut. Mi-a spus: „Jură-mi că nu te miști din sat, că aștepți ca ea să se întoarcă, dacă îți povestesc.” Am

jurat pe Mama noastră. Nu voiam să-mi țin promisiunea, erau doar niște cuvinte, dar am jurat.

Mi-a spus: „Vara trecută, când încă mai locuia în Arrame, mergea după-amiază într-o poiană din mijlocul pădurii, deasupra Le Brusquet. Uneori cu prietenele, uneori singură. Ca să se bronzeze. Într-o după-amiază, era singură și au venit doi bărbați fără să-i audă și au prins-o." Aveam un nod în gât dar, pentru că tăcea, l-am întrebat ce voia să spună prin: „Au prins-o." A ridicat din umeri, nervos, și mi-a răspuns fără să mă privească: „Au fost cuvintele ei. Nu am avut nevoie să mi le explice. Au prins-o."

După o lungă tăcere, el a continuat: „Două sau trei zile mai târziu, cei doi au început să dea târcoale casei ei. Ea nu spusese nimănui nimic, pentru că o speriaseră și pentru că, oricum, în satul ei nu ar fi crezut-o nimeni. Era și mai terorizată să îi vadă lângă casa ei. Așa că a mers din nou cu ei în 191

pădure." Am strigat, cu o voce gâtuită: „De bunăvoie?" El s-a întors brusc spre mine, cu fața crispată de furie și cu ochii plini de lacrimi. A strigat și el, cu aceeași voce ca și mine: „Ce vrei să spui, de bunăvoie? Știi cu ce fel de ticăloși avea de-a face? Știi ce i-au spus? I-au spus că îi vor sparge nasul și toți dinții cu un vătrai. I-au spus că îi vor face la fel și mamei ei. I-au spus că

îi vor smulge părul mamei ei și că o vor obliga să îl înghită. I-au spus ce făcuseră altor fete ca ea – au trimis niște tipi plătiți – în special uneia pe care au schilodit-o și au lăsat-o infirmă, pentru că a crezut că e deșteaptă și s-a dus la poliție. Înțelegi acum?"

Mă prinsese de cămașă. Mă scutura ca și cum încerca să-mi bage în piept fiecare cuvânt care îi ieșea pe gură, și lacrimile îi curgeau pe obraji.

Într-un final, mi-a dat drumul, și-a șters ochii cu antebrațul, apoi s-a întors cu spatele, tușind de parcă se sufoca.

Încetul cu încetul, s-a calmat. Soarele dispăruse de pe cer. Eram împietrit pe interior. Bou-Bou a spus, foarte încet, cu o voce golită de orice emoție, aproape tristă: „Altădată, au dus-o cu mașina la un hotel. După care nu i-a mai văzut. Se terminase barajul de deasupra Arrame. Mai întâi a locuit cu

părinții ei într-o cabană pe care le-o pusese la dispoziție primăria. În iarna asta, când s-a instalat aici, a crezut că se terminase totul. I se mai făcea frică uneori, când se gândea la ce se întâmplase, dar ajunsese să creadă că o terorizaseră doar ca să-i facă toate cele și să se amuze cu ea o vreme, că nu vor merge mai departe.” A tăcut câteva secunde, după care a adăugat: „Și apoi, luna trecută, au găsit-o din nou.”

Am spus: „Când?”

“Cu două zile înainte de ziua ei de naștere. A mers să mănânce seara la restaurant la Digne, cu profesoara ei de la școală. Unul dintre ei, cel despre care a spus că era cel mai rău, era la restaurant.”

“Ei locuiesc la Digne?”

“Ea nu mi-a spus. Au găsit-o din nou, asta-i tot. Au obligat-o să vină la Digne în altă zi, chiar în ajunul zilei naționale. Ea se gândise că dacă se mărită, o vor lăsa în pace. Ba deloc! I-au arătat o fotografie oribilă. Fata pe care o schilodiseră. I-au spus că o aduc în aceeași stare. I-au spus că cineva va veni imediat aici să-ți facă felul, dacă îți vorbește despre ei. Astea sunt cuvintele pe care le-a folosit ea.”

Nu îi vedeam fața și vocea îi era fără intonație, aproape fără emoție. Și-a șters din nou ochii cu antebrațul. Nu m-am mișcat deloc. Nu știu dacă a fost din cauza uimirii sau a durerii pe care am simțit-o când m-am gândit la aceste întâmplări atât de șocante, dar am spus: „Așa ceva nu poate fi adevărat.” El mi-a răspuns: „Așa am crezut și eu.”

192

Am încercat să-mi amintesc ziua de 13 iulie. Unde am fost, ce am făcut.

În acel moment nu mi-am amintit nimic. Am întrebat: „Ce voiau? Ți-a spus?”

El mi-a răspuns și mai încet: „Pentru ei, ea înseamnă bani. Este tot ce mi-a spus.” Eram dincolo de orice, dincolo de durere, dincolo de ură. Asta nu a fost mai rău decât ce auzisem până atunci. M-am gândit la scena pe care o avusese cu tatăl ei, în ziua nunții. Cuvintele pe care mi le repetase domnișoara Tusseau: „Te rog. Te rog.” Moștenirea despre care îmi vorbise a doua zi. Nu mai reușeam să îmi pun ideile în ordine. Până la urmă, cel mai important mi s-a părut să știu unde era, să o găsesc cât mai repede. Am întrebat: „Tu știi unde este?” El a dat din cap că nu. „Când ai vorbit cu ea, în spatele piscinei, nu ți-a spus unde merge?” El a răspuns: „Ea mi-a spus să uit totul, că poate să încheie treaba asta singură, odată pentru totdeauna. După

care, pentru că nu voiam să o las să plece, mi-a spus că inventase totul, că cei doi bărbați nu au existat niciodată.”

După un moment de tăcere, am întrebat: „Nu ai crezut-o?” El a dat din nou din cap că nu. „De ce?” A răspuns: „Pentru că i-am văzut.” E ciudat, dar abia de la acea frază totul a devenit real pentru mine, cuvintele au devenit imagini și această grozăvie a devenit parte din viața mea. Am spus: „Ce vrei să spui? Adică, ce vrei să spui?”

La Digne, în dimineața cursei, când ea dispăruse, el o căutase într-o parte, eu în alta. Pe o străduță pustie, el o văzuse într-o mașină parcată lângă

trotuar. Elle stătea în față, lângă cel mai înalt și mai vârstnic dintre cei doi, celălalt era în spate. Îi vorbeau amândoi în același timp, agitați, apoi mai liniștiți, părând că încearcă să o convingă. Bou-Bou rămăsese nemișcat pe trotuarul de vizavi imediat cum o văzuse. Nu putea să-i vadă fața, pentru că

Elle era întoarsă spre cei doi, cu capul în jos, dar și-a dat seama din anumite gesturi că ea plângea. Au vorbit mult timp cu ea, după care ea a deschis portiera brusc, dar cel care era în față a prins-o de braț. Ea părea distrusă.

Bărbatul i-a spus ceva – Bou-Bou nu a putut auzi ce spune – dar cu un aer dur și rău, după care i-a dat drumul la mână cu un gest de respingere. Ea a început să alerge pe stradă, drept în față, și Bou-Bou nu a putut să o urmărească, pentru că mașina era între ei și îi era teamă pentru ea dacă se arăta. Încercase să o ajungă din urmă făcând un ocol prin bulevard, dar o pierduse.

Îmi aminteam cât de distrus părea când s-a întors la mine. Crezusem atunci că era din cauza lui Mickey – care era într-o situație proastă în cursă.

Îmi aminteam cum, mai târziu, mă urmărea peste tot cu Elle, ținând-o de mână, și cât de trist era când se uita la ea.

193

Sângele îmi curgea din nou prin vene. Gândurile mi se puneau în ordine pentru că, într-un fel, deja hotărâsem ce trebuie să fac. M-am ridicat.

Mi-am aranjat cămașa – Bou-Bou îi rupsese un nasture când m-a tras de ea, în urmă cu câteva minute. I-am cerut să mi-i descrie pe cei doi bărbați. Cel mai înalt și mai puternic avea între 45 și 50 de ani. Nu îl văzuse stând în picioare, dar probabil că era de talia mea, cu ceva ani în plus. Avea părul și sprâncenele gri, ochii albaștri. Părea să fie cineva care se realizase în viață, un muncitor devenit burghez. Celălalt era cu cel puțin cinci ani mai tânăr.

Era slab, cu un nas mare, cu părul rar și avea gesturi nervoase. Era îmbrăcat într-un costum ușor, crem sau bej, și purta o cravată. Bou-Bou nu mai știa ce să spună despre el, doar că arată mai golan decât „cumnatul lui”. L-am întrebat de unde putea să știe că sunt cumnați. „Elle mi-a spus.”

Mașina era un Peugeot 504 negru destul de vechi, înmatriculat în Alpes de Haute-Provence. Își amintea de cifrele 04 din numărul de înmatriculare, dar atât. Încercase să le țină minte, dar fusese atât de supărat că le uitase. L-am întrebat, stând în picioare în fața lui, dacă Elle i-a spus numele lor. A dat din cap. Dacă își mai amintește ceva. S-a gândit și mi-a spus: „Numele străzii.

Rue de l’Hubac.” S-a gândit din nou și a dat din cap, încet, dezamăgit.

Atunci am întrebat: „De ce Elle a vorbit cu tine?” El a ridicat ochii spre mine și mi-a răspuns: „Pentru că în seara în care ai bătut-o, nu mai rezista.

Trebuia să vorbească cu cineva. A doua zi, mi-a povestit totul, de la început până la sfârșit. După care, nu a mai vrut să vorbească niciodată despre asta.

Ea nici nu știe că am văzut-o cu ei, în mașină.” Ne-am uitat câteva secunde unul la altul, în lumina asfințitului. Mi-a spus: „Nu îți ascund nimic. Dacă vrei să știi, nu s-a întâmplat nimic între ea și mine.” Se ținea să nu plângă, simțeam asta din vocea lui. În același timp, încerca să pară mândru, ca un cocoș tânăr. Am ridicat din umeri, am spus: „Asta ar mai fi lipsit.”

M-am îndreptat spre 2CV. L-am așteptat la volan. Ne-am întors fără să

ne vorbim. În curte, când am văzut camionul galben al lui Mickey, am spus:

„Tot ce am vorbit să rămână între noi.”

Ne-am pus imediat la masă. Mickey, Mama și Cognata se uitau la mine și la Bou-Bou, fără să spună nimic. Atunci am întrebat: „Ce film e în seara asta?” M-am ridicat și am pornit televizorul. Am mâncat în tăcere, aruncând din când în când câte un ochi la televizor, la cine știe ce emisiune. După care, am spus că mă întorc la garaj, să lucrez la Delahaye. Bou-Bou m-a întrebat dacă poate să vină cu mine. L-am atins pe umăr și i-am spus: „Nu. Probabil că mă voi culca târziu, voi dormi acolo.” L-am văzut pe Mickey că se uita la mâna mea. Îmi jupuisem mâinile lovindu-l pe Georges Massigne. L-am 194

întrebat pe Mickey: „Ți-au spus că m-am bătut?” A răspuns: „Mi-au spus că i-ai spart doi dinți. Poate așa își va ține gura aia mare închisă.”

Mergând pe drum, am respirat adânc aerul puternic al nopții. În sat nu mai erau lumini aprinse, în afară de cea din fața pompelor de benzină de la garaj și, ceva mai departe – eram sigur, dar nu m-am dus să verific – la Eva Braun. Mă gândeam că e exclus ca Elle să-i fi spus mamei ei tot ce i-a povestit lui Bou-Bou. Nu mă înșelam. Într-o noapte, culcați în pat, ea îmi spusese: „În câteva zile, se va rezolva.” Era a doua zi după ce o bătusem.

Mergând pe drum, mă gândeam: „Ea spera să fie lăsată în pace, că va fi posibil să nu fii și tu implicat în asta.” Eram tot mai furios pe mine că o bătusem – nici nu mai puteam să mă gândesc la asta – dar cei doi nenorociți vor plăti pentru tot, inclusiv pentru loviturile pe care i le dădusem.

Știu că asta nu va ajuta la apărarea mea, dar vă voi spune oricum. A fost în seara aceea, joi 5 august, nu a doua zi, când am luat hotărârea să tai țeava carabinei. În primul rând, era prea mare, nu intra într-o valiză

obișnuită, ar fi ieșit dintr-o jachetă sau dintr-un sacou dar, mai ales – și ăsta era motivul principal – știam că vreau să trag de aproape ca să le văd fețele jegoase și să îi văd murind. Tăiați-mi capul26 pentru asta.

Vineri, spre sfârșitul dimineții – deci vinerea trecută – după ce am trecut pe la Eva Braun și apoi pe acasă, pentru a vedea dacă Elle nu se întorsese, am scos Delahaye-ul decapotat din garaj. I-am spus lui Henric al patrulea: „Scuză-mă. Te las singur, dar trebuie să dau o tură.” A oftat dând din cap, dar a făcut-o doar ca să arate că el e șeful, pentru că niciodată nu mi-a reproșat nimic. Am condus până în oraș fără să îmi dau seama, doar că

râpa de pe dreapta mi se părea diferită, pentru că eram mai aproape de ea –

având volanul pe dreapta. Nu cred că observasem râpa decât la început, când mi-am luat permisul.

I-am arătat decapotabila lui Tessari și amicilor lui. Am sărbătorit evenimentul la bar. După aceea, Tessari s-a urcat la volan și a plecat singur pe drumul spre Puget-Théniers. Când s-a întors, mi-a spus: „Să mergi ușor cu ea, până se rodează, acum e ca nouă.” M-a invitat să mănânc de prânz la el, dar nu mi-era foame, așa că i-am spus că nu pot. Am mers în Delahaye până la Annot, apoi până la Barrême. La început, am fost foarte atent să

ascult motorul, dar torcea liniștit, așa că nu i-am mai dat atenție. Nu voiam 26 Acțiunea se petrece în 1976, când în Franța încă mai exista pedeapsa cu moartea.

Execuția avea loc prin tăierea capului condamnatului cu ghilotina. Franța a abolit pedeapsa cu moartea abia în 1981.

195

să merg încă la Digne, așa că am mers spre sud până la Chateauredon și m-am întors prin Castellane. Trecând pe lângă barajul de la Castillon, m-am oprit și am cumpărat un sendviș de la o rulotă fast-food. Am mers un pic pe jos, în bătaia soarelui, cu mintea plină de imagini insuportabile. Erau mulți turiști în jurul lacului. Când vedeam de departe o fată cu păr negru, mi se părea că o recunosc pe Elle și grăbeam pasul fără să vreau.

M-am întors în sat după-amiaza târziu. Nici nu ieșisem din mașină, că

am văzut-o pe Juliette coborând în fugă pe scările de lemn. Mi-a spus: „Te-am căutat peste tot. Henri a dus-o pe soacra ta la autobuz. Sau la tren, nu știu." Se uita la mine temătoare, chiar speriată. Am simțit că exersase cum să-mi spună vestea dar, acum că eram în fața ei, îi venea mult mai greu să

vorbească. Am întrebat: „Au găsit-o?" Îmi era teamă să nu fie moartă. Juliette mi-a răspuns: „Este într-un spital, la Marsilia. Au contactat-o pe domnișoara Dieu, la Brusquet." Am spus: „La Marsilia? Intr-un spital?" Juliette se uita la mine cu aceeași față speriată. Mi-a spus: „E în viață – nu asta e problema.

Dar este în spital de sâmbăta trecută. Abia azi au aflat de unde este."

Am alergat la telefon. Nu-mi mai aminteam numărul domnișoarei Dieu.

Juliettei i-a trebuit ceva timp ca să îl găsească. Tocmai când am auzit vocea profesoarei, a oprit și Henric al patrulea în dreptul pompelor de benzină, la volanul DS-ului. Era o femeie cu el, în mașină, dar nu am văzut cine era.

Domnișoara Dieu striga la telefon: „Nu vreau să vorbesc la telefon cu dumneavoastră! Vreau să vă văd! Nu știți ce i-au făcut, nu știți!" Am strigat și eu – să se calmeze, să-mi explice. Ea mi-a spus: „Nu la telefon. Pentru moment, ea doarme, i-au dat ceva să doarmă. Nu puteți să o vedeți până

mâine. Așa că, vă implor, veniți la mine, trebuie să vă vorbesc.” Am spus: „La naiba, spuneți-mi ce a pățit!” Mi-a răspuns, cu o voce poticnită și stridentă:

„Ce a pățit? Nici nu mai știe cine este, asta a pățit! A spus că se numește Éliane Devigne, că locuiește la Arrame și că are nouă ani! Asta a pățit!”

A plâns mult timp, la capătul celălalt al firului. Am spus de mai multe ori: „Domnișoară Dieu”, fără să-mi răspundă. Într-un final, i-am spus, cu vocea gâtuită: „Vin să vă văd.” Știam, prin valurile de ură care îmi paralizau gândurile și mușchii, că mai aveam ceva de făcut înainte să plec, și am adăugat: „Nu vin chiar acum. Așteptați-mă.” Am închis, dar am pus prost receptorul în furcă. Henric al patrulea l-a prins și l-a așezat cum trebuie.

O adusese pe infirmieră, domnișoara Tusseau, să aibă grijă de Devigne tatăl. Pentru moment Mama era cu el. Eva Braun luase un autobuz până la Saint-Auban, de unde urma să ia trenul până la Marsilia. Toată lumea îi spusese să mă aștepte, dar nu au putut să o oprească. Nu plânsese, nu își arătase disperarea. Voia să fie lângă fata ei, asta-i tot. Henric al patrulea a 196

spus doar că, în mașină, de vreo două sau trei ori, îi vorbse în germană fără

să-și dea seama. Înainte să plece o rugase pe Juliette să-mi spună să iau haine și lenjerie de schimb pentru Elle, pentru că o găsiseră fără valiză și fără geantă. Era în spitalul La Timone. Am spus da la tot.

M-am întors acasă cu Delahaye-ul. Cognata și Bou-Bou erau acolo, și aflaseră tot ce era de aflat. I-am spus lui Bou-Bou să o conducă pe mătușă în camera ei pentru că trebuia să mă spăl. După ce au urcat, am deschis dulapul cu puști, am luat Remington-ul și o cutie de cartușe, și le-am puse în portbagajul mașinii.

M-am spălat și bărbierit răspunzând întrebărilor lui Bou-Bou cu grijă –

ca să nu îl îngrijorez mai tare, dar și pentru că încerca să afle ce voiam să fac.

I-am spus: „Merg să o văd. După aia iau o hotărâre. Tu, să nu deschizi gura.”

În camera noastră, am luat valiza pe care o lăsase Elle, cea bleumarin, am pus în ea două rochii, o pereche de pantofi, lenjerie intimă, o cămașă de noapte care era nouă. Halatul ei alb ocupa prea mult loc, așa că nu l-am putut lua. Pentru mine am pus niște chiloți și o cămașă curată. Mi-am pus pantalonii negri, tricoul negru al lui Mickey, și sacoul bej din poplin.

M-am întors la garaj. Era ora șapte, șapte și jumătate. I-am spus lui Henric al patrulea: „Fă-mi un serviciu. Du-te să vorbești cu Georges Massigne să nu depună plângere. Spune-i că regret și că voi plăti tot ce trebuie. Ia-o și pe Juliette cu tine, ea va ști cum să îl ia.” M-a privit tăcut câteva secunde. Juliette stătea nemișcată în pragul bucătăriei, în susul scării care duce la atelier. I-am spus lui Henric al patrulea: „Vă aștept aici. Dacă

ești de acord, aș merge la Marsilia cu DS-ul. Delahaye ar putea să se strice oricând pe drum.” Cred că a înțeles că voiam să scap de ei vreo jumătate de oră. Nu e prost, Henric al patrulea. Nu voiam să vadă pușca, nici unul nici celălalt, nu pentru că ar fi încercat să mă convingă să renunț – nimeni nu mai putea să o facă – dar pentru că mi-era teamă să nu fie acuzați de ceva dacă

voi fi prins. El nu mi-a răspuns nimic. Într-un final, s-a întors spre Juliette și i-a spus: „Te iau cu mine. Vino așa cum ești, nu mergem la dans.”

După ce au plecat, am parcat Delahaye-ul în spatele garajului. Mi-am scos valiza și am pus cutia de cartușe in ea. Am dus Remington-ul la bancul de lucru și am tăiat și polizat țeava. Am tăiat și patul pușcii la nivelul unui mâner de pistol. Acum arma avea doar vreo 60 de centimetri. Nu era prea ușor de ținut, dar cu două mâini, de la mai puțin de zece pași, era imposibil să ratez un bărbat, chiar de la primul foc. Am curățat și uns cu grijă tot mecanismul. Nu mă grăbeam. Încercam să mă concentrez să fac cât mai bine ceea ce făceam.

197

La un moment dat, am auzit o mașină oprindu-se la pompe, și am mers să le pun benzină. Îmi pusesem un șorț mare de fierar ca să-mi protejez hainele. În timp ce făceam plinul Citroën-ului GS, șoferul, un muncitor în construcții care lucrează mai sus în trecătoare, mi-a spus: „Am auzit că te-ai însurat?" I-am răspuns: „Așa se pare." Am privit spre scara de lemn de la exteriorul casei. Mi-am amintit acea seară de duminică, a doua zi după

nuntă, când Elle stătea lângă mine și eu fumam o țigară. Îmi spusesem atunci că ea nu mă iubește decât pe mine, și era adevărat. Nu o pierdusem, îmi fusese furată, distrusă, împinsă la nebunie.

Am strâns pilitura de fier și rumegușul de pe bancul de lucru. Am pus pușca în valiză, învelită într-o cârpă, la fel și bucățile pe care le tăiasem din țeavă și din patul puștii. Am făcut ordine pe bancul de lucru. M-am spălat pe mâini. Am mers afară și m-am așezat pe scări, așteptând să se întoarcă

Juliette și patronul. Era cald, cum a fost toată vara, dar soarele dispăruse de mult timp în spatele munților și satul era tăcut.

***

O găsiseră pe Elle pe o plajă, la Marsilia, în fața parcului Borely. Era sâmbătă 31 iulie, trecuseră doar trei zile de când plecase din sat. Mergea pe nisip, în pantofii ei cu toc și rochia ei azurie, cu ochii în pământ. Se ferea de oameni, îi ocolea când era întrebată dacă este bine. Părul îi acoperea fața.

Arăta atât de ciudat, că niște turiști au chemat poliția. Era ora șase seara. Nu avea acte. Nu răspundea la nicio întrebare. Nu putea să vorbească.

Au dus-o la un spital, apoi la altul – La Timone, care are o secție de psihiatrie. A fost examinată de doctori. Nu avea nicio rană, cu excepția unei vânătăi la genunchi pe care ar fi putut să și-o facă singură, căzând. Era apatică și indiferentă. Nu se putea scoate niciun cuvânt de la ea. În rest, era docilă, făcea tot ce i se cerea.

Au ținut-o adormită până marți și i-au făcut și alte controale. Când s-a trezit, era la fel. Apatică, indiferentă, refuza mâncarea, nu spunea nimic.

Poliția căutase în jurul plajei, fără succes, pe cineva care să o cunoască și să

spună cine este. Nu avea asupra ei decât rochia – atât de murdară, încât au bănuit că a căzut – chiloți, pantofi dintr-o marcă vândută peste tot, și verigheta. Pe interior gravasem F și E și data căsătoriei.

Au adormit-o din nou și au hrănit-o intravenos până vineri dimineață.

Când s-a trezit, a zâmbit și a vorbit. Nu a știut să răspundă la întrebările lor –

nu știa de ce era acolo – dar a spus că se numește Éliane Devigne, că s-a născut pe 10 iulie 1956 la Arrame, departamentul Alpes-Maritimes, că

locuiește acolo, la adresa Chemin du Haut-de-la-Fourche, și că are nouă ani.

Doctorul care se ocupa de ea – o femeie, doamna Solange Fieldmann – a descoperit că Arrame nu mai exista, că fusese acoperit de apele unui baraj, așa că a sunat la primarul din Brusquet, domnișoara Dieu.

Am ascultat-o pe domnișoara Dieu povestindu-mi toate astea cu o voce stinsă. Pleoapele îi erau roșii și umflate, dar nu mai avea lacrimi. Capul îi era învelit cu un prosop alb, ca un turban. Băuse mult până să vin, și continua să

bea. Casa ei era pe un deal, cu o grădină terasată de unde se poate vedea lacul. Interiorul e întunecat și bătrânesc, cu excepția unei camere pe care o numește biroul și pe care a renovat-o după moartea mamei sale. Sunt cărți peste tot. Când am ajuns la ea, a trebuit să elibereze o canapea de cărți, ca să

mă pot așeza. Am băut și eu, în cele trei ore sau mai mult, cât am stat la ea.

Nu-mi mai amintesc mare lucru din ce am făcut, doar că atunci când ea tăcea, își molfăia atât de mult buza de jos, că nu mai suportam să o văd – pe la sfârșit ajunsesem să întind mâna spre fața ei să încerc să o opresc.

Ca și lui Bou-Bou, dar mai înainte, Elle i se confesase ei, într-o noapte de depresie. Era noaptea dinspre 13 spre 14 iulie, când Elle se întorsese atât de târziu. Am auzit, aproape aceleași cuvinte, tot ce știam deja de la fratele meu, plus ceva care m-a făcut să sar în sus: cei doi nenorociți îi furnizaseră

Ellei o garsonieră, la Digne, „ca să primească bărbați”. Bou-Bou îmi spusese:

„Pentru ei, ea reprezintă doar bani.” Mă gândisem doar la un fel de răscumpărare, la o sumă pe care o cereau ca să o lase în pace.

Domnișoara Dieu nu le știa numele, nici ea, dar atunci când își descărcase sufletul, Elle îi povestise că cel mai în vârstă avea un joagăr la marginea Digne, iar celălalt o agenție imobiliară pe Bulevardul Gassendi. Îi spusese: „Sunt niște oameni bine văzuți, tați de familie, în niciun caz niște pești așa cum ți-i imaginezi. Dacă m-aș duce la poliție, nu aș putea dovedi nimic. Și după, aș dispărea fără urmă, nu mi-ar găsi nici cadavrul." Îi mai spusese ceva, care m-a făcut să-mi stea inima în loc: „Dacă nu mă lasă în pace, voi scăpa de ei, într-un fel sau altul. Sau îi spun totul lui Pin-Pon, și se ocupă el."

Elle o chemase de trei ori pe domnișoara Dieu să vină să o ia de la Digne: de două ori înainte să ne căsătorim și apoi în acea zi de marți când cică s-ar fi plimbat prin magazine, în rochia ei roșie, și când i-am dat o palmă

când s-a întors, pe o margine de drum. Domnișoara Dieu se întâlnise cu ea după-amiaza târziu în garsoniera de care vorbise Elle, care chiar există. Era la etajul al treilea într-un imobil vechi, în fundul unei curți, la numărul 173, 199

Rue de l'Hubac. Era strada pe care Bou-Bou, în duminica următoare, în timpul cursei, îi văzuse pe cei doi bărbați cu Elle, într-un Peugeot negru.

Gândindu-mă la acea marți când am lovit-o, mi-am amintit de biletele de autobuz pe care Elle le scosese din geantă și mi le arătase, în bucătăria noastră. Am întrebat-o pe domnișoara Dieu: „Dumneavoastră ați adus-o înapoi din Digne, în acea seară?" Ea mi-a răspuns, întorcând privirea: „Nu, am lăsat-o la garsonieră. Nu a vrut să o conduc." După ce și-a molfăit buza de jos până la sânge, a adăugat: „Voiam să merg la poliție, eram îngrozită, ne-am certat. Nu m-a mai sunat, nu am mai revăzut-o de atunci, de marți seara."

Și-a golit paharul. Încă mai privea în gol când, aproape regretând, mi-a spus: „Cheile garsonierei ar trebui să fie în cutia de scrisori. Ultima cum intri, sub arcada de la parter. Nu voia să le păstreze la ea, de teamă să nu le găsiți, și în același timp, se gândea că dacă lucrurile merg prost, va trebui să

mergeți acolo.” Mi-am ascuns mulțumirea, doar am dat din cap, ca și cum informația era neînsemnată față de tot ce-mi povestise până atunci. Apoi m-a întrebat, cu o voce surdă: „Ce veți face acum?” Am răspuns: „În primul rând voi merge să o văd, la Marsilia. După aceea, voi lua o decizie.”

Mai târziu, mi-a dat ceva de mâncare în bucătărie. Nu mâncasem decât un sendviș cu o seară înainte și cred că am mâncat cu poftă. Nu-mi mai amintesc nici ce mi-a dat, nici nimic. Tot ce-mi amintesc este cum ea stătea jos, în fața mea, cu paharul în mână, într-o rochie-cămașă dintr-un material mătăsos, de culoarea piersicii, care fusese la ofertă prin vreun supermarket acum câțiva ani. Era beată. A început din nou să-mi povestească despre Elle, că au găsit-o la Marsilia, pe o plajă, în fața parcului Borely. Când i-am spus că

mi-a povestit deja asta, a răspuns: „Ah, bine” și două lacrimi i-au curs pe obraji.

Voia să dorm la ea – era trecut de miezul nopții – dar am spus nu, că

prefer să conduc până la Marsilia, că oricum nu voi putea dormi. Când am plecat, m-a condus până la poarta grădinii. Luna era aproape plină și se reflecta în lac. Ea mi-a spus: „Aș vrea să o văd și eu. Imediat ce va fi posibil.”

I-am promis că o voi suna. În picioare, lângă poartă, cu capul învelit în prosopul făcut turban, m-a urmărit cu privirea cum mă urc în mașină și plec.

Încă mai avea paharul în mână.

Sunt aproximativ optzeci de kilometri de la Brusquet până la Digne, dar sunt multe curbe până la autostradă. Am parcat pe Bulevardul Gassendi la ora două dimineața, în fața singurului loc încă luminat, un fel de discotecă

unde patronul tocmai îi dădea afară pe ultimii clienți. L-am întrebat și mi-a explicat unde este Rue de l’Hubac. Am mers până acolo pe jos. Era liniștită și pustie, se auzeau doar pașii mei pe trotuar.

200

În clădirea pe care domnișoara Dieu mi-o descrisese, lumina de pe scară nu funcționa. Am reușit să găsesc ultima cutie de scrisori folosind doar lumina care venea de afară. Era o cutie de lemn, închisă cu un lacăt. Am tras de el cu toată forța și am smuls inelele de care era legat. Înăuntru era un set de trei chei, una lungă și două obișnuite de yală. Din ce am văzut, cutia de scrisori nu avea niciun nume pe ea.

Am urcat la etajul al treilea, în fundul curții. O fereastră mare lumina fiecare palier. Erau două apartamente pe palier, dar ușa din stânga avea doar o yală. Oricum, am fost foarte atent când am deschis-o pe cea din dreapta. Ascultam, după fiecare întoarcere a cheii, să verific dacă nu trezisem pe cineva înăuntru.

Am intrat, am aprins lumina. Am închis ușa în spatele meu și m-am uitat în bucătărie, care era foarte îngustă și vopsită în roșu. Erau două

pahare spălate pe chiuvetă, și o sticlă de bere deschisă în frigider. Niciodată

nu am știut cine a băut berea. În orice caz, eram sigur că nu fusese Elle, ea nu bea. Vă povestesc lucrurile așa cum le-am văzut.

Camera principală, tot cu mult roșu și ea, nu mirosea ca și cum cineva ar fi fost de curând pe acolo. Cuvertura de pat din catifea era bine întinsă, dulapurile erau goale. Nu am văzut nimic care să-mi arate că Elle fusese pe acolo. Era o scrumieră pe o măsuță, dar era curată. Am deschis unul câte unul sertarele unui dulap – nimic.

După aceea am intrat în baie. Evident că nu mă așteptam să văd fața soției mele reflectată în oglindă, doar pentru că se privise în ea în urmă cu câteva zile – dar am avut un șoc la fel de mare, când am văzut obiectul care era pe raftul de sub oglindă. Era bricheta ei Dupont, cu Elle gravat pe un pătrat neted. L-am luat în mână și l-am privit, gândindu-mă. În marțea cu palma, când îi golisem gentuța albă la noi pe pat, bricheta era acolo, printre lucrurile ei, eram sigur de asta. După aceea, nu se mai întorsese decât o dată

la Digne, în duminica cursei. Cel puțin așa știu eu. În orice caz, își uitase bricheta – ceva ce nu i se întâmplă niciodată – sau o lăsase intenționat, ca să

o găsesc eu.

Am continuat să caut. Deodată mi-a venit o idee și m-am întors în bucătărie. Am scos de sub chiuvetă un coș mic alb de gunoi, din acelea pe care le deschizi apăsând pe o pedală. Erau foarte puține lucruri înăuntru: niște mucuri de țigară și un pachet de biscuiți digestivi. Nu știam ce să mai cred. M-am așezat pe pat un timp. M-am uitat din nou prin sertare. Îmi spuneam: „Dacă ea s-a gândit că vei veni aici într-o zi, dacă ți-a lăsat cheile în cutia de scrisori, atunci sigur ți-a lăsat și un bilet, un mesaj, pe undeva.” Mi-201

am privit ceasul, era trecut mult de ora trei. Încercam să nu mă gândesc la mucurile de țigară din coșul de gunoi, la bărbatul care fusese acolo înaintea mea. M-am gândit că ea trebuia să se ferească de cei doi nenorociți, să fie atentă la tot. Și nu veți ghici ce mi-am amintit deodată: *Așa deci, cu ce te-ai ales*

că mi-ai căutat în geantă?

Am crezut că mesajul acela era pentru mine. Dar cine știe? Poate că

Elle îl scrisese pentru unul din ceilalți doi, care o supravegheau și îi căutau prin lucruri? Mesajul, dacă mi-a lăsat vreunul, trebuia să fie într-un loc în care cei doi nu s-ar fi gândit să se uite, dar eu aș fi căutat.

Era ora patru și zece, deja se lumina de ziuă, când am înțeles. M-am întors la baie. Am scos din suporți raftul de sub oglindă, cel pe care găsisem bricheta. Era un dreptunghi de plastic, gol pe interior, și înăuntrul erau două

cărți de vizită. După ce le-am scos, am scuturat raftul, dar nu mai era nimic înăuntru. Una era cartea de vizită de la un joagăr, cel al lui Jean Leballech, pe drumul spre La Javie. Cealaltă era o carte de vizită simplă: Michel Touret, agent imobiliar, cu adresa de la birou – Bulevardul Gassendi, și cea de acasă

– Traverse du Bourdon. Pe spatele cărții lui Jean Leballech, cu un scris pe care nu îl cunoșteam, era notată adresa unui tâmplar din Digne, dar care

fusese tăiată cu multe linii.

Nu era niciun mesaj de la Elle, doar cele două cărți de vizită. Mi le-am pus în buzunarul jachetei. Am pus raftul la loc, am verificat peste tot că nu am lăsat nicio urmă a trecerii mele, și am plecat. Ajuns jos, am ezitat un moment în întuneric, dar până la urmă am păstrat cheile.

Am plecat cu DS-ul pe bulevardul pustiu, în lumina palidă a unei dimineți care anunța o nouă zi toridă. Am mers întâi la biroul de informare turistică, să văd planul orașului în vitrină. După aceea am mers să văd unde locuiește Touret. Era o casă în așa-numitul stil provensal, cum vezi în toate reclamele. Traverse du Bourdon dă în strada care duce la băile termale. Sunt multe case pe lângă a lui. Conducând din nou pe Bulevardul Gassendi, mergând spre La Javie, am văzut pe stânga agenția imobiliară.

Am făcut cinci kilometri, conform odometrului DS-ului, înainte să mă

opresc lângă poarta de la joagăr. În acel loc este un indicator care anunță

următorul sat: Le Brusquet. A fost o senzație ciudată să văd acel nume atât de departe de barajul de la Arrame, și chiar în acel moment. Era ca și cum cineva, nu știu cine, îl pusese acolo intenționat, ca să știu că îmi citește gândurile. Nu cred în Dumnezeu – doar uneori, în timpul incendiilor – dar a fost o senzație ciudată. Și în plus, eram obosit.

202

În curtea lui Leballech, am văzut un Peugeot negru, cel despre care îmi vorbise fratele meu. Se vedea lumina aprinsă pe un geam de la parterul casei. M-am gândit că era bucătăria și că cineva își pregătea cafeaua, cu părul vraiște și ochii umflați de somn, la fel ca Mickey sau ca mine de dimineață.

Am văzut cablul de telefon: venea din stradă până la atelier, apoi la casă. Nu puteam să ajung la el decât cu o scară. Am măsurat curtea atent cu privirea, memorând distanțele și poziționarea clădirilor, și am urcat înapoi în mașină.

Am condus încă trei kilometri pe același drum. Un pic înainte de acel sat Brusquet, am găsit pe dreapta un drum care urcă în pădure, am intrat pe el. Am lăsat DS-ul acolo. Am continuat pe jos. Nu erau case în jur dar pe platou erau pășuni înconjurate de garduri, în una din ele era o stână

abandonată, în ruine. Am mers să o văd. Nu avea ușă și acoperișul se prăbușise în interior.

M-am uitat la ceas si am alergat înapoi până la mașină. Mi-au trebuit mai puțin de două minute să ajung înapoi, să mă urc în mașină, să rulez în marșarier și să întorc pe drumul spre Digne. Și încă două minute să trec prin fața joagărului lui Leballech.

Am oprit DS-ul câteva secunde, după care am pornit din nou. La intrarea în oraș, am făcut dreapta pe o stradă, apoi stânga pe un bulevard paralel cu Bulevardul Gassendi, și am oprit într-o piațetă unde era o parcare.

Nu m-am mocăit pe drum, dar nici nu am riscat să fiu oprit de vreun jandarm vigilent – șase minute mi-au trebuit ca să ajung de la joagăr. La ora aceea încă nu era nimeni pe stradă, și asta va fi singura diferență față de momentul când voi fugi pe același drum.

După ce am trecut de Les Mées, când am ajuns pe podul peste Durance, am aruncat pe geam, fără să mă opresc, bucățile de pușcă pe care le tăiasem.

Mai încolo, între Manosque și Aix, am oprit într-o parcare, am lăsat scaunul pe spate și m-am odihnit un pic. Am adormit. Când am deschis ochii, drumul era plin de mașini și camioane, era trecut de ora nouă.

Am ajuns la Marsilia o oră mai târziu. După cum am spus, am făcut armata la Marsilia, știu orașul. Am găsit ușor spitalul La Timone, dar serviciul psihiatric unde era Elle este separat, a trebuit să dau o mie de ture până am găsit intrarea. În parcare, am scos Remington-ul și cutia de cartușe din valiză, le-am pus în fundul portbagajului și am închis portbagajul cu cheia.

Eva Braun era în sala de așteptare, stătea foarte dreaptă pe o bancă, cu ochii închiși. Arăta slăbită și îmbătrânită. Era îmbrăcată în aceeași rochie crem pe care o purtase când venise la noi, de ziua fiicei ei, dar acum nu îi mai stătea bine deloc, părea că e de căpătat. Când a deschis ochii și m-a văzut în 203

fața ei cu valiza în mână, mi-a spus: „V-am dat atâta bătaie de cap degeaba, bietul meu ginere. Au găsit bagajul Élianei într-un hotel."

Am întrebat-o dacă a văzut-o. A dat din cap cu un zâmbet trist. Mi-a spus: „Nu arată rău. Arată chiar normal. Dar nu mai este pe planeta asta, înțelegeți? Vrea să îl vadă pe tati. Se întreabă de ce nu vine să o vadă. E

singurul lucru care o deranjează." Am văzut cum îi apare o lacrimă pe pleoapă, dar a șters-o repede. Uitându-se în pământ, cu privirea fixă, a adăugat: „I-au dat ceva să doarmă. Trebuie să doarmă mult."

Un pic mai târziu, o infirmieră m-a condus în camera în care era Elle.

M-am așezat lângă patul ei, singur, ascultându-i respirația liniștită, și am dat drumul lacrimilor pe care le strânsesem în ultimele zile. Elle era întinsă pe spate, cu părul prins în coc, cu brațele deasupra cearșafului. Îi puseseră o cămașă de bumbac gros, fără guler, care o făcea să semene cu un prizonier, și asta m-a făcut să-mi fie și mai milă de ea. Cum dormea, fața îi părea suptă, dureroasă, dar încă mai avea acea gură ca de copil, un pic umflată, care îmi plăcea atât de mult.

Când infirmiera s-a întors, i-am dat rochiile și lenjeria pe care le adusesem. Am păstrat valiza bleumarin, în care nu mai aveam decât cămașa, chiloții și

trusa mea de toaletă. Valiza albă era goală într-un colț al camerei.

Am întrebat-o pe infirmieră, cu voce joasă, în ce hotel fusese găsită. Mi-a răspuns: „La Belle-Rive. E unul dintre hotelurile de lângă Gara Saint-Charles.

De altfel, ar trebui să treceți și dumneavoastră pe acolo, soția dumneavoastră nu a achitat nota.” Am spus: „Avea și o geantă mare de pânză.” Infirmiera a dat din cap că nu, pe aceea nu o adusese nimeni.

Înainte să ies, m-am aplecat deasupra Ellei, i-am sărutat fruntea umedă, i-am atins mâna. Nu am îndrăznit să o sărut pe buze, în fața infirmierei, și mi-a părut rău de atunci, încă îmi mai pare rău, pentru că în cele două dăți când am mai văzut-o de atunci, nu am mai putut să o fac.

Doctorița care o îngrijea, doamna Fieldmann, m-a primit în biroul ei de la parter. Pe fereastra deschisă din spatele ei, vedeam bărbați în halat și în papuci plimbându-se cu pași înceți într-o grădină înconjurată de arcade.

Este o femeie de cincizeci de ani, cu părul negru, destul de mică, destul de bondoacă, dar cu o față frumoasă plină de bunătate și cu niște ochi care râd, are niște riduri mici în jurul ochilor, la fel ca Mickey.

Avusese întrebări și pentru Eva Braun, dar mai devreme, de dimineață.

A avut întrebări și pentru mine, unele mi s-au părut inutile, altele chiar jenante. Ea mi-a explicat: „Dacă nu aș încerca să înțeleg situația ei, nu aș

avea atâtea întrebări.”

204

Nici nu m-a ameţit cu cuvinte pe care să nu le înţeleg. Mi-a explicat că

soţia mea era deranjată mental de mai mult timp, poate de ani – pentru că

spunea că are nouă ani, adică vârsta la care era fericită – dar că până

sâmbătă trecută a fost probabil singura care şi-a dat seama, în anumite momente, că personalitatea ei era ameninţată. O nevroză. Că această

nevroză s-a construit, etaj cu etaj, în urma unui şoc afectiv insuportabil, doamna doctor Fieldmann nu se îndoia deloc. Mai era ceva, pe care doar controalele din ultimele zile le-au evidenţiat: modificările bruşte şi foarte îngrijorătoare ale fluxului sanguin spre creier. Ele ar putea fi cauza, sub efectul unor evenimente angoasante, a pierderilor de cunoştinţă sau de auz:

„Mă doare în spatele capului." Ar fi putut de asemenea să provoace leziuni difuze, la nivelul vaselor mici de sânge numite capilare.

Doamna doctor Fieldmann mi-a spus: „Sâmbăta trecută – nu ştiu unde şi nu ştiu de ce – soţia dumneavoastră a suferit un şoc emoţional cel puţin la fel de mare ca şi primul. Dar de data aceasta, ea nu a putut să rămână în lumea pe care şi-a fabricat-o, nevroza ei. Aţi văzut vreodată o construcţie al cărei acoperiş s-a prăbuşit în interior? Aşa aş putea explica ce i s-a întâmplat. Ce a făcut ea este foarte rar şi, până acum câţiva ani, i-ar fi lăsat pe colegii mei foarte sceptici. A trecut, după o perioadă de stupoare, de la nevroză la psihoză, adică la o boală care este diferită nu numai prin gravitate, ci şi prin natura sa. Acum, toată lumea îşi dă seama că

personalitatea ei este distrusă, doar ea nu-şi da seama. În mintea ei, ea chiar are nouă ani. Când s-a uitat ieri în oglindă, nu a avut niciun dubiu că este o fetiţă. Pur şi simplu ne-a cerut să luăm oglinda. Înţelegeţi?"

Am spus că da. Aveam multe întrebări de pus, la rândul meu, dar eram aşezat pe un scaun, cu valiza între picioare, într-un birou de spital, în faţa

cuiva mult mai educat decât mine și care mă intimida, așa că am privit în jos.

După aceea, doamna doctor Fieldmann a scos dintr-un sertar al biroului, un obiect pe care l-a pus în fața mea. Am recunoscut sticluța de lac de unghii, din sticlă colorată, pe care o văzusem, în marțea cu palma, când golisem geanta Ellei pe patul nostru. Doamna doctor Fieldmann mi-a spus:

„Când au găsit-o pe soția dumneavoastră pe plajă și a fost condusă aici, ținea strâns în mână această sticluță. A trebuit să i-o smulgem cu forța.” Nu înțelegeam ce vrea să spună. Scuturând sticluța, mi-a arătat că înăuntru era o pudră. Mi-a spus: „Vedeți dumneavoastră, în prezent se fabrică atât de multe lucruri, că poate se fabrică și lac de unghii sub formă de pudră. Dar substanța asta nu este lac de unghii.” M-am gândit la droguri. Ca și cum mi-ar citi gândurile, a dat din cap că nu. Mi-a spus: „Este un medicament cardio-vascular foarte periculos, se numește Dréboludétal. E exclus ca vreun doctor 205

să îl fi prescris pentru soția dumneavoastră. Nu știu cum a putut să facă rost.

În orice caz, este vorba de 30 de comprimate care au fost strivite de cineva care nu se pricepe, și care conțin un derivat de toxină bacteriană – o otravă, dacă doriți – de câteva sute de ori mai puternică decât stricnina. Ca să vă

faceți o idee despre ce vorbesc, cantitatea din această sticluță este suficientă

pentru a omorî o familie întreagă.”

Am rămas năuc mult timp. După care, ea a spus: „Este posibil să nu fi avut realmente intenția de a utiliza această pudră, nici contra ei nici contra altcuiva. Am întâlnit pacienți tineri care păstrau asupra lor obiecte periculoase – lama de ras, sau acid. Le dădea un sentiment de siguranță.” Am ridicat privirea și am spus: „O, bineînțeles”, dar nu credeam că este așa. Mă

gândeam că Elle îi spusese domnișoarei Dieu: „Voi scăpa de ei, într-un fel sau altul.” Încercase de una singură, și nu reușise. M-am ridicat. I-am mulțumit doamnei doctor Fieldmann. Ea mi-a spus că aș putea să o vizitez

pe soția mea trează a doua zi după amiază, pe la ora trei, dar că trebuie să fiu înțelegător, că ea nu mă va recunoaște. Am răspuns că mă așteptam la asta.

Ieșind din spital, am dus-o pe Eva Braun cu mașina până la hotelul Belle-Rive, vizavi de scările mari de la gara Saint-Charles. Nu este un palat, dar este confortabil și bine întreținut. Bărbatul care era la biroul din lobby –

recepționerul de zi – își amintea un singur lucru despre Elle: ochii ei deschiși la culoare. El o cazase vineri, 30 iulie, după-amiaza târziu. Deci trecuse deja prin Avignon. Îi dăduse să completeze o fișă. Elle scrisese: Jeanne Desrameaux, 38, rue Frederic-Mistral, Nice. Eva Braun nu înțelegea despre ce e vorba, așa că i-am explicat că este numele de fată al mătușii mele.

Recepționerul ne-a arătat camera pe care o ocupase pentru o noapte, cu vedere spre stradă. Acolo era un cuplu de nemți cu tot cu bagajele lor.

Soacra mea a vorbit cu ei în limba lor.

Am coborât înapoi la recepție și am plătit nota Ellei. Am văzut că își comandase cafea sâmbătă dimineața, și că dăduse mai multe telefoane, toate la Marsilia. L-am întrebat pe recepționer dacă o vizitase cineva cât a stat acolo, dar el nu știa. Își amintea doar ochii ei, care îi lăsaseră „o impresie ciudată". Erau „albaștri, într-adevăr, dar aproape fără culoare".

După aceea, am mers să vedem orarul trenurilor, în sala de așteptare din gară. Eva Braun voia să se întoarcă acasă, pentru a avea grijă de soțul ei.

Mi-a spus: „Mă voi întoarce săptămâna viitoare cu el, dacă puteți să ne aduceți cu mașina." Era un tren pentru Digne peste o oră. Nu a vrut să

meargă într-un restaurant, de frică să nu îl piardă. Am mâncat niște antreuri într-o cafenea de la intrarea în gară. Marsilia este un oraș foarte zgomotos, și 206

căldura ne împiedica să respirăm. Mi-a spus, cu un zâmbet timid: „Mă simt de parcă sunt beată."

Când trenul ei a pornit, ea mi-a făcut semne cu mâna, pe geam, ca și cum se ducea la capătul pământului și urma să nu o mai văd niciodată. O fi ea nemțoaică – sau austriacă – dar este din același neam ca și tatăl meu, frații mei și femeile din familia noastră. Din neamul celor care sunt făcuți să

treacă prin toate nenorocirile și care, din păcate, chiar trec prin toate nenorocirile. Știți ce-mi spuneam, când trenul ei a dispărut în depărtare și mergeam spre ieșirea din gară? M-am simțit plin de un fel de mulțumire, de exaltare, ca atunci când am văzut șapca roșie a lui Mickey țâșnind din pluton

– când a câștigat prima lui cursă, la Draguignan. Îmi spuneam că Elle și cu mine nu suntem deloc ca ei.

***

Am traversat Marsilia cu mașina. M-am oprit la un magazin Monoprix pe Avenue du Prado, unde am cumpărat o pereche de ochelari de soare, o cămașă roșie și o geantă neagră de plastic, lungă, făcută să transporte nu știu ce – accesorii de pescuit, probabil – dar suficient de mare pentru pușcă.

Am luat o cameră la Cristotel, în cartierul Mazargues, departe de centru. Costă mult pe noapte, dar este mare, modern, are un bar, două

restaurante, 150 de camere identice, nimeni nu iese în evidență aici.

Văzusem la gară o reclamă pentru acest hotel, și totul era anonim, exact cum sugera reclama.

Am completat fișa la recepție. Am spus că sunt obosit și trebuie să mă

odihnesc, deci nu vreau să fiu deranjat. Recepționerul mi-a răspuns, fără

măcar să mă privească, că tot ce trebuie să fac este să pun cartonașul cu „Nu deranjați” pe clanța de la ușă. Am a fost condus într-un lift și apoi pe un culoar de un băiat de serviciu, pe care însă nu l-am lăsat să-mi care valiza.

Nu era nici măcar o șansă la un milion să aibă capacitatea să vadă prin pereții valizei și să ghicească ce era înăuntru – o Remington și cartușe pentru ea, dar așa am făcut. I-am dat bacșișul. Cum a plecat, am pus cartonașul cu „Nu deranjați” pe clanța de la ușă.

Am verificat din nou carabina și am încărcat-o. Nu aveam un încărcător de rezervă și, dacă trebuia să trag două focuri la început, știam că nu pot continua cu un singur glonț, că trebuie să încarc din nou în stână, fără să mă

panichez, și fără să pierd timpul. Gândul acesta mă îngrijora, pentru că nu mă vedeam, nu reușeam să mă imaginez în această situație.

Și telefonul de la Leballech mă îngrijora. Mi-am amintit cablul care trecea pe deasupra ușii de la atelier. Era prea departe ca să îl pot nimeri cu o 207

țeavă de 30 de centimetri. Voi încerca, asta e tot ce pot face. Dar nu mă voi îndepărta de poartă ca să o fac. Domnișoara Dieu spusese: „Sunt tați de familie.” Nu știam câți fii și câte fiice vor fi în casă și vor încerca să-mi taie retragerea, după ce îl voi fi împușcat pe Leballech. În plus, eram sigur ca aveau un câine, chiar dacă nu îl auzisem. Nu trebuie să mă îndepărtez de poartă.

Cam astea erau gândurile mele în acea cameră unde țesăturile și pereții erau albaștri, iar lemnul avea culoarea mahonului. Am pus carabina și cutia de cartușe în geanta pe care o cumpărasem, împreună cu cămașa roșie. Am pus geanta la picioarele patului. Am aruncat ambalajul de celofan al cămășii în toaletă. După care, m-am dezbrăcat și am făcut o baie. În cameră era și un frigider mic, mi-am deschis o doză de bere, apoi am bifat într-o căsuță pe foaia de consumație care era pusă pe aparat, cu creionul legat cu un lănțișor – ce mai, lux maxim.

M-am întins în pat, în chiloți curați, și mi-am băut berea gândindu-mă

că a doua zi o voi vedea pe Elle trează. Mi-am imaginat tot felul de aiureli –

că brusc mă va recunoaște și va fi vindecată – și mi-am spus că sunt aiureli și m-am oprit. Am închis ochii. De fapt nu am dormit cu adevărat, simțeam

camera în jurul meu, auzeam zgomote de voci pe culoar, și o rumoare surdă, afară. M-am sculat când ceasul meu indica ora patru. Mi-am pus din nou pantalonii negri, tricoul negru de la Mickey, sacoul bej. Tot ce am luat cu mine a fost geanta de plastic. Ca să ies din hotel, am trecut prin bar. Acolo era un grup de turiști străini. Am pus cheia de la cameră în torpedoul DS-ului, împreună cu ochelarii de soare pe care îi cumpărasem. Înainte să intru pe autostrada spre Aix, am făcut plinul de benzină și am verificat uleiul.

Am condus mai departe. Nu aveam nevoie să ajung la Digne înainte de ora șapte, și chiar așa am și ajuns. Am parcat mașina în piațeta pe care o găsisem de dimineață. Am mers pe jos pe Bulevardul Gassendi. Era multă

lume pe trotuare.

Nu mă așteptam ca agenția imobiliară să mai fie deschisă, dar era. La interior, un bărbat stătea la un birou metalic. Indica unui cuplu în vârstă

unde să semneze niște hârtii. L-am privit prin geamuri fără să mă opresc.

Am traversat șoseaua un pic mai departe, și am intrat într-o cafenea, Le Provençal. Zici că era o adunare publică, atât de mulți oameni care vorbeau foarte tare. Am cerut la bar o bere și o fisă de telefon.

Cabina telefonică era în capătul camerei din spate unde se juca biliard.

Am sunat la agenția imobiliară. Am spus: „Michel Touret?" A răspuns: „La aparat." Am spus: „Domnule Touret, am un teren de vânzare, la ieșirea din
208

Digne, pe drumul spre La Javie. Un teren frumos de aproape un hectar. Aș

vrea să veniți să îl vedeți." M-a întrebat cum mă cheamă. Am spus: „Planno.

Robert Planno." Voia să fixeze o întâlnire pentru săptămâna următoare. I-am spus: „Știți, nu sunt din zonă. Locuiesc în Menton. Am tren în seara asta." Nu prea avea chef să vină. I-am spus: „Ascultați, domnule Touret, vă asigur că

este o afacere bună pentru dumneavoastră. Am nevoie de bani cât mai repede, înțelegeți ce vreau să spun? Este la mai puțin de 10 kilometri de Digne, are aproape un hectar de pășune, și o stână care trebuie renovată." A ezitat în continuare și a pus câteva întrebări despre loc. Într-un final, mi-a spus: „Trebuie să trec mai întâi pe acasă." Am răspuns: „E foarte bine, pentru că oricum nu aș putea ajunge acolo înainte de opt și jumătate. Dar nu va dura prea mult, doar un sfert de oră." El a spus: „Bine. Sunteți toți la fel, voi ăștia." Cred că vorbea de clienții lui, nu știu. L-am întrebat dacă știa joagărul lui Leballech. Mi-a răspuns, cu o voce aproape dezgustată: „Ce credeți.

Leballech este cumnatul meu." I-am spus: „Ei bine, trei kilometri după

joagăr, pe dreapta, este un drum care urcă în pădure. Vă aștept la intrare, pe șosea. Ce mașină aveți?" Mi-a răspuns: „Un Citroën CX." Am spus: „Mă veți recunoaște ușor, am o cămașă roșie."

După ce mi-am băut berea și am plătit nota, am mers pe trotuar până

în fața agenției. Touret, la interior, se pregătea să plece. Nu puteam să văd foarte bine cum arăta, din cauza reflexiilor din geam, dar nu am rămas prea mult pe acolo. Îi voi vedea fața foarte curând. Nici nu mă mai gândeam prea mult la ce îi făcuseră Ellei, el și cumnatul lui. Devenise la fel de ireal ca și restul vieții mele. Nu mă mai gândeam decât la gesturile pe care trebuia să le fac. Cred că, începând dintr-un anumit moment, încetasem să mai fiu capabil să explic nici de ce eram acolo, nici ce făceam, încetasem chiar să mă

gândesc că soarele va răsări din nou și că mâine va fi o nouă zi.

M-am întors la DS. Mi-am lăsat sacoul înăuntru. Am luat geanta neagră.

Mi-am pus ochelarii de soare pe nas. Am închis toate portierele și am mers repede la ieșirea din oraș. Soarele cobora în spatele dealurilor, dar tot era arzător. Erau două semafoare și un trafic obișnuit pe traseul pe care mi-l alesesem pentru întoarcere.

Trecând prin fața joagărului, nu m-am oprit, doar am întors capul două

secunde, suficient cât să văd că în curte erau un ciobănesc german și un băiat de vârsta lui Bou-Bou, cu părul lung. În acea zonă drumul era drept, iar mașinile circulau cu viteză. Speram să fie mai puține peste o oră, dar sâmbăta, în luna august, cine știe unde merg oamenii? Mergând pe jos, mi s-a făcut sete. Era poate emoția care îmi usca gâtul, dar de atunci încolo mi-a fost sete.

209

În stână, am pus cămașa roșie peste tricou și mi-am suflecat mânecile până la coate. Am scos carabina din geantă și am pus-o într-un gol din perete care era la înălțimea mâinii, cum intri pe partea dreaptă. Am verificat de două sau trei ori că pot să o apuc ușor. Am pus geanta pe jos, chiar dedesubt.

După care, am așteptat să se facă ora opt și jumătate, așezat pe prag. Nu mai știu la ce mă gândeam. Poate că la ceva de băut. Sau la coincidența că

doamna doctor Fieldmann îmi vorbise de un acoperiș prăbușit. Poate la nimic. Când a sosit ora, cum coboram spre șosea, am văzut un bărbat și o femeie ieșind din pădure. Se țineau de talie și erau foarte absorbiți unul de celălalt. Nu m-au văzut și au plecat pe jos spre Brusquet. Mi s-a părut că

treceau mai puține mașini. Inima îmi era grea, gâtul îmi era uscat.

Touret întârziase aproape un sfert de oră. A intrat cu CX-ul pe drum, așa cum îmi imaginasem. A oprit motorul, a scos cheia din contact și a pus-o în buzunarul vestei. Purta un costum de vară cu dungi albastre subțiri, cum poartă măcelarii, și o cravată în culori țipătoare: roșu și portocaliu. Mi-a spus în timp ce cobora din mașină: „Scuzați-mă, domnule Plano, știți cum e cu femeile.” Mi-a întins mâna. Era de înălțime medie, nu mai mult, cu un început de chelie și niște ochi gri. Zâmbetul lui, aerele de agent de vânzări dinamic, dinții din față – totul era fals la el. I-am spus: „E acolo sus. Haideți să vă arăt.” Primele câteva secunde, mi s-a părut că îi mai văzusem fața undeva, dar era doar o impresie vagă, și nu m-am mai gândit.

Am urcat pe drum. Mi-a spus: „A, da! Știu. Am mai vândut un teren pe aici.” Mergeam în fața lui, pe pajiște. S-a oprit să privească în jur. Nu știu ce îmi spunea. Cuvintele nu mai ajungeau la creierul meu. Am intrat primul în clădirea în ruină. Am întins mâna spre carabină, am apucat-o și m-am întors spre el. S-a oprit în mijlocul frazei și s-a holbat la armă. A spus cu o voce gâtuită: „Ce mai e și asta?”

I-am făcut semn să meargă cu spatele spre peretele din fund. Era să-și piardă echilibrul pe moloz. L-am întrebat: „Dumneata ai trimis-o la Avignon?” M-a privit cu gura deschisă, după care și-a întors ochii la carabină. A șoptit: „Ce? Avignon?” După care a înțeles. A spus: „A, fata aia?”

Am răspuns: „Éliane. Soția mea.” A fluturat o mâna în fața lui, ca să nu trag.

Mi-a spus: „Ascultați-mă. Nu am nimic de-a face cu treaba asta! Vă jur! E

numai vina cumnatului meu!” Cum rămăsesem tăcut, a făcut o mișcare ca și cum voia să meargă pe lângă peretele din pietre, dar s-a oprit brusc văzând că ridic Remington-ul. O țineam cu două mâini, țintind spre pieptul lui.

Atunci a făcut un fel de grimasă, probabil că a încercat să zâmbească, și a spus și mai încet, de parcă nu mai avea suflu: „Nu, nu veți face asta. Ați vrut 210

doar să mă speriați, nu? Vă jur că vinovatul e cumnatul meu.” Nu am răspuns. Probabil a crezut că nu pot să apăs pe trăgaci. S-a desprins de perete spunând, cu un curaj neașteptat: „Haideți, ce mai. Nu ați crezut tot ce a spus, nu? Nu vedeți că e nebună? Sunt eu de vină dacă o târfuliță . .” Am tras.

Detunătura a fost atât de puternică încât am închis ochii pentru o fracțiune de secundă. Înaintase, cu mâna deschisă pentru a da la o parte carabina, și fusese efectiv proiectat de perete. A rămas în picioare, cu pieptul găurit și cu o față mirată, pentru un moment care mi s-a părut foarte lung, după care a căzut în față prin fumul împușcăturii și, doar din felul în care a căzut, am știut că era mort.

Am ieșit afară, să ascult. Nu se auzea niciun zgomot. Apoi am realizat că păsările cântau în tufișurile și copacii din jurul meu. M-am întors în stână.

Am pus carabina înapoi în geantă. Am fost nevoit să îl privesc pe Touret, când m-am aplecat asupra lui pentru a-i lua cheile de la mașină. Avea vesta sfâșiată la spate și plină de sânge. Căzuse pe un morman de țiglă spartă, cu ochii deschiși.

Am alergat. Distanța care mi se păruse ușoară de dimineață, acum m-a epuizat. Parcă nu mai aveam aer în plămâni, și când m-am urcat la volanul CX-ului, parcă respiram foc. Am așteptat un moment, după care am dat în marșarier. Am așteptat să treacă două mașini, amândouă m-au claxonat pentru că deja intrasem pe șosea. Am condus repetându-mi: „Ai grijă! Ai grijă!" Nu voiam să mă gândesc la nimic altceva. Picături mari de transpirație îmi cădeau de pe sprâncene. Mi-am scos ochelarii și m-am șters cu antebrațul.

Am oprit pe partea stângă a șoselei, chiar înainte de intrarea la joagăr.

Am scos carabina din geantă și am lăsat-o pe scaunul șoferului. Nu am oprit motorul, nici nu am închis portiera când am coborât. Am intrat pe poartă și am făcut vreo zece-doisprezece pași în curte. Soarele asfințea, roșu aprins, chiar în spatele meu. Am strigat: „Domnul Leballech?" Din casă, câinele a început să latre. O femeie în șorț a deschis ușa. Și-a ferit ochii cu mâna de lumina soarelui, ca să vadă cine eram. Am spus: „Domnul Leballech este acasă?" Ea m-a întrebat: „De ce îl căutați?" Am arătat cu mâna în spatele meu, spre CX. Am spus: „Am să-i arăt o afacere, din partea cumnatului lui."

Ea s-a dus să îl caute. Aerul mirosea a rășină și pământul era din loc în loc atât de alb de la rumeguș, că părea zăpadă.

Leballech a ieșit din casă și la rândul lui a fost deranjat de soare. Nu m-am mișcat. Era mare, solid, cam ca mine, dar cu 20 de ani în plus. Era la bustul gol și avea în mână un șervet de masă. Mi-a spus: „Ce s-a mai 211

întâmplat?" Am răspuns: „Veniți să vedeți." M-am întors și am mers spre mașină. El a închis ușa casei și l-am auzit mergând în curte. Am rămas aplecat peste scaun, ca și cum căutam ceva, până l-am simțit la câțiva metri de mine. Atunci m-am întors, cu carabină în mână, și am înaintat spre el ca să nu fiu văzut dinspre șosea.

El s-a oprit brusc la șapte sau opt pași de pușcă. Cu pleoapele mijite, se uita fix la pușcă, așa cum făcuse și Touret, dar nu a reacționat la fel. A spus:

„Ce se întâmplă? Cine sunteți?” Era uluit, dar nu-i era frică, vocea îi rămăsese calmă. Și pe el mi se părea că îl mai văzusem undeva. Prin spatele meu treceau mașini în viteză. I-am spus: „Sunt soțul Élianei.” Avea păr pe piept, cărunt ca și părul. Cred că a fost singurul moment, în tot coșmarul ăsta, când m-am gândit că el și Touret se culcaseră cu Elle. Părul jegos de pe piept, labele lui mari. Mi-a spus: „Deci despre asta e vorba.” Își mototolea prosopul între degete. Se uita urât. A aruncat o privire spre casă și mi-a spus cu voce joasă, disprețuitoare: „Săracul fraier! Să nu crezi tot ce-ți spune. Niciodată

nu am avut nevoie să violez pe nimeni. Cât despre ea, nu mă interesează, poți să ți-o păstrezi.” După care a ridicat din umeri și mi-a întors efectiv spatele, pornind înapoi spre casă. Am apăsat pe trăgaci. S-a clătinat, lovit în spate. A lăsat șervetul să cadă, dar a rămas în picioare. Îndoit de durere, cu brațele în jurul corpului, a făcut un efort să continue să meargă spre casă. L-am auzit șoptind: „La naiba.” M-am apropiat de el și am tras a doua oară. De data asta a căzut cât era de lung, cu capul zdrobit.

Aproape în același timp, s-a deschis ușa casei și s-au auzit lătrături și țipete. Am văzut ciobănescul german alergând prin curte, și cred că am rămas pironit locului. Dar nu venea după mine. A început să sară în jurul stăpânului, lătrând și scheunând. Din casă au ieșit mai multe persoane, urlând. Am alergat spre CX. Între prima și a doua împușcătură mi se păruse că am auzit o mașină frânând puternic pe șosea – chiar așa era. Un bărbat și o femeie ieșiseră dintr-o mașina oprită câțiva metri mai departe, îngrijorați de ce se întâmpla. I-am amenințat ca un nebun cu pușca, strigând: „Nu stați aici! Plecați!”

Motorul CX-ului era pornit. Am demarat în momentul în care băiatul cu părul lung – pe care îl văzusem mai devreme și care probabil că era fiul lui Leballech – se agăța de portiera mea. I-a dat drumul după câțiva metri și am condus spre Digne cu 120 sau 130 la oră. Am încetinit un pic înainte să intru, apoi am virat la dreapta. A trebuit să mă opresc la un semafor, în spatele altor mașini. Am profitat de asta ca să pun în geantă pușca și ochelarii. Chiar înainte de piațetă, am parcat mașina cu două roți pe trotuar și am oprit motorul. Mi-am scos cămașa roșie și am folosit-o pentru a șterge volanul și 212

schimbătorul de viteze, chiar dacă știam că această precauție este inutilă, după care am băgat-o în geantă.

Când am coborât din mașină, sirenele mașinilor de poliție sfâșiau aerul, pe deasupra caselor, și se îndepărtau în direcția La Javie. Se auzeau cel puțin două sirene. M-am abținut să alerg spre DS, pentru a nu atrage atenția trecătorilor sau celor care se uitau pe geam. Am ridicat scaunul din spate și am pus geanta dedesubt. Mi-am pus sacoul înainte să pornesc.

La sensul giratoriu, la ieșirea spre podul peste Bléone, era aceleași ambuteiaj ca de obicei, plus o mașină de poliție care își făcea loc cu sirena pornită. Nu avuseseră încă timp să facă baraje rutiere și am condus spre Manosque în spatele unui șir lung de mașini. La un moment dat, doi polițiști pe motocicletă ne-au depășit în viteză, aplecați pe motoarele lor. I-am văzut mai încolo, la intrarea în Milijaï, cu niște polițiști. Trăgeau pe dreapta toate Citroën-urile CX și GS, probabil pentru că, deși au dimensiuni diferite, cele două modele seamănă între ele. După care, nimic. Inima a început să-mi bată

normal. Îmi era foarte sete.

Era un pic trecut de ora unsprezece când am ieșit de pe autostradă, în Marsilia. Am condus până la Corniche. Acolo, la marginea mării, pe niște stânci, am lovit pușca cu pietre și am făcut-o inutilizabilă, apoi am aruncat-o departe în apa neagră. Am scăpat și de cartușele care îmi mai rămăseseră, unul câte unul, apoi de cutie, pe care am făcut-o bucățele, și de ochelarii pe care i-am sfărâmat. Pe drumul spre Cristotel, m-am mai oprit de două ori.

Am aruncat geanta și cămașa roșie – ruptă în bucăți – în două canale diferite.

La miezul nopții, barul era încă plin. Nimeni nu mi-a dat atenție. M-am urcat în cameră. Am băut două doze de bere, am făcut un duș și m-am culcat.

Îmi era din nou sete. M-am gândit să mă ridic și să iau o sticlă de Evian din frigider dar, înainte să-mi găsesc forța pentru asta, am căzut într-un somn adânc, fără vise. M-am trezit, nu știu de ce, când încă mai era noapte. Aveam un sentiment de neliniște legat de ceva, dar mi-au trebuit câteva

secunde ca să-mi amintesc că omorâsem doi bărbați. După care, oboseala m-a cuprins, inima îmi bătea mai încet, și am adormit la loc.

***

Am văzut-o pe Elle a doua zi după-amiază, în camera ei zugrăvită în albastru și alb de la spital. Era în picioare lângă patul ei, cu părul desfăcut peste umeri, cu ochii mai palizi ca niciodată. Era îmbrăcată în rochia albă de 213

vară, una dintre cele pe care i le adusesem. Mi-a făcut plăcere că o pusese pe asta. Stătea dreaptă, era foarte atentă la fața mea, cu un zâmbet nehotărât, foarte blând, dar – cum să spun – nu era zâmbetul ei.

Doamna doctor Fieldmann, care venise chiar dacă era duminică, i-a spus: „Acest domn te știe, îl știe pe tăticul tău", și Elle doar a dat din cap pentru a arăta că e bucuroasă. Nu știam ce i-ar plăcea, așa că îi cumpărasem flori și o cutie de ciocolată. Mi-a spus: „Mulțumesc, domnule." După care, a vorbit singură, foarte încet, în timp ce infirmiera a adus o vază și a pus florile în ea. Am spus: „Éliane." Ea m-a privit cu acel zâmbet care nu era al ei, și am văzut că aștepta ca eu să vorbesc. I-am spus: „Dacă vrei ceva, trebuie doar să-mi ceri, și ți-l aduc." Ea a răspuns: „Aș vrea inimioara mea de argint, și ursulețul, și aș mai vrea . ." Nu a terminat propoziția, dar a început să plângă

uitându-se la mine. Am spus: „Ce? Ce ai vrea?" A dat din cap de la dreapta la stânga, continuând să mă privească printre lacrimi, și asta a fost tot. Doamna doctor Fieldmann, din spatele meu, i-a spus: „Acest domn este un mare prieten al tău. Îl vom aduce aici cu mașina pe tăticul tău, în câteva zile."

Atunci Elle a râs în timp ce continua să plângă, și a început să meargă prin cameră repetând: „A, da! Mi-ar plăcea. A, da! Ar fi grozav." Apoi a început iar să vorbească singură, foarte încet, părând neliniștită dar și fericită, cu lacrimi curgându-i pe obraji.

Doamna doctor Fieldmann mi-a făcut un semn discret că trebuie să o lăsăm în pace, că trebuie să plec. Nu stătusem mai mult de cinci minute. Am spus: „La revedere, Éliane." Ea și-a întors capul spre mine și a zâmbit din nou.

Obrajii îi erau supți. Își ținea gâtul foarte drept. M-am uitat la ea de sus până jos, pentru a-mi fixa imaginea ei, și am observat că îi scoseseră

verigheta.

Ieșit pe coridor, m-am sprijinit cu spatele de un perete și doamna doctor Fieldmann mi-a spus: „Încet, încet, v-am avertizat că așa va fi, trebuie să fiți tare.” Am făcut un efort, pentru că mi-era rușine. I-am spus: „Nu se poate să rămână așa, nu? Nu se poate!” Mi-a răspuns: „ Nimic, absolut nimic nu este incurabil. Dacă nu aș crede-o din toată inima, în acest moment aș fi în fața televizorului meu, uitându-mă la un documentar despre crocodili.

Ador crocodilii. Se pare că au supraviețuit foarte mult timp.”

Am condus prin Marsilia. Am parcat DS-ul pe Allée Léon Gambetta și am intrat într-o cafenea. Încă îmi era sete. Ajuns la bar, nu mai știam ce să

comand. Până la urmă, am luat un Vittel cu mentă, care era băutura preferată a Ellei, și care potolea setea mai bine decât o bere. Cred că voiam să beau ceva care nu există.

214

După aceea, am coborât pe jos pe La Canebière, până la Vieux-Port, lăsându-mă purtat de mulțime, privind în vitrine. Inimioara de argint. Unde ar putea să fie inimioara ei de argint? Ursulețul era în camera noastră, așezat pe soba de lemne. Îmi amintesc că îl văzusem înainte să plec. Am privit apa din Vieux-Port, cu lumina reflectată în petele de ulei, vapoarele care duceau turiștii la Chateau d'If. Urcând înapoi pe La Canebière, am cumpărat de la o tarabă „Le Journal du Dimanche", care vine de la Paris, și am intrat într-o altă cafenea, să îl citesc la un alt Vittel cu mentă.

Am găsit un articol despre ce se întâmplase cu o seară înainte la Digne, dar era foarte scurt. Proprietarul unui joagăr fusese împușcat la el acasă de un bărbat neidentificat. Cumnatul victimei, un agent imobiliar, era dat dispărut. Îi fusese găsită mașina, iar el era dat în urmărire. Știam că ziarele de luni dimineață vor avea mai multe detalii, dar nu simțeam niciun fel de teamă. Pur și simplu nu-mi păsa.

M-am întors la DS pe la ora șase. Am hotărât să mă întorc acasă și să

revin să o văd pe Elle a doua zi. Îi voi aduce ursulețul, asta o va face fericită.

În seara asta, voi putea vorbi cu Mickey. Nu-i voi spune ce am făcut, ca să nu îl compromit, dar va fi reconfortant să îi văd fața și să îi ascult flecăreala. Îmi va vorbi de Eddy Merckx, de Marilyn Monroe și de Marcel Amont. Și, poate, de Rocard. Pentru el, Michel Rocard este un socialist adevărat, și spune numai lucruri inteligente. Pe cuvântul meu, când începe să vorbească așa, trebuie să-ți pui dopuri în urechi.

Am condus, fără să-mi dau seama, spre Aubagne și Brignoles. Era exclus să mă întorc acasă trecând prin Digne, așa că am mers până la Draguignan, unde am mâncat un sendviș, și am mers apoi prin Castellane și Annot. O sută optzeci de kilometri.

Prima persoană pe care am văzut-o când am ajuns în oraș a fost Vava –

băiatul care a pictat portretul soțului Cognatei. Se plimba prin fața teraselor, cu mapa lui de desene, încercând să le vândă turiștilor. Mi-a spus că Mickey era la cinematograf, cu Georgette. Pe celălalt frate nu îl văzuse. M-a întrebat cum mai este Elle. I-am răspuns: „E bine, mulțumesc de întrebare.” Am parcat mașina pe străduța de lângă cinematograf, în spatele pieței târgului vechi. Loulou-Lou era la casă, dar nu aveam chef să o văd. M-am instalat în cafeneaua de vizavi, așteptând pauza, după cum am spus când am început să

vă povestesc.

Când am început să vă povestesc? Luni noaptea, ziua de după. V-am povestit luni noaptea, și marți după-amiază, și azi este miercuri. Suntem abia miercuri, 11 august. Am fost surprins și eu când am văzut data, în agenda în care mi-am notat pe fiecare pagină ce am făcut în fiecare zi din 215

această primăvară și din această vară, în câteva cuvinte care înseamnă ceva doar pentru mine – tot ce s-a întâmplat din după-amiaza în care am dansat cu Elle, când am ținut-o în brațe pentru prima oară. A trecut atât de mult timp de atunci.

Da, după cum vă spuneam, mă uitam la afișul filmul lui cu Jerry Lewis, de partea cealaltă a vitrinei, așteptând pauza, așteptând ca Mickey să iasă.

Mă gândeam la valiza mea. Nu mai știam ce făcusem cu valiza. Îmi aminteam că achitasem nota la Cristotel, că era la picioarele mele, și apoi nimic. Nu-mi aminteam să o fi pus în portbagajul DS-ului. Poate că era acolo. În ultimele zile o cam luasem razna și eu.

Câțiva tineri au ieșit din cinematograf, aprinzându-și o țigară sau lingând o înghețată, după care l-am văzut pe Mickey cu Georgette. Purta un pantalon negru, ca al meu, și un tricou albastru electric. Se plimba țanțoș, mândru ca un păun, în tricoul lui albastru electric. Dacă nu l-ai văzut pe Mickey ieșind la pauză din cinematograf, plimbându-se țanțoș și salutându-i pe toți cu: „Ce faci, moșule?” cu toți dinții de sus aliniați ca ai lui Humphrey Bogart, nu-ți poți imagina ce înseamnă să îl ai ca frate. Te face să râzi și te face să te simți mândru.

M-am ridicat de pe scaun și am ciocănit în geam. Atunci m-a văzut.

Privindu-mă, a văzut mult mai multe. Georgette a venit după el, dar i-a spus ceva și ea a rămas afară, sub lămpi, și el a venit singur la mine. Eu beam o bere, a comandat și el una. M-a întrebat ce mai face Elle. I-am povestit cele două vizite – cea din urmă cu o zi și cea de după-amiază. I-am spus că

doamna doctor Fieldmann mi-a făcut o impresie foarte bună și că aveam încredere în ea. Și-a băut berea, cu fruntea încrețită ca întotdeauna când gândește, și mi-a spus: „Arăți epuizat, să știi. În ritmul ăsta, ajungi și tu la spital."

Am rămas o vreme la masă, față în față, fără să spunem nimic. După

care mi-a spus că patronul lui, Ferraldo, voia să mă vadă. Îl întâlnisem pe Ferraldo doar de vreo zece-doisprezece ori – bună ziua, ce mai faci – venise și la nunta mea, dar nu este cineva pe care îl cunosc bine, nu mă gândesc la el ca la un prieten. Cum păream surprins că vrea să mă vadă, Mickey mi-a spus: „E în legătură cu un fost angajat de la joagăr, cineva pe nume Leballech." Am simțit cum mi se pune un nod în gât, dar nu m-am schimbat la față. A adăugat: „Acum două săptămâni, Elle a fost la Ferraldo să ceară

informații despre el. Este șoferul de camion care a adus în sat pianul mecanic al tatălui nostru. Știi, când l-a dus la amanet." Leballech, Tata, pianul mecanic, nu mai înțelegeam nimic. Am spus: „Ce spui acolo? Despre ce vorbești?" Cred că am ridicat vocea, pentru că Mickey a întors capul spre

sală, părând jenat. Mi-a răspuns: „Nu am nicio idee. Ferraldo mi-a spus că

vrea să vorbească cu tine."

Am plătit băuturile. De vizavi se auzea soneria de la cinema – semn că

se terminase pauza. Când am ieșit din cafenea, Georgette era singură pe trotuar, nemulțumită, așteptându-l pe fratele meu. Am pupat-o pe obraji. M-a întrebat ce mai face Elle. I-am răspuns: „Îți spune Mickey." Mickey mi-a spus: „Vino cu noi. E un film amuzant, te va face să râzi." Am spus nu, că nu

avem chef să râd, ne vedem mai târziu. I-am urmărit cu privirea cum intrau înapoi în sală. Loulou-Lou era în picioare la intrare, rupea biletele pentru partea a doua a filmului. Am ridicat mâna ca să o salut de bună seara și m-am dus înapoi la DS. Valiza era în portbagaj.

Când am ajuns acasă, în sat, Cognata și Mama erau în bucătărie, se uitau la televizor. În același timp, Mama peticea niște lenjerie. A închis televizorul și i-am povestit cele două vizite la spital. De două sau trei ori, m-am întors spre Cognata, care spunea: „Ce? Ce?" și i-am repetat anumite chestii articulând bine, ca să-mi poată citi pe buze. Bou-Bou nu mâncase acasă, mai rămăsese niște oaie cu fasole, dar am spus că nu-mi era foame.

Încă nu digerasem sendvișul pe care îl mâncasem în Draguignan.

Am întrebat-o pe mama: „Camionagiul care a adus pianul mecanic acasă, când eram mic, știi cum îl cheamă?" Mi-a răspuns: „Am găsit și factura.

I-am arătat-o micuței. Se numește Jean Leballech. Eu nu eram acasă în acea seară, eram la ai lui Massigne, tocmai murise Massigne tatăl. Dar l-am văzut de multe ori pe Jean Leballech. Și mătușa ta îl știe, întreab-o."

A urcat în camera ei să aducă factura, și eu am vorbit cu Cognata. Era cu ochii în lacrimi de când aflase că Elle este într-un spital de nebuni. Mi-a spus vorbind tare, ca toți surzii, fără intonație în voce: „Au fost Jean Leballech și cumnatul lui. Erau aici, în această cameră, cu bietul tău tată. Îmi amintesc foarte bine. Era o seară de luni, în noiembrie 1955. Ninsese. Au adus pianul și au băut vin, aici, în camera asta, și tu, erai și tu aici, aveai zece ani."

Nu îmi aminteam nimic. Aveam doar aceea senzație de deja-vu când i-am văzut fața lui Touret și, mai ales, când l-am văzut pe Leballech – când îmi aruncase, privind fix la carabina din mâinile mele: „Ce se întâmplă?" I-am repetat de mai multe ori Cognatei, până a înțeles: „În ce zi i-ai povestit asta Ellei?" Cognata mi-a răspuns: „Micuța? Cu două zile înainte de ziua ei de naștere, când s-a dus să se întâlnească cu profesoara ei de la școală și s-a întors atât de târziu."

M-am așezat în capul mesei, cu mâinile pe genunchi. Voiam să mă

gândesc, dar nu reușeam. Nici nu știam la ce să mă gândesc. Ce aveau de-a
217

face pianul, Tata și o iarnă de acum mai mult de douăzeci de ani în toată

povestea asta? Mă simțeam gol pe interior, și înghețat.

Mama mi-a pus o hârtie în față. Am citit numele lui Ferraldo, al lui Leballech, al lui Tata. Data facturii era 19 noiembrie 1955. Tata semnase jos, pe 21. M-am uitat la mama și m-am uitat la Cognata. Am spus: „Nu înțeleg.

De ce căuta informații despre camionagiu? Nici nu era născută atunci."

Cognata – chiar dacă vorbisem în șoaptă, doar pentru mine – a înțeles. Mi-a spus: „Noiembrie 1955 – asta înseamnă opt luni înainte să se nască. Și s-a născut din tată necunoscut. Dacă nu înțelegi de ce căuta informații despre camionagiu, înseamnă că ești chiar prost." Și s-a prăbușit înapoi în fotoliul ei, privind în jos.

M-am uitat la ceasul de pe șemineu. Am spus Mamei că îi voi duce DS-ul înapoi patronului. Ea mi-a răspuns: „La ora asta?" Era aproape ora unsprezece noaptea, dar trebuia să o văd pe Eva Braun, nu mai puteam să

aștept până a doua zi. Am spus: „Mergeți la culcare. Mai vorbim despre asta mâine." Înainte să ies, am băut două pahare mari de apă de la chiuvetă.

Acasă la Eva Braun, era o lumina aprinsă la una din ferestrele de la etaj. Am bătut la ușa cu geam de la bucătărie. Luna, îmi amintesc bine, era atât de luminoasă că mi-am văzut reflexia în geam, ca într-o oglindă. M-am dat în spate câțiva pași și am spus cu voce tare: „Sunt eu, Florimond." Timp de câteva secunde, am crezut că nu a auzit. Am vrut să repet, dar s-a aprins lumina în bucătărie și s-a deschis ușa.

Eva Braun își pusese un halat ușor peste cămașa de noapte, tocmai își lega cordonul de la halat. Părul era pieptănat în spate și prins cu o clemă.

Avea un zâmbet larg când a deschis, probabil credea că aveam vești bune și că nu voiam să aștept până a doua zi. Fața i s-a schimbat imediat cum m-a

văzut.

Am intrat în bucătărie. M-am sprijinit de perete. M-a invitat să mă așez, dar am dat din cap că nu. Am spus – avea aceeași ochi ca și fata ei, doar că de un albastru mai închis: „Trebuie să știu adevărul, mamă-soacră. Nu mai pot.

Vedeți bine, nu mai pot așa. Ce s-a întâmplat la Arrame, în noiembrie 1955?”

***

Știți deja ce mi-a povestit Eva Braun în acea noapte. V-a spus ieri, când ați mers să o vedeți în sat. Foarte probabil v-a spus cu aceleași cuvinte, cu aceleași fraze pe care le-a format în ultimii ani, când fiica o hărțuia cu întrebări.

218

Nu am întrerupt-o decât o dată din povestit: în momentul în care am înțeles că acel italian care îi însoțea pe ceilalți doi, acel italian cu ochii foarte negri și cu mustața deasă – Éliane a putut să creadă că este Tata. Nu mai aveam voce, atât de indignat eram. Nu reușeam să explic că era imposibil. De altfel, cum puteam să explic? Era pur și simplu imposibil. Punct.

După care m-am abținut, am lăsat-o pe Eva Braun să povestească tot ce trebuia să știu. Întâlnirea ei cu Gabriel Devigne, pe un drum din Germania, la sfârșitul războiului. Fericirea distrusă a unei fetițe căreia i se spunea Elle, sau Aia, în timpul unei vizite la Grenoble. Am auzit din nou povestea câinelui care mânca bucățile de carne pe care i le dădea pe sub masă, într-un restaurant: „Lucifer, ca pe diavol." Eva Braun era așezată pe treptele care duc la camerele de la etaj, privind numai în jos. Vorbea cu o voce tristă și monotonă, abia o auzeam. Îmi trăsesem un scaun și mă așezasem lângă ea.

În sfârșit, mi-a spus ca a fost fiica ei cea care, la 15 ani, pe un drum forestier de lângă Arrame, a provocat paralizia celui care până atunci îi fusese tată, lovindu-l cu o lopată. A încercat să-mi spună de ce a făcut-o, dar nu a putut continua din cauza suspinelor. Am pus o mână pe brațul ei, ca să

înțeleagă că nu mai e nevoie. Când Gabriel Devigne și-a recăpătat cunoștința acasă, a declarat că a căzut singur de pe scară când tundea crengile unui copac și doctorul Conte, se pare, s-a prefăcut că l-a crezut.

Am rămas tăcuți mult timp. Eva Braun s-a oprit din plâns. Singurul meu gând mai mult sau mai puțin coerent, în toată confuzia din mintea mea, a fost că îi omorâsem pe cei doi nenorociți pentru motivul greșit, pentru niște minciuni. Nu o cunoșteau pe Elle, care putea să fie fiica unuia dintre ei, ea îi căutase, pornind de la singurul indiciu – pianul mecanic – și îi găsise.

Pentru că Tata era mort, nu mai putea să-i facă nimic, așa că se folosise de mine pentru a-i pedepsi pe ceilalți.

I-am spus Evei Braun: „L-am cunoscut bine pe Tata. Nu putea să fie unul dintre cei care v-au atacat.” Ea mi-a răspuns, fără să mă privească:

„Știu. Și fiica mea înțelesese asta, dar destul de recent. În duminica în care fratele dumneavoastră a câștigat cursa de biciclete și ea a dormit aici, ea înțelesese, sunt sigură. Mă gândesc că motivul real pentru care a plecat a fost tocmai ca să îl găsească pe cel căruia îi spuneau Italianul.” Mi-am amintit-o pe Elle, în ultimele zile. Este adevărat că nu mai era aceeași, nu se mai purta la fel cu mine. Era în același timp mai drăguță, dar și mai distantă, ca și cum eram din nou pentru ea cel cu care dansase la Bing-Bang.

Am întrebat-o pe Eva Braun – era aproape ora unu dimineața: „Dar nu v-a spus niciodată ce avea de gând să facă?” Ea a ridicat tristă un umăr și a spus: „Îi era teamă să nu o opresc. Iertați-mă pentru asta, dar am vrut să văd 219

o fotografie a tatălui dumneavoastră. Și apoi, în ziua nunții, mătușa dumneavoastră era bucuroasă că avea un portret pictat al soțului ei, era un cadou de la Éliane, ni l-a arătat, mie și domnișoarei Dieu. Am înțeles atunci că fiica mea mă păcălise. Nu îmi arătase o fotografie a tatălui dumneavoastră, ci o fotografie a unchiului dumneavoastră.”

M-a privit, doar pentru o secundă, și și-a plecat din nou privirea. Mi-a spus: „Mi-a fost foarte frică, pentru că sunt o femeie credincioasă și pentru că erați deja căsătoriți. Așa că am mers la cimitir. Pe mormântul tatălui dumneavoastră este o fotografie, într-o ramă de marmură. Avea într-adevăr ochii negri și o mustață, și bineînțeles că amintirile mele se mai șterseseră în douăzeci de ani. Dar am văzut clar că nu era el Italianul.” După care a repetat: „Iertați-mă pentru asta.”

M-am ridicat. Am spus: „I-ați spus Ellei despre asta, când a dormit aici?” Eva Braun a dat din cap ca da. Îmi aminteam că Éliane, a doua zi, a mers cu Mama la cimitir și nu a stat decât un minut. Doar cât să verifice că

este o fotografie pe mormânt. Am spus: „Dacă nu v-a spus niciodată ce are de gând, de ce v-ați gândit – când a plecat – că îl caută pe Italian?” Eva Braun nu a răspuns imediat. A rămas nemișcată un moment, după care s-a ridicat și ea în picioare. S-a dus și a deschis ușa de la bufet. Din spatele

unor farfurii a scos un obiect greu, învelit într-o cârpă în carouri albastre, pe care l-a pus în fața mea, pe masă. Mi-a spus, cu ochii umezi: „Mi-a cerut asta. Nu i l-am dat.”

Am desfăcut cârpa. Înăuntru era un pistol automat, într-un toc de pânză kaki groasă pe care scria U.S., cu o centură de aceeași culoare, rulată

în jurul lui. L-am luat în mână. Nu sunt atât de obișnuit cu pistoalele așa cum sunt cu puștile, dar ăsta este atât de cunoscut că, fără să fie nevoie să citesc ce era gravat pe oțel, am știut ce este: un Colt „Government Model”, calibrul 45, din dotarea armatei americane în timpul celor două războaie mondiale.

Părea să fie bine întreținut. Eva Braun mi-a spus că Gabriel Devigne făcuse rost de el în 1945, în Fulda, când lucra pentru americani. Mi-a spus că îi schimba tot timpul ascunzătoarea, pentru ca fiica ei să nu îl găsească.

Am pus pistolul înapoi în toc. Am spus: „Oricum, mai mult ca sigur că

nu ar fi știut să îl folosească. Doamna doctor Fieldmann v-a spus și dumneavoastră de o sticluță de lac de unghii?” Eva Braun a dat din cap de la stânga la dreapta, mirată. Aș fi putut să păstrez asta pentru mine, dar i-am spus totuși: „Fiica dumneavoastră a găsit o armă mult mai bine adaptată la posibilitățile ei. Dar se pare că nu a știut să o folosească nici pe aceea.” Ne-am uitat unul la altul. Biata femeie era ca mine, la capătul puterilor. Am adăugat: „Elle ar fi trebuit să-mi vorbească despre toate astea, și dumneavoastră la fel.” I-am pus mâna pe umăr, după care am plecat.

220

Am condus DS-ul înapoi prin sat. Frații mei veniseră după mine. Mă

așteptau așezați pe treptele primăriei. Urcând în spate, Bou-Bou s-a mirat:

„Ai păstrat mașina?" Am răspuns că aveam nevoie de ea a doua zi dimineața, ca să mă întorc la Marsilia. I-am spus: „Te duci și îi explici lui Henric al patrulea. Dacă are nevoie de o mână de ajutor, fă tot ce poți ca să-mi ții locul." Mickey nu spunea nimic. Am parcat DS-ul lângă camionul lui galben, în curtea noastră, și am mai rămas un pic toți trei în mașină, cu geamurile coborâte. Am întrebat: „Cu cine a vorbit Elle prima oară despre nenorocitul ăla de pian?" Bou-Bou a răspuns: „Cu mine. Mai exact, eu i-am vorbit primul.

Ea nici nu știa că este la noi. A fost în ziua cu Bing-Bang, după ce ai plecat.

Am întrebat-o de ce ai plecat supărat." Ei bine, de asta se interesase ea de mine, de asta venise a doua zi la garaj cu un cauciuc spart. Din cauza pianului mecanic. Acum îmi era clar.

Mickey era lângă mine. Își aprinsese o țigară. L-am întrebat: „A fost bun filmul?" A răspuns: „N-a fost rău." Asta a fost tot. I-am povestit lui Bou-Bou ce mi-a explicat doamna doctor Fieldmann, la spital. I-am spus că avea speranțe, și că pare un doctor care știe ce spune. După care, i-am spus: „Știi, Bou-Bou, nu te mai gândi la poveștile Élianei. Am verificat. Erau toate niște invenții." Nu mi-a răspuns nimic.

Când am rămas singur în cameră, m-am uitat la ursulețul instalat pe soba de lemne, cu moaca lui liniștitoare. Am căutat o vreme inimioara de argint pe care Elle voia să i-o aduc. Nu era nicăieri. M-am culcat, nici nu mai știu dacă am dormit sau nu.

A doua zi dimineață, chiar înainte să plec, am observat cartea despre viața lui Marilyn Monroe pusă pe noptieră, și am răsfoit-o. Dintre pagini a căzut o bucată de hârtie. Era o foaie ruptă din altă carte și îndoită în două.

Textul, peste care m-am uitat în grabă, nu era despre Marilyn Monroe sau despre altă vedetă de cinema, era despre un ciclist: Fausto Coppi. Evident, asta m-a surprins. Mi-am amintit vag o cină în curte, nu cu mult timp înainte să plece Elle. Vorbisem, Bou-Bou și cu mine, despre Fausto Coppi, doar ca să

îl necăjim pe Mickey. Ea ne pusese niște întrebări, nu mai țin minte care.

Trebuia să îl văd pe Ferraldo. Trebuia să plec. De vreo 30 de ore, pe lângă tot ce gândeam sau făceam, simțeam o neliniște, o apăsare grea.

Uneori îmi apăreau imaginile lui Leballech sau a lui Touret căzând în fața mea. Am pus cartea despre Marilyn Monroe înapoi pe noptieră. Nu m-am mai gândit la ea. Era luni, alaltăieri. Nu am înțeles decât azi dimineață, după

ce am vorbit cu dumneavoastră luni noaptea și marți toată după-amiaza, de ce Elle își schimbase atitudinea față de mine în ultimele zile. Am înțeles că, încă de la primele fraze pe care vi le-am adresat, când am început să vă

221

povestesc ce s-a întâmplat în această vară, vă dădusem deja cheia care putea să demonteze tot mecanismul acestei nebunii. Și ea, care era mult mai atentă

și mai calculată decât credeam, se interesase în felul ei de moartea lui Fausto Coppi. Prea târziu.

În primul rând, când am aflat de la un polițist ce vreți să aflați, chiar m-am supărat pe dumneavoastră. Mi-am spus: „De cât timp îi vorbesc? Șapte ore, opt ore în total? I-am spus tot ce știam, exact cum îmi aminteam, nu am mințit cu nimic. Și ce se gândește să facă, atunci când pleacă de aici, cu mintea plină de nenorocirea mea, se duce undeva, probabil într-un bar amărât, la vreun bețiv amărât, să verifice data morții lui Fausto Coppi. Și, în plus, tot nu o știe."

Așteptați un pic și vă spun.

Se pare că ați înțeles că zăpada, în tot ce povestesc, îmi amintește de Tata, de ceva pe care îl asociez cu tata – prin toate cuvintele pe care le folosesc. Stimate domn, totul îmi amintește de Tata: și zăpada, și primăvara, și vara care tocmai a trecut, și toamna când mergeam alături de el prin frunzele de castani. Tata este în tot ceea ce povestesc, pentru că în tot ce povestesc, într-un fel – în felul meu – sufăr continuu că ne-a părăsit.

În rest, v-ați gândit înaintea mea, el nu avea mustață în noiembrie 1955, pentru că și-a lăsat mustață doar în semn de doliu pentru un ciclist italian pe care îl admira, care era respectat de toată lumea, și pe care l-a considerat ca fiind cel mai mare din toate timpurile. Ați fi putut descoperi și dumneavoastră acest lucru într-o pagină smulsă dintr-o carte: Angelo Fausto Coppi a murit pe 2 ianuarie 1960, la câteva minute după ora nouă, în Italia, în spitalul din Tortona.

***

Am coborât în oraș prin petele de soare și de umbră ale dimineții. M-am oprit în piață și am cumpărat un ziar. L-am citit în DS, cu ursul de pluș al Ellei așezat lângă mine.

Dubla crimă din Digne ocupa un sfert din prima pagină, cu fotografiile lui Leballech și Touret. Niște copii îi găsiseră corpul lui Touret în stână.

Semnalmentele date de către cei care mă văzuseră la Leballech erau următoarele: un bărbat de aproximativ 25 de ani, mult mai înalt decât media, îmbrăcat cu o cămașă sau un sacou roșu, probabil un nord-african.

Femeia care coborâse din mașină împreună cu soțul ei, între cele două

împușcături, afirmase că îi amenințasem în arabă. Ea locuise mai mulți ani în Algeria. Nu știu exact în ce dialect spunea că am vorbit.

Au fost arestați în zonă doi algerieni suspecți, au fost interogați, dar au fost eliberați în cursul zilei de duminică. Expertul care analizase gloanțele constatase fără dificultate că au fost trase cu o Remington cu țeava retezată.

Nimic din viața victimelor nu putea explica un sfârșit atât de brutal. Se vorbea de „execuție cu sânge rece", de răzbunarea unui angajat concediat, de posibilitatea unei reglări de conturi în legătură cu vreo afacere imobiliară.

La sfârșitul articolului, care continua pe o pagină de interior a ziarului, se sublinia că „asasinul se îmbrăcase în culoarea roșie a călăului".

Am aruncat ziarul la marginea trotuarului. Am mers cu mașina până la joagărul lui Ferraldo. De el îmi era teamă acum, dar voia să mă vadă, așa că

trebuia să merg.

Am înțeles – din felul în care mi-a strâns mâna – că încă nu citise gazeta. Își făcea o cafea pe un reșou și mi-a oferit și mie. Era foarte jenant.

Mi-a spus: „Știi, băiete, nu-mi convine că trebuie să fiu turnător. Dar nu știu cât de serios este ce-ți voi povesti. Am fost foarte îngrijorat când am aflat de la Mickey că soția ta este la spital. Am știut că trebuie să vorbesc cu tine."

În după-amiaza zilei de joi 8 iulie – cu două zile înainte de aniversarea ei de 20 de ani – Éliane venise la el, chiar în biroul în care ne aflam. Era îmbrăcată în rochia nouă pe care i-o făcuse mama ei, cea albă cu imprimeu albastru și turcoaz. Adică probabil era în după-amiaza în care Cognata îi spusese cine adusese acasă la noi pianul mecanic.

Ceruse informații despre Leballech. Ferraldo i-a spus că Leballech plecase de la joagăr cu ani în urmă, și că își cumpărase un joagăr la Digne, pe

drumul spre La Javie. I-a arătat registrul din anul 1955. Mi l-a arătat și mie.

O notă, în josul paginii – „Trecătoarea închisă. Pianul luni seara.” – explica de ce Leballech nu venise la noi sâmbătă 19 noiembrie, cum fusese înțelegerea.

Eu știam motivul real. Plecase din casa Evei Braun, împreună cu amicii lui, noaptea târziu, și erau toți trei beți morți. Niște nenorociți.

Ferraldo tăcea, cu registrul deschis pe birou, bând din cafea. Am crezut că nu mai are nimic să-mi spună. Într-un fel mă simțeam ușurat, mă

pregăteam să îi mulțumesc și să plec. Apoi și-a ridicat spre mine fruntea aproape cheală, bronzată de soare, m-a privit și mi-a spus: „Elle s-a întors la o săptămână după căsătoria voastră. Mai exact – sâmbătă 24 iulie. Îmi amintesc, pentru că fratele tău avea a doua zi cursa de ciclism la Digne. Avea urma unei lovituri pe obraz. Mi-a spus că se lovise deschizând o portieră de mașină. M-a întrebat o chestie tâmpită, sau așa mi s-a părut mie atunci, pentru că nu aveam cum să-mi amintesc după douăzeci de ani un asemenea

detaliu. Elle m-a întrebat dacă nu era vreun italian care lucra la noi, în 1955, și care ar fi putut să îl însoțească pe Leballech când a livrat pianul.”

Am ridicat din sprâncene, de parcă nici eu nu înțelegeam nimic.

Ferraldo nu mi-a lăsat timp de gândire, a adăugat imediat: „Trebuie să mă

ierți, băiete, am crezut că fac ce trebuie. După ce Éliane a plecat, l-am sunat pe Leballech.” Mă privea drept în față, cu niște ochi pătrunzători. În acel moment, nu mai știam dacă citise sau nu ziarul.

Acum, vă rog să mă ascultați. Căutând numărul de telefon al lui Leballech, în acea sâmbătă, pe la ora unsprezece dimineața, Ferraldo a observat mai întâi că lipsește pagina din cartea de telefoane. Secretara lui, micuța Élisabeth, a recunoscut că Elle a fost cea care rupsese pagina, cu ocazia primei ei vizite. Apoi, când a reușit să dea de Leballech – cu ajutorul unei cărți de telefoane mai vechi sau cine știe – și a vorbit cu el, s-a lăsat o tăcere

atât de lungă la capătul celălalt al firului, că a crezut că se întrerupsese convorbirea. Dar nu era așa, Leballech mai era la aparat. L-a întrebat pe Ferraldo: „Această femeie, mi-o puteți descrie?" Și un moment mai târziu, a spus: „Vin să vă văd în această după-amiază. Este o situație prea delicată pentru a vorbi la telefon."

În acea după-amiază, a venit în oraș în vechiul lui Peugeot 504 negru.

Ferraldo nu îl mai văzuse de cinci sau șase ani. Se întâlniseră o dată din întâmplare, în Digne. Leballech avea părul grizonat și câteva kilograme în plus. A spus: „Zgomotul fierăstraielor – îl aud tot anul. Haideți să bem un pahar undeva." Au mers într-o cafenea din piață. Leballech a declarat: „Nu știam că această Éliane este căsătorită. Mie mi-a spus că se numește Jeanne.

Și chiar, când a venit să închirieze o garsonieră de la cumnatul meu, a pretins că este profesoară de școală primară." După care, a zâmbit amar, râzând de el însuși. A spus: „Sunt un imbecil." Și apoi, ca și cum nu avea nevoie să-i explice lui Ferraldo: „Este adevărat, e chiar frumoasă." Apoi a ridicat din umeri, ironic. Ferraldo mi-a spus că părea foarte afectat, foarte dărâmat, dar că nu i-a mai spus nimic care să explice atitudinea lui.

După asta, au vorbit de aceea zi de noiembrie 1955, când Leballech și cumnatul lui transportaseră pianul mecanic la noi. Leballech a spus:

„Dumneavoastră nu vă amintiți, a trecut mult de atunci, dar cumnatul meu, Touret, îmi dădea câteodată o mână de ajutor. Se ocupa deja de afaceri imobiliare, dar nu avea încă agenția, încerca tot timpul să facă și el un comision." Ferraldo l-a întrebat: „Acest italian de care vorbește ea, cine era?"

Leballech a răspuns: „Un amărât, pe nume Fiero. Cumnatul meu i-a găsit un bar la Marsilia, pe care l-a luat în gestiune doi sau trei ani mai târziu. Până la 224

urmă, asta nu i-a purtat noroc. Cred că știa pe cine nu trebuie – a fost omorât în 1962, în acel bar, cu două gloanțe în cap."

Ferraldo a întrebat apoi: „De ce Elle – mă rog, Éliane – care vine din Arrame, de partea cealaltă a trecătorii, este interesată de toate astea?”

Leballech nu știa nimic. Elle nu îi spusese nimic lui, despre asta. O văzuse de trei ori în total, dar ea nu îl întrebase nimic despre așa ceva. Asta nu înțelegea nici el. S-a gândit un moment, după care a spus: „Ascultați, Ferraldo. Am adus pianul mecanic la familia Montecciari pe 21 noiembrie, cu cumnatul meu. Îmi amintesc foarte bine acea afacere. Iar Fiero nu a fost cu noi. Într-adevăr, a fost în camion sâmbătă 19 noiembrie, așa este, dar acum pot să recunosc: în ziua de sâmbătă 19 noiembrie, când camionul a mers la Arrame, eu nu eram în camion. Și nici cumnatul meu.”

Asta este.

Nici nu știu cum am reușit să mă abțin – să nu sar din scaun și să urlu –

când Ferraldo a spus această ultimă frază. Cred că am avut aceeași reacție ca și Elle, când a aflat adevărul. M-am agățat cu disperare de ideea că era o minciună, că Leballech mințea. Ferraldo nu mai spunea nimic, îngrijorat de efectul cuvintelor lui asupra mea. I-am spus, cât de natural am putut: „Vă

ascult , vă ascult.”

Sâmbătă 19 noiembrie 1955, Leballech trebuia să viziteze împreună cu cumnatul lui acel joagăr din Digne pe care l-a cumpărat câteva luni mai târziu, și să negocieze contractul și termenele de plată. Pe atunci, patron era Ferraldo tatăl, care era foarte dur și foarte temut de angajații lui, spre deosebire de Ferraldo care stă acum în fața mea. De aceea, Leballech nu a îndrăznit să îl pună la curent cu planurile lui. În acea sâmbătă, contra unei sume negociate între ei, i-a încredințat camionul și transportul lui Fiero, care nu lucra, și unui alt camionagiu din regiune, un tip înalt cu părul tuns scurt, pe nume Pamier care, mai târziu, va avea o firmă de transport la Avignon.

Se înțeleseseră că cei doi bărbați vor aduce sâmbătă seara camionul gol în oraș, acasă la Leballech. Nu s-au întors decât duminică după-amiază, împreună cu un alt bărbat, mult mai tânăr – la vreo douăzeci de ani – pe care probabil că îl luaseră în drum și care nu era de pe-aici. Leballech își amintea numele lui: Rostollan. Fiero și Pamier au pretins că rămăseseră împotmoliți

în zăpadă, dar celălalt, Rostollan, căruia nu-i păsa de supărarea lui Leballech, i-a răspuns: „Și dacă ne-am distrat și noi, ce? Și ce dacă?”

Nu aduseseră pianul mecanic la noi. Leballech l-a adus, spre seară, luni 21 noiembrie, împreună cu Touret care i-a dat o mână de ajutor. Tata le-a oferit de băut, în bucătăria noastră, eram și eu acolo, dar oricât de tare 225

încerc să-mi amintesc, nu am decât o amintire vagă despre asta. Aveam zece ani. Viața era minunată. Pe atunci viața curgea fără să lase mai multe urme decât lasă briza pe apa mării.

***

Am condus spre Marsilia fără să văd nici drumul, nici satele prin care am trecut. Probabil am trecut prin Draguignan. Nu știu. O singură dorință

mai aveam: să ajung la Elle, în camera ei de spital, înainte ca Ferraldo să afle de crimele de la Digne și să sune la poliție. Nu vedeam cum ar fi putut să nu o facă, chiar dacă era prieten de familie.

Am fost obligat să mă opresc într-o benzinărie, ca să fac plinul. Ziarul Nice-Matin era desfăcut pe tejghea, l-am văzut când am primit rest. Am întors privirea când am văzut fețele fără griji ale lui Leballech și ale cumnatului său. Benzinarul mi-a spus: „Da, ăștia doi nu mai plătesc impozite.” A râs. M-a condus până la mașină și mi-a spălat parbrizul. A râs din nou când a văzut ursul de pluș așezat lângă mine. Mi-a spus: „Ar trebui să-i puneți centura de siguranță. Așa spune legea.”

Îmi era din nou sete, și foame, așa că m-am oprit mai încolo, într-o cafenea, să înghit ceva și să-mi treacă senzația de vomă. Jurnalul era pe tejghea, iar pozele celor doi bărbați erau cu capul în jos. Patroana vorbea despre cele două crime cu o angajată care aranja mesele pentru prânz. Am plecat foarte repede, fără să-mi mai iau sendvișul.

Restul drumului, până la Marsilia, nu mi-l mai amintesc. Fără îndoială, mă mai agățam cu disperare de ideea că Leballech mințise. După care, îmi aduc aminte că eram în holul spitalului, pășind pe podeaua din dale negre și albe, cu ursulețul sub braț. Doamna doctor Fieldmann a venit și mi-a spus:

„Nu vă puteți vedea soția acum. Reveniți la ora trei după-amiază.” Era mai puțin optimistă decât cu o zi înainte, simțeam asta din vocea ei. Mi-a explicat că Élianei i se administra de o săptămână un tratament pentru regularizarea circulației cerebrale, dar că nu se vedeau îmbunătățiri. În rest, cu cât rămânea mai mult în această stare, va fi cu atât mai greu și mai de durată să

o scoatem, dar are 20 de ani, ăsta este cel mai mare avantaj al ei.

Am coborât privirea. Am arătat că înțeleg. Eram așezat lângă doamna doctor pe o bancă din hol. Oamenii treceau pe lângă noi. Apoi, ea mi-a spus:

„Un inspector de poliție a venit azi dimineață. A adus geanta de pânză și ochelarii soției dumneavoastră. Au fost găsite la sediul ziarului „Le Provençal”. Inspectorul, pe nume Pietri, vrea să vă vadă. Îl găsiți la Prefectura de Poliție.” Am făcut un semn din cap că voi merge. Am întrebat
226

dacă pot să primesc geanta de pânză. Ea mi-a spus în timp ce se ridica: „Veți primi geanta. Vezi semna un proces verbal de predare-primire. Ochelarii rămân, îi voi da soției dumneavoastră.”

Într-un birou, o femeie în uniformă albă, mi-a dat să semnez o listă de inventar, verificând cu mine conținutul genții. Mi-a mai dat să semnez niște hârtii pentru administrația spitalului și pentru asigurările de sănătate. Am greșit de mai multe ori, pentru că văzusem în lucrurile Ellei, pe o bucată de ambalaj de la niște țigări mentolate, numele Fiero și un număr de telefon.

Am examinat din nou conținutul genții pe scaunul din mașină, în parcarea spitalului. Era prânz sau un pic mai târziu, soarele bătea puternic, îmi scosesem cravata și sacoul de la costumul bej, îmi descheiasem cămașa.

Transpirația îmi cădea de pe frunte peste obiectele pe care le priveam. De fapt, nu erau decât două lucruri care contau. În rest, erau obiecte pe care Elle le căra peste tot. Primul era bucata de ambalaj de la țigările mentolate.

Ce crezusem că este un număr de telefon era, de fapt, o dată: Fiero

18.8.1962

Al doilea era o pagină ruptă dintr-o carte de telefoane. Am crezut întâi că era cea pe care Elle o rupsese de la Ferraldo, dar și aici greșeam. Era o pagină cu telefoane din Avignon. M-am uitat pe coloanele cu nume și am găsit: Pamier. Erau mai mulți.

Am condus până în Vieux-Port. După ce am cerut indicații, am parcat mașina cu două roți pe trotuar, la colțul Rue Sainte, apoi am mers pe jos până la sediul Le Provençal. Am explicat portarului că voiam să văd persoana care găsise geanta soției mele. Era tipul de la arhiva ziarului. Era pauza de masa, plecase să mănânce. Am așteptat afară, mergând în sus și în jos pe trotuar. Îmi scosesem sacoul și îl țineam pe braț. Era mai cald ca niciodată. În afară de umbra clădirilor, nimic nu mai avea nici formă, nici culoare, totul era orbitor. Nu vreau să vă vorbesc de remușcări, nu vreau nici să fac vreo aluzie. Ar fi o minciună. Nu ați înțelege nimic. Mă gândeam numai la Elle. Ce făcuse, departe de mine, începea să fie clar. Fiero, Pamier, Rostollan. Uneori, îmi venea în minte câte un gând care mă făcea să mă

supăr pe ea. După care îmi trecea. De exemplu, îmi spuneam: „Dacă l-a văzut pe Leballech de trei ori, înseamnă că și-a dat întâlnire cu el. Închiriase acea garsonieră, la Digne, ca să se vadă cu el.” Și atunci transpiram și mai tare.

227

După care îmi spuneam: „Ea nu este de vină. Ea este victima, cea care a suferit. A crezut că înțelege totul, dar s-a înșelat. Când Leballech și Touret i-au spus – în Peugeot-ul negru, în duminica cursei cicliste – că greșește, sau nu i-a crezut, sau a fost un asemenea șoc pentru ea, că nu s-a mai gândit la bricheta pe care o lăsase pentru mine pe raft.”

La un moment dat – și ăsta este adevărul – m-am îndoit de ceea ce făcusem eu însumi. Era ca și cum m-am trezit în toiul zilei, după o noapte cu febră, când nu mai ești sigur de nimic, nici de ce vise ai visat. Eu, Florimond Montecciari, omorând doi bărbați cu o carabină, omorându-i cu adevărat, apăsând pe trăgaci, urându-i atât de tare încât să-i omor, pilind marginea unei țevi de pușcă retezate, intrând într-un magazin Monoprix pentru a cumpăra o cămașă roșie, apăsând pe accelerație ca să mă debarasez de un băiat cu părul lung agățat de mânerul de la portieră – era un vis de rahat, un vis. Nici măcar un vis care să iasă din capul unui om. Era visul ciobănescului german din curtea joagărului, care lătrase brusc în somn. Sau al celuilalt, care mânca bucăți de carne pe sub masă. Mi-a trebuit ceva timp, mergând în sus și în jos pe trotuar, pe la umbră, să scap de această idee că nu eram decât un personaj în visul unui câine.

La ora două, l-am văzut pe bărbatul care o primise pe Elle, în sâmbăta în care fusese găsită pe plajă, mergând la întâmplare în pantofii ei cu toc. Are vreo șaizeci de ani, arată ca un bunic simpatic. Se numește Michelin, la fel ca ghidul. Mi-a spus, cu fața ridicată spre mine pentru că este mic de înălțime:

„A venit să consulte niște ediții vechi ale ziarului. Era cam aceeași oră ca și acum. Nu am văzut-o plecând. Abia după-amiaza mi-am dat seama că își uitase geanta și ochelarii. I-am pus lucrurile deoparte în biroul meu, gândindu-mă că va veni după ele. Nu m-am mai gândit la asta. Nici luni, nici marți. Abia miercuri, când am deschis un sertar, le-am regăsit. Le-am dus la poliție. Azi dimineață, a venit un inspector să vorbească cu mine.”

A ezitat, privindu-mă cu ochii lui strălucitori, și a adăugat, cu voce joasă: „Pietri, de la criminalistică. Este la Prefectura de Poliție.” Mi-a făcut semn să îl urmez într-o sală în care erau două mese mari de stejar, înnegrite de vreme, niște lămpi cu abajur verde, și pe pereți multe rafturi cu niște dosare mari. Mi-a spus, arătând spre masa mai îndepărtată: „Era acolo, singură. I-am adus ce a vrut să vadă. Nu știu cât timp a stat. După cum v-am spus, nu am văzut-o plecând. Își uitase geanta și ochelarii.”

Am întrebat dacă își amintește ce dosar a vrut să vadă. A suspinat și mi-a răspuns: „I-am arătat deja inspectorului Pietri, de dimineață. Doamna mi-a cerut dosarul cu edițiile din vara anului 1962.” Mă așteptam la asta, nu a fost nicio surpriză. Am spus: „Aș vrea să le văd și eu.” M-am instalat la 228

masa unde stătuse și Elle. Domnul Michelin mi-a adus trei volume legate în negru, care conțineau numerele Provençal-ului din iulie, august și septembrie 1962. Mi-a spus: „Am o rugăminte, să nu plecați ca doamna. Să

mă anunțați când ați terminat.” Geanta de pânză rămăsese în mașină, și nu luasem cu mine bucata de ambalaj de țigări pe care Elle notase data sub numele Fiero, dar îmi aminteam că era august 1962, așa că am deschis mai întâi dosarul din august.

Am găsit ușor ce căutam. Pe 18 august 1962, între ora 11:30 și miezul nopții, în momentul în care își închidea barul din cartierul Capelette din Marsilia, Marcello Fiero, de 43 de ani, a fost omorât de către un necunoscut –

a fost împușcat de două ori cu un pistol. O femeie, care se repezise la fereastră când a auzit împușcăturile, văzuse un bărbat fugind, dar nu a putut să dea o descriere.

În numerele din zilele următoare mai era menționată această crimă, dar știți cum se întâmplă, s-a vorbit tot mai puțin până nu s-a mai vorbit deloc. Am privit mult timp fotografia lui Fiero. Era o fotografie ca acelea care se fac la închisoare. Fusese închis de două ori, nu mai țin minte pentru ce.

Avea o față pe care femeile o găsesc atrăgătoare, cu niște ochi mari negri și cu o mustață care îl făcea mai dur, pentru că altfel – nu știu de ce, dar vă

spun ce am simțit – era fața unui om fără caracter, care se lasă purtat de viață, părea chiar timid. Sau poate că mă gândeam la ce spusese Eva Braun despre el, că era cel mai puțin rău dintre toți trei.

După aceea, am răsfoit pagină cu pagină tot dosarul cu luna august, fără să mai găsesc altceva, după care am luat luna iulie. Probabil că am făcut exact ce făcuse și Elle, și la fel de încet. Pe 21 iulie 1962, la Avignon, un transportator pe nume Antoine Pamier fusese împușcat în garajul său, în jurul orei 11:00 noaptea. Trei gloanțe de pistol, din care ultimul îl nimerise drept în inimă. Era singur, garajul era într-un loc retras. Nimeni nu văzuse nimic, nu auzise nimic. Unul dintre fiii săi îi descoperise corpul dimineața devreme. Și despre Pamier se vorbise câteva zile, că ancheta continuă, că

sunt interogați diverși oameni, și apoi nimic.

Îmi scosesem din nou sacoul. Transpiram. Și totuși, în anumite momente, îmi era frig. Ceea ce Elle nu suportase, descoperind ce descopeream și eu, ideea însăși că ea nu suportase și își pierduse mințile, toate astea erau în capul meu. Am deschis al treilea volum negru, cel din septembrie. Am întors paginile una câte una, cum făcusem și până atunci. Nu a fost nevoie să caut prea mult. La Marsilia, pe 9 septembrie 1962, în apropiere de l'Estaque, un șofer de taxi de 28 de ani fusese omorât cu un glonț de pistol în ceafă, la volanul taxiului său. Ora estimată a crimei era 229

două dimineața, sau un pic mai târziu. Numele lui era Maurice Rostollan. Și fotografia lui era pe prima pagină. Și el zâmbea sigur pe el. Mi se părea că

îmi spunea, cum îi spusese lui Leballech, în urmă cu 20 de ani: „Și dacă ne-am distrat și noi, ce? Și ce dacă?"

M-am uitat și prin numerele următoare. Două zile mai târziu, anchetatorii făcuseră legătura între acest asasinat și cel al lui Fiero, în barul lui, pe 18 august. Nu au făcut niciodată legătura între crimele din Marsilia și cea din Avignon, sau poate o făcuseră mult mai târziu, nu știu. În orice caz, arma cu

care fuseseră omorâți Fiero și Rostollan era aceeași. Un pistol automat, calibrul 45, ușor de recunoscut după gloanțe. Era descris, pentru cititorii ziarului, ca fiind „un pistol Colt cu șapte focuri, model pentru armata americană, fără îndoială cumpărat sau furat de la un soldat american în timpul ultimului război.”

Am stat mult timp cu coatele pe masă, în fața volumelor închise. Mă

gândeam la Elle stând în același loc, cu zece zile mai devreme, mă gândeam la acel Gabriel pe care nu îl cunoșteam, care stă închis într-o cameră, și la ce îmi spusese Eva Braun despre el: „Un bărbat care se temea de orice.” Mi-l imaginam punându-și haina – sau sacoul, ca mine – spunând Evei Braun și unei fetițe cu ochi albaștri, care era tristă că tati pleacă: „Mă întorc mâine.”

Se uitau amândouă cum coboară pe drum ca în fiecare sâmbătă când se duce în vizită la sora lui, Clémence. Fiero, Pamier, Rostollan: toți trei fuseseră

omorâți în aceeași vară, în câte o noapte de sâmbătă spre duminică. Au trecut paisprezece ani de atunci.

Acum am ajuns la sfârșit. Ce simțeam în acel moment, ce simt acum –

nu știu ce să spun. Probabil că ea își imagina că – după ce îi va pedepsi pe cei care i-au făcut rău – va merge acasă și îl va găsi pe tatăl ei ca în vremurile bune. Este ceea ce i-a spus Elle tatălui ei, în ziua nunții noastre, când a dispărut ca să meargă să îl vadă. Domnișoara Tusseau ne-a repetat, lui Mickey și mie: „În curând, vom fi din nou ca înainte. Vei vedea. Sunt sigură.”

Ce se întâmplase în ea, când a citit ce am citit și eu, când a înțeles ce am înțeles și eu – asta nu știu. Elle a luat sticluța cu otravă în mână. A mers pe o plajă. A mers, și a mers, până a ajuns – cum să spun? Nu este nici un loc și nu este nici un moment în timp. Este altceva. Sunt urmele pe care, contrar tuturor așteptărilor, le lasă briza pe apa mării.

Pot să vă povestesc cum era ea, când am văzut-o în camera ei, la întoarcerea de la sediul ziarului. I-am dat ursulețul și inimioara de argint –

pe care o găsisem în geanta de pânză. I-am agățat lănțișorul de gât, ridicându-i părul. A râs. M-a lăsat să o pup pe obraz. Mi-a spus: „V-am visat azi noapte. Erați cu tati al meu, pe o scară, ne jucam cu dopul.” Pentru câteva 230

minute, a părut că a uitat despre ce vorbea. Nu-mi mai dădea atenție. Aranja funda roșie a ursulețului. După care, s-a uitat la mine și a spus: „Tragi dopul cu o sfoară, și eu trebuie să îl prind. Ne distram bine, să știți. Da, este amuzant.”

După care, a văzut că plâng, așezat pe scaunul meu, și s-a apropiat de mine. Și-a pus mâna pe capul meu. A spus: „Nu plângeți. Nu plângeți.” Foarte încet. Mi-a arătat degetele cu unghiile roase. Mi-a spus: „Vedeți, cresc la loc.”

Mi-am șters fața. Am spus: „Da, e bine.” Avea cearcăne la ochi, privirea aproape fixă, ochii roșii. I se vedeau oasele feței pe sub piele. Doar părul îi era același ca în sat. Era îmbrăcată în rochia cu guler rusesc. Am întrebat-o:

„Ți-au dat ochelarii?” Mi-a răspuns: „Nu sunt buni. Tati al meu îmi va cumpăra alții. Și oricum, lui tati nu îi place când îi port.”

Doamna doctor Fieldmann era acolo, nu a vrut să mă lase singur cu Elle, dar nu a spus niciun cuvânt. Am sărutat-o pe iubita mea pe obraji. I-am spus: „Mă voi asigura că tăticul tău va veni.” Când am ieșit din cameră, era așezată de-a curmezișul pe pat. Deja uitase de mine, vorbea singură, sau poate că vorbea cu ursulețul – pe care îl ținea pe genunchi.

Pe hol mă așteptau doi bărbați. Cel mai înalt mi-a arătat o legitimație de plastic, cu o bară diagonală albastru și roșu. Mi-a spus că este inspectorul principal Pietri. Aflase de vizita mea la sediul ziarului „Le Provençal”. Voia să

știe părerea mea despre ce citisem. Lângă noi era o fereastră deschisă.

Auzeam păsările, ciripind în copacii unei grădini și, în depărtare, se auzea zgomotul orașului. Aveam ochii roșii – era clar că plânsesem. Am spus:

„Veneam să vă văd. Doi bărbați au fost uciși sâmbătă seara, la Digne. Eu am fost cel care a tras.”

DS-ul a fost lăsat în parcarea spitalul lui. I-am dat cheile inspectorului Pietri, dar nu a putut să-mi spună când va avea dreptul Henric al patrulea să

o recupereze. Eram mai îngrijorat de mașină decât de propria mea soartă.

Din biroul în care am fost condus pentru interogatoriu, am avut voie să

îl sun pe Mickey, la joagărul lui Ferraldo. I-am spus că îi omorâsem pe Leballech și pe Touret, pentru că îi crezusem responsabili de ceea ce i se întâmplase Élianei, și că mă predasem la poliție.

La capătul celălalt alt firului, vocea îi era tristă dar calmă. Nu contează

că își conduce camionul galben ca o cizmă, nu este chiar prost. Simțise cu o seară înainte că făcusem ceva îngrozitor. După ce a citit ziarul de dimineață

și a vorbit cu Bou-Bou și Ferraldo, înțelesese totul. Chiar el mi-a spus: „Ai făcut bine că te-ai predat. Acum, cât ești fără avocat, ai grijă ce spui. Cu cât vorbești mai puțin, cu atât mai bine.”

231

Împreună cu Bou-Bou și cu Ferraldo, imediat după prânz, a contactat un avocat. M-a întrebat: „Știi unde te vor duce?” Am răspuns că judecătorul de instrucție voia să mă vadă chiar în acea seară și că așteptam să fiu dus la Digne. Mickey mi-a spus: „Așa ne-am gândit și noi. Deci avocatul va veni direct acolo. Se numește Maître Dominique Janvier. Este tânăr, 30 de ani, dar a acceptat cazul, se pare că este foarte bun.”

Aveam un nod în gât. Erau atâtea lucruri pe care aș fi vrut să i le spun, pe care regretam că nu i le spusesem niciodată, și pentru care acum era prea târziu. I-am spus: „Ai grijă de Bou-Bou și de Mama și de Cognata. Și de Elle.

Trebuie să îl duci pe tatăl ei să o vadă.” Înainte să închidem, am rămas amândoi tăcuți, mai multe secunde. Nu se auzeau decât paraziții de pe fir.

Atunci i-am spus: „Bietul meu frate. Dacă ăia ar fi acceptat nenorocitul de pian când am vrut să îl lăsăm la amanet, nu s-ar fi întâmplat nimic din toate astea.” După un alt moment de liniște, Mickey a răspuns: „Sâmbătă

dimineață, Bou-Bou și cu mine îl vom pune sub ferestrele băncii Crédit Municipal și le vom da serenada pe care le-am promis-o de atâta timp. Li se va apleca de Roses de Picardie, poți să fii sigur de asta.”

După aceea, am fost dus la Digne. Am rămas mult timp, împreună cu un polițist, într-o cameră a Palatului de Justiție, după care m-a preluat alt polițist – și m-a condus la avocatul meu. În timp ce mă apropiam, pe culoarul pe care răsunau pașii noștri, am început să disting încetul cu încetul trăsăturile unui bărbat tânăr îmbrăcat într-un costum închis la culoare, cu o cravată închisă la culoare, care mă aștepta în picioare în dreptul unei ferestre, în contre-jour.

Și acela erați dumneavoastră.

La Fortelle

septembrie-octombrie 1976

aprilie-mai 1977

Apariții editoriale
CRIME SCENE PRESS

George Arion – Atac în bibliotecă

George Arion – Profesionistul

George Arion – Trucaj

George Arion – Pe ce picior dansați?

George Arion – Fortăreața nebunilor

George Arion – Maestrul fricii

George Arion – Umbrele din Ada Kaleh

George Arion – Mâna care închide ochii

George Arion – Detectiv fără voie

George Arion – Insula cărților

George Arion – Nesfârșita zi de ieri

George Arion – Spioni în arșiță

George Arion – Necuratul din Colga

George Arion – Crime sofisticate

George Arion – Însoțitorul lui Iisus

George Arion – Anchetele unui detectiv singur

George Arion – Trimisul special

George Arion – Cameleonul

George Arion – Sufocare

Alain Berenboom – Primejdii în regat

Alain Berenboom – Averea Gutmeyer

Alain Berenboom – Porumbel à l'italienne

Alain Berenboom – Rege în Congo

Lawrence Block – Dans la abator

Lawrence Block – Umblând printre morminte

Boileau-Narcejac – Cea care nu mai era

Boileau-Narcejac – Vertigo

Ken Bruen – Garda

Ken Bruen – Moarte în clan

233

Ken Bruen – Martirele de la Magdalen John Buchan – 39 de trepte

Ann Cleeves – Negru de corb

Ann Cleeves – Nopți albe

Ann Cleeves – Oase roșii

Ann Cleeves – Fulger albastru

Ann Cleeves – Ape moarte

Ann Cleeves – Aer rarefiat

Ann Cleeves – Secretele din strada Portului

Ann Cleeves – Pescărușul

Sandrone Dazieri – Ucide-l pe Tată

Sandrone Dazieri – Îngerul

Sandrone Dazieri – Regele de Arginți

Caius Dobrescu – Moarte în ținutul secuilor

Caius Dobrescu – Praf în ochi

Caius Dobrescu – Recviem pentru nimeni

Caius Dobrescu – Cu inima-n dinți

Caius Dobrescu – Lumea de dincolo

Katrine Engberg – Păzitoarea crocodilului

Stona Fitch – Fără simțuri

Jean-Christophe Grangé – Tărîmul morților

Jean-Christophe Grangé – Rîuri de purpură

Jean-Christophe Grangé – Ultima vînătoare

Sébastien Japrisot – Compartimentul ucigașilor

Ragnar Jónasson – Orb în zăpadă

Ragnar Jónasson – Negură

Ragnar Jónasson – Orb în noapte

Marek Krajewski – Moarte la Breslau

Marek Krajewski – Sfârșitul lumii la Breslau

Cristi Lavin – Viața ca un selfie

Gaston Leroux – Misterul camerei galbene

Laura Lippman – Doamna din Lac

Ian Manook – Yeruldelgger

VT Morogan – Frumosul asasin

VT Morogan – În vrie

VT Morogan – Cercul de foc

James Rayburn – Adevărul absolut

Ane Riel – Rășină

Jean-Christophe Rufin – Spînzuratul de la Conakry

www.crimescenepress.ro
Reduceri la orice carte comandată
Pentru informații, vă rugăm să ne contactați la
tel.: 021.317.91.37 sau pe e-mail: redactia@crimescenepress.ro

Jean-Christophe Rufin – Cele trei femei ale domnului consul Oana Stoica-Mujea – Indicii anatomice

Oana Stoica-Mujea – Parfumul văduvei negre

Oana Stoica-Mujea – Jucătorul

Oana Stoica-Mujea – Mascarada

Oana Stoica-Mujea – Noaptea de Sfântul Andrei

Stelian Țurlea – Săptămâna nebună

Stelian Țurlea – Ești pe cont propriu

Stelian Țurlea – Un plan atât de bine pus la punct

Stelian Țurlea – Algoritmul Funcoin

Stelian Țurlea – Crimă la Torino

Stelian Țurlea – Ieși din viața mea!

Stelian Țurlea – Vă plac blondele?

Stelian Țurlea – Arunc-o pe soră-mea din tren!

Stelian Țurlea – Te voi răpi la noapte!

Stelian Țurlea – Înnebunește-i!

Stelian Țurlea – Caz închis

Antonin Varenne – Calea răzbunării

Valerio Varesi – Fluviul de ceață

Valerio Varesi – Proprietăreasa

Fred Vargas – Timpuri glaciale

Fred Vargas – Când iese pustnica păianjen

Edgar Wallace – Cei patru justițiari

Jorge Zepeda Patterson – Tricoul negru

CenteNoir – proză scurtă mystery & thriller

Pandemicon – proză scurtă mystery & thriller